

དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གཞུར་གནས་
དཔྱེད་ལྡན་དགེས་པའི་
མཆོད་གར།

པོད། དང་པོ།

ཚུམ་བ་པོ། སློ་སླིང་དགོ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ།

2020

སྒྲུབ་མཁའ་

༩ ཡོངས་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་དག་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་
མཆོག་གིས་དེ་སྒྲུབ་དང་ཆོས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དད་གུས་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་བཤད་དང་
བའི་མཛེས་རྒྱན་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲུབ་པ་
དགེས་བའི་མཆོད་སྤྲིན། གཞི་གསུམ་ཀྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་
རིགས་དཀའ་ཆེལ། གཏན་ཆེགས་རིག་བའི་སྒྲོ་འབྱེད། རྟོག་དཔྱོད་བྱིས་བའི་ཅེད་གར།
དེས་ལན་ཆུ་སྤྲིས་ཆུན་པོ་དང་། དམ་ཆོས་སྤང་བའི་སྒྲོན་མེ། དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་
པ་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྷན་དགེས་བའི་མཆོད་གར་སོགས་གསུང་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དཔར་
འགྲེམས་གནང་བ་དེ་ཡུལ་སྤྱོད་མང་པོར་སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་པན་པ་རྒྱབས་ཆེན་
བྱུང་དང་འབྱུང་ལུས་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ནས་གུས་སྒྲོ་རབ་ཏུ་བརྟན་ལགས།

དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྷན་དགེས་བའི་མཆོད་གར་
དེ་ནི་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་གསར་ཤོས་དང་། དེ་ཡང་གསུང་པོད་དེ་ནི་ཉེ་
བའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་དཔར་འགྲེམས་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་བྱས་ཐེན་
ཅིང་། དེ་བཞིན་གསུང་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལན་མང་དཔར་འགྲེམས་བྱས་པ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་དག་མཆོག་ཉིད་ཐེ་སྒྲོན་དུ་ཐེབས་སྐབས་གསུང་སྒྱུར་ཐོག་རིགས་ལམ་སྒྲོབ་ཁྲིད་
གནང་བའི་བསྐྱུས་བྲལ་དང་སྒྲོ་རིག རྟོགས་རིགས་བཅས་ཀྱི་སྐད་དུ་སྤྱོད་པ་བསྐྱིགས་ཀྱིས་

འགྲེམས་སྒྲེལ་གནང་བ་རྣམས་ནི། འོན་གཉེར་ཅན་རྒྱ་རིགས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་
རྒྱལ་ས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དཔར་བསྐྱུན་ཡང་འཆར་དགོད་བྱ་ཐུས་དང་། དེ་བཞིན་
དམ་ཆོས་སྣང་བའི་སློན་མེར་མཆོན་ན་བོད་རིགས་གཙོས་ཏི་མ་ལ་ཡའི་ནང་བ་ཡོངས་ཀྱིས་
ཐུགས་སྣང་བྱ་སའི་གཞུང་ཡང་ཅེར་སོན་པ་ཞིག་སྟེ། ཆོག་ཉུང་ལ་གཞུང་དོན་གནད་ཆེ་བ་
དང་། མ་ཟད་རྒྱ་སྐད་དུ་འདེམས་གཉིས་ཅམ་དང་། དེ་བཞིན་རྟ་ས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་
དབྱིན་སྐད་བོག་བསྐྱར་འགྲེམས་ཁུས་པས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་སྟོན་མང་པོར་ཡང་ཕན་རྒྱལ་
ཆེན་པོར་བྱུང་ཡོད་ལགས།

དེར་བཞིན་གསུང་ཚུལ་དེ་དག་སྤར་ཡང་ཆ་ཆང་ཞིག་སྟོན་པས་བསྐྱེད་པས་ཀྱིས་སྤེབ་
བཞི་རུ་བསྐྱུས་ཏེ་དཔར་སྐྱུན་བགྱི་ན། སློབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ལ་གཞུང་དོན་འཆོལ་ཞིང་
དབྱེད་བསྐྱར་གནང་བར་ཕན་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་ཡོང་བར། དགེ་མཆོག་གི་དངོས་སློབ་རྒྱ་གར་
བ་རྟ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལྟ་སྤྱར་
བཅུན་མ་ཨ་ནེ་ལྷ། གུས་བ་ཏུ་ཅག་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་བསྐྱུལ་
ལན་མང་ཁུས་པར། དགེ་མཆོག་ནས་སྤར་ཡང་དག་བཙུངས་གང་འོས་བགྱིས་ཏེ་དཔར་
བསྐྱུན་བགྱི་ན་དགེ་མཆོན་ཆེ་ཆུང་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༡༩ ལ་
ཐེབས་ཤིང་། སྐྱུ་ཁམས་བདེ་མེད་ཀྱང་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་གསུང་ཚུལ་དག་ལ་དབྱེད་
བསྐྱར་ལན་མང་གནང་བ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་
པ་དེར་དཀའ་གནད་ཆོག་བསྐྱུས་རྣམས་གསལ་རྒྱས་དང་། དག་བཙུངས་དང་སྟོན་འཕྲི་སྟོ་
གསུམ་གང་འོས་མཛོད་གནང་ཡང་བྱུང་ཡོད་ལགས།

དེར་མ་ཟད་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མེར་བྱེས་གཙང་བ་ཡ་སྐྱབས་རྗེ་

ཁྱིཾ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་གྲུབ་བཙུན་འགྲུས་མཆོག་གིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་
ལ་ཆོས་རྣམས་མིང་གིས་བཏགས་ཚུལ་འདྲིལ་ལུགས་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་
གནང་བྱུང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉེ་ཉོར་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཐོས་
ཚུལ་བཅས་ལ་སྐྱབས་ཐེ་ཁྱིཾ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་སྤྲས་སྤྲལ་མཆོག་གིས་དགེ་མཆོག་ལ་
གསུངས་པ་རྣམས་ལོ་མང་རིང་དབྱད་ཞིབ་གནང་སྟེ་དགོངས་ཚུལ་གང་བྱུང་རྣམས་གྲུས་
བར་གསལ་བཤད་གནང་བ་རྣམས་སྡེབ་ཏུ་བཀོད་ཡོད་ལགས། དེ་བཞིན་མ་འོངས་སྟོབ་
གཉིར་བ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་དབྱད་པ་གནང་བསྐྱས་དང་། བཀའ་
པོད་ལྗེའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་སོགས་གསུང་ཚོམ་གསར་བ་འགའ་ཡང་ཚུད་ཡོད་པས།
མདོར་ན་གཞུང་དོན་འཆོལ་ཞིང་དབྱད་བསྐྱར་གནང་མཁན་དག་གི་སྤྱར་སྤར་དགེ་རིན་པོ་
ཆེའི་གསུང་ཚོམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྡེབ་བཞི་དཔར་བསྐྱན་ཞུས་ཡོད་ལགས་ན་ཏུ་ཅང་གི་སྐལ་
བཟང་དང་སྟོབ་གཉིར་བ་རྣམས་ལ་པན་རྒྱབས་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་འོང་རེ་ཆེ།

གསུང་ཚོམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་དང་དག་བཅས་བྱེད་པོ་རྣམས་དང་། གཞན་
ཡང་བསྐྱལ་མ་དང་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱོར་བ་པོ་རྣམས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ད་ལན་གསུང་ཚོམ་པོད་དང་པོ་གཉིས་སྡེབ་གངས་ ༡༠༠༠ ཐམ་པ་རེ་དང་། པོད་བྱི་མ་
གཉིས་སྡེབ་གངས་ ༥༠༠ ཐམ་པ་རེ་དཔར་བསྐྱན་བགྱིས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས། ཡངས་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་དར་གནས་འོང་བར་དགོངས་པའི་
སྤྲེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་བཞེད་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་གྲུས་
སྟོབ་སྐྱུ་འབྲིལ་དགེ་སྟོང་ཐུབ་བསྐྱན་གཤམ་རབ་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་བ་ ༠༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་
བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

གུས་པའི་ལོ་རྒྱུས།

༥ ཕན་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ནས་སྤེལ་ལོང་སྤེད་དང་ས་ཁད་ཅུང་རིང་ཅུ་ལ་
གཟར་ངོ་རི་ཁྲིད་ཟེར་བའི་སྐབས་གནས་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར། གད་པ་སྐྱལ་སྐྱེ་བའི་
བའི་སྤྲོ་མ་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་བཞུགས་པ་དེའི་རྒྱུ་ནས་ཡི་གེ་སྦྱར་སྟོག་སོགས་ལེགས་
པར་བསྐྱབས། རང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་སོན་པར་གཞིས་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་སོག་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་། བསྐྱུ་རྒྱ་དང་། སྟོ་རིག་རྟགས་རིགས་སོགས་ལ་སྦྱངས་འབྲས་རྒྱགས་འབྲུལ་ལ་
ཆོགས་དབུས་སུ་གཟེངས་རྟགས་ཀྱང་སྦྱལ་སོན་བྱུང་། སྐབས་དེར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་
དགེ་བསྟོན་བཅས་ཀྱིས་ཁྲིད་རང་གྲ་སར་བསྐྱད་ནས་དཔེ་ཆ་ལྟ་ཤིག་ ཅེས་བཀའ་སྟོབ་ཀྱང་
གནང་བྱུང་། རང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ལོན་པར་བོད་དབུས་སུ་སྐབས་ཤིང་སྟོ་གསལ་སྤིང་གྲ་
ཆར་དུ་དབུ་པར་ཆད་མ་སོགས་ལ་སྦྱང་བཅོམ་བཞིས།

དབུ་མ་བདག་འགོག་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལ་སྐབས་ཇེ་ཁྱེར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་སྐས་
སྐྱལ་མཆོག་བདག་འགོག་ཆོགས་ལངས་ཀྱི་དམ་བཅར་སྟོར་བའི་ཆེ་ཕྱག་རོགས་ལྡན་མ་
གན་མཁས་གྲུབ་བཅས་ཏེ་རྟོར་ཁང་ཆན་དུ་ཐེབས་སྐབས། གུས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་དགེ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ལྟར་རྟགས་བསལ་གང་
ཤེས་བཏང་བར། དེའི་སངས་ཉིན་ཆོས་རར་ལྡན་མ་གན་མཁས་གྲུབ་ལགས་ནས་ཁ་སང་
དགོང་མོར་རང་གིས་རྟགས་བསལ་ཡག་པོ་བཏང་སོང་བས་ཞེ་བྲག་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་ཡང་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཡིན་པར་བློ་དགོས་པ་ལས་རང་གིས་འཛིན་པ་

ཡིན་བསམ་པའི་དང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་བྱེད་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་
ཕན་པོ་བྱུང་ཞིང་ཡང་ཡང་བྲན་གྱིན་འདུག།

དེའི་རྗེས་སྒྲ་བ་ཁ་ཤས་མཆོམས་སུ་དུས་ཟིང་བྱུང་སྐབས་ཁྱི་རྒྱར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་
སྐས་སྐྱལ་སྐྱུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབྲུག་པའི་ས་མཆོམས་སུ་སྟོན་ནས་བཀག་སྟེ་བཞུགས་
ཡོད་པ་སྔ་ཆོ་སྤྱིས་སུ་སྟེབས་སྐབས་ལམ་བར་དུ་འཆོ་བ་རྩོགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་སྟེ་
དགའ་ངལ་འབྲད་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཁྱོད་རང་ནམ་ཡུག་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་ལྟ་གིན་
ཡོད་ལ། ཁ་སྟོན་དུ་ཁང་ཆོན་གྱི་དམ་བཅར་སྟོར་སྐབས་ཉུགས་བསལ་ཡག་པོ་བཏང་བར་
དགའ་པོ་ཞེ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འཆོ་བའི་སྦྲད་ཅམ་པ་དང་མར་གང་མང་གནང་བྱུང་།

རྗེས་སུ་སྐབས་བཙལ་དུ་སྤྲལ་སར་སྟེབས་སྐབས་ཁྱི་རྒྱར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་
ཁྱོད་རང་ལ་འཆར་གཞི་ཅི་ཡོད་གསུངས་པར་གྲུས་པ་ཆོས་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྲེན་འགྲིག་ས་
ཞིག་ཏུ་བསྟེན་ན་སྟམ་འདུག་ཞུས་པར། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རྗེས་སུ་ངའི་ལུང་བར་ཡོང་
ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དེའི་རྗེས་མི་རིང་བར་ལ་དྲགས་སུ་མཆོན་ཉིད་སྟོབ་
གྲ་གསར་འཛུགས་ལ་རོགས་པན་འབོད་བསྐྱལ་ལྟར་བྱིན་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཅམ་བསྟན།

༡༩༤༣ ལོར་སྦྲར་ཡང་སྦར་སར་ཆོས་སྦར་དུ་འོངས་ནས་འདུལ་མཛོད་སོགས་ལ་
ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱས། ༡༩༤༤ ལོར་མོན་ལྷོ་གཞིས་ཆགས་སུ་འབྱོར་ནས་ཞིང་ལས་
བྱེད་ཞོར་དུ་སྟོབ་གཉེར་ལའང་གང་རུས་འབད་བཅོན་བགྱིས། ༡༩༥༡ ནས་ ༡༩༥༣ བར་
ལྷ་ཁ་མཐོ་སྟོབ་ཏུ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྟོབ་སྦྱང་བགྱིས་ཏེ་ཨ་རྒྱུ་ཨང་དང་པོའི་ལག་ཁྱིར་
ཀྱང་ཐོབ། ༡༩༥༥ ལོར་གདན་སར་སྟོབ་གཉེར་མཛུགས་སྦྱངས་ནས་གྲ་སྟོར་དགེ་བཤེས་
ལྷ་རམས་པའི་དམ་འཛིག་དང་། དགེ་ལུན་སྟོབ་གཉེར་ཁང་དུ་རྒྱགས་སྟོན་ཆེན་མོ་གསར་
འཛུགས་ལ་བཅར་ཏེ་ཅེ་ཕུད་ཨང་དང་པོའི་ལེགས་ཐོབ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་འབྲས་སྦྱངས་སུ་

གསར་བྱ་བ་གང་མང་ལ་དག་ཡིག་སྤུམ་ཉག་གང་ཤེས་སློབ་བྱིང་བྱས།

༡༩༧༩ ནས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ལྷོ་ཡོ་བོད་ཁང་དབུ་
འཛིན་དོ་འབྲམ་མཆོག་སྤུམ་པོ་པོ་ཆེ་དང་། ཡ་སྐབས་རྩི་ཤག་སྐོར་མཁན་པོ་པོ་ཆེ་ཉི་མ་
རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ལྷོ་ཡོ་བོད་ཁང་དུ་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་བ་
དང་ནང་ཆོས་སློབ་སྟོན་བ་གཅིག་ལྟོགས་བྱས་ནས་ལོ་བཅུ་ཅམ་བསྟན། སྐབས་དེར་ཨ་རི་
དང་། སྤར་ན་སི། འཇའ་བན། ལྷ་ཁ། ལ་དྲགས་སོགས་སུ་མཐོ་སློབ་དང་ཆོས་ཆོགས་ཁག་
འགར་ནང་ཆོས་སློབ་བྱིང་དང་། བཟོ་སྒྲིང་འཆོགས་འདུ་བཅས་ལ་བཅར་རྒྱ་བྱང་། ལྷག་
དོན་ ༡༩༩༧ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༣ ནས་ ༡༩ བར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཆོན་པོ་ཆེ་དང་ནང་ཆོས་དབར་འབྲེལ་བའི་བཟོ་སྒྲིང་ཐེངས་
དང་པོ་དེ་འཆོགས་སར་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་བཀས་བསྐྱལ་གནང་བ་ལྟར་གྱིས་
བཅར་ཁུ་སྐབ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱང་།

༡༩༩༩ ལོར་ཡ་སྐབས་རྩི་ཤག་པོ་པོ་ཆེ་པོ་ཆེ་རི་རྩོད་སྤུམ་སྤུམ་མཆོག་སློབ་གསལ་
སྒྲིང་གི་མཁན་པོ་པོ་སྐབས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་ལ་གྲུ་སར་གསར་འཕྱོར་བ་གྲུ་རྒྱུན་
མང་པོ་འཕྱོར་བཞིན་བར་བཞེན་འདི་གར་ཁོ་བ་དཔེ་ཆ་འབྲིང་མཁན་ལ་ཡོང་བྱུང་ན་ཏེ་ཅང་
བན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག་པས་དེ་བཞིན་ཡོང་བར་སྐབས་འདུག་གནང་རོགས། ཞེས་ཞུས་
བར་དེའི་སྐོར་རྩི་ཤག་སྐོར་དོ་འབྲམ་པོ་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་ཐག་བཅད་
ཡོང་གསུངས་བ་ལྟར། དོ་འབྲམ་པོ་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཀའ་འཁོལ་གནང་
སྟེ། གནན་ས་འདིར་སློབ་གཉེར་བ་གསར་ཞུགས་གང་མང་ལ་རང་ཉིད་ལ་བྱིང་རྒྱུན་ཡོད་
རིགས་རྒྱ་མཆོན་གཙོར་བྱས་ཏེ་དཔེ་བྱིང་གང་ཤེས་ཅི་ལྟས་བགྱིས་དང་བགྱིད་བཞིན་ལ།
སྐབས་དེར་ཡང་། ༢༠༠༣ ལོར་ཨ་རི་ཨེཌ་ལན་ཏ་མཐོ་སློབ་དང་ཆོས་ཆོགས་ཁག་གསལ་

དང་། ༡༠༠༩ ལོར་ཀོ་རི་ཡར་མཐོ་སློབ་ཅིག་དང་ཚོས་ཚོགས་འགར་ནང་ཚོས་སློབ་བྲིད་
ལའང་བྱོན་པ་ཡིན།

༡༠༡༥ ལོར་ཐེ་ཝན་སློ་སྤྱིང་ཚོས་ཚོགས་ནས་རེ་སྐུལ་ཞུགས་པ་ལྟར་ཐེ་ཝན་དུ་ནང་
ཚོས་རེ་སློད་དང་ཉེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། གཞན་ཡང་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགོན་པ་གཞན་
དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སློན་སོགས་འཆད་བྲིད་བྱས། དམིགས་བསལ་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་མ་
ནམས་ཀྱིས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་རིགས་ལམ་སྐྱེད་འདོད་ཀྱི་མོས་གུས་
དང་རེ་བསྐུལ་ཞུགས་ཆེར་གནང་བ་ལྟར། སྐབས་དེར་དགའ་ལྡན་བློ་བཅིངས་སྤྱི་ལོ་ཐོ་ཆེ་
མཆོག་ལ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་དང་། བཀའ་པོད་ལྗེ་སློན་ལམ་
བཅས་གུས་ཅག་ཆང་མས་རི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་ལྟར་བསྐུས་བྲལ་མགོ་ནས་བཀའ་
བྲིད་དང་། བཀའ་པོད་ལྗེ་སློན་ལམ་ཀྱི་བཤད་བྲིད་རྒྱས་པ་གནང་བའི་བཀའ་བྲིན་བསྩལ། དེ་
ནས་ཐུ་མཐུད་དེ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་གང་ཤེས་ཐོན་གྱིས་བགྱིས་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་ཁོ་མོས་བྲིས་པའི་དམ་ཚོས་སྐྱེད་པའི་སློན་མེ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་
སློན་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཞིག་གིས་རེ་བསྐུལ་གནང་བ་ལྟར། ཐེ་ཝན་བུ་མོ་བཟང་མོས་རྒྱ་ཡིག་
དུ་སྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་སློབ་བྲལ་མཁས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་སྐྱད་བསྐྱེད་
བྱས་ཏེ་ཐོན་གྱིས་གོ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་བྱེད་ཞིང་ལེགས་བྲལ་བྱེད་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་
གང་མང་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཤིང་བྱགས་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོས་བྱགས་སློན་དང་བཅས་རྒྱ་
རིགས་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གསོལ་བསྩལ་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་གུས་སློ་རབ་
དུ་འཕེལ་བཞིན་ལགས།

ཡང་སྐབས་དེར་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་དོན་གཉེར་ཅན་མི་ཅུང་
བ་ཞིག་ལ་སྐྱད་སྐྱེད་ཐོག་བསྐུས་བྲལ་དང་སློ་རིག་ཉགས་རིགས་བཅས་སློབ་བྲིད་བྱེད་ཞོར་བ་

ཀྱའི་ཐོག་ནས་ཐད་གཏོང་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་ལ་པན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
དེ་བཞིན་ཀྱི་སྐད་ཐོག་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔར་འགྲེམས་ཀྱི་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་དཔར་བསྐྱེན་
བྱ་ཀྱའི་འཆར་འཁོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་ཐོས།

དེའི་རྗེས་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཆན་གྱིས་རེ་བསྐྱལ་ལྟར་གོ་རི་ཡར་
ཕྱིན་ཏེ་དད་ལྡན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་རྩ་སྟོན་དང་རིགས་ལམ་སློབ་ཁྱིད་སོགས་གང་
ཅུས་བྱེད་ཀྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། གོང་གསལ་སྐབས་མཆོམས་རྣམས་སྤྲུལ་ལགས་བཤད་དད་
པའི་མཛེས་ཀྱན་དང་། དམ་ཆོས་སྣང་བའི་སྟོན་མེ། གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱོད་
བ་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་དགའ་ཆེན་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པའི་དཀའ་གནད་ལ་
དཔྱོད་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྱོན། བྱིས་ལན་ཅུ་སྟེས་ཅུན་པོ་དང་རྟོག་དཔྱོད་
བྱིས་པའི་ཅེད་གར། གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་སྟོ་འབྱེད། དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་
གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་དགེས་པའི་མཆོད་གར་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱེབས་བྱས་
པའི་སྤེབ་སོགས་ཀྱང་ཚུམ་བསྐྱེགས་བགྱིས་པ་ལགས།

མདོར་ན། རང་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་གང་མང་ལ་སློབ་ཁྱིད་ཅི་ཅུས་
བགྱིས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སློབ་མ་དེ་དག་ནས་ཀྱང་ཀྱི་གར་དང་བོད་ཡུལ་སོགས་ཡུལ་གྱི་
གཞན་རྣམས་སྤྲུལ་ཆད་སྤེལ་གང་ལེགས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་
རང་ལ་ཅུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་བསམ་བློར་དེ་
དག་གིས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྲན་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་ཅི་བྱས་ཀྱིས་བཙོན་པ་
བགྱིས་དང་བགྱིད་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་བ་ ༠༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་སྤར་བྱིས་ཟིན་པ་དེར་བསྐྱར་སྟོན་དང་བཅས་དགེ་མིང་
དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས།

དཀར་ཆག

༡༽	དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཆིག་དོན་དཀར་གནད་འགའ་ལ་དབྱད་པ།	01
༢༽	ནམ་པར་དག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྒྱད།	181
༣༽	སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྒྲོར་ལ་དོགས་དཔྱོད་གནད་བསྟུས།	227
༤༽	བདག་འཛིན་པ་རགས་སྒྲོར་གྱི་དོགས་དཔྱོད་སྒྲིང་བསྟུས།	277
༥༽	སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་དབྱད་པ་གནད་བསྟུས།	307
༦༽	ཉོག་གི་འབར་བ་མཛད་པ་པོའི་སྒྲོར་དོགས་འཆར།	315
༧༽	བརྗེད་ཐོ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོའི་བཅུད་ཀྱི་ཐེགས་པ།	321

ཙོ་ཞེ་གསུང་།༽

དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཆིག་དོན་དཀར་གནད་འགའ་ལ་དབྱད་པ།

༡༽	ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོར།	03
༢༽	དབྱ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	05
༣༽	འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་སྒྲོར།	06
༤༽	སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་དོགས་འཆར།	11

༥༽	ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	14
༦༽	སེམས་དང་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་མ་དང་བཅས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	17
༧༽	ས་དང་པོར་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགག་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	20
༨༽	སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	21
༩༽	མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་འཛིག་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱུང་བ།	24
༡༠༽	ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཚུལ་ཉིད་སོགས་ལ་དབྱུང་བ།	28
༡༡༽	ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	30
༡༢༽	ཁོང་ཁྲོས་དགེ་ཅུ་འཛུམས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	30
༡༣༽	ས་བཞི་པའི་དོ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུང་བྲལ་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་བ།	32
༡༤༽	སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲ་རགས་འཛིག་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	33
༡༥༽	འགོག་བདེན་གྱི་དོ་བོ་གང་ཡིན་ལ་དབྱུང་བ།	35
༡༦༽	ཀྱུ་ཆེན་འགའ་ཞིག་རྒྱན་ཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་བ།	42
༡༧༽	སྤྲ་མ་དམ་པའི་བསྒྲོ་བ་ལ་མི་འདའ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་བ།	42
༡༨༽	སྒྲོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་སྒྲོར་ལ་དབྱུང་བ།	43
༡༩༽	དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་ལ་དབྱུང་བ།	43
༢༠༽	སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	45
༢༡༽	ཉོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་ཚུལ་དང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་བདེན་འཛིན་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	49

33 ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་པ་དང་མིང་གིས་བཞག་ཚུལ་ལ་ཞིབ་པར་དབྱད་པ།	52
33 རྟེན་འབྲེལ་བཞག་ཚུལ་དང་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	63
34 བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་དང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་རིམ་ལ་དབྱད་པ།	74
35 བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱད་པར་སྦྱར་མ་སྦྱར་ལ་དབྱད་པ།	84
36 གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མིན་ལ་དབྱད་པ།	88
37 བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ལ་དབྱད་པ།	94
38 འཇིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་སྟོན་ནས་ཡང་ལོག་འཇིག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	95
39 སྐྱེ་མའི་རྟ་སྐྱེད་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇིག་པ་སྐྱེན་མོང་མིན་པ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱད་པ།	96
40 སྐྱེན་མོང་དང་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་འཇིག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	98
41 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་དབྱད་པ།	105
42 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	106
43 བག་ཆགས་འཇིག་པའི་གཞི་དང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇིག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	110
44 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དབྱད་གཞི་ལ་དབྱད་པ།	111
45 སེམས་ཅམ་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	112
46 ཞིག་པ་མ་ཡིན་དགག་འཇིག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	114
47 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་ལ་དབྱད་པ།	115
48 སེམས་ཅམ་པས་བྱི་དོན་འགོག་པ་ལ་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་མིན་སོགས་ལ་དབྱད་པ།	118

༣༩༽	ཕྱི་དོན་འགོག་ཚུལ་དང་དམིགས་སྤྱོད་སོ་སོར་འབྲེད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	119
༤༠༽	རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགོས་མིན་ལ་དབྱུང་བ།	122
༤༡༽	རྟུན་དང་རྟུན་ཅན་འཛིག་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	123
༤༢༽	དབང་སོ་དང་གཞུགས་གྱི་རོ་སོ་དང་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་སུ་ལ་དབྱུང་བ།	124
༤༣༽	གཞན་སྟོང་དང་རང་སྟོང་འཛིག་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	127
༤༤༽	ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུག་འཛིག་ཚུལ་དང་རྟོག་མེད་ཤེས་པས་སྤང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	129
༤༥༽	འཇུག་པ་སྤྱད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱུང་བ།	132
༤༦༽	བན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བའི་སྐྱོར་ལ་དབྱུང་བ།	134
༤༧༽	ཆད་མ་འཛིག་ཚུལ་ལ་ཞིབ་པར་དབྱུང་བ།	135
༤༨༽	དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་བ།	142
༤༩༽	སྟོན་བཅུད་མཐའ་དག་ལས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	142
༥༠༽	ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་བཀག་པའི་གོ་རིམ་ལ་དབྱུང་བ།	144
༥༡༽	རྒྱུ་འབྲེན་གྱིས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱུང་བ།	145
༥༢༽	སྟོ་སྦྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་འཛིག་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།	148
༥༣༽	འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ནམ་གྱི་བདག་འཛིག་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱུང་བ།	150
༥༤༽	གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་དང་པན་ཚུན་སྟོས་འབྱུབ་སོགས་ལ་དབྱུང་བ།	154
༥༥༽	མཐའ་བདུན་ནང་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྤྱད་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱུང་བ།	161

༡༩༽ བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་ལ་ཞིབ་པར་དབྱད་པ།	165
༡༩༽ རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མཉམ་པར་ལ་དབྱད་པ།	173
༡༩༽ ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་དབྱད་པ།	174
༡༩༽ བདག་མེད་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	175
༢༠༽ གཤེས་ལུགས་དང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱད་པ།	177

ཐལ་འགྲུར་བའི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ།

༡༽ ཚཱགས་དྲུག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀླན་གཞི་འགོག་ཚུལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ།	188
༢༽ རང་རིག་འགོག་ལུགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ།	196
༣༽ རང་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཕྱི་མོལ་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྦྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ།	202
༤༽ ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞེན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པ།	213
༥༽ ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ།	217
༦༽ ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ།	218
༧༽ ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ།	220
༨༽ དུས་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ།	221

དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཆེ་ག་དོན་དཀའ་གནད་
 འགའ་ལ་དབྱད་པ་དྲངས་གསལ་
 ཞེས་གྱི་མེ་ལོང་།

གྲང་ཡང་ཐུབས་སུ་གྱུར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནམ་དྲག་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཉེན་འབྱུང་རིགས་
 ཚུལ་མཐའ་ཡས་པས།།

གྲང་ཞིག་ཐུབས་བྱུང་གྱུར་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དྲག་དོན་དམ་བདེན་པ་གནས་
 ལུགས་ཟབ་མོ་འགོ་ཀྱན་ལ།།

གྲང་གིས་ཐུབས་མཁས་ཀྱན་བྱབ་ཐུགས་ཇེ་ནམ་དྲག་ཉིད་གྱིས་འདོམས་མཛད་
 རྒྱ་མེད་སྟོན་པ་སྲས་བཅས་དང་།།

གྲང་ལ་ཐུབས་ཟབ་ལུམ་དོན་སྟོལ་འབྱེད་ཡང་དྲག་ལུང་བསྟན་འཕགས་མཆོག་
 སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་བཅས་ལ་འདུད།།

ཐལ་འགྱུར་སྟོལ་འབྱེད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དཔོན་སྟོབ་དང་།།

མཁས་དགུའི་གཙུག་རྒྱུན་ཇེ་བཙུན་སྒྲ་མ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་ཆོགས།།

རབ་འབྱམས་གཞུང་སྤྲུལ་པ་ཤ་གྲུབ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་བརྒྱད་པར་བཅས།།

གཏན་གྱི་སྐྱབས་སྟོན་དག་མིང་འཛིན་པ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ནས།།

བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ལེས་གཉེན་ཆོག་གས་རྣམས་དང་།

སློན་བློན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་མཐུ་ལས།

གཞུང་དོན་ཆེ་ལོང་ཅམ་རེ་འཁུམས་པ་རྣམས།

སྐབ་པའི་མཆོད་སྤྱིན་འགྱུར་རེས་འདིར་འབྱི་ལོ།

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷས་
བཞི་བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་ཆོས་འདི་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་
འགྱུར། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས། སྤྱིད་པ་རྩལ་པོར་བྱས་པར་འགྱུར།
ཞེས་དང་། དེ་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཏི་ཐུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་
པར་འགྱུར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་ན་གཏི་ཐུག་འབྱུང་མི་
འགྱུར། དེ་བྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱད་པར་བྱ།
ཞེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱད་པར། ཁྱོད་གསུང་དུ་མ་ཅི་
ཞིག་སློས། ཆམས་རེ་ཡི་དོན་ཅམ་ལའང་། འོལ་སྤྱི་ཅམ་གྱིས་རེས་རྟེན་པ།
དེ་ལའང་མཆོག་གི་བདེ་བ་སྟེར། ཞེས་དང་། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི།
མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། འདི་ཉིད་ཡིན་བྱིར་མཁས་པ་ཡིས། འདི་ལས་
སངས་རྒྱས་རྗེས་བློན་གྱིས། ཞེས་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གདམས་
པ་ལྷར་འགྱུབ་པའི་མོས་གུས་དང་རེ་འདུན་རབ་ཏུ་བརྟམ།

གཞན་ཡང་གུས་པས་སྤར་ལུང་བསྐྱས་ཆོན་པ་འགའ་བྱིས་པ་རྣམས་
ཐོགས་མང་པོར་དབྱེད་ལྡན་གང་མང་ལ་པན་ཐོགས་གང་ལེགས་བྱུང་འདུག་

ཅིང་། གཞན་གྱིས་སྤར་ཡང་དེ་བཞིན་པར་བསྐྱུན་བགྱིད་གོས་ཚུལ་དང་། ལྷག་
དོན་འདུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་དཀའ་གནད་གསུང་རྒྱུན་གང་མཆིས་བཅས་ཡིག་འགོད་
ཐུབ་ན། དོན་གཉིས་ཅན་མང་པོས་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འདུག་པར་
ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་པན་རེས་བསྐྱུལ་མ་ཡང་ལན་འགའ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་གྲུས་རང་ཉིད་སྦྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་དམན་ལ།
ལོ་ན་ཆུས་ཤིང་ནད་ཀྱིས་མནར་ཐུར་བྱ་བ་འདི་འདྲར་བགྱི་བའི་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤ་
ཡང་། སྟོན་པ་མཆོག་གིས་འགྲོ་ཀྱན་པན་བདེ་ལ་འགོད་ཐབས་གང་གསུངས་པ་
ནམས། བསྐྱེད་པ་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་
དབྱེད་དེ། ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཚུལ་གདམས་པའི་རྒྱུན་འཛིན་དངོས་བརྒྱུད་
ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་རི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་ཆ་
རྒྱུན་ཐན་ཅམ་རེ་འགྱུར་བའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ། ནམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་གྱི་ཆོག་དོན་ཆེས་ཆེངས་པ་ནམས་རང་ཉིད་ལ་སྟོས་ཏེ་གོ་དཀའ་བ་འགའ་
ལ་དོགས་འཆར་བྱུང་རིགས་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ལས་འཆར་རིགས་ཅི་རིགས་
བྱུང་བ་ནམས་འབྲི་བར་བྱའོ།

༥ དེ་ཡང་། ལྷ་སྐྱབ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་གྲུབ་པའི་མཐའ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
གསུམ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པར་སྦྱིར་ཤིང་རྩའི་སྟོལ་འབྲེད་ལ་
འཛིན་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་འདུག་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཞེས་
པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་འདི་ལྟར། སྦྱིར་ཤིང་རྩའི་སྟོལ་འབྲེད་ནི། མི་ཡི་ཡུལ་དུ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བའི་དུས་དེར། སྤར་ཡང་ཉམས་གསོ་
བྱེད་པ་པོར་ལུང་བསྟན་པའི་སྤྲེས་མཆོག་ཅིག་ལ་འཛོག་དགོས་པར་མངོན་པས།
དེ་ལ་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སེམས།

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་
གཏོད། སློལ་འབྱེད། སློལ་འཛོན་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྤངས་དང་། གཉིས་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ། གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་
བ་ལྷ་བཅས་ཡིན་པར་སྤངས་པ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་གྱིས་
རྩ་ཤིང་དགོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་འདོད་
པའི་བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་དགག་སྤྱབ་གྱི་སློ་
ནས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཡོད་པས་ན་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་གཏོད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པར་སྤངས་།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་ཀྱི་བདག་སྤྱི་
འགོག་པའི་མདོར་བསྟན་འགྲེལ་ངག་དེའི་ཆོག་ཟེན་ཅམ་ལས་རྒྱས་བཤད་དང་
སྦྱར་ཚུལ་མ་དགོངས་པས་དེས་རྟགས་སྦྱར་བསྟན་དགོས་ཚུལ་དང་བསྟན་ན་
སྦྱོན་འབྱུང་ཚུལ་སྤྱ་བ་ལ། ལྷ་བས་དེ་ནི་སྤྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་སྦྱར་ཡིན་
པས་རྟགས་སྦྱར་བསྟན་དགོས་དོན་མེད་ཅིང་། སྦྱར་ན་དེས་རྟགས་སྦྱར་ཡང་དག་
བསྟན་ཡོད་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱར་ནི་དབུ་མ་བས་འདོད་མི་རིགས་
ཞེས་འདིར་ལྷན་ཀའི་སྐབས་བཟུང་ནས། ཁོས་རྟགས་སྦྱར་དེ་གཉིས་བྱེད་མེད་

དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་ཏེ། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་སྲོལ་གསར་དུ་གསལ་
བར་བྱེ་བ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་
ནས་བྱུང་བར་མངོན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་ནི་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་
པས་སྲོལ་བྱེ་བ་དེ་ཉིད་འདྲིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་མཇད་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་
རྩའི་སྲོལ་འདྲིན་དུ་འདྲིག་པ་ཡིན་པར་སེམས།

གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྩའི་སྲོལ་འབྱེད་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱང་རང་
རང་གི་བྱུང་མཐའ་དེ་ཉིད་གཞུང་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱིས་བྱང་ངེས་བྱེ་བའི་སློ་ནས་
གསར་དུ་སྲོལ་འཇུགས་པ་ལོ་ཞིག་ལ་འདྲིན་དགོས་པར་སྒྲུང་ལ། འོ་ན་རང་རྒྱུད་
པས་དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་དེ་ཉིད་མདོ་དང་རྩ་ཤིང་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་
རང་རྒྱུད་པ་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགའ་
ཞིག་གིས་དེ་དག་གིས་ཤུགས་སམ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་ཡོད་ཚུལ་སྤྱོད་པ་ཐོས་ཀྱང་
ཁྱེད་ཀྱི་འཆོལ་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ།།

༥ ཅེ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་
ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་འབྲས་མིན་འདུག་པར། རང་གི་
འཆར་སྒྲུང་ནི། འདི་ནི་སྤྱི་ཇི་བཞེན་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཅེ་ཤེ་དེ་ཉིད་ཐེག་
ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་
ནམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་
མ་གཏོགས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་གཞན་བསྟན་པའི་སློ་ནས་མ་

བསྐྱབས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟེ།

དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཅ་ཤིང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅ་ཤིང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་འཇུག་པ་ན་དེའི་དོན་སེམས་ཅམ་
 བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་
 བར་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཆེད་ཐབས་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་ལའང་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་
 ཚུལ་མཐུན་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་བ་དང་། ཡང་ཅ་ཤིང་ནས་བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་
 ལམ་དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པ་རང་གི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཉམས་སུ་ལོན་ཚུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱར་
 བྱས་ལ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་མ་གོ་བས། དེའི་
 ཕྱིར་དབུ་མ་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་
 གིས་དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་གོ་བ་ནི་དབུ་མ་ཅ་ཤིང་བཤེས་རབ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།

༥ དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 བ་ལྷ་བ་ཆེས་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ལ། འཆར་སྤང་ནི། འདུལ་སྤྱི་ཀ་རིན་ཆེན་སྤང་བར། གསུམ་པ་གནས་པས་གནས་
 ལ་བསྟེན་བཀྱར་རི་ལྟར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་ལས། གན་ནམ་འོན་ཏེ་
 གཞོན་ཡང་རུང་། གང་ལ་ཆོས་ནི་ཐོས་སྤང་བ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱུག་བྱས་ཏེ།

ཟླ་བ་ཆེས་ལ་བུམ་ཟེར་བཞིན།། ཞེས་གཞན་གྱི་ལུགས་སྒོལ་དཔེར་བཞོད་པ་
ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

༥ བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།། ཞེས་པའི་ཐད་དོགས་
འཆར་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འདིར་འགྲེལ་པར་མདོ་ཆོན་གཉིས་བྲངས་
པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ལྟར་འདྲིན་ན། དེ་ཉིད་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་ཡང་། སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འདྲིན་ཚུལ་འདྲ་མིན་
ཡོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་མིན་ཡང་། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་དེ་ལ་བཞག་དགོས་པར་སྒྲུང་ཞེས་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན།
ལན་ཅི་ལྟར་འདེབས་དགོས་མིན་དབྱེད་བྱར་སྒྲུང་།

དེར་དོགས་གནས་གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ནི་བྱང་སེམས་
སོ་སྐྱེའི་སྐྱབས་ལ་སྤྱིར་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པས། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་
པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱང་ས་དང་པོ་ནས་འདྲིན་པར་སྒྲུང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་
པ་ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་བྱ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་
ལོན་པ་ཞེས་པ་ཡང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དཔེ་དོན་སྤྱིར་
ཚུལ་ལས་ཤེས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་མི་སྤིང་པ་མིན་པས།
དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུང་ངོ་།། ཞེས་པའི་སྐྱབས་

སུ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ནམས་བྱང་སེམས་དངོས་མ་ཡིན་ཚུལ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ལ། དེ་
ནམས་བྱང་སེམས་དངོས་ཡིན་ཚུལ་ཁྱད་ས་དང་བཅས་ཏེ་དོགས་སེལ་མཛད་པ་
ལྟར། ཚུལ་འདི་ལའང་དེ་ལྟར་དོགས་སེལ་ངེ་ལྟར་མཛད་དགོས་མིན་ཡང་དབྱེད་
པར་བྱ་དགོས་སོ་སྤྲོམ་མོ།།

༥ བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྤྱད་ས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞེས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་གཞན་དོན་
དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་
སྤྱོད་ཚུལ་ཀྱི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམས་མཁྱེན་
ཞེས་པ་དེ་ཐོབ་ན་རང་ཉིད་འདོད་དགུ་ལ་དབང་བསྐྱུར་སྤྱོད་པར་འདུག་སྤྲོམ་པའི་
དོན་གཉིས་དེ་འབྲར་རྒྱན་དུ་གོམས་ན་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྤིང་
ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་ནམས་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་པར་སྤྲོད།

འོ་ན་མན་ངག་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཤི་ན། འོག་དུ། སེམས་ཅན་ཤིན་
དུ་གཅེས་ཤིང་ཡིད་ལ་པངས་པའི་ཡིད་འོང་བསྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གནད་
ཆེན་པོ་འོ། ཡིད་འོང་ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་
ཤུགས་གཉིས་སྤྱད་པའི་དང་པོ་ནི། རྩ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་པ་མར་བྱས་
ཚུལ་བསམ་པའི་མན་ངག་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་སོགས་
ཀྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེས་ན་

དེ་གཉིས་ཀྱང་དབང་པོ་ནི་རྩལ་གྱིས་མ་ཡིན་པའང་ལུགས་དང་པོ་བཞེད་པ་པོས་
གོ་བྱུང་ཅིང་། དེར་མ་ཟད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་
ཀ་ཆང་དགོས་པར་མཛོན་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། འདི་ནི་
རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་སྐྱ་སྐྱབ་
དང་ཞི་བ་ལྷ་ལ་བརྒྱད་པའི་ཚུ་བོ་གསུམ་འབྲེས་ཀྱི་གདམས་པ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་
པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་བྱ་དགོས་པར་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་
དོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ་སྟེ།

ཐོ་ན། དེ་གཉིས་ལས་སེམས་ཅན་པ་མར་བྱས་པའི་མན་ངག་ཏུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་ཚུལ་དེ་རྗེ་ལྟར་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་
པ་མ་བྱས་ཐྱིང་བས་བྱུང་པ་ལ་བསམ་ན། སྐད་མོ་སོ་བྱད་ཅིང་སྐྱ་དཀར་བ་ལྟ་བུ་
དེ་མཐོང་བའི་ཆེ། འདི་ངའི་མཛོ་སྟམ་ས་དེ་ཉིད་རང་གི་མ་བྱས་མ་ཐྱིང་སྟེ། དེ་རང་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་ཡི་བྱུང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐད་མོ་དང་། བྱད་མེད་དང་། སེམས་ཅན་ལོ་ཞེས་བཏགས་པ་ནམས་
ལས་དང་པོ་དེ་ལ་མ་བྱས་ཐྱིང་སྟམ་པ་དེ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་
ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བྱས་ཐྱིང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་དགོས་
པར་སྒྲུང་ལ། དེས་ན་རང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱི་སྐྱུ་ལྟ་བུ་དེ། མ་བྱས་མ་ཐྱིང་
ཡང་། དེ་མཐོང་བའི་ཆེ་ངའི་མཛོ་སྟམ་པའི་བྲན་ཚུལ་ནི་གོང་གསལ་ལྟར་ཡིན་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་
ལ་བཟོད་པར་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ལ། འཁོར་བ་ན་སྡོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་
སྐྱེ་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ་སྟེ། མདོར་ན། མར་ཤེས་སྐྱབ་པའི་རིགས་
པ་ནི། རང་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཆོས་ཅན། རང་གི་མ་བྱས་མ་
སྐྱོང་བ་མེད་དེ། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ལ། རང་གི་
བླ་ལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སྡོན་ནས་རང་ཉིད་མངལ་དུ་འཛིན་ཅིང་གཅེས་
སྐྱོང་བྱས་སྐྱོང་མཁན་ཤིང་སྟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་ཨ་མ་བཞིན་ནོ།
ཞེས་འགོད་ན་འགྲིགས་པར་སྒྲུང་།

ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་ཡི་མན་ངག་གསུངས་པ་ལས། རང་གཅེས་
འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་འཛོག་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པར། རང་གི་བསམ་
ཚུལ་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་རང་རྩ་ཆེར་འཛིན་པ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་
གྱིས་གཞན་རྩ་ཆེར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་སློ་དོན་མཐུན་དུ་སྒྲུང་ལ། དེས་
ན་བདག་གཞན་བཞེ་ཞེས་པ་ནི། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་།
གཞན་པས་སམ་གཞན་ལས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སློ་བཞེ་བ་སྟེ་བསྐྱུར་བ་
ལ་བཟོད་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྩ་
ཆེར་འཛིན་དགོས་ཤིང་འཛིན་པའང་ཡོད། གཞན་པས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་
ནི་མི་རིགས་པས་དེ་འགོག་དགོས་པར་སྒྲུང་ལ། ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་རྣམས་
ལ། གཞན་པས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། འཛིན་མི་རིགས་པ་ཡང་མིན་

པས་དེ་ལ་ཆེད་དུ་གཉེན་པོ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་སྒྲང་། མདོར་ན། བདག་གཞན་
མཉམ་བཟེ་ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པར་སྒྲང་།

ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ནི། བདག་ལ་སྦྱང་ནས་བྱམས་
ཤིང་བཅེ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་རེ་ལྟོས་བྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་གི་སེམས་ཅན་འདི་
ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཡིད་ལ་པངས་པར་ཉིད་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ།
བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷགས་དྲག་གིས་མནར་ཞིང་བདག་ལ་སྦྱང་
ནས་རེ་བཅོལ་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། རང་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་འདམ་དུ་བྱག་
པའི་བྱིས་སྤྱག་གི་བྱ་ཆོགས་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་འགོད་ན་འཇུག་སམ་སྦྱུང་མོ། །

༥ སེམས་ཅན་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་སྒྲོ་དོར་ཁེགས་པས། སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ངེས་པར་རུས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་
མིན་འདུག་པར། རྟག་འཆར་ནི། ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་
འཇིན་པའི་བདག་འཇིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་
ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་སོ་སྦྱུང་ལ། དེས་ན་
འདི་ནི། རྟག་པ་གཅིག་སྤྱ་རང་དབང་བ་གསུམ་གའི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཉམ་མཁའ་དེ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀའོ་སྦྱུང་
པའི་གང་ཐག་དེས་བྱིས་སུ་ནམ་མཁའ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པ་ན། ཉམ་
མཁའ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པས་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པའི་

རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱང་། དེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་མི་དགོས་པ་ལྟ་
བུའོ་སྟུང་མོ།།

༥ དེས་ན་ཆོས་ཅམ་ལ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་
ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དོགས་འཆར་ནི། ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་སྤྱོད་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་ལ་ལུང་ཁྲུངས་རིམ་
ཡོད་པ་མ་གསལ་ལ། འདི་ལ་མཁས་པ་ལ་ལས། ཁྲུང་པར་གཞན་ཞིག་ཀྱང་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཅུང་ཟད་སྤྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་
ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་གྱི་དབུའི་ཕྱོགས་སུ།
གྱེ་མ་འདུ་བྱེད་ནམས་མི་རྟག་། སྤྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ཞེས་སོགས་
དང་། སྟོན་པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀར་ཆོས་མི་རྟག་པ་འདི་
ཉིད་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་སྤྱོད་
དེ་ལྟར་སྤྱོད་པར་ཐོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྤྱོད་མའི་གསུང་
མི་རྟག་པ་སྟོན་ཆུང་གྱི་བསྟན་བྱ་ལས། དོན་དེ་བྱིར་མི་རྟག་སེམས་པ་འདི།།
དུས་ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མ་རུ། སྟོ་ཆོས་ལ་སྤྱུལ་བར་བྱེད་པ་ཡི། ལམ་དབུ་མ་
སྤང་སེལ་། སྤང་གསལ་། རྟེན་པོར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན།
དེ་དག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་འདི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་མན་ངག་ཅིག་ཏུ་སྤང་
བས་འདྲ་འབྲེལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

༥ འདིའི་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ནམ་
བ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྩེ་དང་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པར། རྟོག་འཆར་ནི། འདིར་བསྐྱབ་པར་
འདོད་པའི་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། མཁས་པའི་དབང་པོ་སྤྲོ་མ་ལམ་རིམ་པའི་གསུང་
པོད་གསུམ་པར། མདོ་ཐ་དེ་པར། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་
རྩེ་ཡིན་ལ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འང་མ་ཡིན། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ།
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་དོ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཡིན་གྱི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་
བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། ཞེས་དང་། ཡང་། བདག་གིས་
སེམས་ཅན་འདི་དག་འཁོར་བའི་ལམ་ངན་པ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་ལམ་བཟང་པོར་
འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ།

འདི་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་ཅིང་སྙིང་རྩེ་ཅམ་པོ་ཡོད་ལ་
དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ཁ་
ཅིག་ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་དང་། འགའ་ཞིག་ཉན་རང་གི་སྙིང་རྩེས་

སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དམིགས་
 ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལུང་གསལ་པོ་འདི་དག་མ་གཟིགས་པར་
 མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོའོ།།

འདི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་བྲལ་བར་འདོད་པ་
 ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་
 བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྟམ་པའམ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ཞིག་མེད་པས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་མེད་ཅིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་བསྟན་པར་སྒྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་
 དེ་ལྟག་བསམ་དང་བྱད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་
 སྟམ་པའམ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ཞིག་དགོས་པས་བྱད་པར་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་རིས་སྤུ་མ་བཅད་པར་སེམས་
 ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཉེས་ཆོགས་རྒྱད་པ་ཀུན་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྟམ་དགོས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་འདི་དང་དེའི་སྡེ་ཆོན་འདི་ཞེས་རེ་རེ་ལ་དམིགས་དགོས་པ་མིན་པར་
 སྒྲུང་ངོ་།།

༥ རང་གི་ལུགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། བསྐྱད་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་འདིར་ཟག་མེད་
 ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེ་
 རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར། སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་

ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་རི་རྩེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་ཞེས་
གསུངས་པས་གོ་ལ། དེར་མ་ཟད། ཏྲག་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ནང་པའི་
བྱབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

༥ ཡང་འགྲེལ་བར་ས་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དུལ་དུལ་ཅན་རྒྱངས་ཆད་དུ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་
ཟེར་གྱི། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱའོ། ཞེས་གཉིས་སྤང་
བྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ལ། དོགས་འཆར་ནི། དུལ་དུལ་ཅན་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་
པ་ལྟར་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་བ་བྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་བདེན་
གཉིས་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་
དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། རི་ལྟ་
བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དཔྱལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་རྒྱངས་ཆད་དུ་ཡོད་དམ་
མེད། མེད་ན་དཔྱལ་བ་དང་ཡང་རྒྱངས་ཆད་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལ། ཡོད་ན་རྒྱངས་
ཆད་དུ་སྤང་བ་མེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན།

དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པས། རང་རིག་ལ་རང་དུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་
བ་མེད་པས་གཉིས་སྤང་བྱབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས།
ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྤང་བྱབ་པའི་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་
རུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་

རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། ཉམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲོང་
བ་ཡོད་མེད་སོགས་དབྱེད་བྱར་སྒྲོང་།

གཞན་ཡང་གཉིས་སྒྲོང་རུབ་ཅེས་པའི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་རུབ་ཚུལ་
བཅས་ལ་གཞན་དག་གིས་འདི་ལྟར་སྒྲུ་སྟེ། འཇུག་པར། རི་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱི་དབྱེ་
བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད། རུམ་པ་སོགས་སྒྲོད་
མི་འདྲ་བའི་ནང་གི་ཉམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་
དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་རོ་གཅིག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
འདོད་པར་སྒྲོང་།

དེ་ཡང་གོང་དུ་བྲངས་པའི་དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཞེས་པས་ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན། གཅིག་ཐ་དད་དང་
སྟེ་འགག་སོགས་གཉིས་སུ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོང་བ་རུབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུང་
དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྒྲང་། ཞེས་པའི་ཐད། རིགས་པ་དེ་རྣམས་
ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ་རོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་།
གནས་སྐབས་སུ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་སྟེ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དེ་
ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཅིག་ཡིན་པའི་

རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་
 ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་དང་། ཚོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་ན་གཞི་གཞན་ལ་སློ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟབས་པར་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་འཆོལ་དགོས་པར་སྤྱོད་པར་སྒྲུང་སྟེ་ལེགས་པར་
 དབྱེད་དགོས་པར་སེམས་སོ།།

༥ རྟོགས་ཀྱི་གོས་བྱི་མ་ཅན་མེད་བསྐྱེད་པ་ན། མེས་བྱི་མ་ཆེག་ཀྱང་
 གོས་མི་ཆེག་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་བྱི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་པ་ན། བྱི་མ་
 སྐྱེག་པ་ཡིན་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་
 རྟོན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་འབྲས་མིན་འདུག་པར། རྟོགས་འཆར་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་
 སེམས་ཀྱི་བྱི་མ་ཞེས་པ་ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་།
 དེ་ཀྱང་གཉེན་པོས་འཛིན་སྟངས་བསྐྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་འབྲའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཟད་
 པར་བྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གསལ་ཆའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སློ་རྟོན་མཐུན་
 དུ་འགྱུར་རྒྱུར་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་བཟང་ངན་པན་ཚུན་འགྱུར་བ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོམས་འདུག་དག་པ་བཞུགས་མེད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཉོན་ཡིད་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་སྤྱད་ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འཐད་
 འཛིན་གྱིས་འབྲས་མིན་མང་དུ་བྲིས།

ཡང་གཞན་དག་གིས་ནི། སེམས་ཀྱི་བྲི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྲེག་པའི་ཆེ་
 སེམས་རང་ཉིད་བྲི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཟད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་འབྲས་མིན་སྣ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་
 སྣེམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆགས་སོགས་དང་མ་བཅས་ཀྱང་། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཆེ་དེ་འབྲས་བའི་གཙོ་སེམས་ཀྱན་འགྲོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་ཡིད་དམ་བདུན་ཡིད་དེ་
 རང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་བྲལ་ནས་
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་པ་ལྟར་དང་།
 འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་བཟང་ངན་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 བའི་ལུགས་གཉིས་རྒྱུད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་ལུང་རིགས་དང་མཐུན་པར་སྤང་བས་
 དེ་ལ་མོས་པ་ཆེ་ལོ།

ཡང་འདིར་དབྱེད་བྱ་ཞིག་ནི། ལ་ལས་བདག་འཛིན་སངས་རྒྱས་ས་
 ལ་འགྲོ་མི་འགྲོ་སྤྱི་ཚུལ་འབྲས་མིན་འདུག་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། བདག་
 འཛིན་མ་ཟད་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མི་འགྲོ་བས་
 བྱུང་བར་སྤྱོད་གོས་པར་སྤང་སྟེ། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར། དེ་
 བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་བ་ལ་ཡང་ཆེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་ཕྱི་
 མར་མི་འགྲོ་ཡང་། ངོ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་ཅམ་ཞིག་དེར་ཡང་འགྲོ་བས་ཞེས་
 གསུངས་པས་གོ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤང་ཆེན་ཡང་གོག་མ་འགྲོ་སའི་རྩ་རྩེ་དང་ཨི་

ཁུང་དུའང་འགོ་ཞེས་སྤྲ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ།

འོ་ན། སྤང་ཆེན་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བའི་དུས་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་
ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་ངེས་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མ་བྱས་སྤྱིང་བར་གསུངས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
ལྟར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤར་སྤྲོན་པོ་མཐོང་སྤྱིང་བའི་མི་ཞིག་ལོང་བར་
གྱུར་པ་དེས། ངས་སྤར་སྤྲོན་པོ་མཐོང་སྤྱིང་སྟེ་དུ་བྱ་བའི་ཆེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་
ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་
མིན་པར་ཅུ་ཤེ་ཉེ་ག་ཆེན་གྱི་ཕྱང་ངེ་སྤྱད་བྱངས་པ་ལས་གོ་བྱས་སམ་སྟེ།

དེས་ན། སྤང་ཆེན་མཐོང་བའི་ཆེ་འདི་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ཆོས་
འཁོར་སྐོར་བའི་དུས་ཡོད་ཅེས་བཟོད་པ་ཡང་། སྤང་ཆེན་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་
པ་མིན་པར་སྤང་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སངས་འཕགས་
ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་ཡོད་པ་ལས་སྤང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་
བའི་དུས་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ། འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། དེ་ཡི་ས་ལ་
འགོད་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་ལ་སྤྲ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་འགོ་བ་ཡིན་
པའི་ཆ་དེ་དེའི་ངོ་བོར་འགོད་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ལྟར་ན། སྤང་ཆེན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་
སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལས་པ་ཡང་

སངས་རྒྱུ་གི་ས་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་ཀྱང་མེད་ལ།
 འོན་ཀྱང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུ་གི་ས་ལ་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་པའི་
 དུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡང་སངས་རྒྱུ་གི་ས་
 ལ་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་ཡོད་ལ། དེས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་
 རིགས་ལ་ཁྱོད་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུ་མཐའ་བ་མེད་ན། ཁྱོད་
 སངས་རྒྱུ་ས་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་ཀྱང་མེད་པས་
 ཁྱབ་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྟེ།

མདོར་ན། འཆང་རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་སར་འགྲོ་བ་ཡོད་
 པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞིར་སྤང་སྟེ། བྱང་སེམས་རྒྱུ་མཐའ་བ་རྣམས་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་
 ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་གི་སར་འགྲོ་བ་མེད་ལ། གང་ཟག་གམ་སྦྱེས་བྱའི་མིག་
 སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་སར་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འཆང་རྒྱ་བ་
 མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གམ་སྦྱེས་བྱའི་རྒྱུད་གྱི་ང་དེ་ཉིད། འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་པ་
 དང་། སངས་རྒྱུ་གི་སར་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སོ་སྦྱེས་
 བྱེན་ལྟ་བུ་ནི་འཆང་རྒྱ་བ་དང་སངས་རྒྱུ་གི་སར་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའོ་
 སྟེ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

༥ ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་
 ལམ་མཐའ་དག་འགག་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། སྦྱོར་ལམ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དང་མི་འབྲ་བར་འདིར་དེའི་ས་པོན་གཉིན་པོས་བཅོམ་པ་

ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པར། དོགས་འཆར་ནི། རན་འགོར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་ལ་
 རོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སོགས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡོད་པར་འདོད་
 དགོས་པས་དེ་དག་ཀྱང་དུས་དེར་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འབྲསྟེ། འདི་ནི་
 ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་ས་དང་སོ་ནས་སྤངས་
 པར་བཞེད་པའི་ལུགས་ལ་དཀའ་བ་མེད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་དེ་ཡི་འཛོག་ཚུལ་
 དཀའ་བར་སྤང་ལ། དེས་ན། སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཀྱང་རྣམ་
 སྐྱེན་འབྱེན་མི་རུས་པ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། ས་
 རོབ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་རྣམས་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ཡང་འགགས་
 ཞིང་ཟད་པར་འགྱུར་བར་སྦྱ་ན་ཕྱོགས་ཅམ་འགྲིག་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། དེའི་ཆེ་འདི་ཡི་རན་འགོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་
 འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་ངེས་ཀྱི་
 རན་འགོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་འགག་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྤང་སྟེ། དཔེར་ན།
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་
 འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་
 ཟད་པར་གོ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་སྟུམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

༥ དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་
 གི་སྒྲིའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། ས་བྱག་
 པ་མན་ཆད་དུ་ནི་སྒྲིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་

བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་སྤྱོད་འཇུག་ནམ་བཤད་དང་རྗེའི་ཤེས་རབ་ལེའུ་ཡི་ཐེན་
 བྱིས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉེན་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ནང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་མི་གཞོན་དམ་སྦྲུལ་ན། སྤྱོད་ཉེན་ཉེན་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་སྤྱོད་
 བྱེད་པར་གྱིས་ས་གཉིས་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་སྟེ་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་ལ། རྟོག་འཆར་
 རྟོག་འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞོན་དེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཕྱང་པོ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་དམ་འཆའ་བ་ལ་ལྷུང་རིགས་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་
 གྱིས་པོ་དུ་ས་གཉིས་བ་སོགས་གྱིས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་
 པ་སྟེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་ནི་འགྲིགས་དཀའ་བར་སྒྲུང་
 ལ། ས་གོང་འོག་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སྤྱོད་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པར་མེད་
 གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་
 ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་གྱི་དབང་གིས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ་
 སྟེ་མོ། །

སྟེ་ ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པ་དེ་དག་གྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 པས་གྱང་། རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་སྤྱོད་

བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་མིན་དང་། རྩོགས་སྡེ་དེས་ཚད་གཞི་རྟོགས་ཚུལ་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། རྩོད་འདུག་ནམ་བཤད་དང་ཤེར་ལེ་བེན་
 བྱིས་གཉིས་ཀར། བྱོད་དག་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྩུད་ཀྱི་སྲིད་པ་
 འདི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། མངོན་པ་ནས་
 ཀྱན་མོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
 སྲིད་པ་ལ་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་གཅིག་
 དང་མིན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཉོན་རང་དག་བཅོམ་དངོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཡང་སྐྱབ་
 བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གོ་བྱས་སོ་སྟེ།

ཡང་འདིར་དབྱུང་བྱ་ཞིག་ལ། བཤ་ཆེན་གྱི་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འོ་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཞེས་པར་མ་བྱུང་ཚུལ་གསུངས་འདུག་པར། རྟོག་འཆར་ནི། དེ་ནི་མངོན་པ་
 བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ཤིང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཅམ་སྤངས་
 པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་
 ཡིན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཐུན་མོང་བ་དེ་རེ་ཞིག་མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས་ནས་ཁོ་བོ་དག་བཅོམ་པའོ་
 སྟམ་པའི་གང་ཟག་དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡིན་ལ། དེས་ན་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་ལམ་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དེ་གཉིས་
ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་དེ་མེད་པར་མ་བཟད། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་བོ་སངས་རྒྱས་སོ་སྣམ་པའི་གང་ཟག་ཡང་མེད་
པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
སེམས་སོ།།

༥ ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུར་སྤྲོད་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡང་། མངོན་པ་
གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི་
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་
དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་དེ་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་
གསུང་མཁན་ཡོད་ཡང་། རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་
མངོན་པ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཐལ་
འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་བྱས་
ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་སྤྲོ་འདོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པར་འཛོག་པ་
དང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོན་པ་གཉིས་འཛོག་
ལྟར་འཛོག་པ་རྣམས་མངོན་པ་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ།། མངོན་པ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་
ནི་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུ་

པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འཛིག་ལྟ་ངར་འཛིན་དང་། བདག་གི་བ་རྣམས་
གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱར་འཛིན་པ་ནི། འཛིག་ལྟ་བདག་གིར་
འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟེ།

དེ་ཡང་མངོན་པ་འོག་མས་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ལས་
གང་ཟག་རང་དབང་བའམ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་ཐོ་ཡོལ་ལ་མི་
འཛིན་པ་དང་འབྲ་བ་ཅུང་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འདོད་ཚུལ་མཆིམས་
མཛོད་དུ་གསལ་བ་དང་། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་
འཛིག་པས་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་སྤྱི་ནང་གི་གཟུགས་སོགས་ལ་
དམིགས་ནས་རང་དབང་བའི་བདག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་འཛིན་པ་ལ་བདག་གི་
བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་འཛིག་ལ། འདིས་བྱེ་སྤྱོད་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་
བས་དམིགས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་།

མངོན་པ་གོང་མས་འཛིག་ལྟའི་རྣམ་པ་འཛིག་ཚུལ་འོག་མ་དང་འབྲ་ཡང་
དམིགས་པ་འཛིག་ཚུལ་མི་འབྲ་སྟེ། འདིས་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་
ལྟ་ཡོད་པ་འདོད་པར་གསལ་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བའམ་དབང་བསྐྱར་
བྱའི་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་རང་དབང་བའི་ངའམ་བདག་
དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་པ་དེ་ཉིད་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟར་འདོད་
པ་དང་། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་མི་
འདོད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་འགལ་བ་ནི་རང་སྤྱེ་གོང་འོག་ཀུན་མཐུན་པར་སྣང་

ལ། དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་དེའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མོངས་སྤྱད་བྱ་
 དག་ལ་དམིགས་ནས་རང་དབང་བ་དང་དེའི་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་
 རང་ལ་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཛིག་ལྟ་མིན་པར་འདོད་
 དགོས་པར་སྒྲུང་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་གོང་གསལ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་
 འདོད་པར་མངོན་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་
 བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཟེ་ཆོམ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་
 དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་འདོད་པའི་
 ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་དབྱེ་བས་བཞི་བཅུར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པས་
 ཤེས་སོ།།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་གི་
 དབྱེ་བ་གོང་ལྟར་གསུངས་པ་གསལ་བར་མ་མཇུག་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན།
 འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་ང་ཡི་བའོ་སྒྲུམ་ནས་དེ་ང་
 ཡི་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འཛིག་ལྟར་བཞེད་པས་དངོས་སུ་
 འགོག་ལམ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་། དེའི་བརྒྱུད་ནས་དམིགས་པར་འཛིག་པ་ཅམ་
 ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་སྒྲུམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་
 ལ་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་ལྟོག་ཅམ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་

པར་མི་འཛོག་ཀྱང་། སྤྱིར་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་
དམིགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་མ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་
ནམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་འཛོག་པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་
པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་འཛོག་ཚུལ་དང་བྱད་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཚུལ་
གསལ་བར་གསུངས་པར་སྤང་ངོ་།།

༥ ལུགས་འདིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པ་
དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་པ་ལས་
བཤད་ཚུལ་ལས་གཞན་ནམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་སྤོང་བར་མི་རུས་སོ།། ཞེས་
གསུངས་པར། དོགས་འཆར་ནི། འོག་ཏུ་ལུས་ལ་ལུས་དབང་རིམ་བཞིན་དུ་ཞེས་
པའི་དོན་འགྲེལ་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེ་སྤང་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་
པ་སོགས་ལས་གོ་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་
པའི་དགྲ་བཅོམ་དག་གིས་ཀྱང་སྤོང་མི་རུས་ན། འཛིག་ཉེན་པའི་ཞེ་རགས་ནམ་
ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཞེ་སྤང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་
བས། ཞེ་སྤང་ལའང་ཞེ་རགས་ནམ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱས་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་
ངོ་ཞེ་ན། འདོད་དགོས་པར་སེམས་ཏེ། ནམ་བཤད་དུ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། ལུང་
བསྟན་མ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་བྱངས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
ལའང་ཁོང་ཁྱོད་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་གྱིས་གོ་ལ། དེ་འདྲ་དེ་རང་རྒྱུད་མ་
ཞེ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ཞེ་གནས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་

སེམས་རྒྱད་བརྒྱན་ཅིང་འཇམ་ལ་དུལ་པོར་གྱུར་ཏེ་ཡིད་གཏུང་བར་མི་བྱེད་བས་
འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དགོས་སོ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཁོང་ཁོ་དང་འབྲིག་ཆགས་སོགས་ཞི་རགས་ནམ་ཅན་གྱི་
ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་འཕགས་ནམས་ཀྱིས་འབྲིག་ཆགས་ཀྱང་གཞན་
དོན་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སྤྱིར་སྤྱག་གི་བྱ་ཆ་དག་
གིས་སྤྱོད་རན་གྱིས་ཁོང་ཁོ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱངས་ཀྱང་བཅེ་ལྟ་པ་མའི་ཡིད་ལ་ཁོ་
བའི་གཏུང་བ་མི་སྤྱི་བ་བཞིན་ནོ་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱའོ།

༥ ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པར། རྟོག་འཆར་ནི། འདི་ནི་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བྱི་མ་མ་ལུས་བས་
དག་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པས་སོ་ཞེས་བྱི་མ་མ་ལུས་
བས་དག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཆོས་
ཉིད་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཉན་རང་འཕགས་བས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འདོག་
དགོས་པས། དེ་ནི་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ལ་གོ་
དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་
བར་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཉན་རང་གིས་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་གསུངས་པ་ཞི་ཡིན་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱའོ།

༦ བྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་པ་རྣམས་ཡང་། ཆད་མས་ཁེགས་
པ་མི་སྤང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱིར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བར་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་མ་

ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། དེ་ནི་གཞི་གྲུབ་པ་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་
གཞི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པར་ཞུགས་ན། རིགས་པ་སྡུ་མ་
ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
གཞན་དག་གིས་དེ་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་སྤྱི་སྡུ་ཕྱི་གཉིས་སྤྱི་སྡུ་པ་དེས་བྱབ་པ་
མ་ངེས་པ་སྤྱི་སྡུ་མི་སྤྱི་སྡུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

༥ འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་
བར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
ནི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་མངོན་དུ་བྱས་པས་
བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་སྤྱི་མ་ཐོབ་པར་ཆོས་
ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཆུང་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། རང་
གི་བསམ་འོ་ལ་སྟོས་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་ཆུང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ་སྟུམ་སྟེ། འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་དབྱར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་
ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ།
འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་བྱས་
སོ་སྟུམ་མོ།

༦ ཡང་དོགས་འཆར་ཞིག་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་འདྲིན་པའི་

ཤེས་པ། གཞུང་བ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་མེད་པར་ནི། སུ་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་འགྲུབ་
 པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གཞུང་བ་འཛིན་པ་དང་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་
 རྟོགས་ན། འཛིན་པ་གཞུང་བ་དང་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་
 བུར་སྒྲུང་བས། དེ་ལྟར་ན། བྱས་པ་རྟག་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་ན། རྟག་པ་བྱས་པས་
 སྟོང་པ་ཡང་སུ་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་རྟོགས་སྟབས་པར་འགྱུར་བར་དོགས་པས་དབྱེད་
 པར་བྱའོ།

༥ སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པར། ་ གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྱིམ་ས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།
 དེ་བྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དག་མི་འགྱུར། ་ ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་ལྟ་ན་
 ཚུལ་ཁྱིམ་ས་མི་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་པར། རྟོག་འཆར་ནི། གཞུང་འདིར་
 འོད་སྤང་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དང་ལྟན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་བ་སྟེ་
 ཞེས་བྲངས་པའི་མདོ་དེའི་འོག་ནས། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་
 པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྱིམ་ས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། བཅེངས་དང་ཆགས་མེད་ཚུལ་འཆོས་
 མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད། ་ དེ་ནི་འོད་སྤང་སངས་རྒྱུས་བསྟན་ལ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལྟ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པར་སྒྲུང་ངོ་།

༥ སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པར། ་ སྤྱིན་དང་ཁྱིམ་ས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱུར། ་ བསགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་བྱིར། ་ ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ན་ཆེ་འདིར་བསགས་པའི་དགེ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་འཛོམས་
 པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། དེ་ས་བོན་མེས་ཆེག་པར་བྱས་པ་
 ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། འདི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཡི་སྒྲོ་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་ཚུལ་
 དང་མཚུངས་པར་འདོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྒྲིམ་བ་དེ་ཙ་གཏོང་བུ་འགྱུར་
 བར་དོགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ། ནམ་སྙིང་གི་མདོར་ཙ་ལྟར་ནམས་
 གྱིས་སྒྲིན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་ཙ་འཛོམས་པ་དང་ཞེས་བྱངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཀྱང་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་དུ་དོགས་པ་ཆེ་ཡང་། འདི་ལ་རང་གི་འཆར་སྤང་ཅམ་
 སྒྲིན། ཁོང་ཁྱོས་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དུས་རིང་པོར་འབྲིན་
 པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་ཀྱང་། མཛོད་ལས། སྒྲིམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས།
 ཞེས་སྒྲིམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཙ་སྟོང་
 དུ་འགོ་བ་ལ་བཅས་པའི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་ལས། གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་
 པར་སྒྲི་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ་སྟེ་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་སོ་སྟེ་མོ།།

༥ འགྲེལ་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དགེ་ཙ་ལ་མི་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ་དབྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་
 པའི་དགེ་ཙ་ནམས་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། གསུང་རབ་ནམས་ལས་སྡིག་སྒྲོང་དགེ་སྒྲུབ་
 སྐབས་ཤེས་རབ་དེས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་
 འདི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་

གྱི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པའི་
 དགོ་ཅ་ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་མི་རྩས་སོ་ཞེ་ན། དེ་རྩས་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་རྩས་པའི་བྱིར་
 ཉེ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཁྱད་ས་དང་བཅས་ཉེ་དགག་པ་མཛད་པར་ལྟར་ལ་མོས་
 གུས་ཆེ།

དེས་ན། དགོ་བ་གང་སྐྱབ་དུས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོས་བེན་པར་བྱ་
 དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་བདག་འཛིན་གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པར་གཙང་
 དག་ཅིག་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་འོ་སྒྲུལ་སྟེ། བར་བྱིན་དུ། མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་
 བཅུ་གསུམ་ལས་སྦྱར་བ་གཞན་རྣམས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ལ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་བཞག་ཚུལ་གསུངས་པས་གོ་འོ་སྒྲུལ་ལ། འོ་ན། བདག་མེད་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་མི་རྩས་ཚུལ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་རྣམ་
 འབྲེལ་དུ། བྱམས་སོགས་སྟོངས་དང་འགལ་མེད་བྱིར། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་
 གཙོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོན་སྟེན་ལ་བསམས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་སྟེ་ཉེས་སྟོན་ཀྱང་གྱི་ཅ་བ་གཉི་ཐུག་མ་རིག་པ་བདག་
 ཏུ་བྱུང་བར་འཛིན་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་གཏོང་མི་རྩས་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

༥ སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པར། ༽ རང་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད།

ཅེས་པའི་ཐད་ས་བཞི་པའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་
 མིན་འདུག་པར། རྟོག་འཆར་ནི། འདིའི་སྐོར་གནད་བསྟུན། དེ་འདྲ་དེ་ས་བཞི་
 པའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། དེ་ཡང་འཛིག་ལྟ་སྤྲོ་མོ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེས་བྱངས་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་སྤྲོ་མོ་མིན་པར་གོ་བས།
 དེ་འདྲ་བ་དེ་མཛོན་པ་བ་དག་གི་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་
 རས་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་
 གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམས་པས་རེ་ཞིག་
 མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས།
 དེ་ནི་དག་བཅོམ་དངོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་གཞུང་ལུགས་གང་དུ་ཡང་མ་གསལ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཡིན་ཡང་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེན་ཡུལ་བྱུང་པར་མེད་པས་མཛོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྤངས་པར་འདོད་དགོས་པར་སེམས་སོ།།

༥ སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུར། ། འདིར་བདེན་པ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་ལ་མཁས་
 པའི་ལྟ་བུ་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པར་བདེན་བཞི་ཡི་རྣམ་
 པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་མི་རྟག་པ་སྤྲོ་མོ་འཛིག་ཚུལ་ལ། རྟོག་འཆར་ནི།

འདི་ལ་བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག་གིས། སྤྱག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 ཡང་། བདེན་མེད་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་བཞག་དགོས་པས་སོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་མེ་རྟོག་ཅིག་བཅད་དེ་ཉི་མར་བཞག་པ་ན་དེ་སྐད་ཅིག་སྤྱ་
 མོ་རེ་རེ་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་སོ་སྐྱེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་འབྲ་བ་
 སྤྱ་མོ་དེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་གྱིས་མི་རྟག་པ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤྱ་
 མོ་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་དང་མི་འབྲ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྤྱ་མོ་རེ་རེ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་
 བ་དེ་ཡང་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཚུལ་དེ་མི་རྟག་
 པ་སྤྱ་མོར་འཛོག་དགོས་པར་སྤྱང་།

འོ་ན། སུམ་པ་ལ་ཡང་དེ་འབྲ་བའི་སྤྱ་མོ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་
 འགྱུར་ལ། འདོད་ན། སུམ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་སོ་ལས། དེས་ན་
 ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་སྒོ་ཡང་མངོན་འགྱུར་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཆད་མཐོ།། འདིས་སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་
 རྟོགས་པ་ལ་སྤྱ་གྲུའི་སྤྱང་བ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བར་གང་གིས་འགྲུབ་
 པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱ་གྲུ་སྤྱང་བ་དེ་
 མངོན་འགྱུར་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པས་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་སུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་བྱ་བཞིན་པའི་སོ་སྐྱེ་དེའི་སུམ་པ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་
 དེས་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སུམ་པ་བཟུང་བར་འདོད་ན་

འགྲིགས་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཉིད་ཀྱི་གས་ཟེན་པའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོ་
གསུམ་གྱི་དགོ་བ་གང་བྱས་པ་ནམས་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་
པར་ཉིད་ཀྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའང་དེ་ལྟར་
ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

༥ ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དག་པ་སྟོན་གས་གཅིག་པ་
ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་གི རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྟོ་བྱར་གྱི་འི་མས་ཀྱང་དག་པ་རེ་
དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་
འདྲ་མིན་འདུག་པར། དོགས་འཆར་ནི། དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་
ཞེས་པའི་དེ་སྒྲ་ཡང་། སེམས་ལ་སྟོ་བྱར་གྱི་འི་མས་དག་ཆ་དེ་ལ་འདོད་པ་དང་།
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་འི་མས་དག་ཆ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་
གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དང་སྟོ་བྱར་གྱི་འི་མ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་དག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་གསུམ་བྱུང་བར་སྒྲུང་།

འདོད་ཚུལ་དང་པོ་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་བདེན་དེ་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པར་
འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
རིགས་ཤེས་ཆ་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རྣམས་དོན།
དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས། དེས་དོན་དམ་

བདེན་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཚུལ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྩ་
 ལེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉིད་ལྟ་བུར། འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་
 ཉིད་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྤང་བ་རྒྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 ཕུང་འདས་སུ་བྱ་ཡི། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་རྒྱུ་རྩུན་ཆད་པ་ལས་སྤྱི་
 མའི་རིགས་འབྲམ་སྤྱིས་པ་ནི་ཕུང་འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྩ་སྤྱི་མ་ཟད་བས་
 བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། མཁས་དབང་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་རྩྭ་ལན་སྟོ་
 དམན་སྟོང་གི་གདུང་སེལ་ལས། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་ཅམ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རྩ་འགྲེལ་
 བྲངས་ཏེ་བསྐྱབས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་འགོག་བདེན་ལ་ཆོས་ཉིད་
 མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་འཆོལ་དགོས་ཞེས་སྟོ་
 བར་སྟུང་།

འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ལ་བློ་མས་དག་པ་དང་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་བློ་མས་དག་པ་གཉིས་ཀ་འགོག་བདེན་མ་ཟད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
 པར་འདོད་པ་ལ། མཁས་དབང་གཞན་དག་གིས་དེ་འབྲམ་བ་དེ་བྱུང་གཞི་སེམས་
 དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དགོས་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པར་སྟུང་
 ལ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་

ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འདོད་དགོས་པར་
སྒྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་
ཏེ། རི་མས་དག་པའི་ཆོས་གོས་ལྟར་རང་བཟོད་པའི་སྐྱས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་
ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་སྐྱེ་འཕངས་པས་མ་ཡིན་དགག་དུ་འདོད་དགོས་པས་སོ་སྟེ།

དེས་ན་འདོད་ཚུལ་གསུམ་པར། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་
འགོག་བདེན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞག་ཚུལ་
དང་ལེགས་པར་མཐུན་པར་སྒྲུབ་བས་དེར་མོས་པ་ཆེ་སྟེ། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་
ཀྱང་། འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྤང་བ་
རྒྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མྱང་འདས་སུ་བྱའི། ཞེས་དེ་ལྟ་
བྱའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མྱང་འདས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱི། མྱང་འདས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ཚུལ་མ་གསུངས་པས་གོའོ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཡང་མེ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་ཆ་ཞིང་སྟེག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟར། འགོག་བདེན་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་ཡང་། དག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་དུ་འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་གིས་མ་གཟིགས་པས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཀྱང་འགོག་བདེན་རང་ལྡོག་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་
པར་སྒྲུབ་།

འོ་ན། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

འདོད་ན། གཞུང་འདིར། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་ནི་མཐའ་མ་
 ཆོད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ཡང་འགོག་
 བདེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་མཐའ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཚུལ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོད་ཉིད། གོང་
 གསལ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། གཞན་དག་གིས་འགོག་བདེན་གྱི་མཆོད་
 གཞི་དང་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་འཕེན་པ་ཡིན་པར་སྤང་
 གི འགོག་བདེན་གྱི་མཆོད་གཞི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་བཞག་པ་རྣམས་ལ་དེ་
 ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མིན་པར་སེམས།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པར། འདི་ལས་ནི་
 མི་ལམ་གྱི་མེ་འབར་བ་རྩལ་བསད་པ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་འཁྲི་
 ཤིང་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅུ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན།
 འགོག་བདེན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལའང་དབྱེད་པར་བྱ་
 དགོས་སོ་སྟེ།

གཞན་ཡང་མཁས་པ་ལ་ལས། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་མ་ཟད་པ་དང་
 འདི་མི་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྦྱིར་ངེ་མ་ཟད་པ་དང་མི་འབྲེལ་བར་གཉེན་
 པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་མ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་དུ་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ལ། དེ་
 ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ངེ་མ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་ཚུལ་ནི།
 རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། བདེན་པའི་སྤྲོ་བ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བུ་ལ། བདེན་གནས་ཐོབ་

བྱ་སྐྱེན་ནི་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན།
ནད་གཞི་ལྷི་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པས་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་གང་དུ་
ཡོད་པ་ཞེས་པར་བྱས་ནས་དེ་སྐྱར་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར།
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལུས་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པ་ངོས་ལེགས་པར་
ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཏན་ནས་བྲལ་བ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་པས་
སོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་པར་སྒྲུང་།

གོང་གསལ་དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། མེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་ཤིང་ཟད་པ་
དངོས་པོར་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངི་མ་ཟད་པ་ཡང་རྒྱ་
ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པས་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ངི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་དགོས་པར་གསུངས་པར།
འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་ཅེས་པའི་
དོན་གང་ཡིན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངི་མ་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སྟོང་ངོར་མེད་པར་བྱས་པ་ལ་ཟེར་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་ཀྱང་མེད་པས་དེ་འགོག་བདེན་ངི་ལྟར་ཡིན།

ལར་ནས་སྤང་བའི་ངི་མ་དེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སྤར་མེད་ན། གཉེན་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དེར་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་མེད་ལ། སྤར་ཡོད་པ་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་པ་ལ་འདོད་ན་ནི། གོས་ཀྱི་ངི་མ་རྒྱས་དག་ཅིང་ཟད་པར་བྱས་
པ་ལྟར་དེ་ཉིད་ངི་མ་ཞིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད། མེ་ཡི་སྟོབས་

གྱིས་བྱད་ཤིང་བཟང་བ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཟང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གང་དང་གང་བཟང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཟང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དོགས་སོ།།

༥ གཞན་ཡང་ནམ་བཤད་དུ་ ཆོས་ཉིད་ནི་བྲལ་དུ་སོང་བ་མི་སྲིད་ན། ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཆོས་ཅན་རིམ་གྱིས་ནི་མས་ཇི་དག་ཏུ་སོང་བ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ནི་མས་ཇི་དག་ཏུ་འགྲོ་བས་ཞེས་གསུངས་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ནི་ཅ་ཤིང་ལྷོ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་སོར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བ་ཡང་རྟོན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་ལ་ཟེར་བས། འགག་སོགས་རང་རང་གི་བྱུང་གཞིའི་རྟོན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ལྟར། ཆགས་སོགས་ཀྱང་བྱུང་གཞི་སེམས་གང་ལ་གོས་བ་སེམས་དེའི་ཡིན་ལུགས་སམ་གཤེས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་སེམས་དེ་དང་འབྲལ་རུང་དུ་ཡོད་པས། སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ནི་བྲལ་དུ་སོང་བ་སྲིད་ཚུལ་གསུངས་བ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་གསུངས་བ་ཡང་འདི་འབྲལ་གོ་དགོས་བ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་ཏེ་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

གཞན་དུ་ན་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། རྫོགས་ཀྱི་གོས་ནི་མ་ཅན་མེར་བསྐྱེད་ཏེ་ནི་མ་ཇི་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ན། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་འབྲལ་ནི་མས་ཇི་དག་ཏུ་འགྲོ་

བར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་མ་དང་བཅས་པ་
ཡོད་ན་དེ་ཟག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ན། འདི་ལ་ལན་དོན་
མཐུན་རི་ལྟར་གདབ་དགོས་མིན་དབྱེད་བྱར་སྤང་།

དེར་མ་ཟད་འདི་ལ་གཞན་དག་གིས། དེའི་གོང་དུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་
ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
འདུད། ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་
གཞི་དུས་སུ་འང་སེམས་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་གཞུག་མའི་གསལ་རིག་
གམ་དྲངས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཉིད་ནི་མ་དང་
བཅས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤངས་ནས་གསལ་ཆ་དེ་
ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་དང་། རིག་ཆ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུར་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་ཀྱི་
གསལ་རིག་གི་ཆ་གང་ཡང་མེད་པའི་མེད་དགག་ཅིག་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་མིན་
ཚུལ་སྒྲ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་དེང་དུས་དོ་སྤྱོད་ཞེས་ཅ་ཆེན་ཞིག་གྲགས་པ་དེ་གང་
ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྤང་བས་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་
པར་སྤང་ངོ་།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ལུགས་འདིར་འགོག་བདེན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་
འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་སྤྱི་མཐུན་བར་ཐལ་ལ།
འདོད་ན་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡང་མཐུན་པར་
ཐལ། འདོད་ན། དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་

ལ་འཆར་སྒྲུང་ཅམ་སྒྲུ་རྒྱུར། དེ་དག་གིས་ཡུང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱའི་རྩ་
 བ་མ་རིག་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་གཏན་ནས་དག་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་
 ཆོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་ཟད་
 ཅིང་། རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྒྲོ་ལེགས་པར་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ་དད་གྲུས་དང་། དོན་
 ཏུ་གཉེར་བའི་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉམས་པ་
 མེད་པར་སེམས་སོ།།

༥ སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པར། ་ རྒྱལ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱུན་
 ལྷགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ལུང་གཞན་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གསུང་
 རབ་ལ་བྱ་མ་ཞིག་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། རྒྱལ་ཆེན་
 འགའ་ཞིག་ཅེས་པའི་རྒྱལ་ཆེན་དེ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་
 རྟེན་སྒྲོ་གསལ་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྐྱུས་ལས། དེ་ལྟར་ན་བརྒྱ་བྱེན་རྒྱུན་ལྷགས་ཡིན་
 པ་དེས་བདག་ཆེ་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་ལྷུང་འདས་མ་ཐོབ་པར་འཆི་
 བའི་ཐ་མར་དག་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན། འོག་
 མིན་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་པའི་བྱང་ཏུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་རྩོད་ལན་ལས་ཤེས་ལ། ལུང་གཞན་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
 གོ་དགོས་ཏེ། དེར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་ལྷུ་བ་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་།
 སྟོན་གསལ་ཏུ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་རྒྱ་བྱེན་རྒྱུད་ལྷུ་བ་པོ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།།

༦ རྒྱ་མ་དམ་པའི་བསྐྱོ་བ་ལས་མི་འདའ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་

རུས་མང་པོ་གསར་དུ་འཛོག་པའི་སྟོང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་
ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲ་མས་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོ་སྟོན་པ་དེ་ལས་མི་འདའ་བར།
དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་བྱེད་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་
རུས་མང་པོ་གསར་དུ་འཛོག་པའི་སྟོང་དུ་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། རང་
ཅག་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་འདོམས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

༥ སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པའི་བསམ་པ་ལྡན་པས། དོན་མ་ཡིན་
པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ངོ་།། ཞེས་པའི་ཐད། སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་
པར་བྱགས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། རང་སྤྱོད་ལོག་མ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་
ལོག་པར་བྱགས་ཡོད་མེད་ལ། རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། རྗེ་གུང་ཐང་པའི་གསུང་
གྲུབ་མཐའི་བྲིས་ལན་དུ། བྱེ་སྤྱོད་འདོད་ཚུལ་བཤད་པར། མདོར་ན་ཀུན་སྟོང་
སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་
བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིགས་སྟོར་མ་ཤོང་བས་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆར་སྤྱོད་འདེབས་
ཁོ་ནར་འགྲོ། ཞེས་གདམས་པ་འདི་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུའང་འདི་བཞིན་དུ་
བསམ་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

༦ སྟོང་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། དེ་ཡི་དངོས་
མེད་འཛིན་མ་ཡིན།། ཞེས་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ལ་མ་ཤར་བར་དགག་བྱ་དེ་
མེད་པར་འཛིན་མི་རུས་ཚུལ་གསུངས་པར། དོགས་འཆར་ནི། གང་དང་གང་མེད་

པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་དགོས་པར་ཐལ་ཞེས་པར།
 འདོད་དེ། དཔེར་ན། གཞི་དེར་སྤྱལ་གྱི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བར་སྤྱལ་མེད་པར་འཛིན་
 མི་རུས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། འགོག་བདེན་དང་ཐར་པ་མེད་
 པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན།
 རྒྱང་འཕེན་ལ་འགོག་བདེན་དང་ཐར་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ལ་
 དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
 རྟོག་འཆར་སྤྱི་བར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་ལ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་གཏན་
 རུས་ཐར་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་དོན་
 སྤྱི་ཤར་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་ཁས་ལེན་པར་འདོད་ན་
 འགྲིགས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཡོད་ན།
 དེ་དག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བས། དེ་ལྟར་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་
 པ་ཅམ་ལས་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་མེད་པས་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་མེད་པར་
 སྤྱི་དགོས་པར་སྤང་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

༥ དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བས་འབྲལ་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་
 བདེན་འཛིན་ངོས་འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར། རྟོག་འཆར་ནི།
 གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གིས་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་བཏགས་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བས་འབྲལ་དུ་ཀུན་

བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་མིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་པ་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པར་སྤང་ངོ་།།

༥ དབྱུ་མ་སྤང་བར། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། འདིའམ་འདིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་དོན་རང་གི་སྒྲོར་འཆར་ཚུལ་ལེགས་བཤད་དད་མཛེས་ལས་བཤད་ཟིན་ཀྱང་། སྤང་ཡང་གསལ་བཤད་དགོས་པ་ནི། དེས་ཀྱང་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསམ་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྤང་བས་དབང་ཤེས་མིན་པར་གོ་ཡང་། བསམ་པ་དེ་ལ་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ། སློབ་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ན་མིན་གྱི། རྟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་རུས།

དེ་ནས་དངོས་པོ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་པ་འདི་དོན་བྱེད་རུས་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་གྱི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པར་སྤང་ལ། འོ་ན། དབང་ཤེས་མིན་

པའི་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ནི་མི་ལམ་
 ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མི་སྤྱད་པ་སྟོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་བཞག་དགོས་པ་མིན་
 བམ་སྟུང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མེད་པ་གསལ་
 སྒྲུབ་ཅན་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དེ་
 ལྟར་གདབ་དགོས་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྟུང་མོ།།

༥ བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུབ་
 བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་
 འདུག་པར། རྟོག་འཆར་ནི། འདིའི་སྒྲོར་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་ཀྱང་། གནད་
 བསྟུན་ན། མདོ་སྡེ་སྟོན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་
 བ་སྟོ་འཛིན་དབང་མདོན་ལ་ཡང་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པས། དེ་སྒྲུབ་
 ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བས་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་འདོད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱགས་ལ་དབང་ཤེས་རྣམས་
 ལ་བྱི་དོན་སྒྲུབ་བས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་སྟུང་ལ་དེ་སྒྲུབ་
 བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར། བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་ན་ལོག་ཤེས་སུ་ཡང་
 འགྱུར་དགོས་པར་བསམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མདོན།

དེ་ཡང་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་ན་ཐུན་མོང་བའི་སྟོན་ཕྱགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ཕྱགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཀྱི་སྟོན་ཕྱགས་རང་མཆོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་

འཕྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཚད་མ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྒྲུང་
སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་
བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྒྲུང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་འཕྲུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་
གཞུང་བྱ་རྒྱུ་དེ་པར་འཛིན་མི་རུས་པས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་
ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་སོང་ས་སྒྲུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཕྲུལ་བ་
ཞིག་དགོས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དེས་འདི་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བར་སྒྲུང་ངོ་།།

༥ སྒྲུ་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་
འཛིན་ལ་ནི་སྒྲུ་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་
སྒྲུང་བར། རྟོག་འཆར་ནི། དེའི་ཡོད་འཛིན་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དེ་
སྒྲུ་འདུག་ཡུལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དེ་ལ་སྒྲུ་མའི་ཡོད་འཛིན་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་
བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྒྲུ་མའི་ཡོད་འཛིན་ཞེས་
པ་དེ་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ། འདི་
མ་སྟེད་པར་ཞེས་པ་ནས་ནོར་བ་མང་དུ་བྱུང་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདི་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་
ཆོས་རྣམས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
པའི་རིགས་པའི་དབུད་བཟོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་དངོས་མིན་ཚུལ་
གསུངས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༥ དེ་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་ནི་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་དང་། སྤྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ས་སྤྱོགས་
 སམ་བར་སྤང་ལྟ་བུའི་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། ལ་ལས། སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་དང་ས་
 སྤྱོགས་སམ་བར་སྤང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ནམ་ཤེས་གཅིག་
 ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལ་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ས་སྤྱོགས་འཛིན་པའི་
 དབང་མངོན་ལ་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་དེ་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མེད་པ་
 གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ས་སྤྱོགས་སམ་བར་
 སྤང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་དགོས་པས་ནམ་ཤེས་
 གཅིག་གི་ཆ་ལ་ཆད་མ་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བར་དོགས་ལ། དེས་ན། གོང་གསལ་དེར་མངོན་སུམ་གྱིས་
 འགྲུབ་ཅེས་པ་ལས་གྲུབ་ཅེས་མ་གསུངས་པས་སྤྱོད་མེད་ཅེས་སྐྱུ་ན་འགྲིགས་
 པར་སྤང་ཞིང་། དེ་ཡང་འགྲུབ་ཅེས་པ་ནི་དེའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལ་བྱེད་པ་འབྲེན་བྱུང་
 པ་ལ་གོ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་དགོས་པར་མངོན།

གཞན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྤང་དང་། མི་སྐྱུག་པ། ཟད་པ། ཟེལ་གཞོན།
 འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་དང་། ཁྱད་
 པར་དུ་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནམས་གྱི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་འཛིག་
 བྱེད་གྱི་སྟོང་རང་གྲུབ་དུས་ནས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་དག་འཛིག་བྱེད་ལ། སྤྱིར་རང་

རྒྱུད་པ་དང་བྱུང་པར་མདོ་སྡེ་སྡོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འཛོག་
དགོས་པ་དཀའ་བར་སྤང་བས་ངེ་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་ཞིང་། དེས་
ན་ཚུལ་འདི་ཡང་ཅ་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་
མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་མ་བྱུང་བའི་གནད་ལ་བྱུག་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་།།

༥ ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་ནམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་
འཛོག་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་
པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་ནམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་
དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པའོ།། ཞེས་གསུངས་
པར། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་གི་སྟངས་ཏུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྡོན་ནས་དེའི་སྟངས་
ཏུ་ཀུན་རྫོབ་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྟངས་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་ཅམ་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ངོ་།། ཞེས་པ་འདི་ལ་
འབྲེལ་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་སྤང་ཞིང་། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་གནས་སུ་འདུག་པས་ཞེས་
ཏུ་དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ལ་རང་གི་རྟོག་འཆར་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས་འགྱུར་བས་ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་སྦྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ནམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་ཅམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ཏུ་བཞེད་པ། དེ་ལས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་
ཚུལ་དེ་ཉིད་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་ན་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད། བདེན་འཛིན་

ཡིན་ཚུལ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཤེས་ཐུབ་པར་བསྟན་པར་སྤང་གི། སྡོན་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཤེས་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ་འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ་སྟེ།

གཞན་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བཞག་པར་འཆད་དོ་ཞེས་དང་། གང་ཐག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། ཞེས་དང་། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འབྲས་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་བར་སྤང་།

དེ་ལྟར་ན། དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་ནི། སྤང་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པར་དང་། རྟོན་དམ་པར་དང་། ཡང་དག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་དོ་སྣང་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅམ་སྤྱོད་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱང་། དེ་འབྲའི་ཅམ་སྤྱོད་སྤྱར་མ་སྤྱར་འབྲས་མིན་གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཅམ་སྤྱོད་ལྟག་ཆད་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་ཐེན་ལྟར་ལ་གཞོད་པ་མེད་ན་བྱུང་བར་སྤྱར་བ་དེ་བཞིན་མ་སྤྱར་སར་ཡང་སྤྱར་དགོས་ཀྱང་། ཅམ་སྤྱོད་བ་ལ་གོང་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་མོ་སྡོན་

དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་དབྱུང་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པར་དོགས་ཤིང་། དེར་
མ་ཟད་གོང་གི་གསུང་དེའི་འོག་ཏུ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་
རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་
བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅས་བྱ་ལ། ཞེས་ཅམ་སྐྱ་མེད་པ་འདི་བཞིན་
ལ་མོས་གྲུས་ཆེ།

དེར་མ་ཟད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རྒྱུད་གི་སྒྲོས་བཀྲགས་པ་མིན་པའི་ཆོས་
ནམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་
བོ་ཅག་གིས་ལན་དུ་མར་མ་སྒྲུས་སམ། ཞེས་དང་། དེས་རྒྱུད་གི་སྒྲོའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བདག་
གས་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་ཡང་བཀྲགས་ཅམ་
དང་བཞག་ཅམ་ཞེས་པ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཅམ་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལ་
ལུང་རིགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པར་སྒྲུང་ངོ་།

གཞན་ཡང་། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་འཛིན་ཚུལ་འབྲེལ་མིན་འདུག་
པར་རང་སྒྲོར་འཆར་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་
གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་
འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བས་འགྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་
པ་འདི་བཞིན་སྐྱ་གྲུ་སོགས་ལ་འང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་ཅག་ནམས་ལ་རི་
ར་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བར་སྒྲུང་གི་སྟོན་གྱི་ལུང་པོ་སྒྲུང་བ་

ལྟར་རང་ཚུགས་སྤྱབ་པ་མིན་ཡང་། རང་ཚུགས་སྤྱབ་པར་སྤང་ཞིང་འཛིན་པ་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར། སྤང་ཚུལ་དེ་སྤྱིང་
 བས་སྤྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་དགག་བྱ་ཞེས་བརྟུན་པ་ཅམ་གྱིས་ངེས་ཀྱིས་བས་སྤྱིང་
 བས་འགྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

༥ ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
 བཞག་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་རྟོག་པས་བཞག་
 ཚུལ་ལ་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མིན་འདུག་པར། རྟོག་འཆར་ནི། སྤྱིང་འདུག་ནམ་བཤད་
 དང་ཞེར་ལའི་ཟིན་གྱིས་ཆོར་བ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྐབས་སུ། བདེ་སྤྱུག་གི་ཆོར་
 བ་རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱབ་པ་
 མིན་ནམ་སྟེ་སྤྱབ་པར་ཐལ། བཟའ་བཏུང་གཅིག་ཉིད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་
 སྤྱུག་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཚུལ་དེ་སྟོ་ལ་འཆར་བདེ་བ་ཞིག་སྤང་ལ། འདིས་མཆོན་ནས་སྟོས་གར་
 གྱི་སྤྱ་དབྱངས། གར་སྐབས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར། ཤར་ཀུབ། ལ་སྤྱར། པ་རི་དང་ཚུ་རི།
 སྤྱུག་མི་སྤྱུག་གཙང་མི་གཙང་། བཟང་ངན། ཆེ་ཆུང་། རིང་སྤང་། ཆས་གོས་
 སོགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཅམ་ལས་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱབ་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་
 བར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྱབ་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་གཅིག་པར་སྤྱབ་
 དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྤྱབ་པ་མེད་པས་ཚུལ་དེ་ལ་གོ་བ་སྟེར་རོ་སྟམ།

དེ་ལྟར་ཡང་སྐབས་འདིར་ནམ་བཤད་ལས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
 རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་
 འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱམ་སོགས་ནམས་དང་ཐག་པའི་སྐྱལ་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་
 བྱ་བ་བྱེད་པར་རུས་མི་རུས་སོགས་ནི་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་
 ནམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དོན་
 ཡང་ལམ་རིམ་འབྲིང་སོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནམས་བདེན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་དག་
 གི་མཚན་མཚོན་དང་། བྲལ་རྒྱ་དང་། བྲལ་འབྲས་དང་། ཚད་མ་འདིས་གཞལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནམས་འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ། འདོད་ཀྱང་འདོད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟུམ།

འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་འཐད་པར་འདོད་ན། རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་སྟུམ་པ་གཉིས་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ་སྟུམ་པའི་
 ཡུལ་ནམས་དོན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ། ལ་ལས་དེ་འདྲ་ནམས་ལ་
 བྱད་གཞིའམ་གདགས་གཞི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྒྲིན་སྒྲིང་གི་ལན་འདེབས་པ་
 བྱུང་ཞིང་། དེར་ཡང་གཞན་དག་གིས་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་བྱུང་མཐའི་ཤུན་ཞུགས་པ་
 ཡིན་པས་ལུགས་འདིར་མི་འཐད་པར་སྐྱ་བ་སོགས་འདྲ་མིན་བྱུང་བར་ཐོས།

དེ་ཡང་གོང་གི་སྐྱོན་སྐྱོང་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་གདགས་གཞི་ཆད་མ་སྟེ།
 ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་
 སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེ་ནི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཀྱི་བཏགས་མཆོངས་པས་ཡོད་མེད་
 གྲང་མཆོངས་པར་ཐལ་ཞེས་ཅོད་པ་ལ། ཅོད་གཞི་ཏགས་སུ་བཀོད་པ་དང་འབྲ་བ་
 ཅམ་དུ་སྤང་ཡང་། འདོད་ཚུལ་དེར་རང་རྒྱུད་པའི་བྱུང་མཐའི་ཤུག་ཏུ་གསུམ་ཚུལ་ནི་
 རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་བྱར་སྤང་རོ།།

འདི་ལ་རང་གི་རྟོག་འཆར་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་
 སྤྱོད་གཞི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ནི་གཙོད་
 པ་མིན་ཏེ། གཙོད་པ་སྐྱེལ་བ་དང་། སྤྱི་མི་རྟོག་པ་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་
 ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མིན་ཞིང་། གཙོད་བྱ་གཙོད་བྱེད་དང་བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཆད་བས་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་བྱུང་
 ཀྱང་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་དུ་གཞིག་དགོས་ཀྱང་དགོས་ཚུལ་གོང་གི་འཇུག་རྟེན་དང་
 ལམ་རིམ་དུ། ཐག་པ་ལ་སྤྱོད་དུ་བཏགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཡང་། བུམ་སོགས་
 རྣམས་དང་ཐག་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་མི་ལུས་ནི་གཏན་
 མི་འབྲ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ་སྟུམ།

དེའི་སྤྱིར་གཙོད་པ་མ་བྱས་པར་གཙོད་པ་སྐྱེལ་སོང་སྟུམ་པའི་དོན་དང་།
 སྤྱི་རྟོག་པའི་སྟུམ་པའི་དོན་དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་དེར་དོན་ལ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་

གྱིས་གྲུབ་པ་ལ། བྱད་གཞི་དེ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་
ནས་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར་རྟེན་
འབྲེལ་ཚད་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཉིད་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་
བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་
མཐོང་ངོ་། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟེ།

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་བྱད་གཞི་གང་ལ་བྱད་ཆོས་གང་བཏགས་པའི་ཆོ་
བྱད་གཞི་དེ་ཡང་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་དེ། འཇུག་ལྷུ་ག་
ལས། ས་བོན་ལས་སྒྲ་བྱ་སྒྲེ་བ་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་། སྒྲ་བྱ་རང་གི་ངོས་
ནས་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་བ་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། སྒྲུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྒྲང་
དུ་སྒྲང་བ་དང་འབྲས་ཏེ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་གསུངས་པས་གོ་ལ། ཐལ་འབྱུར་བས་ནི་དོན་ལ་ཡུལ་
དེར་གྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་དེར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཞེད་པས་
ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྒྲང་།

དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལས་དོན་ལ་གྲུབ་
པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་སྒྲ་ན་ནི། མི་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དབང་

ཕྱག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་ཕྱག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་
གཉིས་ལས་བདེ་ཕྱག་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་མི་འཐད་ནའང་མི་
འཐད་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ།

གཞན་ཡང་ལ་ལས། ཕྱ་གུའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་བྱད་གཞི་ཕྱ་
གུ་ཡང་མ་བཀག་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཡང་
བཀག་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། ཕྱ་གུའི་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་ཕྱ་གུ་རང་ཚུགས་སྐྱབ་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡོད་
མེད་བཅའ་ནས་དེ་ཡོད་པ་ཞེས་ཤིང་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པ་
ཡིན་གྱི། བྱད་གཞི་ཕྱ་གུ་དེ་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལ་དབྱེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་ནི། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་ན་ནི། འདིག་རྟོག་པའི་ཐ་
སྟོན་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཐ་སྟོན་པའི་
དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དབྱེད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་
རོ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་སྒྲིབ་།

དེ་ཡང་ཅ་ཤིང་ཁྲི་ཆེན་རབ་བྱེད་གསུམ་པར། རིགས་པས་དབྱེད་པ་ནི་
མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་
ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཅམ་འཆོལ་བ་མིན་པས་དབྱེད་ནས་མ་རྟོག་པ་ན་རང་བཞིན་

ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཁེགས་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་ལ། དེར་མ་ཟད། བྱད་གཞི་སྒྲུ་གུ་ཡོད་
 པ་དང་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་ཞིང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྲལ་བ་ལ་ངེས་པ་བྱུགས་
 ཆེར་བྱངས་དགོས་པར་སྒྲུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་
 པ་བསྟན་པར་བྱ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། རྟག་ཏུ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཡང་དག་སྒྲུངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་
 སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོན་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་པར་སེམས།

འདི་དག་གི་གནད་བསྟུན། ཤེས་རབ་སྦྱང་པོ་ལས། གཟུགས་སྦྱང་བའོ།
 སྦྱང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེ་ལས། གང་ལ་སྦྱང་བ་ཉིད་རུང་བ།
 དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་བཞིན་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ན་ཡང་། སྦྱང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་
 པའི་ཐད་ནམ་བཤད་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 སྦྱང་ནའང་། དེས་སྦྱང་པའི་རྒྱ་དག་ལས་དེས་སྦྱང་བའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་འོ་སྟེ།

གཞན་ཡང་། སྒྲུང་བོད་དུ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚུལ་
 ཁང་སྒྲ་མ་ཡ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
 པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལེགས་བཤད་སྦྱང་བའི་བཀའ་ཁྲིད་ལྟ་བུས། གང་ལྟར་འདི་ཡིན་
 འདི་མིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་ནི། དེ་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་

བ་འགོད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པར། གུས་དང་ཆོས་གྲོགས་ཤིག་ནས་དེ་ལ་ཁྱབ་
བ་མི་སྒྲུང་བས། གང་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྒྲེང་
སྟེང་། དེ་ནི་གསུང་བཅའ་རྒྱུ་དེའི་ཚུལ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཞེན་མ་གོ་བར་བཅད་ཀྱི། དེ་
ཡང་གོང་གསལ་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་། དེ་ལྟར་ན། སྟོང་
དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་གཅིག་འཛིན་གཅིག་གིས་འཛིན་མི་དགོས་ཀྱང་། གཅིག་
དོན་གཅིག་ལ་སོང་བ་ཞིག་གོ་དགོས་པར་འཁུམས།

དེ་ལྟར་ན། དེ་དང་དེ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆང་ན་ཡོད་པར་སོང་བར་འཛིན་
གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་སོང་བར་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། སྤྲེས་བྱ་ཞིག་མི་ཆོགས་ཤིག་གི་མགོ་བྱིད་བྱེད་པའི་རྒྱ་
རྒྱུ་ཆང་ཡང་རྟོག་པས་མ་བཟགས་པར་དུ་མགོ་བྱིད་ཡིན་པའམ་ཡོད་པར་སོང་
ཚུལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་མོ།

༥ བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པར་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་
བསྐྲོགས་པ་ལ་བཟགས་པའི་སྤྲེལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གང་དང་གང་གྲུབ་པ་ལ་དེ་དང་དེ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་རེ་གྲུབ་དགོས་མིན་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པར། རྟོག་འཆར་
ནི། དཔེར་ན། མི་ཆང་ཞིག་ལ་སྤུ་གུ་ཞིག་བཅས་པ་ན། དེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མི་ཡིན་པ་བཅས་ནི་དེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་

བཞག་ཟེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱ་གུ་དེ་ལ་སློ་བཟང་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ན་མི་ཚང་
 དེར་སློ་བཟང་ཞེས་པའི་སྤྱ་གུ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་གོ་ལ། དེ་ཡང་སློ་བཟང་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པས་གསུང་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྗེས་མིང་གསུང་པ་གང་
 དང་གང་བཏགས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་པར་སེམས།

དེ་ལྟར་མིན་པར་གང་ཟག་དེ་མིང་དེ་དག་འདུག་པའི་གཞིར་མིང་བཏགས་
 པ་ལ་མ་སྟོས་པར་གྲུབ་ན་དང་པོ་ནས་དངོས་པོ་དང་སེམས་ཅན་ནོ་སྟམ་པ་ལྟར།
 སློ་བཟང་ངོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པའང་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དེ་ནས་བྱམས་པ་ཉིད་ལ་མིང་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་དངོས་པོ་ལ་གཞུགས་སོ་སྟམ་པའི་སློ་སྐྱེའམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་
 བྱུས་པའི་ཆོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སློ་བྱར་
 དུ་མིང་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་སོ།། ཞེས་བྲངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་ལ་
 དེས་པ་སྟེར་རོ་སྟམ།

དེར་མ་ཟད། གསུང་དེར་སེམས་ཅན་པའི་སྐྱབས་སུ། ལྟོ་ལྗིང་བ་བྱམ་
 པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ལྟོ་ལྗིང་བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། བརྟེན་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་
 བརྟེན་ལུལ་ཅན་གྱི་སློ་ཡང་བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པས། བྱམ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྤྱ་
 རོལ་ནས་ལྟོ་ལྗིང་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྟམ་པའི་སློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་

བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་མིང་བདུན་བཞག་ཚུལ་གོ་བ་ལ་པན་པར་
སྒྲུང་སྟེ། གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱུང་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་
གོང་མ་གོང་མའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གོ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ་སྟུམ།

དེ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མིང་བདུན་བཞག་ཚུལ་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་རང་གི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ ལྟོ་ལྟོར་
བ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་གཞིར་ཏེ་གཞི་ཡིན་པ་དང་བྱམ་པ་འདྲིན་
པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་མིང་བདུན་བཞག་ཚུལ་ལྟར་མ་
ཡིན་པར། ལྟོ་ལྟོར་བར་བྱུང་ཅམ་ཉིད་ནས་དེའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་མཆོན་
ཀྱིས་བྱུང་ན་བདུན་འབྲེལ་ལམ་མིང་བདུན་སྒྱུར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདི་དང་འདིའོ་
སྟུམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་ལས། ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་རང་ངོས་
ནས་བྱུང་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་
ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཆེའོ་སྟུམ།

འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་དང་དེ་བྱུང་པ་ལ་མིང་གིས་གང་གཞག་
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཉི་ཟླ་དང་། མེ་ཚུ་སོགས་ཀྱི་མིང་བསྒྲིག་སྟེ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་
དུ་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་ཤིང་བྱུང་པའི་དབང་ལྷན་སེར་བྱེས་
གཙང་པ་ལྷན་པས་རྩེ་བྱི་བྱུར་ལྟར་བྱུང་བཅོན་འགྲུས་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྱན་ནས། མིང་
གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མིང་གིས་གང་བཞག་མིན་ཡང་། ཐོག་

མར་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་མིང་གང་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་ཚུལ་
གསུངས་པ། ལ་སྐྱབས་ཐེ་ཁྱི་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་སྐས་སྐྱལ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤ་
ནས་ལེགས་ཐོས་བྱུང་བ་ལྟར་འདི་ལ་མོས་གུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་
ཡིན་པར་སྤང་སྟེ། བསེལ་བེར་ཅན་ལ་ལྷ་བ་དང་། ཆ་བེར་ཅན་ལ་ཉི་མ་དང་། ཆ་
ཞིང་སྟེག་པ་ལ་མེ་དང་། བཟླན་ཞིང་གཤེར་བ་ལ་ཚུ་ཞེས་ཡུལ་དུས་དེར་འདོད་
རྒྱལ་གྱིས་མིང་གང་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བསྐྱོབ་སྟེ་སྐས་
ཡོད་ནའང་དངོས་གནས་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་སོ་སྟུམ།

དེས་ན་གཞན་ལའང་རང་གི་བསམ་འོར་བརྟུང་བའི་ཆོས་གང་རྒྱ་
མཆན་དུ་བྱས་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་གྱིས་མིང་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་དེ་འབྲེལ་རིགས་
ཀུན་ལ་དང་། ཡུལ་མིའི་མགོ་བྱེད་སོགས་དུས་ཚད་འཛིན་གྱི་མིང་བརྟུང་སྐྱར་
བའམ་བཏགས་ན་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་སོ་སོའི་འོར་གྲུབ་ཀྱང་། རྗེས་སྐྱབ་གྱི་མིང་
དེ་ལྟར་བཏགས་ནས་དེ་དང་དེའོ་སྟུམ་པ་ལ་ཡང་། ཡུལ་དུས་དེར་གྲགས་པའི་
ཉི་མ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་ལ་ཉི་མའོ་ཞེས་པའི་མིང་དང་ཉི་མའོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་
བས་ནི། ཉི་མ་དངོས་ཀྱི་མིང་དང་ཉི་མ་དངོས་ཡིན་པར་འཛིན་པ་མིན་པས་ལོག་
ཤེས་མ་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་དེར་སྤྱིར་ཉི་མའི་མིང་དེ་བཏགས་ཤིང་གྲགས་པའི་ཉི་མ་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་སྐྱབ་བྱུང་གྲགས་
པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་གཞན་ལའང་རིགས་
འབྲེ་དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ལྟར་གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱེད་ནི། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས།
 མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཅལ་བ་ན་མི་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི།
 མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པའམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ།། འདིར་
 མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་སྒྲོས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་
 བཞེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་སྒྲོའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
 མི་བཞེད་དོ།། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་
 ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་པའི་
 ཅམ་གྱི་སྒྲས་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཅོད་ཀྱི། གང་
 ཟག་ཆོད་མས་བྱུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 ལས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟུམ།

གཞུང་འགར་མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞེས་གསལ་བ་དེའང་གོང་
 གསལ་ལྟར་མིང་རྒྱུ་སྟེ། མིང་བད་སྤར་བ་ཅམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་
 པ་མིན་ནམ་སྟམ་པ་དང་། ཡང་གཞུང་ཆེན་རྣམས་སུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་
 གྱིས་བྱུབ་པ་ཞེས་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱུབ་པ་ཞེས་ཆེག་མི་འདྲ་
 བ་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། དང་པོ་དེ་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་མིང་དང་རྟོག་པས་གང་
 བཟོ་བཟོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བར་སྤང་ལ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་འདྲ་

ཡང་སྤྱི་མ་ལྟར་འགྲེལ་ན་གོ་བདེ་བར་སྤྲང་སྟེ་དབྱུང་དགོས་པར་སྤྲང་ངོ་།།

༥ དེ་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་
པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་དབང་
བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡོད་པར་འཛོག་ནའང་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་
བར་འཛོག་པ་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་
འཆར་ནི། འདིར་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བཏགས་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ལ་གོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ནི་པ་རི་ཚུ་རི་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ནི་བདག་
དང་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་ནི་པ་དང་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་དག་
གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱར་ན། ཤིང་འབྲས་དམར་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཞོད་པ་ན་གསུམ་ཀ་
གོ་སྟེ། དང་པོས་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་དང་། གཉིས་པས་མདོག་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་དང་། གསུམ་པས་ཚུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་བཅས་གོ་
བར་སྤྲང་སྟེ་གཞན་ལའང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་དགོས་པར་སེམས།

འོ་ན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་སོགས་ལེགས་
པར་ཤེས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་ནི་ཅ་ཤི་ལྟེ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་
པར། འདི་ནི་པན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་སྤྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་
པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་དག་ཏགས་

སྒྲིབ་དུ་བྱིལ་ན་འདི་ལྟར། ཁྱེད་དང་ཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ང་ཚོས་ཅན། རང་
 རོས་ནས་སམ་ཚུགས་སྐྱབ་ཏུ་མ་གྱུབ་སྟེ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། རིལ་བུ་གསུམ་ལ་གང་ནས་བཅིས་ཀྱང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་
 ཞེས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་བཞིན། མདོག་དབྱིབས་དང་བྱ་བྱེད་སོགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་ཆོས་སྒྲར་བཞིན་ལ། གཞན་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ལྗོན་བཞིན།
 ས་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ང་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་ཆོས་སྒྲར་བཞིན་ལ།
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་བའི་གླ་གཟུགས་བཞིན་
 ཞེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་།

དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་
 པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་ལྡན་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་བརྗོད་ཤེས་པར་
 ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་
 རོལ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པས། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་
 བཅུ་བཞི་པའི་འབྲེལ་པའི་མཐར། གང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 རོན་རིམ་ལྡན་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཁྱེད་པར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་གོང་གི་ལུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་
 མི་ལེན་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་ཙོས་ནི། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ཐུན་
 ལས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དངོས་པོ་

ནམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ནམས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་ཟིན་
པས་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་དགོས་སོ་སྟེ།

འོན་ཀྱང་། གོང་གི་ལེགས་སྦྱང་གི་ཕྱང་དེའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྟག་
པའམ་རྟག་དངོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། རྟག་དངོས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་གཞན་
སྡེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་གཙུག་པོ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེ་དག་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཐུ་བཞི་བཅི་ཚུལ་སོགས་ལས་གོའོ་སྟེ།

འདི་ལ་གཞན་དག་གིས། ཕྱི་རོལ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་དེ་དག་གིས་མཐར་གཏུགས་ན་རྟག་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པར་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ལུགས་འདི་གཞིར་
བཞག རང་སྡེ་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། སེམས་ཅམ་
པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་པར་མེད་པ་ཁས་ལེན་
པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་
རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་སྟེ་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་
པར་སྤྱང་།

དེ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་པས་དངོས་པོ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྟག་
པའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་འཛོག་པ་ནམ་པར་བཅད་
ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འཛོག་པར་སྐྱབ་པ་རང་

དབང་བ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ཡི་རྟག་
 བ་ཡང་དགག་བྱ་འདིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་འདིག་མེད་མིན་པས་དགག་
 བྱ་བཅད་པའི་ངོས་ནས་འདོག་མི་དགོས་པར་སྡོ་སེར་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོར་
 འཆར་བའི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་ན་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་རྟག་པར་སྐྱ་བའི་
 རྟག་ལུགས་དང་བྱད་པར་མེད་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཁས་སྦྱངས་པར་འགྱུར་
 བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ལ། དེ་ཡང་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་གི་རང་
 བཞིན་འདིག་མེད་པ། དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བཟོད། ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་། ཆོས་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 གཞག་དགོས་ཀྱི། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་བཞག་ན།
 མ་ཡིན་དགག་དུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པར་གོའོ་སྟེ།

ཡང་རང་རྐྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ངེ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་
 བཟོད་མི་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་བྱུང་པར་སྡོ་བཏགས་ནས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོད་པས་ན་
 རྟེན་འབྲེལ་ངེ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་ངེ་བཞིན་མིན་པར་བཟོད་ལ། ཁོ་བོས་
 བེ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ལྟར་སྐྱ་བས་བྱད་པར་བེ་དེའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྤྱི་བྱ་ཞིག་རྒྱག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་
 ལང་དགོས་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། དེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལང་བྱུང་པ་ལ་བསམ་པ་
 བརྟན་དུ་མི་འགོ་བར། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལང་མི་བྱུང་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེ་རུ་འགོ་བ་

ལྟར། གཞི་གང་ཞིག་ཆོས་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ན།
གཞི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་ལྟ་ཕྱོགས་ལྷུགས་ཆེ་རུ་མི་
གཏོང་བར། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་ལྟ་ཕྱོགས་ལ་རུས་ལྷུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་
པ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་བསྒྲིག་སྟེ་ཞེན་ཅིང་སྤྲོ་བ་དེ་ཉིད། དེ་དག་གིས་རྟེན་འབྱུང་
ཁས་ལེན་གྱང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་
པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ལ། འདིས་སྤྱི་དངོས་ནམས་རྒྱལ་ཕྱན་ལས་འབྱུང་ཚུལ་སྤྲོ་བ་
ནམས་གྱང་ལྟ་ཕྱོགས་གང་ལ་ལྟ་ཚུལ་བརྟན་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད་མེད་བཅས་གྱང་
རྟོག་དཔྱད་གནང་གལ་ཆེ་བར་སྣང་།

དེ་ལྟར་ཡང་། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར། དེ་འབྲུ་བའི་དབུ་མ་
པ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་དངོས་སུ་
ངེས་པ་ན། རྫོང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་
དོན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ངེས་པ་སྟེར་བར་སྣང་།

དེ་ལྟར་ན། དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་
རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་ན་ནམ་གཞག་ཐམས་
ཅད་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཡང་། འདིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེས་པ་
དང་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་

བཤམ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་བར་གོ་
 བའི་རུས་པ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ཁྱིལ་ཆེན་
 རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར། མདོ་སྡེ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། རང་ལ་ཚུགས་
 ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་སྐྱེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱེའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་རུས་པའི་དངོས་སོ་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་
 མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་བར་སྒྲུང་།

འོ་ན། ཐལ་གྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོ་མོ་ཞེས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཐུན་དུ་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ནི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་
 ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་
 ལས་པའི་ངོ་སོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་བདག་དེ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་མི་
 འབྲ་བ་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་
 གྱིས་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་ཤིང་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་རང་འདོག་
 བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསྟོས་འབྲེལ་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་
 ལུགས་འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོ་མོ་ཞེས་པ་དེ་བསྟན་པར་མངོན།

དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་ནི་

རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བ་ལ་གཞན་
ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་གཞག་བ་མིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ་ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་བ་གཞན་ལ་རག་མ་
ལས་བ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་གཞག་བ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་
བདག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་གོ་བར་སྤང་།

གཞན་ཡང་རང་ངོས་ནས་བྱབ་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ལ་འདི་དག་ལ་སྤྱི་
རགས་གཉིས་རེ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྤང་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོང་འཇུག་རྣམ་བཤད་ལས།
རང་ངོས་ནས་སེར་སྒྲ་སོགས་སྦྱོར་པའི་གོགས་དང་བྲལ་ཞིང་ཉེས་མེད་དུ་ཆོགས་
ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོ་རབས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་
དོན་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཆོ་བཤད་ཅོད་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་
རྩལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་
ཡང་གསར་དུ་སྒྲོས་བསྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་
གཉིས་ལས་བྱི་མ་ནི་དད་པ་སྦྱི་བ་ལ་བྱུང་ཆེ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་
དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་ཐེན་གསལ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་སྤང་།

དེ་བཞིན་དུ་མདུང་བྱིམ་སྟོང་བ་དང་ཀན་གོག་ནད་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་
སྟོར་མི་དགོས་པར་རང་ཚུགས་བྱབ་པ་དང་། དཔོན་གཡོག་ལ་རང་དབང་ཡོད་
མེད་སོགས་སྒྲ་སྟོལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རང་དགའ་བ་ལ་གྲགས་པའི་རགས་པའོ་

འོན། ར་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་ལས། ར་སྟད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ། ར་སྟད་པའི་ཚད་མ་གཞན་
 གྱིས་མི་གཞོད་པ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་
 གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་འཛོག་རྟེན་ན་
 ས་ཡི་ཁ་དོག་ས་ཡིན་པ་དང་། ཁ་སང་གི་རི་དེ་དེ་རིང་ཡོད་པ་དེ་དག་ ར་སྟད་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཆང་ཡང་། ར་སྟད་
 པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པས་ ར་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་བྱུང་། མེ་ཡི་ཆོ་
 བ་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱད་ཆོས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཆང་ཡང་།
 གསུམ་པ་མ་ཆང་བས་ ར་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་བྱུང་བས་བྱད་ཆོས་གསུམ་
 དགོས་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན། བྱད་ཆོས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཆང་ན་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་ཐུབ་
པར་འགྱུར་བས་བྱད་ཆོས་དང་པོ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལ་ལས། འཛིག་
ཉེན་ལ་དེའི་ཐ་སྟད་མ་གྲགས་པ་ཞིག་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱེད་པའི་གཞིར་
འོང་དོན་མེད་པས་དེ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ལ། རང་གིས་འཆར་སྒྲུབ་
ནི། ཕྱི་མ་གཉིས་ཆང་ན་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་། དེས་པར་དུ་ཆང་བས་

ངེས་པ་མེད་པ་ཞིག་སྤྲོད་པས་དེ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གྲོང་མཐར་
བྲག་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གདོན་འབྲེལ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡུལ་དེར་
གྲགས་པ་ན། དེ་ལ་བྱད་ཆོས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཆང་ཡང་། དེ་འབྲེལ་
ཡོད་མེད་བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆེད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་
པ་ཐག་གཅོད་མི་རུས་པས་དེ་མི་གཞོད་པ་ཆང་བར་འདོད་མི་རིགས་ཤིང་། ཐ་
སྙད་པའི་ཆེད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་མ་ཆང་བས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱད་ཆོས་དང་
པོ་སྒྲིམ་པ་ཨེ་ཡིན་སྟུམ་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་། འདིར་འཕྲོས་དོན་དབྱུང་གཞི་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་
ལྷགས་ལྟར་ན་བྱམ་པ་བདེན་གྱུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་ཆ་ལའང་སྤང་ཡུལ་དང་
འབྲུག་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཆེད་མ་དང་ལོག་ཤེས་སོ་སོར་འཛིག་རིགས་པར་
འདོད་པ་ལྟར། སོ་སྒྲེ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་བྱམ་པའོ་སྟུམ་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་
བདེན་གྱུ་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འདོད་དགོས་པར་སེམས་ཏེ།
དཔེར་ན། འབྲུ་ཆགས་ཀྱིས་དང་པོར་འབྲུ་དང་ཐལ་རྩལ་རྣམས་མཉམ་དུ་འཛིན་
ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་བཅགས་ཏེ་ཐལ་རྩལ་རྣམས་མེད་པར་བྱས་ནས་འབྲུ་གཅོང་
མར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། བྱམ་པ་དང་དེ་བདེན་གྱུ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་
འཐད་ཆ་དང་ལོག་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དེའི་ལོག་ཆ་དེ་ཉིད་སེལ་ཐབས་
བྱེད་ན། འཐད་ཆ་དེ་ཉིད་གཅོང་མར་འགྱུར་གྱུ་པ་འོང་བར་སྤང་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་
དོ་རྒྱས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་བྲི་མ་བསལ་ཚུལ་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་ཚུ་རྟོག་

བ་ལས་དྲངས་བ་ནི། དྲངས་བ་ཉིད་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་བ་མིན། ཞེས་གསུངས་བ་
སོགས་དང་ཡང་མཐུན་པར་འགྱུར་བར་སྤང་སྟེ་དབྱུང་དགོས་པར་སེམས།

དེ་ཡང་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་ཤས་བྱམ་བ་འཛིན་པའི་ཆ་དེ་
ཉིད་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་། བདེན་བྱམ་འཛིན་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་བདེན་
འཛིན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཆ་ཅན་རང་སྟོན་དེ་ནི་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་མི་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆ་ཅན་ཁྲ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་
ཆ་ཤས་སྟོ་སེར་གང་ཡང་འདོད་མི་དགོས་པ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་
ན་ཚུལ་འདིས་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱམ་བ་དང་བྱམ་བ་བདེན་བྱམ་འཛིན་པའི་སྟོ་གཉིས་རིམ་
གྱིས་དང་ཅིག་ཅར་དུ་གང་སྐྱེ་དཔྱད་པའི་དོགས་པའི་ངལ་བ་ཡང་སེལ་བྱམ་པར་
སྤང་སྟེ་དབྱུང་བྱར་སྤང་།

འོན་ཀྱང་། འདི་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་
ལས། ལྷ་བྱ་ལྷ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་དེར་མེད་པར་འཛིན་
པ་དང་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་
ལ། ལྷ་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་
པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་འདིར་ཡང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་
པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། དེ་
གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་

པས། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། སྒྲིན་མེད་
ཚུལ་སྟེ་བར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ངེས་པའི་སྟོང་དང་། བདེན་
གྲུབ་དུ་འཛིན་པ་ནི་གོང་གསལ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེའི་ཆ་ཤས་བདེན་གྲུབ་འཛིན་པ་
དེ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆ་ཅན་རང་ལྟོག་དེ་
བཞག་ན་འགྲིགས་པར་སྒྲུང་ལ། ཡང་བདེན་པས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བུམ་
པ་འཛིན་པ་ནི། སྟོང་སྤྱི་ཙམ་པ་དེའི་ཆ་ཤས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དང་
ལྟན་དུ་སྤྱེས་པའི་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་འཛིན་པ་དེས་བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
འཛིན་པ་ལས། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བདེན་མེད་འཛིན་པའི་སྟོང་དེས་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་
དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་འཛིན་མི་དགོས་པ་ལྟར་རོ་སྟུམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། བུམ་པ་
དང་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ལན་དོན་མཐུན་
ཇི་ལྟར་འདེབས་དགོས་མིན་སྟེ་དཀའ་བས་དབྱད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤ་
འགའས་ཆེ་བར་སྒྲུང་རོ།།

ཡང་དེ་འབྲེལ་བའི་སྟོང་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ། བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་། སྤྱི་
གཅིག་འཛིན་ཀྱི་རྟག་འཛིན་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་།
དེ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་དེ་འཛིན་སྒྲུངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་ལོ་སྟུམ་ན། སྒྲིན་
མེད་དེ། གོང་གི་འབྲེལ་ཆགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རག་གི་བུམ་པ་ཞིག་

མཐོང་བའི་ཆོ། ལ་ལས་དེ་ཉིད་བྱམ་པ་དང་། གསེར་གྱི་བྱམ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་གསུམ་ག་མཐོང་བ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་སོ་སྐྱམ་མོ།།

ཡང་འཛིན་སྐྱངས་མཐུན་མི་མཐུན་ཞེས་པ་ནི། འཇུག་ཡུལ་དང་བྱེད་ལས་གྱི་སློ་ནས་བཅི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱིར་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱིས་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་འཛིན་ཡང་། འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སློན་མེད་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་སེར་པོ་འཛིན་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་གྱིས་དམར་པོ་འཛིན་ན་སློ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འདོད་དགོས་ཚུལ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་གཙུག་པོར་དཔྱོད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཤེས་རབ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ་སྤྱི་ཤིས་འབྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་སློ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་ལ་གཙུག་པོ་དོན་གཉིས་གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་འདུན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་འདོད་མོས་གྱི་སློ་ནས་འཇུག་པའི་བྱེད་པར་སྟེ། འདིས་སློབ་པའི་བྱམས་བཅི་སོགས་གྱིས་ཡུལ་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གོ་བྱལ་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་ཀྱན་ལྟན་གཉིས་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སློ་ནས་འཛིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས། ལྟ་བ་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡང་འབྲ་བས། དེ་གཉིས་ནི་འཇུག་ཡུལ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀའི་སློ་ནས་འཛིན་སྐྱངས་མཐུན་པར་འདོད་དགོས་སོ་སྐྱམ་མོ།།

༥ བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡི་བ་

ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་བཟུང་ངོ་།། ཞེས་དང་། འོ་
ན་བདག་གི་འདི་ཞེས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་སྟེ་སྟེ་
རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ནམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་
བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་ཞེས་པ་བདག་གི་རང་འཛིན་པར་བཤད་པ་རྗེས་ལྟར་ཡིན་
སྟེ་ན། དེ་ནི་མིག་སོགས་ནམས་བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་
བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཆོད་གཞི་མིག་
སོགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདི་ག་ལྟ་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས་རྩ་ལེ་རྒྱུ་ཆེན་དུ། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་སོགས་
ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་མཆོད་གཞི་ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མིག་ན་
སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་ང་ཡི་བ་མིན་པར་གསུངས།

ཡང་གཞན་དག་དེ་ཡིས་གཞོད་པར་མཐོང་ནས་མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་
གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་འདྲ་མིན་བྱང་བར། རྟོག་འཆར་
ནི། དང་པོ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བཟོད་བྱ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བར་སྒྱུར་
བ་དེ་བཞིན་མ་སྒྱུར་སར་འབྱེད་དགོས་པ་རྗེས་རང་གི་མན་ངག་ཡིན་པས་རྗེས་སྐད་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲས་ཟེན་ལྟར་མིན་པར་གོ་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྗེས་པོ་ཆེའི་
གསུང་བཞིན་རྒྱལ་ཆབ་དང་མཁས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟེན་བྲིས་ལས། མིག་

ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་
ཁེགས་སོ་སྣམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བར་
དོགས་ལ། འདིའི་སྐོར་གཞན་དུ་དང་འོག་ཏུ་འང་འཆད་པར་འདོད།

དེས་ན་གོང་གསལ་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདིས་མིག་སོགས་བདག་གི་བ་
ལ་དམིགས་ཞེས་པ་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི་མིག་སོགས་བདག་གི་
བར་མཐོང་ནས་དེ་བདག་གི་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་འདིས།
ཅུལ་ཀྱི་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པར། ལུང་འདས་ནི་བདག་གི་བར་འགྱུར་
ཞེས་དེ་ལྟར་ཐར་པ་འདོད་པ་གང་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་འཛིན་པ་དེ་
ནི་ཉེར་ལེན་ཏེ་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལུང་འདས་
ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ལྟ་མིན་གྱི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་
ངས་ནམ་ལུང་འདས་འཐོབ་སྟམ་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ང་དེའི་བདག་གི་བར་ལུང་
འདས་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་སྟམ་དུ་འཛིན་ན་དེ་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གྱིས་
ལུང་འདས་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ཡང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ལུང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་ཐོབ་བྱ་དེ་བདག་གི་
འོ་སྟམ་སྟེ། དེ་བདག་གི་བ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟར་འཛོགས་དགོས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་
ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་

དང་དེའི་ང་ཡི་བ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་པར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་
ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་གོ་བྱུ་མིན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ་སྙམ་སོ།།

གཞན་ཡང་གོང་གི་གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་
འཛོལ་བྱར་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ང་ཡིའོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་པའི་
འཇིག་ལྟ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་ལ་བསམས་ནས་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་
པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པར་འདོད་
མཁན་སྣང་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་བདག་འཇིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བས་མི་
འཐད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
ལ་དམིགས་ནས་དེ་རང་གི་འཛོལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ང་ཡིའོ་སྙམ་པ་དེ། ང་ཡི་བ་
ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་
མིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་མེད་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བདག་གི་འདི་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་སོ།།

གཞན་ཡང་རྩ་ཤི་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་དགུ་བར། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་སོ་
སོར་བྱེ་བའི་བདག་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཆེ་རེ་རེའི་བདག་ཚྭ་གས་
རེ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆེ་སྒྲ་མའི་ལྟ་ལ་
དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ཆེ་ང་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་
ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་སྦྱེ་བས་དེ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པར་
འདོད་དགོས་པར་གོ་ལ། འདིས་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་

འཕགས་པ་ལ་སྐར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངའི་
སྒྲུབ་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་ར་གསུམ་ལ་བྱབ་པའི་ང་ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྲོ་བ་ཡོད་
པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིག་ལྟ་ཡོད་པར་སེམས་ཏེ་
དབྱེད་པར་བྱའོ།།

༥ ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
གྱི་གཟུགས་སྤང་སོགས་དང་། མིག་ན་སོགས་དང་། རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་
སྤྲོད་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་འདྲིན་གྱི་དམིགས་པ་བཞག་དགོས་པར་གསལ་བས། གཟུགས་བརྟན་
བདེན་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་ལ་
ལས་ཏིང་ངེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་ཁྱོད་གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་
པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་ལ་སྒྲོས་སྐར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
མེད་གཉིས་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་དུ་རྟོགས་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་
མཐུན་དཔེར་གཟུགས་བརྟན་བཟུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་
བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ། གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་སྟོན་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་
གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འདྲིག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
ལ་སྤང་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པར་མཐོང་།

ཡང་གཞན་དག ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་སྐྱལ་པའི་
གང་ཟག་བཞག་ན། བྱི་རྒྱལ་དེས་སྐྱལ་པའི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་སྟོན་

དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་ལ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གཞག་
 ཆོག་ཅེས་འདྲ་མིན་བཤད་པ་སྤང་ཡང་དེའི་ཚུལ་ལ་ད་དུང་ཡང་ལེགས་པར་དབྱང་
 དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ཡང་། རང་སྒྲོར་འཆར་ཚུལ་ནི། སྟོན་འདུག་ནམ་བཤད་དང་ཤེར་ལེ་
 ཟེན་ཟིས་གཉིས་ཀར། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤང་མེད་དེ། གཞི་
 གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་ལ་རྩམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྤྲ་རགས་མི་འབྱེད་ལ།
 དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ལ་མོས་པ་ཆེ་ལ། དེས་ན་གོང་གི་རི་ལྟར་བྲོད་ཀྱིས་བདག་གི་
 འདུ་ཤེས་ནི།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིར་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་ན་གདུལ་བྱ་ལམ་
 ལ་འདུག་ཚུལ་ལ་བན་ཆེབས་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ཅིམ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པར་བྱ་
 དགོས་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ལྟར་ན། ཏེན་འབྲེལ་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤྱུ་བྱ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 མཐུན་དཔེར་གཞུགས་བརྟན་དང་སྒྲུལ་པའི་གང་ཟག་གང་བཞག་ཀྱང་། དེ་ཡི་
 སྟེང་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་བྱུབ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་བྱུབ་པའི་བར་
 དུ་གཞུགས་བརྟན་དང་སྒྲུལ་པའི་གང་ཟག་སོགས་བདེན་མེད་སྤྲ་མོར་རྟོགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དེ་དག་བྱུང་གཞི་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་མཆན་དང་མཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ཁ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཏེ་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་
 ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པས་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་དོགས།

དེས་ན། ཅ་ཤེ་ཀྲི་ག་ཆེན་ལས། འདི་དབེར་བརྗོད་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་
 བའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཆད་མ་གཞན་བརྟུན་པ་ལ་
 མི་སྟོས་པར་དེ་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱ་རྟག་འདིར་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་དང་འདིར་
 སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེད་ཀུས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆད་མ་སྐྱ་མས་
 རྒྱགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་སྐྱ་རྟག་འདིར་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཆད་མ་སྐྱ་མས་བཅད་པ་
 མིན་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་སོགས་མཐུན་དབེར་
 གང་བཞག་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེས། བར་
 དུ་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཞིག་བརྟུན་མི་དགོས་
 བར་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ནས། དེའི་རྗེས་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཆོས་གཞན་
 ལ་བདེན་མེད་ཡིན་མིན་སྐྱོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་བདེན་མེད་སྤྱོད་ཡང་
 རྟོགས་ཀུས་པ་འདོད་དགོས་པར་སེམས།

དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོགས་
 རྣམ་དག་དེས་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དང་།
 སྤྱིར་བདེན་མེད་བཅས་སྟོན་དུ་རྟོགས་དགོས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་རྟོགས་རྣམ་དག་
 དེས་རང་དགའ་བ་ལ་གྲགས་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཅམ་ལས་སྤྱིར་བདེན་
 མེད་མ་རྟོགས་ལ། གལ་ཏེ་བདེན་མེད་རྟོགས་ན་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་སྟོན་
 དུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཕྱིར་རྟོགས་དེས་གཟུགས་བརྟན་
 བདེན་མེད་སྟོན་ལ་རྟོགས་དགོས་པའི་དོན་མིན་པར་སྒྲང་།

དེ་ལྟར་ན། སྤྱོད་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཞེས་པའི་ཐད།
 ཞིབ་མའི་སྒྲོས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་འདི་འགོག་འདི་མི་འགོག་ཅེས་པའི་
 རྣམ་པ་གཉིས་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་སྤྱོད་ནས་བྱེད་པ་ནི། དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་
 བ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པས་ཆོས་སྤྱི་མི་ཉན་ནོ།། ཞེས་དང་། རྣ་སོགས་ལྷག་
 མ་གསུམ་པོ་འདྲ་སྐྱེ་བ་མེད།། ཅེས་པའི་ཐད། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་བཀག་
 བར་དུ། བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དཔེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་
 བཞིན། ཞེས་པའི་ཐད། འདིས་ནི་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལ་
 དཔེར་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་བ་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། རྟགས་
 སུ་བཟུང་བ་ལ་ཡང་འབྲེལ། སྤྱོད་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་
 གྱུ་བཀོད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་སུ་ཡང་བཤད་པས་དམ་བཅའ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
 བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་ངན་པའི་བྲ་བས་
 འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད།། ཅེས་པའི་ཐད། འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྐྱབ་
 པའི་གཏན་ཆེགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་བྱ་ལ། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཐུན་དཔེའི་
 སྤྱོད་དུ་མ་ངེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱར་མེད་
 པར་གསུངས་སོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། འགལ་བ་མེད་ཚུལ་རིམ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དཔེ་ཡི་སྤྱོད་

ནས་གང་དུ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་ལ། བྱད་གཞི་སྒྲུང་བ་
 ཅམ་འགོག་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ལ་མེད་དུ་མི་
 རུང་བ་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་
 བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྤྱོད་བས་འགྲུབ་གོ། དེ་ལྟ་ཡིན་
 བའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་རུང་ལུགས་ནི་གང་དུ་སྒྲུང་བ་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་
 པས། གང་དུ་སྒྲུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་
 དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། གང་དུ་སྒྲུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྟུ་གྱུ་ལ་
 སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་ནི། སྟུ་གྱུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པས་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དང་མི་འདྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་
 པར་གོ་རུས།

དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ལ་རང་གི་ནང་ཆན་ལ་རང་དགའ་བ་ལ་འང་
 བདེན་མེད་དུ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་མཐུན་དཔེ་རྟེན་ཀྱང་།
 འབྲས་གྱི་སྟུ་གྱུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྟུ་གྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་
 བ་རྟགས་དེའི་ནང་ཆན་ལ་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་གྲགས་པའི་བརྟན་པའི་
 དཔེ་མི་རྟེན་པས་རྗེས་ཐུབ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་བརྟན་སོགས་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུང་
 བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་ལ། སྟུ་གྱུ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པས་
 དེའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། འདི་གཞན་ལ་ཡང་འདྲ་བར་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀའི་

ལུགས་ལ་གཅིག་མཚུངས་སུ་མངོན།

ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་
 ཉགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་པར་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 དཔེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
 གཟུགས་ཤིག་འཛོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་
 བཀག་པར་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ངེས་པ་མེད་
 དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་སོ་སོར་ནམ་ཡང་
 འབྲེད་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་པར་མངོན།

ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ལྟར་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ལ་ཉགས་ཚོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དགོས་ཚུལ་
 བསྟན་པ་དང་། ལུང་པར་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱི་སྐྱོན་ས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་མི་འཛོག་པར་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཚུལ་གསུམ་
 དགོས་ཚུལ་བཞེད་པར་བསྟན་པར་མངོན་ལ། འོ་ན་ཆོག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ།
 བ་རོལ་པོ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བས་བརྟན་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་ན་ནི།
 དེའི་ཆེ་འོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོག་
 པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱིས་པ་རོལ་པོའི་ལོག་ཏེ་གཏན་བཏགས་མངོན་འགྱུར་བ་བསྐྱོག་བྱས་
 པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་ཉགས་དགོད་མི་དགོས་པར་བསྟན་

བ་མེན་པར་སྤང་།

ལུང་བཞི་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་མི་རྟག་པ་
གསར་དུ་སྦྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་གཞི་སོ་
སོ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྤྲ་རགས་སོ་སོར་རྟགས་རྒྱ་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར། འདིར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་སྟེ། བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱི་ལྟོག་པ་གཅིག་པོ་གང་དུ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་སྟོང་པས་བྱབ་
པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པར་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ངེས་
པར་བྱ་ཚུལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཅིང་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བདེན་མེད་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་པའི་
ཡང་དག་ངེས་པར་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པར་མངོན་ནོ།

༥ ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་རབ་རྟ་
བརྟགས་པ་འདི། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དང་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རྟའང་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་བྱད་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་
བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བལ་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐད།
དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་ངར་འདིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞག་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་
དོན་དམ་གྱིས་བྱད་པར་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཞེས་ཕྱི་རོལ་པས་རྩི་
ལྟར་བརྟགས་པའི་བདག་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་བྱད་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུར་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་གོང་གི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ། དེའི་སྤྱིར་འཕགས་པས་བདག་སྐྱེ་
འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བྱང་པར་མ་སྐྱར་བར་བདག་ལས་
མ་ཡིན་ཞེས་བདག་སྐྱེ་སྤྱིར་བཀག་གོ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་
སྤྱིར་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་
པའི་བྱང་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཡང་།
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། ཤེས་རབ་སློན་མར། དོན་དམ་པར་ནང་གི་
སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཤེས་པ་
ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་དོན་དམ་ཀྱིས་བྱང་པར་
སྐྱར་བ་མི་རིགས་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་འཆར་བྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་
དུའང་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྐྱུ་གུ་ལྟ་བུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་
པ་ན་དོན་དམ་ཀྱིས་བྱང་པར་སྐྱར་མི་དགོས་པས། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་
བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱང་པར་མ་སྐྱར་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱང་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་
བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོག་གསལ་ལས་
དབྱུང་པ་གནང་ཞིང་དགག་པ་ཡང་མཛད་པས་གསལ་བར་གོའོ་སྟུམ།

གཞན་ཡང་འོག་ཏུ་བདག་འགོག་སྐབས། དགག་བྱ་ཐུ་སྟེགས་པས་ངེ་
 ལྟར་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་དུའང་མེད་ཅེས་ཁྱད་
 པར་སྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་དུ་
 ཡང་མེད་པས། ལྟར་བྱིན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཙན་དུ་བཟུང་ནས་ཐུ་སྟེགས་པས་ངེ་ལྟར་
 བཏགས་པའི་བདག་འགོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྐྱར་མི་དགོས་པ་ནི་གོང་
 གསལ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྩ་དེ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་
 དུའང་མེད་པས། བ་སྐྱང་གི་མགོ་ལ་རི་བོང་རྩ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཆེ་དོན་དམ་
 གྱིས་ཁྱད་པར་སྐྱར་མི་དགོས་པའི་དཔེ་འདི་ཡིས་མཆོན་ནས་གཞན་ལའང་གོ་
 ཐུབ་ཐོ་སྟེ།

མདོར་ན། གཞི་དང་མ་འགྲེལ་བའི་དགག་བྱ་བདག་སྐྱེ་དང་། བདག་འགོག་
 པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་དང་། དགག་
 བྱ་དེ་གཉིས་གཞི་དང་འགྲེལ་ནས་འགོག་ན་བདེན་གཉིས་གྱིས་ཁྱད་པར་གང་
 ཡང་སྐྱར་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་མངོན་ལ། འོ་ན། དེ་ནི་དེ་
 ཉིད་དུའམ་འདྲི་ཆེན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འབྲུབ་འབྲུར་མིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིང་རྩ་དེ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་
 དུ་བཙལ་ན་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་དུའང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཐད་ཀྱི་
 འགྲེལ་པར་གསལ་ལོ།

གཞན་ཡང་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་འདིའི་སྐོར་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་

བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འབྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་དེའི་དོན་འབྲེལ་
 ཚུལ་ལས་ཅོད་ལན་བྱུང་ཚུལ་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་མང་ཡང་། གནད་བསྟན་ན། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ། དོན་དམ་པར་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་མ་སློམ་པར་བདག་སྐྱེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན། དེའི་སྒྲིག་
 རྒྱུགས་སྐྱབ་པ་གཞན་སྐྱེ་གོ་བས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་།
 འདི་བཞིན་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་ཡང་འདྲ་བར་བརྗོད་པར་ཆོག་གསལ་ཏུ་སྣང་སྟེ་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་།

དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ལན་
 མ་མཛད་པར། འབྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རྟགས་དང་སྐྱབ་བྱེད་མི་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་དེའི་སྒྲིག་དོན་
 དང་རྟགས་བཅས་པ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་ལྷངས་པས་ཆོག་གི་རང་གིས་
 དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཚུལ་འདིག་རྟེན་ན་ཅོད་པས་རྒྱལ་པམ་བྱེད་ཚུལ་
 དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཚུལ་མཁས་དབང་འགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ལ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེས་སྤྱིར་རྟགས་མི་འཕེན་ཅིང་། བྱེད་པར་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་མི་འཕེན་ཏེ། དབྱ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འདོད་མི་རིགས་ཞེས་
 ཐལ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེས་སྟེ། ཐལ་རང་གི་ཐ་སྟད་ཡང་འདི་ཉིད་
 བས་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་།

སྤྱིར་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་

བརྟགས་པ་ན། ཁོ་བོས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྤར་བར་སྒོས་པར། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་
 གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོད་མར་སོང་ཚུལ་དེ་དང་ནང་འགལ་ཚུལ་བརྗོད་དེ་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་བ་འགོག་ཚུལ་བྱང་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན།

༥ དེས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་དགག་པ་ཡང་
 རྒྱགས་གྱིས་འབྲུབ་པས་ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བར་བཤད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་
 སྟེ་བ་བགག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་མེད་སྐྱབ་པ་མི་རུང་
 ཞེས་པ་མིན་གྱི། སྤར་ལྟར་སོ་སོར་གཙོད་པ་གཞུང་དེའི་དོན་མིན་ཞེས་པའོ།།
 ཞེས་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བགག་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་
 བསྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་པར་བསྟན་པར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྟེ་ཡོད་པར་ཁེགས་
 ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ཁེགས་མི་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་མི་
 རིགས་ཏེ། ཅ་ཞེ་རྟེ་ག་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་སོ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བའི་གཞན་སྟེ་ཁི་
 རྒྱ་འབྲས་རང་གི་དོ་བོས་གཞན་ཡིན་པ་དང་རང་གི་དོ་བོས་སྟེ་བ་གཉིས་ཆོགས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བགག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོགས་པ་གཞན་སྟེ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས་རེ་ཞིག་སྟེ་བ་བགག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྟེ་འགོག་པ་
 བཤད་པར་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྲོས་ཟིན་དང་མི་འགལ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པར་སྟོན་མེད་ཚུལ་རྟོག་འཆར་ལྟར་
 བཤད་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་། རྒྱ་འབྲས་རང་གི་དོ་བོས་གཞན་ཡིན་པ་དང་རང་གི་དོ་བོས་སྟེ་

བ་གཉིས་ཆོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་གཞན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཆོགས་
 བ་ལ་གོ་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། འོ་ན་མེ་མེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འཐུག་པོར་འབྱུང་
 འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་འདིར། གཤམ་ཏེ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་
 བར་འབྱུང་ན་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་
 ཀྱང་བསལ་བུ་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པས་
 ལེགས་པར་གོའོ་སྟུམ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞན་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་གོ་དགོས་པར་སྒྲུབ་
 གྱི། དེ་ཡང་། གཞུང་འདིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་གཞན་ཙམ་ཞིག་
 མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཏ་ཅང་
 ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཙམ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཕེན་པ་གཏན་མིན་གོ།
 ཞེས་དང་། གཞན་སྐྱེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་ཐ་སྙད་
 ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གོ་དགོས་པར་སྒྲུབ་།

དེའི་སྐོར་ཡང་རྟོག་འཆར་ཙམ་ནི། ཅེ་ཞེ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་བ་
 ལས། འདིར་འཐུག་འབྲེལ་ལས། རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གིས་མདོ་འབྲེལ་ལུགས་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་ཏུ་གཞན་དབང་ཡང་འདོད་
 དགོས་མོད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་

འདོད་པ་ནི། འབྲས་བུ་རང་ངམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་སྟམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་
 བས་བརྟགས་ནས་བྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རང་དང་ཐ་དད་ཅམ་ཞིག་ལས་
 སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་
 དཔྱད་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་ཐ་སྟོང་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་གི་ཐ་སྟོང་ནི་འབྲས་བུ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་ངམ་
 སྟམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་ལ་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞན་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བྱས་སོ་སྟམ།

དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་
 རྩོ་མེར་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལས། རང་བཞིན་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་ཆད་མས་རྣམ་པར་བཅད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤང་སྟམ་སྟོ་
 ངོར་ཡང་སྟོག་དགོས་པ་ལ་འདིར་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 ཅེས་འཛིན་པ་འདི་རྩི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དངོས་མིང་སོ་སོས་གོ་བྱ་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པ་གཅིག་པའི་དོན་དང་། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་
 བསྐྱུང་ནས་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་སྟམ་པ་ཡིན་ལ། རང་
 བཞིན་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཆད་མས་ཁེགས་ནས་དོགས་པ་དེ་བྱུང་

བ་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ལ། དེ་ཡང་ཆ་ཆ་ཅན་དག་སོ་སྐྱེའི་མངོན་
སྤུངས་དང་རྟོག་པ་ལ་འོ་རྒྱུ་འབྲེས་པ་དང་། ལྷ་བ་སྐྱར་མ་ལྟར་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དུ་
གྲུབ་དགོས་པར་གཞུགས་པའི་རིགས་པར་སྤང་།

དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྤྲོམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་
བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད།། ཅེས་པའི་དོན་ལ་གཞུང་འདིར་དང་། ཅ་ཤེ་རྟེན་ག་
ཆེན། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་སོ་གསུམ་གར། ཤིང་སྤྱོད་གི་ས་སོན་དང་ཤིང་སྤྱོད་།
བུ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མི་གཙང་བ་དང་བུ་དེའི་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་འབྲེལ་
བ་འཇིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་འཇིན་པ་མེད་པ་
དང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཇིན་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། འཇིག་
རྟེན་རང་འགའ་བས་ས་སྤྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཇིན་པ་མེད་ཅེས་པ་ཅམ་མིན་གྱི། ཐ་སྤྱད་དུ་
ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་
པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཇིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་དང་ཁྱད་
པར་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲེལ་མེད་འཇིན་པ་མེད་པས། གཞན་སྐྱེ་འཇིན་
པ་མེད་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འཇིན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
འཇིན་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས།

དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་

གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་
 སྐྱེ་ཞེས་སྣང་། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེའི་སྡོན་དེར། དེ་ཡི་
 ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འདི་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་
 བར་གསུངས་པ་བཀག་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ཅེས་འདྲི་
 ཏི་ཞེས་དེ་ལྟར་སྣང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཁས་ལེན་པར་ཡང་སྤང་སྟེ། གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས། ། ཞེས་པའི་ཐད་དུ།
 དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས་
 ཞིག་ ཅེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཏེ་དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་གཏང་བར་བྱོས་ཞིག་ཅེས་
 གསུངས་པ་སོགས་ལས་གསལ་བར་གོའོ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་རང་སྤྱེ་རྣམས་ལ་ས་སྤྱད་གཉིས་འབྲེལ་
 མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས་ཞེ་ན། འདོད་དགོས་པར་སེམས་ལ། དེ་དག་གིས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་
 པར་འདྲིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། འདི་ལ་
 ཁས་ལེན་པ་དང་འདྲིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཞེས་དགོས་པར་སྤང་
 སྟེ། ལུགས་འདིས་རང་སྤྱེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ཁས་ལེན་པར་བཞེད་པ་ལས་འདྲིན་པར་མི་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་སྟེ།

ཡང་རང་སྡེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱ་གཞན་སྡེ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་ཅིང་རྟོགས་པ་
 ཐལ། ས་སྤྱ་གཞིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་པར་
 ལྷང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྡེ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཐེན་ཀྱང་། ས་
 སྤྱ་གཞིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཅུམ་
 ལས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཞན་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་
 བར་རྟོགས་ནས། དེ་གཞིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་
 སྡེ་མེད་པ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ཞེས་སྤྱ་ན་འགྲིགས་པར་ལྷང་ལ། མདོར་ན་གཞན་
 སྡེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ། ས་སྤྱ་གཞིས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་དེ་གཞིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མི་རུང་བར་རྟོགས་དགོས་པར་ལྷང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཡང་དཔེར་ན། ལེགས་སྤྱང་ལས། ལྟོ་ལྗེར་བ་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་
 བྱམ་པར་མ་ངེས་པ་ལ་ཆད་མས་གདོད་སྐྱབ་དགོས་པས་དེས་གཞི་དེ་བྱམ་པར་
 འདོད་དོ་ཞེས་སྤྱ་མི་རུས་པ་དང་། རྩེ་བྲག་པས་བྱམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་
 རྩས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་དོན་ཆད་མས་བྱུང་ཀྱང་། ཡན་ལག་
 ཅན་རྩས་གཞན་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སྤྱ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དང་དེའི་དོན་ཆད་མས་བྱུང་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་ཡིན་པར་
 རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པར་མཆོན་བྱུང་པར་ལྷང་།

དེ་ཡང་། དང་པོ་ནས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་དུ་
 ཐལ་བར་རིགས་པས་བྱུང་མཆོམས་མཛད་པ་ནམས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པར་ལྷང་།

སྟེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།། ཞེས་པའི་
 ཐད། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེད་གཞན་ནི་གཞན་ཅམ་ཞིག་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་གྱི། གཞན་
 ཅམ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་འཕེན་པ་གཏན་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ་སྟེ་
 མོ།།

༥ གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དབུ་
 མའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཆད་མས་རྟེན་པ་ལ་ནི། སྟོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་ཏེ།
 གཞི་དེ་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བརྟུན་པར་འགྲུབ་དགོས་ཤིང་། བརྟུན་པར་
 དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྟོན་དུ་བདེན་གྲུབ་ཆད་མས་ཁེགས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་དབང་འགས་དོགས་དབྱེད་འདི་ལྟར་མཛད་དེ།
 བྱམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་བརྟུན་པར་ཡོད་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བརྟུན་པར་ཡོད་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་དུ་
 སེམས་ཏེ་དབྱེད་གཞིའོ། ཞེས་དང་། སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས། བྱམ་པ་བརྟུན་པར་གྲུབ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་
 པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བརྟུན་པར་གྲུབ་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བཞིན་བརྗོད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྒྲུང་།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། ཅེ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོ་
 ལས། དེས་ན་ནམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱི་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀྱང་། མི་རྟག་ཅེས་ནི་
 བརྗོད་བས་ཀྱང་། རོན་གྱིས་དེ་ནི་འཛིག་སྒྲོར་འགྱུར། ཞེས་དོན་གྱིས་ཏེ་བྱགས་
 གྱིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་བྱགས་རྟོགས་མིན་པ་དང་འདྲའོ། ཞེས་དང་། འདིས་སྤྱ་
 གྱ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱ་གྱའི་སྤྱང་
 བ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བར་གང་གིས་འབྲེལ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བྱམ་པ་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེས། བྱམ་པ་
 བརྗོད་པར་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱུང་བ་དངོས་བྱགས་གང་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་སྒྲོ་དེའི་བྱགས་གྱིས་ཆད་མ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱམ་པ་བརྗོད་པར་ཡོད་
 པ་དང་བརྗོད་པར་བྱུང་བ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་འབྲེན་ཅུས་ལ། དེས་ན།
 ཀྱང་རྗོད་པ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་བསྒྲོག་འགལ་ཡིན་ཀྱང་
 དངོས་འགལ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བརྗོད་པར་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་
 གཉིས་དང་། བདེན་པར་བྱུང་བ་དང་བརྗོད་པར་བྱུང་བ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 འདོད་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟུམ་ལ། གཞན་ཡང་ལས་འབྲས་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་
 བདེན་པར་མ་བྱུང་། དེ་བརྗོད་པར་བྱུང་ཀྱང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱད་དགོས་པར་
 སྤྱང་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

༥ དབང་པོ་ལེགས་སྤྱང་ཤེས་སྟོན་ལོག་པར་འདོད། ཅེས་པའི་ཐད་དུ།
 དུལ་ཅན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུལ་ཡང་ཡིན་

བར་སྟོན་བ་ནི། ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་བ་ལས། དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་བ་གང་དག་ཤེས་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བ་ནི་སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་བ་གཉིས་མི་འབྱེད་
 བར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་འདི་ལྟར་སྤང་སྟེ། རང་རྒྱུད་བ་ནམས་
 ཀྱིས་གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྱོད་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པ་
 བཞིན་དུ་དེ་དག་འཛོན་པའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 རང་འགའ་བས་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་
 བར་འཛོག་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་ལས་ན། དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
 ཤེས་བ་ནམས་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་བ་ལ་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་
 བ་འཛིག་རྟེན་རང་འགའ་བས་འཛོག་བྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་ལོག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་མོ།

རྒྱུ་ལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བའི་སྒྱུ་མ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་དམ་བ་འདི་ཡི་ནམ་གཞག་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་མའི་རྟ་སྤང་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་དུ་
 འཛོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཚུལ་འདོད་པ་མང་
 དུ་སྤང་བ། འདིའི་སྒྲོར་འཆར་སྤང་གཞན་དུ་བྱིས་བྱིན་ཀྱང་། སྤང་ཡང་གནད་
 བསྐྱུས་ཅམ་བཞོད་ན། ཚུལ་དེ་དག་ཅེས་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་དེའི་གོང་ཉིད་དུ། སྤྱི་

སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་དུ་ཡོད་
བ་མི་སྲིད་བ་དང་། སྤྱིར་སྡོན་པོ་དང་གཟུགས་བརྟན་ཡོད་བ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་
སྤྱིར་ཚུལ་གསུངས་བ་ལས་ཤེས་ཀྱས།

དེ་ཡང་རྟ་སྤང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་རྟ་
སྤང་དུ་བྱུང་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། རྟ་སྤང་དུ་མེད་པའི་སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་ཡོད་བ་བཞིན་དུ་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་རྟ་སྤང་ཡོད་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ མི་ཡི་
སྤྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། བྲག་ཆ་མི་ཡི་སྤྱང་ཡིན་བ་མི་སྲིད་
ཀྱང་། མི་ཡི་སྤྱང་མ་ཡིན་པའི་བྲག་ཆ་ཡོད་བ་བཞིན་དུ་ རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་བ་མིན་པའི་མི་ཡི་སྤྱང་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དཔེ་དོན་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
བའི་སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱར་བའི་བྲག་
ཆ་སྤྱི་མཆེད་དུ་འཛོག་བ་ལུགས་འདྲིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་
དོན་དུ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་
བྲག་ཆ་སྤྱི་མཆེད་དུ་འཛོག་བ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་
ཡིན་པར་བཞེད་པའི་དོན་གཏན་ནས་མིན་པར་སྤང་།

དེ་ལྟར་མིན་པར་མིག་ལ་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བའི་སྤྱི་མ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ལ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བ་དེས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་བ་
ལ་འཛོག་ན་མི་འགྲིགས་པར་སྤང་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་
བ་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དཔེར་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་བ་བཞག་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་

ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་དཔེར་འཛོག་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མི་ལམ་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་གཞག་
 དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་ཡང་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེར་མ་ཟད། བྲག་ཆ་ཡང་
 རྟ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱ་ཡིན་པས། དེ་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྐྱ་བ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་སོ།།

༥ དེ་ལྟར་ན་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ཡང་གཉིས་སོ།། ཞེས་པ་དང་། ལུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་
 དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།
 ཞེས་མཐར་ལྟ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 ཆད་ལྟ་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྲིད་པས་རྟག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་
 པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་ན། བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག་གི་དབུ་མའི་
 སྐྱེ་དོན་ལས། འདི་ལ་བཏེན་ནས་གང་ཟག་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་མེད་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཤན་བསྐྱེ་བར་མི་བྱའོ།། ཞེས་དང་།
 དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པར་མི་འགལ་ཚུལ་ལ།
 རྟོག་འཆར་ནི། འདིར་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 འཛིག་ལྟ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མཐར་ལྟ་
 ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱ་ཕྱི་

གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་དེ་རྟག་འཛིན་མིན་ཡང་། རྟག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་རགས་
 བ་དང་། དེར་མ་ཟད། སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཀྱན་བཏགས་
 དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་མཐར་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་སུ་གཞག་དགོས་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་
 དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་།

ཡང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 པའི་སོགས་ཁོངས་ནང་། ལུན་མོང་བའི་བདག་འཛིན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་བྲངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་། ལུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཛིག་ལྟ་
 དང་མཐར་ལྟ་བཅས་ལ་ཡང་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་གཉིས་འདོད་
 པར་བྱ་དགོས་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེས་ན་མཐར་འཛིན་པའི་རྟག་ལྟ་ལ་སྤྱ་རགས་
 གཉིས་དང་། ཆད་ལྟ་ལ་ཡང་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟག་ལྟ་སྤྱ་མོ་ནི་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་ལ། རགས་པ་ནི་སྤྱ་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་། ཆད་
 ལྟ་ལ་སྤྱ་མོ་ནི་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་དེ་མེད་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱ་མོ་དེ་དག་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། རགས་པ་ནི་
 སྤྱི་བ་སྤྱ་སྤྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་སོགས་སོ།།

དེ་ལ། གང་ཟག་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི།
 སྤྱ་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་སྤྱི་དུས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་

ནི་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་ཡིན་གྱི། རྟག་འཛིན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟོགས་ན་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟག་
 འཛིན་དངོས་ལ་ནི་བྱུང་གཞི་རང་གི་གཟུགས་སྤང་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱོད་པ་གས་
 མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཚུལ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་
 གྲུབ་ཅུང་ནས་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་དགོས་པས།
 དེ་ལྟ་བུ་ནི་གྲུབ་མཐས་སློབ་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འོང་བས་ལྷན་སྐྱེས་མེད་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་རོ་སྟུམ།

འོ་ན། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་བདུན་པར། འདིར་རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་
 གང་ལ་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་
 མེད་པས། མི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་རང་གྲུབ་པའི་
 དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུད་ཅུང་ཞིག་ལས་མི་སྤྱོད་པ་ནི་
 སྐྱད་ཅིག་མའི་དོན་མིན་ནོ།། དེའི་སྤྱིར་ལོ་རྒྱུགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུགས་
 དགོས་ཤིང་དེའི་འོག་དུ་ལོ་དེ་མི་གནས་པས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་
 དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་དང་། ཡང་ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོར། དཔེར་ན་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟོག་
 གྱུར་ཡིན་པས་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པོ་མཛོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟོག་
 གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེགས་དཀའ་བར་སྤང་བས་རྩི་
 ལྟར་ཡིན་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ཡང་རྟོག་འཆར་ཙམ་ནི། གོང་གསལ་མི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པ་
 དེ། བྱད་གཞི་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་
 དང་པོར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་པ་བྱམ་པ་
 དང་སྐྱར་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་
 ལ། ལོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་སྤྱོད་པ་དང་སྐྱར་ནས་རྟགས་ལས་ངེས་དགོས་ན་
 སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བྱུང་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་
 མི་སྟོད་པ་དེ་ཆོས་གཅིག་དང་ཆོགས་ན་རང་བྱུང་དུས་དེ། ཡུན་ཙམ་སུམ་ཅུའི་
 ཡུན་ཆད་འགྱུར་ལ། དུས་ཀྱི་བྱང་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཆོགས་ན་ཁེམ་པ་གཅིག་
 གི་དུས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ།
 རྟོག་དབང་གི་དབང་ལྟར་སྒྲུབ་པ་

དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་ན་སྤྱོད་པ་
 རྟོགས་དགོས་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 འདིར་དོགས་གནས་ཤིག་ལ་གོང་དུ་ལོ་རྟོགས་པའི་ཆད་དེ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལ་
 འབྲུག་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ། འཁོར་བ་དང་འོངས་སྐྱོ་སོགས་ལ་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་
 དུ་སྐྱར་རྒྱ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཡང་དེ་དག་གི་རང་ལྷོག་ལ་རྩི་ལྟར་འཛོག་དགོས་མིན་
 དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་

འོན་ཀྱང་ བྱུང་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པར་

ཐལ། དེ་འབྲེལ་རྟག་འཛིན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱན་བཏགས་སུ་འདོད་པ་དེ་དག་
གིས་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན། རང་
རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་
རྟགས་པ་དང་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་ལ་
ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ཉ། ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོ་ལས། རིགས་པ་
དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀྱན་བཏགས་སུ་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་མཆོན་
ཐུབ་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

༥ དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་བྱུང་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་ཆགས་
སྒྲུང་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་ཀྱི་
འཛིན་སྒྲུངས་སྒྲིན་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུང་ཡོད་
དུ་འཛིན་པས་བྲངས་པའི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅམ་ཞིག་འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྒྲུང་དུ་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་
པར་འཛིན་པའི་གཉི་ཐུག་སྒྲིན་དུ་སོང་བས་ཆགས་སོགས་འདེན་པའི་དོན་ནོ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འབྲེལ་མིན་འདུག་པར། རྟག་འཆར་ནི། དེ་ཡང་།
ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཞེས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ནི།
སྒྲིང་ཐུན་སྐྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྒྲུབ་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་
ལྟར་ན་བྱིས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་ཅན་དམིགས་པ་ལ་

སྟོད་པ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀྱན་འབྱུང་བ་ལས་ཉོན་
མོངས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ངོ་།། ཞེས་པའི་དོན་ལ། མཆོན་མར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི་
བདེན་འཛིན་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་
དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྐྱུག་པ་དང་མི་སྐྱུག་པ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
པར་འཛིན་པ་ལ་བཞེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་རུས།

རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་འཛིན་པ་ཞེས་
པ་ནི་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཅམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་
འདོད་པའི་ནམ་པ་དང་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱགས་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ནམ་པ་
མ་ཆང་བས་ཆགས་སྒྲུང་དངོས་མིན་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། གཞི་དམ་གཉིས་
གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་རང་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་རེ་བྱུབ་ཀྱང་། ཆད་
དེ་ལས་འདས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་འཛིན་པ་
སྦྱེས་ཤིང་། དེས་བྲངས་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་བྱུག་ཅིང་སྟེད་པའི་འདོད་པ་དང་།
མི་འདོད་ཅིང་མི་དགའ་བ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱགས་པར་འཛིན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
སྒྲུང་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྟོན་རྒྱ་ཅམ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་རྒྱར་
འཛིན་པ་དང་། ཁ་སྐྱོམ་པས་དེ་འབྲེལ་རྒྱ་འབྱུང་འདོད་པ་བཅས་བྱུང་བ་འདིས་
ལེགས་པར་མཆོན་ཐུབ་པར་སྒྲུང་།

ཡང་། མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་དགོས་ཚུལ་གསུངས་
པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དུས་ཀྱང་མཚུངས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ།

འདོད་ན། གཉི་ཟུག་སྡོན་དུ་སོང་བས་ཆགས་སོགས་འབྲེན་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་
 བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། དུས་མཚུངས་པའི་དོན་ནི། རང་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་གཉི་ཟུག་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། བྱུང་བ་དུས་མཉམ་
 དགོས་པ་མིན་པར་སེམས་ཏེ། ལེགས་བཤའ་དག་སེར་སྤེང་ལས། དག་པ་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ནས་
 སྤར་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཞེས་གསུངས་
 བས་གོ་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དོན་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ལ་
 གོ་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ནམ་མཁུན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་།
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བར་
 དོགས།

ཡང་དེར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་བྱངས་པའི་
 འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་
 སྤྱིར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། སྤེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་རེ་རེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ནས་བྱུང་བ་ཐུན་
 མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལུགས་འདི་འབའ་ཞེག་ལ་
 གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་

པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་སྒྲང་།

དེ་ཡང་གཞུང་དེར་ཆགས་སྒྲང་དང་ར་རྒྱལ་སོགས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པས། རྟག་འདྲིན་ལ་འང་
 དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དགོས་པར་སྒྲང་ལ། འོན་ཀྱང་། རྟག་འདྲིན་ལ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྩམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འདྲིན་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཆགས་སྒྲང་དང་ར་རྒྱལ་སོགས་
 ལ་དེ་ལྟར་འདྲིན་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟག་འདྲིན་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་
 ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་སོགས་ནི་འཇུག་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་འདྲིན་ཚུལ་མི་
 མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སྒྲང་སོགས་ནི། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་མཐོ་
 བའི་ནམ་བས་འདྲིན་པ་ཅམ་ལས་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་མཐུན་དུ་འོང་བ་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སྒྲང་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །

༥ སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ནི་ནམ་རྟོག་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་བརྟགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ལ་
 འགྲོ་བ་དང་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
 ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཡུལ་འདྲིན་པ་ཅམ་ལ་གོ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་པར་རྒྱ་བའམ་འགྲོ་

བ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན། མེ་མོང་ལ་ཁ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བའི་ཆེ་དཀར་
 དམར་སོགས་ཁ་དོག་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཚུར་རི་ལྟར་གཏད་པ་ལྟར་ལས་
 གཅིག་བཀག་ནས་གཅིག་འཛིན་བཤམ་ཤར་བ་མེད་པ་ལྟར་དང་། ཉོག་པ་རྣམས་
 ཡུལ་ལ་པར་རྒྱ་ཞིང་འགོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་འཛིན་པ་
 ཡོད་ཚུལ་འདིས། སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐུན་ཚུལ་
 ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གོ་ལ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་སེལ་འཇུག་དང་སྐྱབ་འཇུག་གི་སྒོའི་
 འཛིག་ཚུལ་བཤད་པ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

༥ ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ལ་སྟོས་པའི་མཐུན་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉག་གཅིག་གི་བྱུང་ཆོས་སུ་འདུག་པ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་།
 ཡང་། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་
 ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་སྟེང་པའི་དོན་རྣམས་འཇུག་ན། ཡང་དག་པའི་
 དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞག་དགོས་པར་འགྱུར་ངོ་།།
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བ་འདི་དག་ནི་གང་ཡིན་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་
 བས་དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་བཞིན་དུ། གཞུང་འདིར། གང་ཕྱིར་སྐྱབ་དབང་དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་ལྷན་

ཅིག་ཚད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་ཐད། སྟོན་པས་འདིག་ཏེན་དང་ང་ཚོད་
མི་ཚོད། འདིག་ཏེན་ན་གང་ཡོད་མེད་སྟེ་བ་ནམས་དེ་བཞིན་ངས་ཀྱང་བཞེད་ཚུལ་
གསུངས་པ་དེ་ནི། ཐ་སྙད་གཞོད་མེད་ནམས་ལ་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་།
ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པར། དེའི་དོན་གདུལ་བྱ་གྲུས་ཤིང་འདུ་བའི་
ཕྱིར་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ནི། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་
འགྲེལ་ཚུལ་འབྲས་མིན་བྱུང་བ་ཞེ་ཡིན་སྟུང་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་དུ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་དོན་ཆེན་སོ་ཅན་ཡིན་པས་ལྷགས་
བརྒྱ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རམ་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་
པར་སྒྲུང་རོ། །

༥ ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱང་སོགས་རྣམས་གཟིགས་པོ་དེར་མ་གྲུབ་
པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འབྲས་མིན་འདུག་ཀྱང་། རྟོག་འཆར་ནི། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་
བྱེད་བཅོ་ལྔ་པར། ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་དང་དངོས་སོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཅ་ཤེ་རྒྱུ་
ཆེན་རབ་བྱེད་དང་སོར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་

དགག་བྱའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པས་གོ་ཚུལ་གཞན་དུ་མང་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ།།

༥ སྤང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཞེས་
པའི་དོན་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁས་དབང་སྟོང་དཔོན་རིན་པོ་
ཆའི་གསུང་དབུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་རང་འགྲེལ་རབ་བྱེད་དགྲ་པའི་དབུ་ཕྱོགས་
སུ། བདག་སྤང་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བདག་སྤང་གཟིགས་པས། བདག་སྤང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་
ཞེས་པ་དེ་ལ་ཟེར་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ།། ཞེས་
སངས་རྒྱས་གྱིས་མ་གཟིགས་པ་དང་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་
དུ་འགྲེལ་བ་ལས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་དེས་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བདེན་
གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པར་གྲུབ་པས་ཡིན་པར་མངོན་
ཞིང་། དེ་ནི་འཇུག་སྒྲིག་ལས། རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤང་སོགས་མ་
གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པས། གཟིགས་ངོར་ཉེ་སྤང་སོགས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་དོན་
དུ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་བས་དེ་གཉིས་ཆེག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཅུ་ལས་དོན་ལ་
དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་སྒྲུང་ངོ་།།

༥ མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
དོན་ལ་བརྟགས་ན། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

སྒོ་ས་ཀྱང་རང་གི་དོར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནམས་བཀག་དགོས་པར་གསལ་ལོ་སྟུང་ན། དེ་ལ་རྟོག་འཆར་ནི། དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྲེལ་སྒོ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བདེན་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་མེད་དང་། སྒྲིམ་པ་དེ་མཐོང་མ་མཐོང་དབྱེད་ནས་དེ་ལྟར་མེད་པ་དང་མ་མཐོང་བ་དེ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དོར་ཆོས་ཅན་ནམས་མེད་ཅིང་དེ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མེད་པ་དང་མ་མཐོང་བ་དེ་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བར་སྒྲུང་སྒྲིང་སང་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཐོགས་རེག་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་ཐོགས་རེག་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་འཛིན་དགོས་ཀྱི། དེས་བར་སྒྲུང་མ་མཐོང་བ་དེ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་མི་རེགས་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་།

གཞན་ཡང་མཁའ་དབང་ལ་ལས། མདོ་ལུགས་ལ་མྱ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་མྱ་གུ་མི་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲགས་ལུགས་ལ་མྱ་གུ་སྒྲུང་བ་ནི། དེའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཚུལ་བཞེད་པ་དང་། ཡང་ལ་ལས། མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་མྱ་གུ་སྒྲུང་བར་བཞེད་པ་འབྲེལ་མིན་སྒྲུང་བར། རང་གི་རྟོག་འཆར་ནི། མྱ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་མྱ་གུ་སྒྲུང་ན། དེ་ལ་དེ་བདེན་མེད་དང་བདེན་བྱུང་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲིམ་ཤར་བར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་དེས་མྱ་གུ་མ་འཛིན་ཅིང་མ་བྱུང་པར་སྒྲིམ་དཀའ་བས། མྱ་གུ་དེ་རེགས་པའི་དབྱེད་བཞེད་དུ་འང་ཐལ་བར་དོགས་ཏེ་དབྱེད་བྱར་སྒྲུང་།

དེར་མ་ཟད་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་རྟོག་སྒོ་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཆོ།

སྤྱར་བུལ་བྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཆོས་ཅན་
སྤང་བར་འདོད་ན། གོང་གསལ་ལྟར་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་
སོགས་འདོད་དགོས་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་དོགས་ཏེ་ལེགས་པར་དབྱེད་
དགོས་པར་སྤང་།

༥ གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་
འདི་རྒྱས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱས་པ་གཞག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། བྱ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་དང་འབྲ་བའི་
ཆོས་གཞན་ཚུད་མི་བྱ་བའམ། ཐོབ་པའམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལུགས་
ལའང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ན་དེའི་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་ཡིས་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ། རང་བཞིན་
གྱིས་མ་འགག་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཛོག་པའི་གཞི་ལས་ཀྱི་རྒྱན་འཛོག་ཐུབ་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྤང་སྟེ། གང་ཕྱིར་སྤྱ་གུ་ས་ཐོན་ལས་གཞན་མིན།
ཞེས་པའི་ཐད། གལ་ཏེ་སྤྱ་གུ་ས་ཐོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཞན་ཡིན་
ན་ནི། ས་སྤྱ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྤྱ་གུ་
ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་ཐོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་
སྤང་།

དེ་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་ཐོར་འཛོག་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་ལེགས་པར་འཛོག་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེའི་ཐད་
འཇུག་སྟེ་གཏུ། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དགོ་མི་དགའི་བག་
ཆགས་འཛོག་པ་དང་། བག་ཆགས་དེ་སློན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འདོད་
དགོས་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་
ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སློན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ཞེས་དང་།
དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆགས་
ལྡན་སད་མ་ཐག་ཏུ་མི་ལམ་གྱི་མངོས་མ་བྲན་ཏེ། ཡིད་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་
འཆི་ཁའི་ཆེ་ཆེ་སྤྱི་མར་གང་སློན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་
སྤྱོད་པར་འགྱུར་གྱི་བྲན་པ་ནི་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་ཞིག་
བས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྟེ་བ་ལ་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཅམ་ལས། གཙོ་བོ་བག་ཆགས་
ཀྱིས་སྟེད་པར་བཞེད་པར་སྒྲུང་།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་གོང་དུ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོས་པའི་གཞིར་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟ་
བུར་གསུངས་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་འཇུག་འབྲེལ་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བག་
ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་བྱུང་པར་རི་ལྟར་ཡོད་དཔུང་པར་བྱ་
དགོས་པར་སྒྲུང་རོ། །

༥ དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་བས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་
དཔྱེད་ན་ནི། འཛིག་རྟོན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་

བྱལོ། ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དབྱེད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་
 ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ཚུལ་དེ་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པར་བཅའ་བར་འདོད་ན་འདིས་གཞོད་ཚུལ་དང་།
 ཡང་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་སོར། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་
 པ་ཅམ་མིན་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
 པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་བཏགས་དོན་དང་བཅའ་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་
 བྱ་བྱར་བཀོལ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

འོ་ན། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་བར། རྒྱེས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོ་
 ལས། གང་ཞེག་རྒྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་ཆོག་གྱི་མ་དེ་ཆོག་སྤྲུལ་པ་དང་འབྲེལ་ནས་འབྲེལ་དགོས་པ་ལྟར།
 འདིར་ཡང་། རྒྱེས་བྱ་ཁམས་བྱག་འདུས་པའི་སྤྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱེས་
 བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། སྤངས་ཁམས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། མང་བས་བདག་དེ་
 དག་གྲང་མང་སོར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རིགས་པའི་འགྲོ་ཚུལ་དང་མཚུངས་པར་གོ་
 དགོས་པར་སྤངས་ཏོ།

༥ འོ་ན་ཐབ་མའི་མདོའི་དོན་སེམས་ཅམ་དུ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་

པའི་གཞུང་ནམས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་
 སོགས་པའི་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞུང་ན། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་
 འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མི་སྤང་ཡང་། ནམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་སོགས་
 པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བཞེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་འཆད་
 པར་སྤང་བས། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མངོན་ཏེ་འཕགས་པའི་གཞུང་འགོག་པ་
 བྱི་མི་སྤྲོད་ལ། སྤྱི་རིམ་བཞིན་པར་འཆད་ན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤྱི་རིམ་བཞིན་པར་
 མི་འཆད་པ་མི་མཛད་ཅིང་། སྤྱི་རིམ་བཞིན་པ་བྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་དེའི་དོན་སེམས་
 ཅམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྐོར་ལེགས་པར་
 དབྱེད་དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལེའུ་ལྷ་པའི་དབྱུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ས་རབ་དུ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་ལྷ་ལྷུབ་
 ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འབྲེན་
 པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་ནམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་
 པར་ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྤྲོད་མེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 བདུད་ཅིར་འཇུག་པ་སྟེ། རབ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་བདག་ཅག་ཁོ་ནས་ལེགས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུ་མར་སྤྲོ་བ་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ནི། གོང་གི་ལུང་གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་།

བས་གང་ཡིན་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་
 རྒྱལ་བས་ཤིང་ཉི་མོལ་འབྲེད་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ལུང་དེ་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་
 མི་སྲིད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད། ཡོངས་གྲགས་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སེམས་
 ཅམ་པའི་ཤིང་ཉི་མོལ་འབྲེད་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དངོས་ལ་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་རྒྱུད་
 སྒྲ་ཐོགས་འབྲེལ་མཛད་པས་བསྒྲུབས་ལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་གཞུང་དེ་གཟིགས་
 ཡོད་དང་མེད། ཡོད་ན་དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་འབྲེལ། གོང་དུ་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་
 པ་དོན་རྣམས་པར་མི་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་གསལ་བ་དེ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
 འབྲེད་ཀྱི་གསུང་དངོས་ཡིན་མིན་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྟུང་མོ།།

༥ གླུ་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་
 རས་རྟོགས་དགོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་
 ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་
 འཕངས་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲིའི་སྒྲིར་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་
 ཟེན་ཀྱང་། འདྲིར་ཁ་སྒྲོན་ཅམ་བཟོད་ན། ཁང་པ་ཞིག་པ་ནི་ཁང་པ་འབྲེལ་བ་དང་
 ཉིལ་བ་དང་འཛོར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཁང་པའི་ཞིག་པ་ནི་དེ་འབྲེལ་
 བའམ་ཞིག་པའི་ཀྱང་གོག་དང་ས་རྩོ་སོགས་ལ་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པ་ལྟར་རོ་སྟུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་དགག་དང་། དེ་ཡང་དེ་དང་དེའི་ཞིག་
 པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲིས་དེ་དང་དེའི་ཞིག་རོ་སོགས་འཕེན་ཏེ། ཤི་བའི་ལུང་པོ་

ཞེས་བཅོམ་པ་ལྟར་དང་། ཡང་ཁང་པ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་དང་ཁང་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་
གཉིས་ལ་རང་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲིམ་སྒྲར་ཡོད་པ་གོ་བ་དང་མི་གོ་བའི་བྱད་པར་
གྱིས་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པར་སྒྲུང་།

དེ་ལྟར་ན་ཆུ་མེད་པ་དང་ཟན་མེད་པ་ཡང་མེད་དགག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པ་བྱག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་མེད་
པ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཆུ་མེད་པས་འབྲུ་མ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།
ཟན་མེད་པས་ངའི་བྱ་ཤིངོ། ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ཆུ་དང་ཟན་མེད་པས་འབྲུ་དང་བྱ་
མ་རུང་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་
མེད་དེ། དེ་ནི་སྒྲར་ཆུ་དང་ཟན་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཟད་པས་
འབྲུ་དང་བྱ་མ་རུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལྷིག་
ཆེན་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། དེས་ན་ས་སྐྱག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་
ནི་འཛིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལྟར་གཞག་དགོས་ལ། འཛིག་རྟེན་ན་ཆུ་མེད་པས་
ང་ཡི་འབྲས་ཉེས་སོ། ཟས་མེད་པས་ང་ཡི་བྱ་ཤིངོ་ཞེས་སྒྲ་མ་མེད་པས་བྱི་མ་
བསྐྱག་པ་བྱས་པར་སྒྲུང་། དེ་ཡང་ཟས་དང་ཆུ་མ་ཟད་པ་བྱ་འཆོ་བ་དང་འབྲས་
ལེགས་པའི་རྒྱར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱར་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་མིན་པའི་དེ་དག་མེད་པ་དང་མི་འབྲས་སྟེ་དེས་འབྲས་བྱའི་
ཕྱོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ།

༥ འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། རི་ལྟར་ང་དང་ང་

ཡི་བསྟན་བ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།
 སུ་དག་བྱ་མོར་འདུ་ཤེས་ནས། དེ་དག་འདོད་ཆགས་རབ་ཏུ་འཕེལ། འདུ་ཤེས་
 དག་ནི་རྣམ་བཤེས་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་འགོ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་དགག་དགོས་བ་དང་། དེ་མ་དགག་ན་ཆགས་སྒྲུབ་བའི་གཞི་ཡུལ་ཡིད་
 དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་བས་ཆགས་སྒྲུབ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར།

འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་བའི་དབྱེད་གཞི་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་ལ། དེ་ལ་འཆར་
 སྒྲུབ་ཅམ་ཞིག་སྟེན་ན། རྣམ་བཤེས་དུ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན། སངས་རྒྱས་
 ལ་རྟོག་བ་ཡོད་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡོད་བ་བྱང་དོན་གྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་
 བས། རྟོག་བ་ཡོད་བ་ཞེས་བ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། གྱེ་དང་། ཀ་ཡེ་
 དང་། ཨ་ཡེ་རྣམས་མཐོ་དམན་སོ་སོ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཛིག་
 ཉིན་དང་བསྟན་བཅས་སུ་འང་དང་དང་ངའི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་མཐོ་འཛིན་གྱི་བརྗོད་
 ཆོག་དང་། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དམའ་འཛིན་གྱི་བརྗོད་ཆོག་
 ཏུ་གྲགས་ཤིང་སྟེ་སྟོལ་ཡོད་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆེ་
 སངས་རྒྱས་ལ་མཐོ་སྒྲུབ་ཁེངས་པའི་རྟོག་བ་ཡོད་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཡང་ངེས་པའི་
 དོན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བར་སྟོན་
 བ་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་བ་ཡོད་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་དེ་ལྟར་མེད་བ་ངེས་དོན་ཡིན་ཚུལ་

བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱང་བར་བྱའོ།།

ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་ལུང་དོན་ནི། མདོ་ཡུང་འདས་ལས། ཡུང་ཚུབ་
སེམས་པ་འོད་སྤང་གིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་བ་ལང་ལ་བ་ལང་དུ་འདུའེས་བསྐྱེད་དེ། བ་ལང་ངོ་ཞེས་སྟེ་ལ། ཞེས་སོགས་
དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བས་པ་མ་རབས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུའེས་
གཉིས་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་འདུའེས་དང་། ཆགས་པའི་འདུའེས་
སོ།། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་འདུའེས་འབང་
ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཆགས་པའི་འདུའེས་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་རུས།

དེར་མ་ཟད། འེས་རབ་སྐྱེད་པོ་སོགས་སུ་མིག་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ནམ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཟུངོ།། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ལང་ག་འེགས་ལས། ལྷོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ།། ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
དགག་བྱ་ལ་བྱང་བར་སྦྱར་བ་ལྟར་ཡིན་པར་སྟངས་།

དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་ཡིས་བྱད་མེད་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་རང་ཚུགས་སུ་བ་བཞིག་ཏུ་
སྟངས་ལ། དེ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འདུའེས་ན་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
ཀྱི། གཞན་དུ་ན། ལས་བཟང་ངན་སོགས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་འདུའེས་གང་
ཡོད་སྐྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས། འེས་རབ་སྐྱེད་པོ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
བར་ནམ་བར་བཟུངོ།། ཞེས་དང་། མི་རྩལ་པས་ན་བདེན་པར་འེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཞེས་དང་། རི་ལྷར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 བའི་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་
 མ་ཟད། སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུར། རི་ལྷར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག ། འདི་
 བྱི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། འདིར་བྱི་སྤྱག་བསྡུལ་རྒྱུར་གྱུར་བ། བདེན་པར་རྟོག་
 པ་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཙ་འགྲེལ་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་
 སྟུམ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ།

༥ འོན་འགྲེལ་པར་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བརྟོག་པ་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་
 ཅེས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་
 གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་མེད་པ་
 ལ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞེས་བྱད་པར་སྟོས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཤེས་བྱ་
 བྱང་གིར་སྦྱ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ནི་གཟུགས་སྦྱ་སོགས་ཡིན་ལ།
 དེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འདོད་ཀྱི་ནང་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་སྦྱ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟགས་ན། དབུ་མ་བས་དོན་དམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་
 དམ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བཞེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་ཀྱང་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེད་ཅེས་བརྟོག་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟུམ་སོ།

འོན་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་འགོག་ཅུས་ཀྱང་ཕྱི་
 རོལ་ཡོད་པ་འགོག་མི་ཅུས་པས་དེ་ལ་ནི་ལུང་དང་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་
 གཉིས་ཀས་གཞོད་པར་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་

བ་ལྟར་ན་སེམས་ཅམ་བས་ཕྱི་རོལ་ཡོད་བ་འགོག་བ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་འདྲ་གཞན་
ཡང་མང་དུ་གསལ་བ་ནམས་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེས་བ་ཆོག་བསྐྱས་བྱས་མ་བྱས་
ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་པར་སྤང་ངོ་།།

༥ ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུར་ལ།། ཡོད་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་
མིན་རང་བཞིན་ཡོད།། ཅེས་བས་གཞན་དབང་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ་
གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། གཞན་དབང་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་
ནས་བྱད་པར་བར་བསྐྱར་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། གཞན་དབང་རང་གི་
བྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་འབྱུར་བ་སྟེ།
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་བྱད་གཞི་ལ་གཞན་དབང་ངེས་པར་དགོས་པར་བསྐྱར་
ཅིང་། འདིས་ཀྱི་བཏགས་ལས་བྱད་པར་བ་བསྐྱར་བས། འདི་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་མིན་དང་།
སྤྱོད་བ་ཉིད་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡང་གང་འདོག་
དགོས་མིན་དཔྱད་བྱར་སྤང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཞན་དབང་སེམས་སེམས་འབྱུང་ནམས་ཕྱི་རོལ་
གཟུང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ནང་གི་སྤང་གྱི་བག་
ཆགས་སད་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཞེས་བས་གཙོ་བོ་ཡོངས་བྱུང་ལས་
བྱད་པར་བ་བསྐྱར་བས། འདིས་ཤེས་བྱ་སོགས་ཉོག་བཏགས་ནམས་ལས་བྱང་
གཞན་དབང་བྱད་པར་བ་བསྐྱར་པར་སྤང་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོམ་དམ་པའམ་རང་
མཆོན་གྱིས་བྱུབ་པ་དེ་ཉིད། སྤྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྟོག་གི་སྤྱོས་
པའི་དངོས་ལུལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱི་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་ཞེས་པས་
ཀུན་བཏགས་ལས་བྱུང་པར་བ་བསྟན་པར་སྤང་ངོ་།།

༥ ཡང་སྐབས་འདིར་ནམ་བཤད་དུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་ཁོངས་སུ་འདུ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་གཞན་
དབང་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་ཅམ་མིན་གྱི་ཡོད་པ་བྱུང་པར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་
སྤྱོད་བཏན་གྱིས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད།། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་གི་ལྷག་མཐོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
བྱུང་པར་འདི་ངེས་པ་འོག་ཏུ་གཤམ་ཆེད།། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅམ་པས་
ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པར། རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། རང་མཆོན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་ནམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་གསལ་ལོ།།

༦ རི་ལྟར་བྱིད་གྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་དམ་པ།། དེ་འདྲ་སྤྱི་རོལ་ལ་ཡང་
ཡོད་པ་ཡིན།། ཞེས་པའི་ཐད། དེ་འདྲ་སྤྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
སྤྱི་རོལ་དེ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་པའི་མི་ལམ་གྱི་ལུལ་ལ་གོ་ན་ནི། དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ནི་
སེམས་ཅམ་པས་འདོད་ལན་དང་། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུབ་པའི་ལུལ་ཡོད་པར་ཐལ།

བླ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོད་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པར་
སྤང་བའི་དོགས་འཆར་བྱུང་བ་ལྟར། འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དབྱེད་
གཞི་ཞིག་འདུག་ཅིང་། དེ་ལ་རྟོག་འཆར་ཅམ་སྤྲན། དེ་ཡང་། མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་
སྤང་སྟེ་ཆེ་སྤྱིར་བའི་ཡུལ་སྤྱིར་མེད་ཀྱང་། དེར་སྤང་བའི་ཡུལ་སྤྱིར་ཡོད་པས་
ཡུལ་བླ་ཟེར་ཡང་ཡུལ་དེ་སྤྱིར་བ་བླ་པའོ།། དམིགས་སྤྱིར་སྟེ་སྟེ་འབྱེད་པའི་
སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་འབྲེལ་མང་སྟེ་ཞིག་ལ་མི་དགོས་སོ།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གོའོ་སྟུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་སྤྱིར་བ་སྟེ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་
ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བླ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་སྟེ་
དབྱེད་པར་བྱའོ།།

༥ དམིགས་སྤྱིར་སྟེ་སྟེ་འབྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ལུས་ཤེས་
ཀྱིས་རིག་པ་དང་ལྟེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་སྤྱིར་བ་དང་། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་དང་མི་འོང་བ་མཐོང་བར་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་
གདུང་བ་སྤྱིར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དམིགས་སྤྱིར་སྟེ་སྟེ་ཡོད་ལ། འདི་འབྲེལ་མང་
སྟེ་ཞིག་ལ་ཞེས་པ་ནི་མི་སྤྱིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཀུང་རུས་སྤང་བ་དང་མིག་
ཤེས་ལ་སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་སྤང་བ་སོགས་ལ་གཞག་དགོས་པར་སྤང་ཞིང་། འདི་ཡི་
སྤྱིར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སྤང་བ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་སོར། དེ་གྲུབ་
ན་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤྱིར་བའི་རྟོག་རང་མཆོན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་
སྤྱོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོར་བར་འགྱུར་རྟེ་ཞེ་ན་དེའི་སྤྱིན་མེད་དེ། རང་རིག་

ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྤང་ལ་སྡོ་འཛིན་ལ་སྡོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སྤྱོད་བ་ཞེས་པ་སྤང་བ་ལ་
 འགྲེལ་བས་གོ་འོ།།

༥ དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ནི་འཛིན་པར་མི་རུས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་མེད་ཀྱང་། སྤྱོད་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་
 སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་པས། སེམས་ཅམ་པ་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་
 ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་
 དཔེ་དེ་འབྲེལ་མེད་ན་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རུས་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི།
 ཆད་མ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་
 བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་གཞན་ཏུ་བཤད་ཅིན་ཀྱང་། གནད་
 བསྐྱུས་ན། སྤྱི་བཤད་ཅམ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དཔེའམ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་དཔེ་ཅམ་
 འགྲིགས་ཀྱང་། དེ་འབྲེལ་མིན་པར་དཔེར་ན། ལ་ཡི་ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་ཏུ་ལྡན་ལ་
 ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་
 མེ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་དགོས་ཚུལ་སྐྱབ་པ་མིན་པས། མཐུན་དཔེ་
 ཆད་མང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་
 གྱིས་མཆོན་པར་རུས་ལ། དེས་ན་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། རྒྱ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་
 ཤེས་བསྐྱབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་པ་ཡང་

གཙོ་བོ་གོང་གསལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནི་སྙམ་སོ།།

༥ རྒྱུ་ཅན་ནམས་དེར་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།། ཅེས་པའི་ཐད། རྒྱུ་ཞེས་
པ་ཚུ་སྤྱང་གི་རྒྱུ་ལྟར་རྒྱུ་ཆགས་པར་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་པ་རང་གི་ཆ་ཤིས་ཉི་
བར་ལེན་པ་པོ་ལ་འཛོག་པ་ལྟར། རྒྱུ་དེ་ཡང་རང་གི་ཉི་བར་སྤང་བྱ་སྐད་ཅིག་
མ་དུས་གསུམ་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལ་འཛོག་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འདི་
རང་གི་ཆ་ཤིས་རྩིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་ཡོད་པས་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་རྩིས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བཞེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ། འདི་ལྟར་
དོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལོ་དང་སྒྲ་བ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤིས་སྒྲ་བ་བཅུ་
གཉིས་དང་། ཞག་སུམ་ཅུ་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་འཛོག་དགོས་པར་གོ་ལ། འདིར་
རྒྱུ་དང་། ལུས་པ་སོགས་རགས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལུགས་དམ་པ་འདིའི་གང་
ཟག་སོགས་ཀྱི་བཏགས་དོན་གྱི་མཆན་གཞི་གང་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་པ་ནམས་
ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གོ་བྱུང་པར་མཛོན།

འདིར་རྒྱུ་དེ་རྩིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས།
དེ་ལྟར་ན་ལོ་སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྒྲ་བ་རེ་རེ་དང་། ཞག་རེ་རེ་ལ་ཡོད་
པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེར་འདོད་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་རང་གི་
ཆ་ཤིས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བཟང་ངན་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
ནམས་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཅན་དེ་
ཆ་ཤིས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་པ་དང་ཁ་པོ་སོགས་ཀྱང་

རང་གི་ཡན་ལག་དང་ཆུ་ཤིང་ལ་ལོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲིའི་ཉེས་པ་
 མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་འདི་རང་གི་ཆུ་ཤིང་རྣམས་ལ་ལོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དུས་
 གསུམ་གྱི་རྩལ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་རྒྱུ་ཡོད་
 ཅས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་དེ་རང་གི་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་རེ་རེའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་ཅས་
 པའི་དོན་མིན་ལ། འདི་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱུད་དང་ཆོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤང་
 བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྒྱན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་དང་སྒྲུབ་པ། ཁ་བོ་
 དང་བུམ་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སོགས་ཀྱང་མཆོན་པར་བུས་སོ་སྟུང་མོ།

༥ རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་བུས་དེ་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་
 ཅས་བྱ་བར་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་
 ལ་མིག་དབང་སོགས་གཟུགས་ཅན་མིན་པར་ལྟན་མིན་འདྲུ་བྱེད་དུ་འདོད་དགོས་
 ཚུལ་གསུངས་པ་འདྲ་མིན་སྤང་བར། རྟོག་འཆར་ནི། དེའི་ཐད་དུ་རྟེན་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ལ་སྤང་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྤང་བ་ཅམ་ལ་མིག་དབང་
 སོགས་སུ་འདོགས་པ་མི་གོ་བར་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ཅོ་སྟུང་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ་འདྲིན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 དང་། དེའི་འོག་ཏུ། སེམས་ཅམ་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་
 ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྤང་བ་མིག་དབང་སོགས་སུ་འདོད་དོ། ཞེས་དང་།
 དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བག་ཆགས་ནི་དེའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཡིན་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་
 ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱེན་ཅོ། ཞེས་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་དང་བདག་རྒྱེན་

སོ་སོར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གོ་བུས།

གལ་ཏེ་མིག་དབང་རུས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། བག་ཆགས་ལས་གཞན་
དུ་མི་འཐད་པས་རྒྱ་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་སོ་སོར་གསུངས་
པ་མི་འཐད་ལ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རུས་དེ་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རུས་
པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། རུས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མིག་གི་དབང་
པོ་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རུས་པ་སྟེན་
པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་ལས་གོ་བར་རུས་སོ་སྟེན་མོ།

༥ རྒྱ་སོགས་སྤང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། ཞེས་པའི་ཐད་དོགས་
འཆར་ནི། རྒྱ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། སྤྱེ་བོས་སེམས་
རྒྱ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་
ནོ། ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་དཀའ་འབྱེད་ལས། གང་གི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་
སྤང་བ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོང་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ན། ཞེས་དང་། བང་
གི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོང་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལས་རྒྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པོ་སྤང་བ་སྟོན་པོར་
འདོད་པ་དང་། རྒྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉིད་སྟོན་པོར་སྤང་བར་འདོད་པ་གཉིས་གསལ་
ལ། དེ་ཡང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། འདི་
ནི་སྤྲུགས་ལུགས་ལ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་

བར་སྐྱར་ཤར་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་སྟོགས་མཐུན་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས་པར་
སྣང་།

དེས་ན་སྔ་འཛིན་ལ་སྔ་པོ་སྣང་བ་ཞེས་པ་ཡང་སྔ་འཛིན་ཉིད་སྔ་པོར་
སྣང་བ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཞི་གང་ཞིག་སྔ་པོར་སྣང་བ་ལ་འཛིག་
དགོས་མིན་དབྱེད་བྱར་སྣང་ལ། གཞན་ཡང་གོམས་པ་དང་བསྟོམས་པས་ཤེས་
པ་སྔ་མེད་སོགས་སུ་ཤར་བར་བཞེད་པ་དག་གིས་དེ་དག་རྒྱལ་དུ་གྱུབ་པ་མིན་
པར་བཞེད་ཀྱང་ཤེས་པ་དངོས་ཡིན་མིན་དང་། ཁང་བྱིམ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་
ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཐོག་བཅས་ཐོག་མེད་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱལ་དུ་མ་
གྱུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟོགས་གཅིག་ལ་རེག་ན་སྟོགས་ཀྱིན་
ལ་རེག་པར་འགྱུར་བར་དོགས་པས་ཇི་ལྟར་བཞེད་མིན་ཡང་དབྱེད་བྱར་སྣང་།

དེ་ཡང་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པ་སྔ་འཛིན་ལ་སྔ་པོ་
སྣང་བ་ལ་བཞེད་པ་དང་། བཏ་ཆེན་བསོད་གྲགས་མཆོག་གིས། སྐབས་བཞི་
བའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། སྔ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་ན། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྔ་པོ་གཟུང་བ་དང་སྔ་འཛིན་འཛིན་པ་ལ་བཞག་ནས་སྔ་
འཛིན་དེ་གཟུང་བ་སྔ་པོ་མིན་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་
པ་དང་། སྔ་འཛིན་སྔར་བྱེད་ཀྱི་རང་རེག་དེ་འཛིན་པ་སྔ་འཛིན་མིན་ཡང་དེའི་རྣམ་

བཤད་བའི་འཛིན་ནམ་ཞེས་བ་དེ་བཞེད་བར་སྒྲུང་རོ།།

༥ ཚུད་འདི་སེལ་བྱེད་ཅེས་བའི་ཐད། སེམས་ཙམ་བས་ཕྱི་དོན་འགོག་
བའི་རིགས་བ་གསུམ་བཀོད་བ་ལས་གཉིས་བ་ནི། སད་བའི་སྐབས་སུ་དམིགས་
བའི་ཡུལ་ནི་བརྩུན་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ།།
ཞེས་དེ་ལྟར་བཀོད་བ་ལྟར་ན་ཁོའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ཡིན་ན་བརྩུན་བ་ཡིན་བས་
ཁྱབ་བར་འགྱུར་བར་དོགས་བར། རྟོག་འཆར་ནི། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་བ་
སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྱུབ་བ་ཡིན་བའི་བརྩུན་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འགོད་བ་ཡིན་བར་གོ་
དགོས་ཏེ། དེའི་འོག་དུ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྒྲུར་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། དཔེ་མ་
གྱུབ་བས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
བ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་
གསུངས་བས་གོའོ།།

༦ སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ལེན་ནོ།། ཞེས་དང་། དེའི་དཔེ་ཡང་བ་ལང་ནི་རྟ་ཡིན་བས་
སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསལ་བ་རྣམས་གོ་དཀའ་བས་ངེ་ལྟར་
ཡིན་སྟུམ་ན། རྟོག་འཆར་ཙམ་ལ་དེའི་འོག་དེར། སེམས་ཙམ་བས་ནི་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གཟུང་འཛིན་རྩིས་
ཐ་དད་དུ་ཞེན་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉིན་པོར་སྒྲུང་བ་གཞན་དབང་འདི་ཆོས་ཅན་དུ་
བརྩུང་ནས་གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་བ་འགོག་བས་དགག་གཞི་དེ་དགག་

བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་
 རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་འཛོག་ཚུལ་སྤྲོ་བ་དེ། རང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་རང་སྟོང་ལ་འཛོག་མ་ཤེས་པར། དགག་བྱ་ཡོད་པ་གཞན་
 ཞིག་གིས་སྟོང་པར་བཞག་པ་ནི། བ་ལང་ནི་རྟ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ལྟར་གཞན་སྟོང་
 དུ་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པར་སྤང་།

འོ་ན། བ་ལང་དང་རྟ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་འདིར།
 དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བའི་གཞན་དབང་འདི་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་
 བསྟན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པར་གཞན་དབང་འདི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་
 དད་པར་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། བ་ལང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བ་ལང་རྟར་
 མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཕྱོགས་
 གྲ་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དེ་ཉིད་རྟ་དང་འབྲ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་
 པར་ཁས་མི་ལེན་པས། ཁོ་ལ་དཔེ་དོན་དེ་བཞིན་མི་གྲུབ་བོ་སྟམ་ན། བདེན་མོད།
 འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དོན་དངོས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་བརྗོད་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་
 དད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱོགས་གྲས་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ཀྱང་སྤང་
 དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་
 པས་སྟོང་པ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལའང་
 མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་ནི། དགག་གཞི་

དེ་རང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པས་མི་སྟོང་པར་དགག་བྱ་གཞན་ཞིག་གིས་
 སྟོང་པར་འདོད་པས་གཞན་སྟོང་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་བྱུབ་
 པས་སྟོང་ཚུལ་ནི། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མི་
 འབྲེལ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེས་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་འདོད་ན་རང་སྟོང་དུ་མིང་
 བཏགས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ལས་མི་འདའ་ལ། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་གཟུང་
 འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 འོན་ཡིན་བྱས་ན་མི་ཁེགས་ཞེས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་འོ་
 ལྷན་མོ།།

༥ རྩ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣམས་སྟོང་ཡང་། ཞེས་པའི་ཐད་དུ། ཀེང་
 རུས་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་
 གཟུགས་དང་། མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ཤིང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་རྩ་འབབ་རྣམས་
 ཁྲག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞན་དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་སོགས་
 ལ། དོགས་འཆར་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིར་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་
 འོན་སྐྱེ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དད་གུས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཆགས་སྒྲུང་གི་ཡུལ་ཀྱི་འོན་སྐྱེ་ཤར་བ་ལས་རིམ་བཞིན་
 དད་གུས་དང་ཆགས་སྒྲུང་འཕེལ་བ་དང་། བཤེས་སྒྲོམ་ཅན་ལ་ཟས་སྒྲོམ་ཀྱི་འོན་
 སྐྱེ་ཤར་བར་ཟ་འདོད་དང་འཕུང་འདོད་ལུགས་བྲག་བྱུང་བ་དང་། དབྱངས་གསལ་

སོགས་ཡི་གའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་སྦྱར་སྟོག་བྱེད་བྱལ་ལ། གལ་ཏེ་དོན་སྤྱི་དེ་དག་
 དངོས་པོ་དང་གཟུགས་སྤྱ་འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་དུ་འདོད་དགོས་པ་
 དང་། ཟས་ཀྱིས་པོངས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ནི། ཀེང་རུས་མེད་ཀྱང་
 དེ་གསལ་བར་སྤང་བ་ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཡང་དོགས་ཏེ་དབྱེད་
 པར་བྱའོ།།

ཡང་འདིར་དབྱེད་བྱ་ཞིག་ལ། སེམས་ཅམ་པས་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་དོན་
 སྤང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་སྤང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་བས་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་བདེན་གྲུབ་སྤང་བར་འདོད་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར་
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མི་འཇིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་དོགས་ལ།
 དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཆོག་གསལ་དུ་སྤྱོད་འཛགས་
 སྤང་གི་སྟོར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་འགྲེལ་བ་ན། དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པ་ནི་
 མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྟོད་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་རྣམས་སོ།། དེ་དག་
 གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཇིན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་སྤྱ་སོགས་
 ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་
 པས་ཡོད་པར་བརྩུང་བ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བརྩུང་བ་ནི་སྤང་བ་ཅམ་ལ་
 བྱ་དགོས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའོ།། ཞེས་གསུངས།

འདི་ལྟར་ན། དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འཇིན་པ་ཞེས་པའི་དོན།
 གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་བརྩུང་བའི་དོན་དང་།

རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བརྩུང་བ་ནི་ཞེས་པ་གོང་གསལ་ལྟར་བྱད་གཞི་སྤྲོ་ཤད་
འཛགས་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་པར་སེམས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཟུགས་འཛིན་
མིག་ཤེས་སོགས་འཛོག་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
བདེན་བྱུང་མི་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་བའམ་དེས་དེ་བརྩུང་བ་ཡོད་
ཅེས་སྤྲོ་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་དུང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བྱད་པར་བཅས་དབྱེད་
དགོས་པར་སྒྲུང་།

དེ་ཡང་ནམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པར། འཛིག་རྟོན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་
བཞེད།། ཅེས་པའི་ཐད་དུ། ནམ་བཤད་གཉིས་ཀར་འཛིག་རྟོན་ན་བྱའི་གདོང་དེ་
པ་ཡི་གདོང་འདྲ་པོར་བྱུང་བར། བྱུས་པ་ཡི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་གྲགས་པར་
གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ནི། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་འདྲ་ནམ་ཤར་བ་ཙམ་ལ་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ་སྤྲོམ།

དེ་ལྟར་ཡང་། ཅ་བར། གང་ཆེ་སྤྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྤྱེ་ཡང་སྤྱེ་བ་དང་
བྲལ་བ།། དེ་ཆེ་དེ་ནམ་བཞེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱེ། ཞེས་པའི་
ཐད། ནམ་བཤད་དུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་
གི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྤྱེ་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་པ་
ཅན་དུ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ། ཡུལ་དེའི་ནམ་པ་སྤྱེན་པ་

སྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་གི་ཅོད་པའི་
 སྟོན་མེད་དོ། བག་ཆོའི་འབྱུང་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་།
 ཡང་དེའི་འོག་ཏུ། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་སྟོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 འཆར་རྒྱ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཤར་བ་ལས་
 ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསལ་
 བ་འདིས་ཀྱང་གོའོ་སྟེ།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ན། གང་ཡང་འཛིན་རྒྱ་
 མེད་པར་ཉིད་དེ་གནས་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཆད་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་སོ་
 སྟེ་ལ། གང་ལྟར་ཡང་གོང་གསལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་
 འཛིན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཚུལ་ལྟར་གོ་བས་བདེན་གྲུབ་དང་གངས་
 རི་སྟོན་སོ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་རྣམ་དབང་ཤེས་ལ་གཏད་རྒྱ་དང་འཆར་རྒྱ་ཡོད་མེད་
 དང་། དེ་དག་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་མེད་ཅེས་རང་སྟེ་
 གོང་འོག་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཡིན་མིན་ལེགས་པར་དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་ངོ་།

༥ གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བར་སྤང་སྟེ་པལ་ཆར་
 རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྟོན་ཡིན་ནམ་འོན་ཀྱང་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དབྱུང་བར་བྱའོ། ཞེས་པར་རྟོག་འཆར་ནི། རྒྱ་གཞུང་དག་མ་དག་དབྱུང་བྱར་
 གདམས་པ་དེར་གང་གིས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཅོད་གཞི་གང་ཡིན་བཅས་ཀྱི་

ཆོག་ཀྱང་ཆད་ཡོད་མེད་བཅས་ཀྱང་དབྱུང་བྱར་གདམས་ཡོད་པར་སྤང་ལ། དེས་
ན་ཁོ་བོ་སྒོ་གོས་དང་ལྷན་པ་མིན་ཡང་རྟོག་དཔྱད་ལ་གྲུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་
པ་ཞིག་བརྒྱམས་པས་ཅུང་ཟད་བརྟག་ན་སྤྱོད་པའི་མཆོད་པ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མི་འགྱུར་རོ་སྤམ་སྟེ་འདི་ལྟར་དབྱུང་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་འཇུག་པ་མུར་བ་འཁྲུལ་རྒྱ་བཞེད་མིན་སྐྱོར་འགྲེལ་ཚུལ་མང་བར་
གང་མོས་བྱ་རྒྱར་སྤང་ལ། འདིར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་ལས་སྒོ་བྱར་
ཕྱོགས་སུ་གཞན་ཞིག་འོང་དོན་འོང་ཚུལ་ཡང་མེད་ལ། ཅོད་གཞི་ཡང་སྒོས་
གར་དང་ཟ་འོག་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་མིན་ཚུལ་གསུངས་
ཤིང་། དེས་ན་འདི་ཡི་ཕྱོགས་སུ་སྒོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྒོ་
འཛིན་དང་སྒོན་པོའང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྒྲེ་བར་སྒོས་པ་ལ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱན་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གཞོད་བྱེད་
བསྟན་པར། ཕྱོགས་སུ་དེས་གར་མཁན་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་བྲན་པའི་རྟོག་པ་
རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བ་སྒྲོང་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅུད་པ་ཡིན་
པར་སྤང་།

དེ་ལ་རང་རིག་འདོད་པ་དག་གིས་དེ་ནི་འཇུག་པ་མུར་བས་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་
བར་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་
པར་སྤང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གསུམ་པར། རྣམ་ཤེས་
རིགས་མཐུན་ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་དུག་ཏུ་བགྱང་པའི་ཡ་གྲུལ་མཚུངས་པ་ལ་གོ་

དགོས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་ལ་གོ་བྱ་མིན་ཚུལ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་
གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་གསལ་བ་དང་། དམིགས་བྱང་ཡིན་ན་
སྐྱེ་ཅོམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་ཁ་ནང་དུ་སྒྱུགས་ལ། རྟོག་པ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་
ཅིག་ཅར་སྐྱེལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་བསམས་ན་
དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དེ་འདྲའི་རིགས་པས་འགོག་བྱས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་གོང་
གསལ་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུགས་སྤྲས་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པར་གོའོ་སྟུམ་མོ། །

༥ དེ་ཡང་སྤར་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ང་རང་གིས་བློ་སྟུམ་པ་ནི་
བློ་ཚུལ་བྱང་པར་བ་ཡིན་ལ། བློ་པ་ལ་དེ་བྱུང་ན་སྤར་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་
བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྤྱིང་བར་གསལ་ཏེ། བློ་པ་ནི་
སྤྱིང་བ་རྩི་ལྟ་བའི་རྩལ་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་སོ། ། ཞེས་པར་རྟོག་
འཆར་ནི། འདི་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་སྤར་སྤོན་པོ་
མཐོང་བ་ཕྱིས་བློ་པ་ན་ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ང་རང་གིས་
མཐོང་བར་བློ་པས་བློ་ཚུལ་དེ་ནི་སྤར་གྱི་སྤོ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་སྤྱིང་ན་སྐྱེ་
བར་འགལ་བས་སྤོ་མ་རང་རིག་གོ་སྟུམ་པའོ། ། ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་བློ་ཚུལ་
བྱང་པར་བ་འདོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ། འདི་ནི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བློ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་གིས་རང་

མ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བྲུབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ནམ་ཤེས་རང་གིས་རང་སྤྱོད་བར་འདོད་དགོས་
 བར་གསལ་ལ། འདི་ནི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་
 བཞེད་པས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཡང་
 འདིར། འདི་ནི་རང་རིག་མེད་པར་བློ་བའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་
 བོས་མཛད་པ་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེང་སྟེ། ཞེས་པར་འདི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྗེས་དཔག་གིས་གསར་རྟོགས་མིན་པར་བྱིས་ཀྱི་བློ་བ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 འཆོལ་དགོས་པར་ཡང་སྟེང་ངོ་།།

༥ དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི།
 དབང་བོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱོད་འཛིན་
 ཀྱིས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱིར་ངོ་། དེའི་ཆད་མ་གང་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱོད་འཛིན་ཀྱིས་སྤྱོད་འཛིན་གྲུབ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པར་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ནི་དེའི་གོང་དུ།
 སྤྱར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་དབང་
 གིས་བློ་བ་དེ་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པས་གཞི་དལ། དེས་
 ན་དབང་བོ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་

སྤྱི་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ངས་སྤར་སྤོན་པོ་མཐོང་སྟུང་བའི་
གཞལ་བྱ་སྤོན་པོ་རྟོགས་པ་བྲན་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིས་སུ་སྤྱི་འཛིན་ཡང་བྲན་ཅིང་
རྟོགས་པ་བཞེད་པར་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།།

༥ ཆད་མ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་ལུང་གི་ཆད་
མ་དང་ཉེར་འཇལ་ལས་དཔེས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་བཞི་བཤད་པ་ནི་ཅོད་ཆོག་
ཅུ་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་བཤོ།། ཆད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་ལ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཉེར་འཇལ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འབྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉི་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་མིན་ནི་བ་ལང་དང་འབྲའོ་
སྟུང་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཆོས་ཆད་ཆེན་དུ། འདི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་དགག་པ་ན། དེ་ཞིག་མངོན་
སུམ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་དོན་འབྲེལ་བ་ལས་མ་སྦྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ།། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ།། ཞེས་མི་འབྲ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དབྱེད་བྱར་སྤང་།

དེར་མ་ཟད། ལུགས་འདིར་ཡང་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་
དགོས་པ་ནི་འོག་ཏུ་རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱེ་བ་འོག་ག་པའི་སྐབས། དམ་བཅའ་རྟགས་
གྱིས་སྦྱུང་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ལ།
དེས་ན་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་དེ་འདྲ་ཆང་བ་འཛོག་དཀའ་བས་འབྲ་
བ་རྒྱ་མཆོན་ཅམ་གྱིས་དེའི་དོན་སྦྱི་སྤྱོད་པས་ཅམ་ཤར་གྱུ་བ་པས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་

བར་བཤད་ཀྱི། རྗེས་དཔག་དངོས་མིན་པར་འདོད་དགོས་མིན་དབྱུང་བྱར་སྒྲུང་ལ།
གཞན་ཡང་འདྲིར་དོགས་འཆར་ཞིག་ལ། དབྱ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་
གངས་ཀ་བཙེ་བ་ན། འཐེན་བསྐྱེམས་སོགས་ལས་བཙེ་གངས་ཞིབ་ངེས་འཛིན་
བའི་སྒོ་དེ་ཆད་མ་གང་འཛོག་དགོས་མིན་ཡང་དབྱུང་བྱར་སྒྲུང་ངོ་།

༥ མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་གཙོད་པ་
ལྟ་བུ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་ཉམས་སྦྱོར་གིས་ཡོངས་
སྤྱ་གཙོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་ཁས་
སྒྲུང་དགོས་ལ། མངོན་སུམ་ཀྱི་ཆད་མ་བཞི་ལས་མང་བ་འདྲིར་ཡང་མ་བཤད་
བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་འབྲས་མིན་འདུག་པར། རྟོག་
འཆར་ནི། ཕྱི་མ་ནི་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཞེས་བའི་གཞི་དུས་ནི་
སོ་སྒྲེ་ཐ་མལ་པ་ལའང་དབང་ཤེས་འགགས་རྗེས་སུ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པར་བདེ་
སྤྱག་གི་ཆོར་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་འབྲས་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེས་རང་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་བདེ་བ་སྟེ་སེམ་པའི་ངོ་བོར་སོང་བ་
དང་། གཏུང་བའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེ་སྦྱོང་བར་ཉམས་སྦྱོང་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་
ཉམས་སྦྱོང་མངོན་སུམ་དང་། གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་དང་། དུས་ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་བཞི་འཛོག་ཅིང་དེ་ལས་མང་བ་སེམས་
ཅོམ་པའི་ལུགས་མ་ཟད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདྲིར་ཡང་མ་བསྟན་པར་བཤད་

ཅེས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་།

འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བས་བདེ་སྤྱག་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་གཅོད་ན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གོང་དུ་ཉམས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་འདྲིལ་ཆུལ་དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་
 ཏུ་འགྱུར་བས་རང་རིག་བཀག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བར་ཅོད་པ་ལ། སྒྲིན་མེད་
 དེ། རང་རིག་ཅེས་པ་ནི་སྤྱོད་འདྲིལ་ལ་རང་གསལ་བའི་ཆ་དང་གཞན་གསལ་བའི་
 ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་མ་དེ་ལ་འདྲིལ་པ་ལ། དེ་ནི་སྤྱོད་འདྲིལ་རང་ཉིད་ལས་
 གཞན་དུ་མེད་པས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་འགོག་ལ། འདིར་ཉམས་
 སྤྱོད་མངོན་སུམ་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆུལ་ལ་ནི། བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་སྤྱོད་བྱེད་དང་། རང་
 དང་མཆུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སེམ་བཤམ་གདུང་བའི་ངོ་བོར་
 སོང་བ་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སྤྱིགས་སྤྱི་མའི་རང་
 རིག་བཀག་པ་དང་མི་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།།

༥ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་ཆད་མ་བ་དང་མི་མཐུན་མོད། དེ་ལྟ་
 ནའང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མི་འདོད་པ་ནི་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཆད་
 མ་བ་དང་མི་མཐུན་ཆུལ་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་
 པ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ལ་འབྲེལ་ཆུལ་འབྲེལ་མིན་བྱུང་བར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སྤྱི་རང་དགའ་བ་ལ་ཡང་
 གཟུགས་འདྲིལ་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་འབྲེལ་ཡང་། མི་འབྲེལ་
 ནི་ཆད་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས། དཔེར་ན་སྒྲིག་འཇུག་པ་དང་འབྲུག་སྤྱོད་གཞན་པ་ན་དེ་

དག་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་
 ཀྱི་བློ་པ་མ་སྐྱེ་བའི་བར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་འཛིན་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འདོད་
 དགོས་པ་བྱུང་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་མཐོང་ངོ་ཐོས་སོ་སྟེང་པའི་རྟོག་
 པ་དེ་དག་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱེ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་པར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ།།

༥ ཡང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོར་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་གང་ཟག་འདིས་ཆོར་བ་དང་། བྱེད་པ་འདིས་ཆོར་བ་
 དང་། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཆོར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ།། དེའི་གཉིས་པ་ནི་
 ཆད་མ་སྟེ་སེམས་བྱུང་ཆོར་བའོ།། གསུམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་
 བཞེར་བཞེད་པ་ལས་ཐུང་བྱ་ཐོང་བྱེད་ལ་སྟོས་ཏེ། ཉམས་ཐོང་ཆད་མ་སྟེ་སེམས་
 བྱུང་ཆོར་བ་དང་དེའི་གཞལ་བྱ་སྟེ་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བདེ་
 སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་སམ་སེམ་གདུང་བར་མ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེའོ་
 སྟེང་ཞེས་། དེ་ཡང་འདིར་ཆད་མ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་གཞལ་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ཡང་གོང་
 གསལ་ལྟར་ཐོང་བྱེད་དང་ཐུང་བྱ་ཅམ་ལས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱར་འཛིན་པ་མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུའོ་སྟེང་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་དེ་ནམས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་འགྲོ་ས་གཙོ་བོ་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་

དང་བཅས་པའི་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སྟོན་ཏེ་འཛིག་དགོས་སོ་སྟུང་།

འདི་ཡང་། མཁས་དབང་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེའི་གསུང་ཀྱན་གཞིའི་
འགྲེལ་པར། གཞན་ཡང་ཆོར་བས་སྤང་བྱ་དང་། ཆོར་བ་དེ་ལ་སྤང་བ་གཉིས་
གཏན་མི་འབྲ་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བས་སེམས་
ཉིན་བྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་དེས་སྤྱང་བ་དང་།
དེ་ལ་སྤང་བ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་
བདེ་བ་སྤྱང་བར་འཛིག་ཀྱང་བདེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེའི་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་།
ཆོས་ཉིད་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྤྱང་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་མོས་གུས་ཆེ་བས་དེའི་རྗེས་སྒྲོས་སུ་དེ་ལྟར་དུ་བྲིས་པའོ།།

༥ ཡིད་ཤེས་སྤང་ཡུལ་ལ་ཆད་མར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་མངོན་
གྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བྱ་སྟེ། མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་
བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐའ་གཞན་ཁེགས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། གཞུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཞུགས་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་གཞུགས་
སྤང་བ་ལ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྤང་བ་དེ་མིག་དབང་ལ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཞུགས་སྤང་བ་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་
འདོད་དགོས་ཏེ། མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པར་སྤང་།

དེར་མ་ཐད་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་མཆོག་གིས། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས།
ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བའམ་སྤང་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་

དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མཁས་དབང་དག་སྟོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཚུལ་ཡང་ཤག་སྟོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་རྒྱལ་
མཆོན་མཆོག་གི་ཞལ་ལས་གསལ་བར་ཐོས་སོ།།

གཞན་ཡང་འདྲིར་རྟོག་འཆར་ཞིག་ལ་བཤ་ཆེན་མཆོག་གིས་དབུ་མའི་
མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
པའམ། ཡང་ན་སྟོང་ཐུན་ལས་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཁྲབ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་གང་བདེ་བུའོ་གསུངས་པར་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དན་མེད་
དུ་བརྒྱལ་བ་སོགས་དང་། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་སོགས་ཀྱིས་རང་སྣང་
རྟོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།

དེར་མ་ཟད། མ་བཟུང་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྲམ་བྱང་། ཞེས་གསུངས་
པར་རང་གིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་དུ་དམ་བཅའ་བ་པོས་
ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གོ་བས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་རྣམས་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་སྟམ་ལ། འོན་
ཏེ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་
མི་རིགས་ཏེ། དེས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྲབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པའི་རྟོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་བརྟག་རྒྱ་ཡོད་པར་སྣང་།

ཡང་ཤེས་པ་གང་ལ་སྣང་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡུལ་དེ་འཆར་བའི་བྱ་བ་ལ་

གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་བས་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་ཀྱང་
བྱ་བ་དེ་རང་ལ་སྒྲུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་དང་། བྱ་བ་དེ་སྒྲུང་དགོས་ན་དེ་
སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་སོགས་སྟབས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
དོགས་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

༥ སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟགས་སུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་ཞིག་གི་རང་དབང་དུ་
བྱས་ནས། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་
འཆར་ནི། འདི་ལྟར་སྡོམ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་གིས་མ་བྱུང་བར་དེ་
སྡོམ་པོ་དང་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་བསྟན་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་བར་བྱུང་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཐད། ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་གཉིས་
སྒྲུང་གིས་དབེན་པའི་ངོ་ཐོ་རིག་པར་འགྱུར་བའི་རང་རིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་གཞི་
དེ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཤེས་ཀྱི། དེ་ལྟར་སྡོམ་དུ་གཞི་དེ་རང་རིག་
གིས་མ་བྱུང་ན། དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མི་འགྲུབ་པོ་
ཞེས་བཤད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་སྦྱུང་བྱེད་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་
བའི་རང་རིག་གིས་བྱུང་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བཀག་གོ། ཞེས་གསུངས་
པས་གོ་བར་རུས་སོ་སྟུང་མོ།།

༥ སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་ཏེན་དང་། སྡོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་

ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད། འགོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས། ཞེས་
བས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་ལས་སྐྱེས་བར་གསུངས་བར།
རྟོག་འཆར་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྣམ་སྟེ། ཆེ་འདིར་ཡང་གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་
དང་སྒོས་སོ་སོས་བྱས་པའི་ལས་སམ་བྱ་སྣོད་བཟང་ངན་རི་ལྟར་བགྱིས་པ་དེ་
ལྟར་སྤོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུབ་ལ། སྐྱེ་བ་བྱི་མར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་དེས་མཆོན་ནས་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཚུལ་གོ་བར་རུས།

ཆེ་སྣམ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྣོད་བཅུད་ལ་མདོག་དབྱིབས་
སོགས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དག་ནི། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བས་རྣམ་
འབྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐུག་དུ། འབྲས་བྱ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལས་
རྣམས་རུས་པ་ཐ་དད་དུ། རྗེས་དཔོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཐད་དུ། ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་ལས། རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་ལས་བཟང་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ལས་ངན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་
པ་ལས་ལས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་དུ་སོང་བར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་
རྟོགས་ལས་དཔོག་རུས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་སྟོན་ཀྱི་ལས་ལུལ་གང་དུ་བྱས་པ་དང་།
དུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པ་འདིས་གོ་འོ་སྟུམ།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་གོང་དུ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་བའང་དགག་པར་
མཛད། ཅེས་པའི་ཐད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་འདི་

དང་འདི་ལས་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་
 སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པས་ཞིབ་པར་ངེས་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་
 འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟུང་སྟེ།
 ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སློན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ། ཞེས་ལས་
 དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་སྟེ་དབྱུང་པའང་དགག་པར་མཛད་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་ཞིབ་བྱ་དགོས་པར་སྣང་ངོ་།

༥ ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསམ་བ་ནི། བདེ་ལྷག་ཉིད་ཅེས་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྱུར་པས། དང་པོར་
 ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཐད། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་
 ཉོགས་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ཅུང་གིས་ཉོགས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་པར། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉོགས་ནས་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པར། ཉོག་འཆར་འདི་
 ལྟར་སྣང་སྟེ། རྒྱལ་བས་སེམས་ཅུང་པ་ལ་དང་པོར་ཤེས་བྱ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་
 བླ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་
 བླ་མོ་ངེས་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་
 གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་ནས་ནང་ཤེས་པ་
 ཡང་སློ་ཡི་བྱུང་པར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་

རིགས་བགེས་ཏེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 ཉིད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་བྱ་བ་ཐབས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་
 ཉིད་ཕྱ་མོ་ཡང་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟགས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པའོ་སྟམ་དུ་སེམས།

དེས་ན་སེམས་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
 གཙོད་པར་འདོད་ཀྱི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཙོད་པ་མི་འདོད་པས་བྱམ་པ་
 སོགས་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་རྟེན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ནི་འཇུག་པར།
 འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བཞུག་ཅིག ། ཅེས་པའི་ཐད་ནམ་བཤད་དུ།
 འདིར་རང་གི་སྤྱེ་པ་གོང་འོག་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་
 པར་མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་གོའོ་སྟམ་སྟེ་དབྱུང་
 དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།

༥ གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་པའི་ཐད།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་
 དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་མིན་པ་
 ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མིན་པ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ། རྒྱང་འཕེན་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་ནི་བཞི་སྟེ་འགྲོ་བ་སྟོང་ཆོགས་
 པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ་

ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལ། རྟོག་འཆར་ནི་འདི་ལྟར་བརྗོད་
བར་བྱའོ།

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྟོན་བཅུད་
ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་གཞན་སུས་ཀྱང་བཟོས་པ་མིན་པར་འབྱུང་བ་
འདུས་པ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་མིན་པའམ་
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དགག་པ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ནི་འོག་ཏུ།
དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འདིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་
པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འདིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་བྱས་སོ།

༥ འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་སྟུང་བའི་
ངས་པ་འདི་རྒྱ་མཆོན་གང་ལས་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྩ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བར་ཀྱི་དོན་གོ་དཀའ་བར་སྤང་བ་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། དེ་ཡང་གོང་
དུ་གསལ་བ་ལྟར་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པ་ཁོ་རང་གི་མངོན་སུམ་ཆད་
མས་བྱུབ་པར་སྤྲས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་འགྱུར་དུ་ཐལ། འདོད་
ན། མངོན་སུམ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་འགྱུར་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུབ་
པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཐལ་
བ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བས་འགོག་པ་ཡིན་པར་སྤང་ལ། འོ་ན་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་

བར། འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་མེད་ས་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
མེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཀག་ལ། མདོར་ན་རྒྱང་པན་ལུགས་ལ་མངོན་
སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་མེད་པ་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་དུ་འགོག་པ་
ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

༥ འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཞེས་
པའི་ཐད། འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཞེས་པ་ནས། དཔེར་
ན་གང་གི་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་
བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། ཤེས་
བྱའི་རང་བཞིན་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
རྟེན་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་
བདེན་པར་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་མ་ལྡོག་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྒྲོག་པ་
བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཀོད་དགོས་པ་དོན་ལ་གནས་
པར་སེམས།

དེར་མ་ཟད་བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པར། སངས་རྒྱས་གྱིས་
གསུངས་སྒྲོག་གྱུར་ལ། གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེ་འབྱུར་བ། དེ་ཡིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་
བསྟེན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ཆེས་བྱ། ཞེས་ལུལ་དང་དུས་གྱིས་ཆད་པའི་འདོད་
ལྟ་རིགས་དུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང་ལུས་དང་། ཆེ་ཆད་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་

གྱུར་གྱི་རིགས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་བ་ལ་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བ་ལྟར་
 ཉོགས་ཏེ་དེ་ནས་ཤིན་ཏྲོག་སོགས་ཉོགས་དགོས་པར་གསུངས་བ་ལྟར་ཏེ། དེ་
 ཡང་ནམ་འབྲེལ་ལས། གཙུ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྦྱེའི་བྱིར། གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་
 བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་བ་དེ་དག་འདིར་ཡང་འབྲེལ། དེ་བཞིན་དུ་གྲོལ་བ་འགའ་
 ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་ལ་ཉོགས་ནས་དེས་མཆོན་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་བྱི་ཉོགས་དགོས་
 པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྒྲུང་སྟེ། ཉེན་འབྲེལ་བསྟོད་བ་ལས་ཀྱང་། ལམ་འདི་ཉིད་
 གྱིས་གསུང་གཞན་ཡང་། ཆོད་མར་གྱུར་པར་ངེས་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་
 ངེས་བ་སྟེར་རོ་སྟུམ་མོ།

༥ དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་
 བོ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པར། ཉོག་འཆར་ལ། འདི་བཞིན་རྩ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་གྱི་དབྱར་ཡང་ཆོག་
 གཅིག་མཐུན་དུ་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་གཞི་གང་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་གང་གིས་བྱུང་ཆོས་
 གང་འཛིན་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་ན་གཞི་དེ་གང་ལ་ཡང་སྟོས་མེད་དུ་ཡུལ་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་འཛིན་
 བ་ལྟར་བྱུབ་ན་གཞི་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེ་ལ་མེད་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ།
 དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་ཡང་བྱུང་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་དུ་
 འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་པས་དེ་མེད་མཐའ་དང་། དེ་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་

བ་ཡིན་པ་གསུངས་པར་སྒྲང་།

དེ་ཡང་ཚད་བསྐྱོག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་
དུ་རབ་བྱུང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པ་ནམས་ལ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བའམ་མེད་པར་འཛིན་པ་ན་མེད་
མཐའ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་ནི་སྒྲོ་
འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའོ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་སྟེ་འདི་ཡང་ལུགས་འདིའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲང་།

འོ་ན། རུམ་པ་བདེན་པར་བྱུང་བ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མེད་མཐའ་འཛིན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལྟར་བྱུང་ན་རུམ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལའང་མ་ལྟོས་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཞེ་ལས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་
ཅད་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་འབྲ་སྟེ་རང་
བཞིན་མེད་པ་མེད་ན་དེའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དངོས་སུ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། རུམ་པ་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་མི་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རུམ་པ་སོགས་ལ་
ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་རུང་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་སྒྲང་།

ཡང་འདིར་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཟུ་བཞི་ཡི་མཐའ་འགོག་པ་ལ། རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཅས་འགོག་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ། ཐ་མ་དེ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་
 རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པར། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་
 དུས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་མངོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ལས།
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་
 ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ཏེ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་བར་སེམས་སོ།།

༥ བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། ཞེས་པའི་ཐད། འཛིག་
 ལྟས་གཞི་གང་ལ་ཞེན་པ་འདིའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་དུ་བརྟགས་པ་ན།
 བདག་སྟེ་ང་ཞེས་པའི་ང་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འདིའི་ཡུལ་དམིགས་པའོ་སྟུང་དུ་
 རྟོགས་ཏེ། ཞེས་བདག་དེ་དམིགས་པའི་བདག་ལ་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། དེས་ན་འཛིག་ལྟ་སྟོང་བ་ནི་
 དེས་ཇི་ལྟར་བབྱུང་བའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཤེས་པ་ལ་རག་
 ལས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་བདག་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་ཤོས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་དུ་ཆེས་ཐོག་མར་
 བདག་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བདག་དེ་རྣམ་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛོག་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པར་དབྱེད་དགོས་པར་སྣང་།

འདི་ལ་རྟོག་འཆར་ཅན་ནི། འདིར་རྣམ་པའི་བདག་དེ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་
 བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་བཞུགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་

ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་། ཞེས་པའི་སྤྱེ་འགྲེལ་དུ།
རའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན། ཁ་
ཅིག་སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོགས་
ལྟར་ན། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ་སྟམ།

དེས་ན་རྩ་མེ་རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། རྟམ་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་ན་རྟམ་པའི་བདག་དེ་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་
གཅིག་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་
རྟམས་རིམ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ཡིན་པར་སྤང་བས་བབ་ས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་
སེམས་ལ། དེ་ཡང་འབྲུག་རྟེན་གྱིས་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆེག་གཙོ་བོ་བྱས་པ་དང་།
རྩ་རྟེན་གྱིས་གཙོ་བོ་རྩ་ཆེག་གི་འགྲོས་ལྟར་མཛད་པ་ཨེ་ཡིན་སྟམ་སྟེ། རྩ་འགྲེལ་
གཉིས་ལ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། འོག་དུ། གང་བྱིར་ནམ་མཁའ་
བྲི་མ་མེད་ལ་ཞེས་པར་རང་འགྲེལ་དུ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་པ་
འབྲུག་རྟེན་དུ་རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལྟར་རོ་སྟམ་མོ།

༥ ཟུང་ན་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཐད་དུ། རང་
གི་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱིས་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་
སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་ཆད་པས་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱོགས་སྤྱི་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་མཛོན་ལ། དེས་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་
བསལ་བའི་ལོག་སྤྱོགས་ལྟག་མེད་གྱི་ཆེ་བདག་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཁས་ལེན་པར་

ཐལ། དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷག་
མེད་ཟུང་འདས་དེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཉིང་དགོས་སུ་འདོད་ཀྱི། བདག་རྒྱན་
ཆད་པའི་གཡང་ས་ལྷ་བྱུང་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེས་གང་ཟག་ལ་ཤེས་པ་
ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་གཟུགས་དང་ཤེས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་
རྒྱན་ཆད་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་
འདོད་པའི་སྤྱིར་སེམས།

ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འདུག་རྒྱུ་ལས། འདིར་པ་རོལ་
པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་རེ་གདགས་
གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པས།
ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་
གཞི་ལ་རྣམས་ཡོད་ཅིག་དགོས་ལ། གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་
པས་གདགས་གཞི་རྣམས་ཡོད་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
རྣམ་བཤད་འདིར། རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པར་བྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
མདོའི་དོན་བཤད་པ་ན། མདོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཟུང་འདས་ཡོད་པ་ན་མདོན་དུ་བྱེད་
མཁན་མེད་པ་དང་། བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན་སྤང་པོ་མ་ཟད་པས་མདོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་
ཟུང་འདས་མེད་པར་འགྱུར་བས། མདོ་དེ་བཤད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱང་འགལ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིགས་པ་འདི་
དག་ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དོན་

མཐུན་ཐེབས་པ་མེད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༥ འདིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པའི་ཐད། ལྷ་ངན་
འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་བྱེད་ལྟར་ན་སྤང་བོ་ནམས་མེད་པས་འདིག་རྟེན་མཐའ་
དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་
ལུང་བསྟན་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།། ཞེས་དང་། ཅེ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་
གཉིས་པར། འདིར་འདིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་ཟེར་ལ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་ཡང་བྱ་བས་འདིར་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱར་ལ། ཞེས་གསུངས་པར་
དོགས་འཆར་ནི། དེ་ཡང་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་གསེར་སྤོང་སྐབས་བཞི་པར།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱན་སྤང་དུ་ཞེས་པ་ནས། གཞོད་འཛོམས་ཚུང་བར་ཡང་
བདག་ནི་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པས་བདག་གི་ངོ་བོའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་ཡི། གོལ་
བའི་བདག་ལ་བྱེད་ན་རྒྱང་འཕེན་ལ་མི་འགྲིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱད་
སྟོང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར། ལྷ་ངན་བཅུ་བཞི་གསུངས་སྐབས། ཡང་དེ་བཞིན་
སོང་བའི་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་གསལ་བ་འདི་ལྟར་ན་རྒྱང་
འཕེན་ལའང་སྤྱར་བདེ་བས་ལེགས་པར་སྤང་ཞིང་གང་ལྟར་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པར་
རམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྐྱམ་མོ།།

༦ ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་འཕྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། ཞེས་པའི་ཐད། གལ་ཏེ་
ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། ནམ་འཕྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་ནམ་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་

གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་
 དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བ་འདུ་བྱེད་ཅམ་མཐོང་བ་ཡིན་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཛོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བར་འདོད་པར་སྒྲུང་བར། དོགས་
 འཆར་ནི། ལུགས་དེ་ལྟར་ན་ཆོད་མ་རྣམ་འབྱེལ་ལས། གང་གི་ལྟར་ན་སྒྲོས་བྱེད་
 པར། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཟུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་བཟུང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱེད་
 ཆོས་བྱས་མི་རྟག་རྣམས་བྱེད་གཞི་དེ་དག་དང་ངོ་མོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་
 འདོད་ཀྱང་གཅིག་བཟུང་ན་ཐམས་ཅད་བཟུང་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལྟར་
 འདི་ལ་ཡང་འདུག་པར་འདོད་དགོས་པར་དོགས་པས་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

༥ མདོ་ལས་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། ཞེས་པའི་ཐད། གང་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་
 ཆོགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་སྤང་
 པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སྤང་པོ་ཆོགས་པ་བདག་གི་
 གདགས་གཞི་ཡིན་པས་བདག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཡི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་
 སོགས་འདྲ་མིན་སྒྲིལ་འདུག་ཀྱང་། རང་གི་རྟོག་འཆར་ནི། རྗེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་
 སྒྲོན་མའི་གསུང་། ག་ཇེ པ་ལས། ཐལ་འབྱུར་བས་མདོ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
 དེ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེའང་དོན་སྒྲིལ། བྱེད་ཀྱིས་སྤང་པོའི་ཆོགས་

ཅམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་འདོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་པོའི་ཚོགས་ཅམ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འདོག་དགོས་པའི་བྱིར། བྱེད་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྟངས་ལ་ལྟས་སྤྱོད་ལས་གཞན་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྟངས་ལྟལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་སེམས།

དེ་ཡང་གོང་གི་སྤང་དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གདགས་
གཞི་ལ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། དེའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན་དེ་
མ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་བསྟན་པ་མིན་པར་སྤང་སྤྱོད། གཞན་དུ་ན་མིག་གསལ་མི་
གསལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་ཁྲ་ལ་བསྟན་པའི་ཚེ་གདགས་གཞི་ཐག་ཁྲ་དེ་ཉིད་མིག་
གསལ་བ་ལ་ཐག་པ་དང་། མི་གསལ་བ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་གདགས་གཞིར་འགྲོ་བར་
བསྟན་དུ་མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་པར་སེམས།

དེས་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྤང་དེར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
གདགས་གཞི་ཞེས་སྤྱོད་དགོས་པར་གསལ་ཏེ། སྤང་དེའི་འོག་ཉིད་དུ། སྤང་པོ་
ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་ན་གདགས་གཞི་བཏགས་
ཚོས་སྤྱོད་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱུང་པར་སྤྱོད་ནས་གསུངས་པ་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས། བྱུང་པར་མ་སྤྱོད་ས་དེར་ཡང་སྤྱོད་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་།

དེར་མ་ཟད། སྤྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་དང་ཤེས་པའི་ཐོན་ཐོས་གཉིས་ཀར།
དེས་ན་ཐ་སྟོན་དུ་འང་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱན་དང་ཡ་གྲུལ་དང་ཆ་ཤས་གང་
ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཟུང་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དང་

བ་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་བས་སོ།། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་
བའི་ཆོགས་པ་ལུས་ཡིན་མོད། དེ་ལ་དོགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ན། ཆོགས་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལུས་སུ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མཐར་རྟུལ་སྒྲན་ཆ་མེད་གྱི་མཐར་སྒྲག་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་རུས།

འོ་ན་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། རང་ཉིད་
ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལམ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་ཤས་སམ་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་དེ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཆར་དགོས་པའི་བྱད་གཞི་དེ། དེའི་གདགས་གཞི་དང་། དེ་འབྲའི་བྱད་གཞི་
དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཆ་ཅན་དེ་ཉིད། དེའི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནོ་སྟེ་ན།

དེས་ན། གདགས་གཞི་ལ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པའི་གདགས་གཞི་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲང་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་
ན། དང་པོ་ནི། དུལ་མིག་གསལ་བས་ཐག་ཁ་མཐོང་བའི་ཆེ་འདི་ནི་ཐག་པའོ་སྟེ་
བ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱལ་མགོ་བཅད་པ་ཞིག་ནོ་ལེབ་
སྟེང་དུ་མཐོང་བ་ན། སྤྱལ་འདུག་སྟེ་བ་མི་སྤྱེ་ལ། ཨི་ཁུང་ཞིག་ནས་སྤྱལ་གྱི་མགོ་
ཞིག་མཐོང་བ་ན་སྤྱལ་འདུག་སྟེ་བའི་སྤྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
གདགས་གཞི་འགྲོ་ཚུལ་དུ་གོ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱལ་མགོ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཆ་ཅན་དེ་
འཆར་མི་འཆར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མཛོན་ལ། དེའི་ཆེ་སྤྱལ་དེ་ཨི་ཁུང་གི་ཕྱི་

ནང་གང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མགོ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ཆ་ཅན་འདི་ཉིད་གང་དུ་ཡོད་ས་
དེར་ཡོད་ལ། འདི་བཞིན་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་ན་འགྲིགས་པར་སྤང་།

དེ་ལྟར་ན་བཏགས་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གདགས་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་
སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། གདགས་གཞི་དེ་ལ་འང་དེ་ཡི་གདགས་
གཞི་ངོས་བཟུང་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྡོན་
མེད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱ་བྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་མི་རྟག་པ་ངོས་བཟུང་དགོས་
ཀྱང་སྤྱག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། གདགས་གཞི་གང་ཞིག་བྱད་གཞིར་བཟུང་
ནས་རང་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ཆ་ཅན་བཏགས་ཆོས་དེ་འདིའོ་སྟུང་པ་དགོས་
ཀྱང་། གདགས་གཞི་དེ་ལ་འདིའོ་སྟུང་པ་མི་དགོས་པས་སྤྱག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱས་སོ་སྟུང་།

དེ་ལྟར་ན། སྤྱག་མི་སྤྱག་པ་གཉིས་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱག་པ་ཞེས། གདགས་པར་བྱ་བ་མི་སྤྱག་པ། ཞེས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་
ནས་མི་སྤྱག་པ། གདགས་པར་བྱ་བ་སྤྱག་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། དེའི་ཐད་དུ། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་ལས། དུལ་སྤྱག་པ་གང་ལ་
བརྟེན་པ་སྟེ་སྟོས་ནས་མི་སྤྱག་པར་གདགས་པ་སྟེ་གཞན་པར་བྱ་བའི་སྟོས་ས་
སྤྱག་པ་ནི་མི་སྤྱག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས། དེའི་ཕྱིར་མི་སྤྱག་པ་ངོ་
སོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གདགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་

བཞག་པའི་དོན་དུ་བྲངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤྱག་མི་སྤྱག་དང་པ་རི་ཚུ་རི་
སོགས་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། པན་ཚུན་གདགས་གཞི་བཏགས་
ཆོས་མིན་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མངོན།

དེ་བཞིན་དུ། འོག་དུ་བྱམ་པ་སྣམ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ། ཡན་ལག་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་
དུ་འདོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མི་དང་བྱུང་ཤིང་གི་བར་དུ་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་
འདོགས་པའི་བར་དུ་འོ། ཞེས་དང་། ལེགས་སྦྱང་ལས། ཤེས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྲངས་སྟུང་ན།
དེ་དག་ནི་གོང་དུ་ལེགས་སྦྱང་ལས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་ཚུལ་
གསུངས་པ་བྲངས་ཐོབ་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་པོ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར་
གཙོ་བོར་མིང་འདོགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྤྲང་གི་གདགས་གཞི་བཏགས་
ཆོས་སུ་བསྟན་པ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་སྟོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་སྟོ་
འཛིན་གྱི་མིང་འདོགས་ཚུལ་ཅམ་ལས། དེ་དག་བདག་དང་བྱུང་པོ་ལྟར་བྱུང་གཞི་
ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ཤར་བ་བསྟན་པ་མིན་པས། དེ་དག་
ཀྱང་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ་མིན་པར་སྤྲང་སྟེ་དབྱང་
པར་བྱ་དགོས་པར་སྤྲང་ངོ་།

༥ ལྟོས་བྱུང་འདི་ལ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་བྱུང་མིང་མ་ཡིན་པའི་
འཛིན་ལུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་ངོ་། ཞེས་པར་བཤད་ཚུལ་

འདྲ་མིན་འདུག་པར་རང་གི་རྟོག་འཆར་ནི། ཅུ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་
ལས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་དོན་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེས་
ན་མེ་ཡང་དུ་བ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་གི་རང་གི་ངོ་བོས་རང་
དབང་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པས་ལུགས་གཞན་ལས་མེ་དུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་
སོགས་དང་མི་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མེ་དུ་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་པན་ཚུན་ལྟོས་པར་མ་ཟད། དུ་བ་འདི་ནི་མེ་འདིའི་བསྐྱེད་བྱའོ་
ཞེས་མེ་དུ་བ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཅུ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་
བརྒྱ་པའི་དབུར། གལ་ཏེ་མེ་འདི་ནི་བྱུད་ཤིང་འདིའི་སླེག་པ་པོའོ་ཞེས་བྱུད་ཤིང་ལ་
ལྟོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བྱུད་ཤིང་ནི་མེ་འདིའི་བསླེག་བྱའོ་ཞེས་
མེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུད་ཤིང་འཛོག་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་མཆོན་
ཏུས་སོ་སྟེ།

འོ་ན། ཅུ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་བརྒྱ་པར། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལས་གཞན་
དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུལ་བྱ་ནི་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རབ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་པར། བུམ་པ་སྒྲུལ་བྱ་
ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ལ། བུམ་པའི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པ་སྒྲུལ་བྱ་ལ་
མི་ལྟོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ལྟོས་བྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུད་པར་ནམས་བྱེད་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཏྲ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཐམས་

ཅད་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་
 ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ལྟོས་པ་འདྲིལ་བ་ལས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོས་དགོས་པ་
 མིན་པར་སེམས་སོ།།

༥ བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་སྤྱིར་བདག ། ཅེས་པའི་ཐད། རྣམ་
 བཤད་འདིར། བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལྡན་པ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 མི་འདོད་དེ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་། འདི་ཡང་ལྟས་སྤྱིན་ན་བ་དང་
 ལྡན་པ་ཅམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་ལྟར། ཤིང་རྩ་ལ་ཡང་ཡིན་པས། རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལྡན་པ་འགོག་གོ ། ཞེས་ལྡན་པ་ལ་དགག་བྱའི་བྱང་
 བར་སྐྱར་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་
 ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་བྱང་བར་སྐྱར་མི་དགོས་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འགལ་ཚུལ་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། དེ་ནི་ཤིང་རྩ་རང་
 གི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་འགོག་པ་ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་ཡན་ལག་
 ཆོགས་པ་ཤིང་རྩ་ཡིན་པར་འགོག་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་འགོག་པ་ལ་དགག་
 བྱའི་བྱང་བར་སྐྱར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དེའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བསྟན་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་
 པ་སོགས་ཀྱང་དེའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་
 ལའང་རིགས་བསྐྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

འོ་ན་གོང་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལྡན་པ་འགོག་གོ ། ཞེས་

བ་དང་། འབྲུག་རྒྱུ་ལས་སྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་
ཤིང་རྩ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་བཏགས་དོན་བཅས་ན། མཐའ་བདུན་པོ་གང་གི་
ངོས་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་རྟེན་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྤངས་སྟེ། འདིའི་
ཚུལ་འོག་ཏུ་གསལ།

གཞན་ཡང་། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་
དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྐྱར་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཐ་སྟོན་དུའང་མེད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། ཅུ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱར་བར་གསལ་བ་
དང་འགལ་ལོ་སྟམ་པར། དོགས་འཆར་ནི། འདིའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ནི་ངོ་བོ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྐྱར་ན་འགོག་མི་རུས་པས་
ཡིན་ནམ་སྟམ་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་
ན་ལྡོག་པ་གཅིག་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འབྲུབ་དགོས་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཆེན་
རབ་བྱེད་གཉིས་པར། དངོས་མིང་སོ་སོས་གོ་བྱ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་
དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་དགོས་ཚུལ་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ་སྟམ་མོ།

༥ ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཐད། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མིན་ལ། ཞེས་པ་
ནས། བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པར་ རྒྱུང་པོ་དེ་དང་ཐུན་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡན་ལག་དག་བདག་དེར་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་གཉིས་
ཡིག་ནོར་ཏེ། ཡན་ལག་དེ་དང་ཐུན་པ་དང་། ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྩ་དེར་བརྟེན་

བ་ཞེས་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་ལ། འདི་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱང་པར་
སྒྲུང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་།

དེ་དག་ལ་རྟོག་འཆར་ནི། གནད་བསྒྲུས་ན། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟ་
རན་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེད། རང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ར་དེ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་
དུ་ཡོད་ཅེས་དབྱུང་ཚུལ་དེ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་དང་། སྤྱིར་ཡོད་ན་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུང་དགོས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་དབྱུང་དགོས་ཚུལ་ཞིབ་
གསལ་གསུངས་པ་ལྟར། མཐའ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་
པར་གོ་ཞིང་། འདི་ཡི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་ལྟར་ལ། དེ་
ཡང་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདག་ཕྱང་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། བདག་
ཕྱང་པོ་དང་ལྗན་པ་སོགས་རྟོག་པའམ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་དགོས་
པའི་གནད་ལ་གཏུགས་པར་སྒྲུང་།

གཞན་དག་ནི་བདག་དེ་ཉིད་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཉིད་བདག་གམ་གང་ཟག་
ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། རྒྱགས་སྒྲ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པར་སྒྲུང་སྟེ།
དེ་ཡང་པན་ཚུན་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྗན་པ་དང་། ཆོགས་
པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེགས་ཏེ་དབྱིབས་བྱང་པར་བ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན།
ཤིང་ཏྲ་གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་སོ་སྟམ་པ་ལྟར་བདག་གམ་གང་ཟག་ཀྱང་དེ་

བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་སོ་སྟེ།

དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྤང་རྟེན་བརྟེན་པ་
དང་། ལྟན་པ་དང་། ཚོགས་པ་དང་། དབྱིབས་རྣམས་ནི་བདག་གི་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དང་། བདག་ནི་དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་དང་
དེ་དག་ནི་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་བདག་དུ་འདོད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཐར་གཏུགས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་སྟེ་ལེགས་
པར་དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་།

འོ་ན་ལུགས་འདིས་སྤང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་གམ་གང་
ཟག་འཛོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། མ་ཡིན་གང་སྤྱིར་བྱེད་སོ་མེད་ལས་མེད།།
ཅེས་པའི་ཐད། ལུགས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་འདིའི་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ལ་ནི། སྤང་
སོ་ལས་ངོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་སོ་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟོང་དུ་
ལས་དང་རྣམ་སྤྱོད་ཁས་སྤངས་པ་ན། མདོ་སྤྱི་མས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་
བྱེད་པ་སོ་གང་ཟག་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྤང་བྱའི་གསེབ་
ནས་མི་འཛོག་པར། དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་འཛོག་པ་ནི་ཤིན་དུ་ལེགས་པ་
ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་རུས།

དེ་ཡང་། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་སོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ཉིད་
གང་ཟག་དུ་འཛོག་པ་ལ་སྤྱི་ནང་ཀུན་མཐུན་ཡང་། མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གོང་གི་གང་
ཟག་འཛོག་ཚུལ་དེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རོལ་བས་སྤང་སོ་ལས་ངོ་

ཐོ་ཐ་དད་པ་དང་། རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་སྤྲང་བྱའི་གསེབ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་དང་ཕྱང་པོའི་ཆོགས་པ་སོགས་འཛོག་པ་རྣམས་བཀག་ནས། རང་
 ལུགས་ལ་ཉེ་བར་སྤྲང་བྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་
 ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་མཛོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དང་
 བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མཆོན་དགོས་པར་སྤྲང་།

དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆེཤས་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཐད། ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཆེཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་ཅན་
 དང་། ཉེ་བར་སྤྲང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཚུལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་
 པ་སྟེ་གཤམ་པ་དང་། གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པ་པོ་ཉིད་
 ཏུ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་བར་སེམས།

དེ་ཡང་། གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གཤམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 མ་བཤྲག་ཅིག། ཅེས་པའི་ཐད། འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གཞན་རྣམས་
 ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་
 རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་འཛོག་མ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་
 ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟོན་ན། དེ་རྣམས་
 འཛོག་མེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གོང་གསལ་རྣམས་ལ་ཡང་

ངེས་པ་ལེགས་པར་སྒྲེར་བར་སྒྲུང་རོ།།

༥ སིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྩྱུང་ཡོད་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཐད། གལ་ཏེ་
ཤིང་རྩྱུང་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྩྱུང་ན་ནི། ཤིང་རྩྱུང་བཞིག་པའི་ཡན་
ལག་གསེལ་བྱར་གནས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྩྱུང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།
ཞེས་དེ་ཡི་ཆེ་ཤིང་རྩྱུང་ཡན་ལག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་
མོར། ཤིང་རྩྱུང་ཞིག་པ་དེའི་ཆེ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྩྱུང་དང་འབྲེལ་
བ་མེད་པས་ཤིང་རྩྱུང་ཡན་ལག་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་ལ།
རྟོག་འཆར་ནི། འོག་ཏུ། ཤིང་རྩྱུང་ཡོད་ཏེ་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆེ། ཞེས་པའི་ཐད། སྒྲུང་
དེ་རྣམས་ཤིང་རྩྱུང་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་
ནི་ཤིང་རྩྱུང་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་སྒྲུང་བྱ་རྟོགས་ཀྱི། སྒྲུང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་གཞན་
ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གང་ཟག་དེའི་རྩྱུང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྩྱུང་
དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱུད་རིང་བྱ་སྒྲུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་དེ་དག་ནི་ཤིང་
རྩྱུང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་འོ།།

༦ དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་འདིག་ཏེན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་
མིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་བཤད་དུ། ཤིང་རྩྱུང་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲེད་ཏོན་
དམ་པའམ། འདིག་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་
ན་ཤིང་རྩྱུང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོག་འཆར་
ནི། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བཏེན་ནས་ཤིང་རྩྱུང་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཤིང་རྩྱུང་

དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་བཅའ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འིང་
 ཏྲ་ལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཅའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་
 སྐྱར་ནས་རྣམ་པ་བདུན་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་དུ་བསྐྱས་ཏེ་
 འགོག་ཚུལ་ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པར་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་མ་སྐྱར་བར། དཔེར་ན། འབྲུག་པ་ཅ་
 བར། རྒྱུན་ཅན་རྣམས་དེར་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད། ཅེས་པའི་ཐད། རྣམ་བཤའ་
 དུ། དཔེར་ན། ལྷུ་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་འཛོག་པ་ལྟར་
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འིང་ཏྲ་དེ་
 ཉིད་བཅའ་མི་དགོས་པར་མདུན་དུ་མཐོང་བཞིན་དུ། འིང་ཏྲ་མེད་སར་རྒྱབ་ཏུ་
 སྐྱགས་ཏེ་དེ་བཅའ་བ་ལྟར། ཡན་ལག་ཅན་འིང་ཏྲ་དེ་གཏན་ནས་མེད་སར་རང་
 གི་ཡན་ལག་བདུན་དུ་བཅའ་བ་དེ་ཅམ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ།

དེས་ན་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འིང་ཏྲ་ལ་འིང་ཏྲ་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཅའ་ན་རྙེད་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ཚུལ་དང་། འིང་ཏྲ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་སོགས་ལས་འིང་ཏྲ་བཅའ་ན་
 རྙེད་པར་འདོད་པས་གུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་
 སྒྲུང་རོ།

དེ་ལྟར་ན་འིང་ཏྲ་ལ་འིང་ཏྲ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་འཆོལ་བ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འགོག་པ་ན། རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་

ཐ་དད་སོགས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་མ་སྦྱར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལ་དབྱེད་པར་འགོ་བས། དེ་ལྟར་
བྱས་ན། རྣམ་བཤད་དུ་བདེན་གཉིས་སྐབས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་
ཅད་ཉམས་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དབྱེད་པ་བྱར་མི་རུང་
བར་ལན་དུ་མར་གསུངས། ཞེས་གསལ་བ་དང་། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟ་བུ་
ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ལས་ཀྱང་། ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་གང་
དུ་ཡོད་དབྱེད་པ་དེ་མི་རིགས་ཤིང་། ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ལུང་པོ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་པར་དབྱེད་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་འོག་དུ་གསལ་ལོ།

དེས་ན། ཅ་བར། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོན་པ་ཡོད་
པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་བཤད་དུ། འདི་རྣམས་ཀྱི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་
བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
གྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་མི་གཞུག་གོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱིས་ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་རྒྱས་བྱངས་
པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་དུ་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་
ལྟར་དུ་གོ་དགོས་པར་གསལ་ལོ།

དེ་ལྟར་ན། ཤིང་རྟ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ནི།

དོན་དམ་ཏུ་བཅའ་ཚུལ་ལྟར་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། ཅ་ཤེ་ཁྱེ་ག་
 ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོར། རྒྱ་ལབས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་
 པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་ཤིང་བྱུབ་པའི་དབང་སྤྱད་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཆེན་པོ་ལྟན་མ་སློ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་གསུང་སྤྱགས་ཐལ་སྤེང་ཏུ་འང་།
 འདོད་ན། ལྟའི་སྐྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ལྟའི་སྐྱ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟའི་སྐྱ་བཏགས་དོན་
 བཅའ་བའི་ཆེ་མི་རྟེན་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 ལས་ཀྱང་གོ་ལོ།།

དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཅའ་ཚུལ་ལྟར་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་བཏགས་
 དོན་བཅའ་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པ་འཛིན་མི་ཐུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་གོང་ཏུ་
 བངས་པ་ལྟར་ཏུ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཆོགས་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱན་མ་ཡོད་
 པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཅའ་ན་རྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེར་དེ་བཅའ་བའི་
 ཆེ་ལོར་འབྲུལ་གྱིས་རྒྱན་མ་མ་ཡིན་པའི་མི་གཅིག་དང་གཉིས་སོགས་ལ་ངོས་
 འཛིན་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་བ་ལྟར། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་
 དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་གཅིག་ དེ་
 བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་བྱུབ་མཐས་བསྐྱེད་པས་བདེན་

འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མིན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཅམ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
ཡིན་པ་དེ་གཉིས་དང་། ཡང་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་
དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། མཐའ་བདུན་དང་། རྒྱན་དང་ཆོགས་
བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཆོན་གཞིར་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་
བ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི།
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་
བདེན་འཛིན་དངོས་མིན་པ་བཅས་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།།

ཐོ་ན། ལྷ་གྲུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་མིན་པ་དང་། དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པར་
འཛིན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། སྒྲ་མས་ནི་ཆོས་ཅན་
དེ་དེས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
ཡིན་ཚུལ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་མཐའ་བདུན་ལ་
དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྒྲར་ས་དང་མ་སྒྲར་ས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་ཡང་ལེགས་
པར་གོ་ཐུབ་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་། རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་
པ་རྣམས་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གང་ཟག་གི་ཐ་

སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམ་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་གདགས་
གཞི་དེ་ངེ་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་ནས་འདྲིལ་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེན། འདི་ནི་
ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམ་པར་བཙལ་ནས་གང་རྟེན་པར་འདྲིལ་པ་
ཐམས་ཅད་བདེན་འདྲིལ་དུ་གོ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་། རྒྱུན་མེད་
པ་ནི། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་ངེ་
འབྲེལ་གཏོང་སྟམ་ན། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་གི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་སོང་གི་ཡུལ་
ཅན་ཐ་སྙད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བས་དེ་གཏོང་དོ། ཞེས་གསུངས་
པས་གོང་གི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམ་པར་ཞེས་པའི་
ཙམ་སྒྲུབ་གང་གཏོང་པ་ཡང་ལེགས་པར་གོའོ་སྟམ།

གོང་གསལ་དཔྱད་ཚུལ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ཆོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་
རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་ཐ་དད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་
གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་ནས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་མཆུ་དང་མགྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་
དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྟེན་པ་ན་བྱམ་པ་མི་འདུག་གོ་སྟམ་དུ་ངེས་པ་འདྲིལ་། དེ་
ནས་དཔྱད་མཁན་ལའང་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་དཔྱད་མཁན་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྟམ་

དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་ནས། འདི་སྤྲོ་ལོས་གཅིག་ཏུ་སྤང་ངོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས་གོའོ་སྟུང་མོ།།

གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི། དེས་ན་རིགས་པས་རྣམ་
པར་དབྱེད་པ་ན། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་
དུ་སྡོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ་སྟུང་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་
འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བྱན་དུ་འཆར་བ་ཅུང་དཀའ་བ་མིན་གྱི། དེ་འབྲ་དེ་དབྱུ་མའི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐན་བྱན་ཐོས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང་། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་
ལུས་པར་ཁེགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་
གསོག་པ་སོ་དང་འབྲས་བུ་སྟེང་བ་སོ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་
ནས་འཛོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཛོག་གྲུབ་པའི་གཉིས་ཆོགས་དེ་སྤྲིད་མཐའ་ཅུང་
དུ་སོང་བས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་
དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ཆེད་པ་ལ་ནི་ཤིང་རྟ་ལ་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅའ་ཏེ་
ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གོ་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་གོ་བར་གོང་གསལ་
ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤིང་རྟ་ལ་ཤིང་རྟ་བཅའ་ཏེ་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཤིང་རྟ་མ་ཆེད་པ་ཅུང་ལ་
ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་མ་ཆེད་ཚུལ་སྟོན་པ་
ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྤང་བཤད་

བའི་དགག་བྱའི་ཆད་ལེགས་བར་མ་བེན་བར་ཡུལ་ལ་རིགས་བས་དབྱད་དེ་
 གསེལ་བ་ན་ཡུལ་དེ་མི་འདུག་པ་སྣམ་པ་དང་པོར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་དབྱེད་
 མཁན་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་ནས་མེད་བར་ངེས་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པས་གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངེས་པ་བྱ་ས་མེད་བར་སོང་ནས་
 སྒྲུང་བ་བན་བྱུན་དུ་སོང་བའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་།
 ཡོད་མེད་ཅམ་མ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་འབྲའི་སྒྲུང་བ་ཡང་
 རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་རྟོགས་པས་བྲངས་པའི་སྒྲུང་
 བ་བན་བྱུན་དུ་ཤར་བ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་
 གསལ་བར་གོའོ་སྣམ་ལ། དེ་ཡང་འདིར་མ་བྱེད་པ་ལ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མ་བྱེད་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་འདས་ཆིག་དང་། བྱི་མ་ནི་དབྱེ་བ།
 འབྱེད་བ། བྱེ་བ་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྒྲུང་རོ། །

ཚུལ་འདི་བཞིན། ལ་རྟེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་
 མར། ལ་ལ་དགག་བྱའི་མཆམས་གྱི་འབེན། གཏན་མེད་ཕྱོགས་ཆར་གཙོད་
 བ་ཡིས། སྒྲུང་བར་འཇུལ་ཡང་འཆར་སྒྲུ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པ་སྒྲུད་པའི་
 གནས། ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ་གོང་གསལ་དེའི་སྐབས་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་
 སོགས་གྱི་ལུང་རྣམས་བྲངས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ལེགས་བར་གོ་བར་
 སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ཡང་བདག་འབྲ་བ་རྣམས་གོང་གསུང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སྒྲའི་གས་
 སུ་ཚུད་ཡོད་མེད་ཀྱང་ལེགས་བར་དབྱད་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ། །

དེ་ཡང་གསེར་ལ་བསྐྱེད་པ་བཅད་བཅར་བ་དང་། གསེར་དེ་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་
མོར་འགྱུར་བ་འགྲོ་མིན་དང་། གསེར་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་
བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཛིག་ཏེན་རང་འགའ་བ་དང་། གྲུབ་
མཐས་བསྐྱད་པའི་འཛིག་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་ཅིང་དང་། དོན་དམ་དུ་དབྱེད་པ་གསུམ་
ཡོད་ཚུལ་གོ་ན། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་ན་ཡོད། བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་གང་ཡང་
མེད་ཅེས་སྒྲ་མི་དགོས་པ་ལེགས་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ།

༥ རི་ལྷར་བྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁུད་པར་རྣམས། ཞེས་
པའི་ཐད། ཉི་མ་དང་བྱེད་བཞིན་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་རྣམ་པར་
སྤྲད་པ་དང་མ་སྤྲད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བརྟགས་དོན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེད་པ་ན་
སྐྱེ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་
སྤྲད་མ་སྤྲད་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་འགོག་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྷར་དོགས་ཏེ། སྤྱིར་སྤྲད་ལྟོས་བརྟན་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་
གསུངས་པ་རི་ལྷར་ཡིན། ཉི་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སྤྲད་མ་སྤྲད་དབྱེད་པ་
འདི་བརྟགས་དོན་བཅའ་བ་ཡིན་ན། མཛོད་ལས། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི།
ཡུལ་དང་མ་སྤྲད་གསུམ་གཞན་དུ། ཞེས་སྒྲ་སྒྲེ་ལུས་གསུམ་དེ་རོ་རིག་བྱ་གསུམ་
དང་། དེ་ལས་གཞན་མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་གསུམ་གཟུགས་དང་ཆོས་དང་སྒྲ་
གསུམ་དང་སྤྲད་མ་སྤྲད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གང་ཞེག་གང་དང་སྤྲད་མ་སྤྲད་
དངོས་འགའ་དུ་འདོད་དགོས་མིན་རི་ལྷར་ཡིན་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲ་དང་།

འདིར་རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་དབྱེད་པ་ལ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར།
 དེ་ནས་མ་ཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པ་དང་
 རྟོགས་རེས་མ་ཆོད་པ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་ན་དུས་ཅན་གཉིས་
 འདྲེས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རྟུལ་སྤྲ་རབ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་ན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་དགོས་པ་ལྟར་རོ། ། སྤྱི་
 མ་ལྟར་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཀྱན་རྫོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དབུ་མ་སྤྲང་བ་ལས་
 འཆད་དེ། གཞོད་པ་སྟོན་མཆམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཆ་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་ཐ་དད་
 ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་འདིའོ། ། ཞེས་ཆ་བཅས་སྐྱབ་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་
 བྱེད་དམ། གཞན་ངེ་ལྟར་ཡོད་འཆོལ་དགོས་པར་སྤྲང་རོ། །

༥ དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།
 ཞེས་པའི་ཐད། རང་དང་སྤྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་
 བའང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
 མངོན་སུམ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་གོ་དཀའ་བར་འདུག་པར། རྟོག་འཆར་ནི། སྤྲོབ་དཔོན་ང་ཡ་ཞུ་
 བཞིན་པ་འདུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྟོག་གི་ངན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་
 མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་
 ཞེ་ན། ལན་ནི་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མི་དམིགས་པའི་སྟོན་སུམ་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པས་སོ།། ཞེས་གསུངས་
པས་ལེགས་པར་གོ་འོ་སྟེ་སྟེ་སོ།།

༥ ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་ནམ་གཉིས་གསུངས།། ཞེས་ཆོས་དང་
གང་ཟག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་དང་། ང་ཡི་བ་ལ་
རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དགོས་མིན་དང་། མིག་ང་ཡི་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མིག་གི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་མིན་སོགས་ལ། རྟོག་འཆར་ནི། དང་པོ་ནི་བདག་འཛིན་གང་ཡིན་ཀྱང་
རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་དམིགས་དགོས་པ་དང་།
ཡང་ན་དེ་ལས་གཞན་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་དགོས་པ་གང་རུང་དུ་འདུས་བའི་
དབང་གིས་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པས་དེས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་པར་གསུངས་པར་སྒྲུབ་ལ། དེས་ན་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེས་ཀྱང་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
དགོས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་བཞག་པར་སྒྲུབ་།

ང་ཡི་བ་ལ་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མི་དགོས་པ་ནི། གོང་དུ། མ་བརྟགས་
གསུངས་པར་གཉི་ཟུག་ལས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པའི་ཐད། བདག་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བདག་འདི་གདགས་པའི་རྟོན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་
བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་
དེར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བརྟགས་པའི་གསུངས་
པའི་རོར་གཉི་ཟུག་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ལ། དེ་ཡང་རང་ཅག་ལ་ཆགས་ཞེན་སྐྱེ་བའི་
གཞི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་མ་བསྐྱས་པའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་ང་
ཡི་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བདག་
འཛིན་དུ་གཞག་དགོས་པར་སེམས།

འོ་ན་མིག་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། མིག་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པ་
ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་གཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅུའེ་ལྷེ་ག་
ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོའི་དབུ་ཕྱོགས་སུ། ལྷ་གུའི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུབ་པ་དེ་
ལྷ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་བྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མིན་
ཏེ་རང་ཉིད་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་གུའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ལྷ་
གུ་སྐྱེ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ཅུའེ་ལྷེ་ག་ཆེན་ལས། རང་གི་དངོས་པོར་རེད་པའི་སྐྱེ་
བ་དང་ཞེས་པས་གོ་ལ། དེས་ན་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྷ་གུའི་བྱང་ཆོས་དང་། མིག་ང་ཡི་
བ་ཞེས་པ་དེ་ངའི་བྱང་ཆོས་སུ་གཞག་དགོས་པའི་བྱང་པར་གྱིས་ཡིན་པར་སྣང་
སྟེ་དབྱེད་བྱར་སྣང་།

དེ་ཡང་བྱང་གཞི་གང་ལ་བྱང་ཆོས་བཟང་ངན་གང་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བྱང་གཞི་དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དུ་གཞག་དགོས་པར་སྣང་
སྟེ། གོང་གི་གཞུང་དེར། བྱང་གཞི་རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་
པའི་བྱང་གཞི་དེ་འགག་སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོད་པ་བྱང་གཞི་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་
གཤེས་ཡིན་མིན་དབྱུང་ནས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་
ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གོའོ་སྙམ་སོ། །

༥ རྒྱལ་སྤྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཆམས་གྱིས། མ་མཇད་ཅེས་པའི་ཐད།
འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཆམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཆམས་གྱིས་མ་མཇད་ཅིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
གདོད་མ་ནས་དེ་དག་གི་གཤེས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་གཤེས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་
དེའི་འཕྲོང་། འདིར་ནི་སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྙམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་རྩ་ཤི་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཙུ་བར། ཆོས་དེའི་རང་
བཞིན་ནམ་གཤེས་སུ་འཛོག་པའི་བདག་གི་བ་དེ་ལ་དེའི་བཙུ་མ་མིན་པ་དང་།
དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་གཡར་པོ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་སྟོན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་དོགས་འཆར་འདི་ལྟར་སྣང་།

དེ་ཡང་རྩ་ཤི་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོར། དེས་ན་སྤྱི་གཤེས་སྤྱི་བ་དོན་དམ་

པར་མེད་པ་དེ་ལྷ་གྱུའི་དོན་དམ་དང་ལྷ་གྱུའི་ཡིན་ལུགས་སུ་གྱུ་བ་ཟེན་པས་དེ་
 འབྲེལ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་གཤེས་ལུགས་ལ་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་དཔྱད་པ་ནི་ལྷ་གྱུའི་དོན་
 དམ་དང་གཤེས་ལུགས་སུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་གཤམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་བ་
 ལྷ་གྱུའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་དེའི་གཤེས་ཡིན་ནམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྷ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་གཤེས་སུ་ཡོད་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཉིད་མི་ཉིད་ནི་ལྷ་གྱུ་དང་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མཆོངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གོང་དུ་དགག་བྱ་ངོས་
 འཛིན་སྐབས་སུ། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤེས་ལུགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་
 མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤེས་ལུགས་དང་
 དོན་དམ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་མི་འགལ་བའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་མི་འགལ་ཚུལ་རི་ལྷ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་དག་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་
 དགའ་བར་འདུག་ཀྱང་འཆར་སྒྲིབ་ཅམ་སྒྲིབ་བར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ལུང་ཐ་མ་ནི་སྒྲིབ་རིམ་ཞེན་པར་འདོད་དགོས་པར་སྒྲིབ་ལ། ལུང་དང་
 བོ་དང་གཉིས་པར་གཤེས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་སུས་
 ཀྱང་བཅོས་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་གྱུ་བ་ཅམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་དེའི་
 རོ་བོར་གནས་པ་སྟེ་ཡིན་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྒྲིབ་ལ། ལུང་གསུམ་པར་གཤེས་
 སུ་གྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་གཤེས་སུ་གྱུ་བ་པའམ་བདེན་པར་གྱུ་བ་དགོས་
 སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་། ལུང་བཞི་པར་གཤེས་

སུ་འདྲིལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཤེས་ཡིན་པར་འདྲིལ་པའི་དོན་དུ་སྤངས་ལ། དེ་ཡང་
ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེས་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་
དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་
དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་
ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ནམས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གོ་བར་སྤངས་སྟེ་དབྱུང་བྱར་སྤངས་།

དེས་ན་ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་ལས་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཟིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
གཞི་དེའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་མིན་དབྱུང་ནས་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་གོ་དགོས་
པར་སེམས་ཏེ། གསུང་དེའི་འགྲོ་དེར། འོན་ཀྱང་དེ་འབྲུག་གུའི་ཡིན་ལུགས་
ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་དེའི་གཤེས་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། ལྷ་གུའི་
སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ལྷ་གུའི་དོན་དམ་
དང་ལྷ་གུའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་མིན་དབྱུང་ནས་དེའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པར་
སྒྲོས་གྲུབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་དབྱུང་བ་དེ་ནི། ལྷ་གུའི་དོན་དམ་དང་
གཤེས་ལུགས་ལ་དབྱུང་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པར་
གོང་འོག་བསྐྱེལ་ན་ལེགས་པར་གོ་བར་རུས་སོ་སྟུམ།

འོན་ཀྱང་འདི་ཡི་འགལ་སྤོང་ལ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོའི་འགྲེལ་བ་འཇུག་
འོགས་སུ། ཆོས་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་པ་

ཟླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་འདི་དག་གི་སྐོར་
དེ་འདྲ་ཙམ་ཞིག་ལས་ངས་པ་མ་རྟེན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་ཞིབ་དུ་
དབྱད་དགོས་པར་སྣང་།

མདོར་ན་ཅ་རྟེན་རབ་བྱེད་དང་པོའི་དབུར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་ལ་ཟེར་བས་འགག་སོགས་
རང་རང་གི་བྱང་གཞིའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བྱང་གཞི་སེམས་གང་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་ཡོད་པ་རྣམས་དེའི་ཡིན་ལུགས་སམ་གཤེས་ལུགས་
སུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡང་གོ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་ལེགས་
པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་
གསོལ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་བྲིས་ཤིང་སྤྱར་བཤོ།

ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགེ་མིང་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་རང་ལོ་ ༡༭ ཟླ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས་རང་ལག་དུ་སྟོབ་བྱ་བྱ་འབྲིལ་དགེ་བཤེས་སྟོ་དགེ་ལགས་ཀྱིས་ལུང་འཆོལ་དབྱད་
བསྟར་ཡིག་འགོད་བཅས་རོགས་དན་ཆོད་མེད་གནང་བ་དང་བཅས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༭ ཟླ་བ་ ༡༢ ཆོས་
༡༢ ཏེ་དགའ་ལྷན་ལྷ་མཆོད་ཉིན་མཇུག་རྫོགས་པར་བྲིས་ཤིང་། སྤར་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་དང་སྟོན་འཕྲི་
སྟོ་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༢༠ ཟླ་བ་ ༠༣ ཆོས་ ༠༡ ཉིན་སྟེལ་བ་ལགས་སོ།

ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར།

དེ་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པས། བསྟན་བཅོས་ཆེན་
 བོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷགས་འདི་དག་སྦྲང་ཆེ་གྲགས་ཀྱིས། དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བརྟམ་ནས། ལུང་ངེ་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། ཇི་ལྟ་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། འདིར་འབྱུང་ལྷགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་
 བར་མཛོད། ཅེས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྦྲང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མགོན་པོ་
 ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་གསལ་བར་མཛོད་པ་དེ་ལས་གཞན་
 ཀྱིས་སྦྲང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཆེ་གྲགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལུང་དང་རིགས་
 བ་མན་ངག་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 གཞུང་འདིར་འབྱུང་བའི་རང་ལྷགས་འདི་དག་ཀྱང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་
 འབྲང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་མེད་པས་དེ་རྣམས་དང་ཡང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཚུལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་

འོ་ན་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་
རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དབྱེ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ། འཕགས་པའི་གཞུང་།

འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཆོག་པས་
 རྒྱག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་རང་རིག་འགོག་ལུགས་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཕྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྦྱང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་
 བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་དབང་ལ་ལས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་དེ་བརྒྱད་ལས་དགག་
 པའི་དམ་བཅའ་གསུམ་དང་། སྦྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྔ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའང་
 ཡོད་ལ། ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་དུ། སྦྱོར་དཔོན་
 འཕགས་པ་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་པ་གྲགས་ཆེ་བ་
 བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བ་ནི།
 སྦྱོར་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་

མཛད་པ་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་
 བྱེད་པར་སྤྲོ་མོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་གནད་དུ་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཡིན་གསུང་སྟེ། གཞིའི་
 སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་མཆོན་དང་། གུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་
 ཁས་ལེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་རང་རྒྱུད་
 དང་། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཉན་རང་ལ་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་
 སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ཏེ། ཁས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་
 བཞི་དང་། མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་བཞིའོ། ། ཞེས་གསལ་བ་འདི་ལྟར་ན་སྤྲོ་མོ་དང་
 བབྱང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བས་དགག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་དང་སྤྱི་བ་པའི་དམ་
 བཅའ་བཞི་ཞེས་བཞེད་པར་སྣང་ངོ་། །

ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལེགས་བཤའ་སྟོང་པོ་ལས། བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་སྤྲོ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་
 དང་། ཕྱི་དོན་འཛོག་ཅིང་གུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེད་པར་
 བཤའ་བའོ། ། ཞེས་བྱེད་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ས་བཅད་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་གཉིས་ནི་ས་བཅད་དང་པོར་དང་། ཞིག་
 པ་དངོས་པོར་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞེས་པའི་
ནང་དུ་བསྐྱུས་ཡོད་པར་སྣང་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དང་ལེགས་
བཤད་སྙིང་པོ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
གནད་ཀྱིས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྒྱད་པོ་དེ་བཞིན་ཁས་ལེན་དགོས་ཚུལ་
གསུངས་ལ། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ལྟར་ན་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པ་དེའང་དམ་བཅའ་བརྒྱད་ཀྱི་གས་སུ་འདོག་པར་གསལ་ལོ།

དེ་ཡང་འདི་དག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱང་པར་སྐྱར་བའི་དོན་
གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་ལྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་ལྟན་
པོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ། ལ་ལ་དག་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་འགོག་པ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འཐད་
དེ། མདོ་སྡེ་སྟོད་པའི་རང་རྒྱད་པས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གཞན་
རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་སྟོར་ཞིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཀྱང་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལ་དགག་པ་གཏོང་ཁུལ་བྱེད་པ་དང་། རང་རེའི་
རྗེའི་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞོད་ཀྱིས་དོགས་
ནས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་ལ་ཆོག་གི་ལྟན་ཐབས་དུ་མ་ཞིག་སྟོན་པའི་བསམ་
པ་བཟང་པོའི་ཁུར་ལེན་པར་འདུག་སྟེ། བན་ཚུན་གཉིས་ཀས་གཞུང་ཆེན་མོ་
སྟོག་པ་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་

གྱི་འགོག་ལུགས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དང་། འཛོག་ཚུལ་སུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་དེ་དག་གི་རྣམ་
 བཅད་ཡོངས་གཅོད་གྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་དེའི་དགོས་དོན་ལེགས་པར་གོ་སྟབ་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་
 ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ཞེས་པ་དག་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པ་
 དང་མི་ལེན་པའི་རིགས་ཤིག་སྟག་བཟངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་གསལ་བར་
 གོ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་གོང་གསལ་འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལས་ཁས་ལེན་ཚུལ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁས་མི་ལེན་ཚུལ་སུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ཞེས་སྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་སློབ་དཔོན་
 ལྷ་སྒྱུབ་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་
 བཤད་བྱེད་སོ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དང་འགྲེལ་ཚུལ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 མཛད་པ་མ་ཟད། གཞན་ལུགས་འགོག་ཚུལ་དང་རང་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་ལ་
 དཀའ་གནད་བརྒྱད་དམ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་གཞན་
 འགའ་དང་ཡང་འགྲེལ་ཚུལ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆེས་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མཛད་
 ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ལའང་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་

ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལའང་མདོ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པས་ཐལ་འགྱུར་
བ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཚུལ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པས་ངེས་པ་མེད་མོད། འདིར་དཀའ་
གནད་དམ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཅེས་སྤྱི་
བ་མིན་གྱི། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆོ་དཀའ་གནད་དེ་དག་
ལ་གཏུགས་ཏེ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་བ་གཞན་དང་ཡང་མི་འབྲ་བའི་བྱད་ཆོས་
དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མཛད་ཡོད་པར་མངོན་ཞེས་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་ནི་རིམ་བཞིན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ༡༽ ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ། ༢༽ རང་རིག་འགོག་ལུགས་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ། ༣༽ རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ། ༤༽ ཞེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་
ཀྱི་དོན་ཁས་སྦྱངས་དགོས་པ། ༥༽ ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པ། ༦༽ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིག་པ། ༧༽ ཞིག་
པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། ༨༽ དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པ་བཅས་སོ། ། འདི་དག་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་ཚུལ་རྣམས་
རིམ་བཞིན་འགོད་པར་བྱའོ།

དང་པོ་ཚོགས་བྱུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ་ བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།

གཞུང་འདིར་ཚོགས་བྱུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཅེས་
བྱུང་པར་ཡང་ཡང་སྒྱུར་བ་འདི་བཞིན་མང་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་རིག་ཅིང་
གསལ་ཅོམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་སྤྱི་ཅོམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། སེམས་བདེན་
པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བར་སྤྱི་བ་འཛིན་
པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
སོགས་ལ་བརྟགས་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་སེམས་ཅོམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཀུན་
གཞི་མི་བཞེད་པ་ལས་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་མིན་ནས་སྟུམ།

དེར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་སེམས་ཅོམ་པས་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་
ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། ཕྱི་གྲོལ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་

ལྷན་གྱི་དངོས་གྱི་མཐུན་དཔེ་རྟེན་སྤྲོ་བར་བསམས་ཏེ། དེ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་
བསྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་མ་སྐྱབ་པར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ་ཞེས་དངོས་སུ་སྤྲོས་པ་འདིས་ཀྱང་བྱེ་སྤྲོ་མ་གཏོགས་མདོ་
སྡེ་པ་སོགས་ཀུན་གཞི་བསྐྱབ་དགོས་ཅན་མས་གྱིས་ཀྱང་འཆི་སེམས་དེ་ཉིད་དགོ་
མི་དགོ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་སའི་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། བྱང་པར་
དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཚུལ་གསུངས་པས་འཆི་
སེམས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཏྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་གྱི་མཐུན་
དཔེར་འཛོག་ན་འགྲིགས་པར་སེམས་ལ། དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སྤྲོས་པའི་
ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུད་གཞི་དང་དེ་འབྲའི་མཐུན་དཔེའི་སྡེར་དུ་བྱལ་བ་ན།
སེམས་ཅམ་པ་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་བྱལ་དགོས་མི་དགོས་གྱི་
བྱང་པར་ནི། འཇུག་ཤེས་གཞན་དག་མདོན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྐྱབས་
གྱི་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་གྱིས་ཡིན་པར་འདོད་པར་སེམས་སོ།།

དེ་དག་གིས་དེ་འབྲའི་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་ནི། ལས་
འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། མཉམ་བཞག་
ཟག་མེད་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤང་བྱ་ལྷག་མའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞི་བྱང་པར་
བ་དེ་འབྲེལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སེམས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་
པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་བརྒྱད་དང་མདོ་ལྷང་འགའ་ཞིག་བཅས་གྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་
ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རོ།།

འདི་འགོག་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྤྱོད་པོར། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་
གངས་ཀྱིས། བདག་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་
འདོད་པ་ནི། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་རྣམ་
གངས་གཞན་གྱི་སྒྲིན་སྤྱི་རྒྱུ་ལས་འདོད་པའི་རྟག་པའི་བདག་དེ་ནི་ཡོད་ཅེས་
ངེས་པར་ཉེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་གྱིས་འགོག་
ཅིང་། གཞན་ཡང་རྩལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་བསགས་པའི་བྱེད་པོ་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་
ཀྱང་འགོག་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ།

ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དེ་འགོག་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་པའི་
རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་
ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། གང་དབང་ལྷག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་
འདྲའི་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ནི། གཞན་སྤེས་དབང་ལྷག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་
འདོད་པ་དེ་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར་དེ་ཅུང་ལས་མེད་
ཚུལ་གསུངས་པས། ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་སོགས་དང་སྤྱོད་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་གསལ་བར་སྤང་ངོ།

དེར་མ་ཟད་དགེ་མི་དགའི་བག་ཆགས་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་
 བས། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་དེ་འབྲེལ་གྱུ་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 རྣམ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་དོན་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་སྤྲོས་
 གྱུ་གཞི་མེད་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞི་སོགས་མི་རྟོག་པར་སྤྲོས་
 བ་ལ། འབྲུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེའི་སྤྱིར་གྱུ་
 གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་སྤྱིར། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་
 གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟེན་པའི་ལས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རི་
 ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། འགགས་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་
 བ་གཞག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གྱུ་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། བྱ་ལོན་གྱི་དབང་
 རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཞན་ཚུད་མི་བླ་བའམ། རྩོམ་པའམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 གྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། གང་གི་ལྟར་ན་
 ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྤྲོས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་
 རྣམས་མི་འཛོག་པས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འགྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེའི་དོན་ཡང་རུས་པའམ་བག་ཆགས་དེ་གང་ལ་བཞག་པའི་གཞི་གྱུ་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྟོག་པར་བྱེད་

དོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས་
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའི་བར་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་
 བསྟན་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་ཡིན་ན་དེའི་རིགས་
 རྒྱན་མ་ཟད་རྫས་རྒྱན་ཡང་འཛོག་མི་སྲུབ་པས། ལས་ཞིག་ཅིང་འགགས་ནས་དེའི་
 འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཚུལ་འཛོག་མི་སྲུབ་ལ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་ཡང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་མི་འཛོག་པས་ཏེ་ཚུད་མི་བྱ་བས་དེའི་རྒྱས་པའམ་
 བག་ཆགས་དེ་ཉིད། ལས་ཞིག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་འབྲས་བྱ་
 འབྱུང་བ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འཐད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བསྟན་པར་སྒྲུང་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འབྲུག་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་
 གྱུར་དགེ་མི་དགའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་། བག་ཆགས་དེ་སློན་པ་ལས་
 འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། འབྲུག་འབྲེལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སློན་པ། དངོས་པོ་ལ་
 མདོན་པར་ཞེན་པ། ཞེས་དང་། དེ་འབྲུག་གཞན་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་བྱངས་ཤིང་དེའི་དོན།
 ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ། ཆགས་ལྡན་སད་མ་ཐག་ཏུ་མི་ལམ་གྱི་
 མཛེས་མ་བྱན་ཏེ་ཡིད་དེ་ལ་སྤྲུགས་པ་བཞིན་དུ་འཆེ་ཁའི་ཆེ་ཆེ་སྤྱི་མར་གང་སློན་

པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སང་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་གྱི་བླ་པ་ནི་
མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པའམ་བག་ཆགས་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འདོད་དགོས་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲོད་དང་དྲུག་གི་རིལ་བུ་
ཐོས་ཏེ་ཞིག་ཟིན་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་ཡང་རྒྱན་དང་འཕྲད་ནས་དེའི་རྒྱས་པས་
བདེ་སྤྱག་སྐྱེད་པ་འཛིག་ཏེན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ་སྟུམ་མོ།།

འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞིར་གསུངས་
པ་ལྟར། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་བདུན་པར་ཡང་། སྒྱུན་མེད་དེ་གང་ཟག་དེའི་
སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བས་གང་ཟག་དེ་མཐོང་བ་པོར་འཛོག་པ་མི་འགལ་
བ་ལྟར། དེའི་ཤེས་རྒྱན་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་བརྟགས་
པའི་གང་ཟག་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ།། ཞེས་
སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དམ་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་འཕགས་གཉིས་ཀའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་
ཅིག་མ་ནམས་ལ་བྱུང་ཅིང་དེ་དག་གི་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་འཛོག་དགོས་པར་
སྒྲུབ་རོ།།

དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྲགས་ཚུལ་ལའང་གང་ཟག་དེ་སེམས་རྒྱད་བཟང་ངན་
ཞེས་པ་སེམས་བཟང་པོའི་རྒྱད་དང་སེམས་ངན་པའི་རྒྱད་ལ་འཛོག་གི་སེམས་
བཟང་པོའི་གང་ཟག་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མདོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་སེམས་རྒྱད་བཟང་པོ་དང་།
སེམས་རྒྱད་ངན་པ་ལ་བཅེ་བ་མདོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་སེམས་རྒྱད་ངན་པ་འཛིག་

ཉེན་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་བག་ཆགས་འཛོག་
 པ་ནའང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་གང་རུང་
 གི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཆེ་འདྲིའི་བདག་ལ་ལེགས་ཉེས་
 གང་རྒྱུང་བ་དེ་ཆེ་འདྲི་བྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པའི་བདག་ལའང་རྒྱུང་བར་བཞག་
 དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་ཆེ་བྱི་མའི་བདག་ལ་རྒྱུང་བར་བཞག་མི་དགོས་པ་ལྟར།
 མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་གང་བཞག་
 པ་དེ་ཉིད་མཉམ་བཞག་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་དགོས་པ་མིན་ཞེས་སྟེན་ནའང་
 འགྲིགས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེས་ན་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་མཉམ་བཞག་
 པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ནི། སྔ་བྱི་བར་གསུམ་ལ་བྱབ་པའི་བདག་དེ་དེ་
 དག་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་ལ། དེ་ཡང་སྔ་བྱི་བར་གསུམ་
 ལ་བྱབ་པའི་བདག་དེ་ཁོ་རང་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། མཉམ་
 རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེའང་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་དེ་གཉིས་གང་གི་
 སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ཡང་། དཔེར་ན་སྦྱེས་བྱ་སྦྱས་བྱིན་དེ་ལུས་དང་སེམས་
 གང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་། ཁ་ཐོ་དེ་སྔ་མེར་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་
 མེད་དབྱེད་པ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་
 དེ་དག་རེ་རེ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

ཡང་འདིར་དབྱུང་གཞི་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་
 རྣམས་རྒྱུན་ལ་བཞག་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཕེལ་བ་ག་ཆགས་བསྟོན་བའི་གཞིར་
 འཛོག་པར་ཨེ་ཡིན་སྟེ་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ལས་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་
 གཞིར་འདོད་ན་ནི། གོང་དུ་འབྱུག་འབྱེལ་དུ། འགགས་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
 གཞག་པར་བྱ་བའི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་དེ་དག་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྱེལ་བ་མཐུད་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་འཛོག་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་དག་ནི་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ནས་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པར་དོགས་ལ།
 བྱད་པར་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞིར་མི་རུང་བར་
 གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞིར་གསུངས་པ་
 གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་ཐུ་གུ་བདག་ལས་དང་གཞན་ལས་
 སྐྱེས་ཞེས་དབྱུང་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ལས་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པ་གང་ལས་སྐྱེས་ཞེས་དབྱུང་བ་སོགས་མི་
 མཚུངས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་དགོས་པར་སྣང་དོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།

དེ་ཡང་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲིབ་དག་གིས་དེ་འདོད་དགོས་པའི་གནད་
དོན་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ནི། དཔེར་ན་སྡོན་པོ་ལྟར་སྡོ་འཛིན་དེ་ཡང་གང་ལ་ལྟོས་
ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོགས་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་རིག་
མེད་ན་སྡོ་འཛིན་བྱས་པའི་བྱེད་ཤིང་མི་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་འདོད་
པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ནི། སྤྱི་ཁོར་སྡོན་པོ་བྱུང་ཚུལ་ནི་དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་ནས་སྡོན་པོ་སྒྲུང་བ་དེ་ཅམ་ལ་འཛོགས་དགོས་པ་
ལྟར། དེའི་ཆེ་སྡོ་འཛིན་བྱུང་བའང་རང་སྒྲུང་ས་མངོན་སུམ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་ནས་བྱུང་
པར་འདོད་དགོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་འདོད་པ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་ན་མངོན་སུམ་ཞིག་ལ་བྱུང་
དགོས་པ་ནི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་ནམས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལོང་བ་བརྒྱུད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྩ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་བྱུང་པར་འདོད་པས་
སོ།། དེའི་ཆེ་རྩ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཡང་ན་གཞན་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཡང་ན་
རང་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་རུས་སོ།།

དེ་དག་གིས་རང་རིག་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འདོད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྡོ་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་རང་གསལ་བའི་ཆ་དང་གཞན་གསལ་བའི་ཆ་གཉིས་

ཡོད་པ་ལས། སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གསལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཀ་སྤྱིར་
 བས། དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར། རང་རིག་
 འགོག་པའི་སྤྱིགས་སྤྱིར་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཆོ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་སྤྱོད་པོ་མཐོང་བ་
 གྱིས་བྱན་པ་ན་ངས་སྤྲུལ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤྲུལ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་
 བར་བྱན་པས་བྱན་ཚུལ་དེ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་སྤྱིར་ན་སྤྱོད་བར་
 འགལ་བས་སྤྲུལ་རང་རིག་གོ་སྟུང་བའོ། ཞེས་དང་། འཇུག་ཀྱི་ཀ་ཏུའང་། དེ་ཡང་
 སྤྲུལ་རང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རང་རང་གིས་བྱན་སྟུང་པ་ནི་བྱན་ཚུལ་བྱང་བར་
 བ་ཡིན་ལ། བྱན་པ་ལ་དེ་བྱུང་ན་སྤྲུལ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་
 པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྤྱིར་བར་གསལ་ཏེ། བྱན་པ་ནི་སྤྱིར་བ་རི་ལྟ་བའི་རྗེས་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟུང་བསམས་སོ། ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་སྟུང་
 པ་དང་བསམས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་འཛིན་རང་གིས་རང་
 སྤྱིར་ཞིང་རིག་པར་སྤྱོད་བར་མངོན་ལ། དེ་ནི་དཔེར་ན། གང་ཟག་རང་གི་ཆ་ཤས་
 གཅིག་གིས་རང་ལ་རིག་པ་ན་གང་ཟག་རང་གིས་རང་ལ་རིག་པར་བཞག་དགོས་
 པ་ལྟར། སྤྱོད་འཛིན་ལའང་རང་གསལ་བའི་ཆ་དེས་རང་སྤྱིར་ཞིང་རིག་པར་སྤྱོད་བའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པར་སེམས་སོ།

དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་
 ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། ཡུལ་གང་ལ་སྤྱོད་ནས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ལུགས་འདིས་སྡེ་འཛིན་རང་གིས་རང་རིག་པར་འདོད་
 པ་ལྟར། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གིས་རང་རིག་པར་འདོད་དགོས་པས།
 ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་བྱུང་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་
 བ། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྦྱོད་ཡུལ་
 རྣམ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་གང་
 རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འཛིན་བྱུང་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་དེས་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཆ་ནས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནད་དོན་དེ་འབྲེལ་བརྟེན་
 རྣམ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ལན་མཛད་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།།

འོ་ན་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གཉིས་པར།
 ཁ་སྤྱིར་བཏུང་ཤེས་པ་སྡེ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁ་སྤྱིར་བཏུང་ཞེས་བྱུང་པར་སྦྱར་བ་
 ལྟར། དེའི་གཞན་གསལ་བའི་ཆ་དེ་ལ་དགོངས་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པས་རང་གི་སྤང་བ་རྟོགས་
 པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་གསལ་བའི་ཆ་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པར་
 འདོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་འགལ་འདུ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་
 མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་མི་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་འབྲེལ་ན་དེ་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་

ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་བྱམ་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་བྱམ་པ་ལའང་
འབྲུལ་བར་ཐལ། བྱམ་པ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱིར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་སོགས་ལ་
ལན་དོན་མཐུན་འདེབས་མི་བྱལ་བའི་གནད་ལ་བྱལ་བར་མངོན་ནོ།

དེ་དག་གིས་རང་རིག་ཡོད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ལ། དེ་ཡང་
རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་བསྒྲུབ་ན་བྱི་ཆོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པའི་དངོས་
ཀྱི་མཐུན་དཔེ་མི་ཉིད་པས། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་
སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་དེ་ཞེས་སྤྱོད་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པར་མངོན་
ཞིང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་སྤྱོད་འཛིན་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དུས་བྱིས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོད་པོ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་ཅིང་། མདོ་སྤྱེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ནམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་པོ་མ་སྤྱོད་བའི་
བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་དུས་བྱིས་བྱ་
བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་བྱལ་བ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་དུས་བྱིས་བྱ་
བ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པར་གསལ་ལ། དེའི་རྟགས་ཆོས་
གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ནི། གང་གི་སེམས་ལ་ཡིད་བདེའམ་ཟྱ་ངན་མངོན་
དུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བས་དེ་དང་དེ་སྤྱོད་བར་འདོད་པས།
ཡིད་བདེ་དང་ཟྱ་ངན་ལྟ་བུ་མཐུན་དཔེར་བཞག་རྒྱ་ཡིན་པར་སེམས་ལ། སྤྱོད་

ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བ་དེ་དག་ཚྭ་གས་
སྒྲ་མས་འདོད་པའི་རང་རིག་དང་བྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཐལ་
འགྱུར་བས་ནི་འདི་ག་རྟེན་ན་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར།
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་བའམ་གདུང་བའི་རོ་བོར་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་
བས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ཡིན་པས། སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་ལ།
ཚྭ་གས་སྒྲ་མའི་རང་རིག་ལ་དེ་འབྲེལ་འཆར་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པས་དེ་དང་བྱད་པར་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཚུལ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་བས་ལེགས་པར་གོ་བུས་སོ།།

འོན་ཀྱང་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོའི་བྱིངས་དེ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་
ནས་དེའི་བྱར་གཅིག་གིས་དེ་ལ་བྱ་ར་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་གསལ་བ་འདི་ལ། འདི་ལྟར་
དོགས་ཏེ། མི་ཡི་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་བྱིངས་དང་བྱར་གྱིས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་
ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བཞག་དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བར་
དོགས་ལ། དེས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་མས་ཡུལ་འདིན་
ཚུལ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤེས་པ་བྱི་མ་ཞིག་གིས་བྱ་ར་བྱེད་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཨེ་
ཡིན་སྟུམ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁ་སང་དང་དེ་རིང་། སྤྱོད་དང་བྱི་བྱོ། རྒྱ་ཆོད་དང་པོ་
དང་གཉིས་པ་སོགས་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བྱི་མ་བྱི་མས་བྱ་ར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་འབྲེལ་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས། བདེན་

གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ། རང་རིག་འདོད་པ་དང་། རྩལ་ཆ་མེད་འདོད་པ་དག་
མཚུངས་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་མནའ་འབོར་བ་ཅམ་
ལས་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། དུལ་དུ་སྒྲང་
ལས་གཞན་གྱུར་པའི།། སེམས་ཉིད་རིེ་འབྲ་བ་ཞིག་སྒྲང་།། ཞེས་ཡུལ་དུ་སྒྲང་
བ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཉིད་དུ་སྒྲང་བ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་།། ཞེས་
སོགས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཡང་
མི་འབྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ།།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་དེ་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། མེ་ཡོད་པས་
མེ་ཤེལ་དང་། ཚུ་ཡོད་པས་ཚུ་ཤེལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་ལྟར། བན་པ་
ཡོད་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཞེས་བྱོགས་སྒྲུའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ལ་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་དང་། དེར་མ་བཟད་སྡོ་འཛིན་ལ་སྟོང་བའམ་
སྟོང་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་དེའང་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོང་བྱེད་སྟོན་
དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་ན་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་པོ་ལ་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་
འཛིན་རྟེན་རང་འགའ་བའི་ཚུལ་ལུགས་ལྟར་ཡུལ་སྟོན་པོ་བན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡུལ་ཅན་སྡོ་འཛིན་ཀྱང་བན་པར་འཛིན་ཐུབ་པས། དེ་དང་དེ་བན་པ་ལ་དེ་དང་དེ་
སྟོང་བྱེད་པེ་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྲུབ་པ་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་
བྱེད་ལྟར་ན་བྲུམས་པས་སྟོང་བ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་བན་པ་མེད་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱང་

སྤར་མཐོང་བ་ཕྱིས་བློ་བཟི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་ཕྱི་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྤྲོད་ནས་བློ་
བ་སྤྲོད་པ་ནས་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ།

འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པར། འདི་གཞན་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་སྤྱོར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལ་སྤྱོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ནི་རྒྱུད་འཕེན་གྱིས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་མི་འདྲ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་
ནི། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བཞོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་
སྤྲོད་མི་རུས་ཞེས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོག་ཚུལ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཞེས་སྤྱོད་ནའང་འགྲིགས་པར་སྤྲང་། དེར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྤེལ་ས་ནང་གི་

སྒྲེ་མཆེད་ནི་སྒྲེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་
སྤྱིར་ངོ།། ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྲིན་བརྗོད་
དེ་འགོག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིར་བ་འགོག་ཚུལ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་འགོག་ཚུལ་ཡིན་
པར་སྒྲུང་ངོ།།

དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོག་ཚུལ་
ནི། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་པ་ནི། རྟགས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའམ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱང་འཕེན་མ་གཏོགས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སྤྱི་
ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ལ། དེ་དང་སྤྱིར་རྟགས་ཡང་
དག་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡང་གཏན་ནས་མི་སྤྱེ་བའང་འདྲོ།།

དེས་ན་དབྱུ་མ་པ་གང་གིས་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་
བྱུང་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
འགྱུར། གང་ལ་སྒྲོང་ཉིད་མི་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་སྤྱིར་བཏང་ཡང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
འཇིག་པར་ཐལ་བས་འགོག་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་
སྐབས་དང་བསྐྱུན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་དེ་དག་གིས་ཡི་གེའི་སྒྲིར་
བ་དང་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་དུས་སོགས་སྐབས་གང་

བྱུང་དུ་ནམ་གཞག་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཅོད་ན་ནི། སྐབས་དོན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཅོད་པར་འགྱུར་བས།
བཀལ་ལན་བྱེད་པ་ལ་སྐབས་དོན་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་
སེམས།

དེས་ན་ཆེ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་
འགོག་པའི་ཆེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན་དོན་
དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་དེ་ལ་སྐྱོན་ཀའི་སྐབས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པར་གསལ་
ལ། དེ་ཡང་གནད་བསྟུས་ཏེ་བཤད་ན། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་
ཁྱད་པར་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་དེས་ཤིང་བརྟགས་པའི་མཐར། ལེགས་
ལྷན་གྱིས་དེ་ནི་ཅ་བའི་རྟགས་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་
ཁྱད་པར་དེའི་འགྲོས་ཀྱིས་སྐྱར་བར་སྐྱས་པ་ལ། ཆེ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་
དམ་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཆེ།
སྤྱོད་ལ་རྟགས་དེའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བར་བརྗོད་
ལ། དེ་ལ་ཁོ་བོར་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་
ཁོ་ལ་སྤྱི་ཁོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་རང་འདོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱ་ཅམ་ཆོས་
ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་
ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་ཡོད་པར་སྐྱས་པའོ།

ཆེ་བས་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་འདི་ལ་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་འཇོག་པར་མི་རིགས་ཏེ།

ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པས་བྱང་པར་བྱས་ནས་གྲུབ་
 དགོས་པར་བྱོད་རང་གིས་འདོད་ལ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་བྱང་པར་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་སྤྱབ་པས། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་
 ཚད་མ་དེས་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་ལས་
 མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 པ་ནི་ཁས་སྐྱང་ནང་འགལ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། ལེགས་
 བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་འབྲ་བར་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བས་རྟོན་ཀྱང་བདེན་
 གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མི་
 དགོས་ཤིང་། དེ་བྱང་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པས་ཆོག་
 པས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་
 བརྗོད་ག་ལ་འཇུག་སྟམ་དུ་སེམས་སོ།། རྒྱ་བས་དེ་འབྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
 པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་བྱང་གཞིར་བཟུང་
 བའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་པོ་བ་ག་ལ་སྤིད་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་བྱང་པར་དོར་བའི་སྐྱེ་
 ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གོ་
 རུས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེའི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་

ནི་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་མ་འབྱུང་
 བས་དངོས་སུ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མཐར་གཏུགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མངོན་སུམ་མ་
 འབྱུང་བ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། སྐྱབ་དཔོན་འདིས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 དང་། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་
 ཆོད་མའི་རྩ་བ་རང་མཆོན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་པར་རང་རྒྱུད་
 པ་རྣམས་བཞེད་ཀྱང་། དེས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བའི་རང་མཆོན་སྐྱབ་དཔོན་འདིས་
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེ་འཇིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་
 ལེན་པ་དང་། རིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་མེད་པར་འདོད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ནང་འགལ་
 དུ་སྐྱབ་བྱགས་པས་མཛད་དེ། ཆོག་གསལ་གྱི་སྟོང་ཐུན་དུ། འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་
 པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་ཆེ། དེ་ཁོ་ནར་རྟོན་ཆོས་ཅན་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཅམ་
 གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་རྟོག་གི་བ་འདིས་རང་ཉིད་
 གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་རིགས་པ་དེ་འབྲས་ཀྱང་
 ཁས་སྐྱང་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པར་གསུངས་ཏེ་གནད་གཅིག་
 པར་སྐྱང་ངོ་། །

དེ་ཡང་སྐྱབ་དཔོན་སྐྱབ་བྱགས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་
 བྱ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་རྒྱན་གང་གིས་
 ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་བྱུབ་པའི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་འབྲས་

ཡང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེ་རང་མཆན་སྤང་
 བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འབྲལ་བའམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་
 འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་མ་དོར་བར་དུ། བདེན་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་ཡོད་ཅེས་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ལས་དེ་ཡོད་པར་འཛིག་མི་
 ཐུབ་ལ། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འདོད་པ་
 ལ་གཞོན་བྱེད་མཐོང་བའི་ཆོ། བདེན་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་
 གྲུབ་པའི་ཆད་མ་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཁས་ལེན་དེ་ནི་དོན་
 མཐུན་ཡིན་པས་འདོར་དུ་མི་རུང་ལ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆད་
 མར་སོང་བར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་འདོར་དགོས་ཤིང་། དེ་དོར་ན་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་བྱུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་འགོག་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

འོ་ན་ཆོག་གསལ་ལས། དཔེ་ལའང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་སོགས་
 ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དབྱེད་པའི་
 བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པས། དེའི་གཞི་རྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་
 བརྗོད་ན། རང་གི་སྒྲིར་བ་གང་བཀོད་པ་རྣམས་ལའང་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་ཉེས་པ་འཇུག་
 ཚུལ་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་མི་
 རིགས་པ་དང་། ཡང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་

ཚུལ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ཅམ་ལས་
 སྦྱར་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། དེའི་གཞི་རྟགས་ལ་
 བརྟགས་ནས་ཉེས་པ་བརྗོད་རིགས་པའི་གནད་གིས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་དཔེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་
 ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དོན་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་སྦྱེ་བར་
 སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པར་གོ་དགོས་པར་སྣང་གི་ རྩ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་གཏན་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྦྱར་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གློལ་བྱི་
 གློལ་གཉིས་ཀས་བྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཐུན་མོང་བའམ་མཐུན་སྣང་བ་ཞིག་ངེས་
 པར་ཡོད་དགོས་པས། འདིར་བྱིད་ལ་དེ་འདྲི་གྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན། གཞན་ལ་སྐྱ་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དེས་
 རང་ལུགས་ལ་སྐྱ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་མི་དགོས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྣང་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དེས་རང་ལུགས་ལ་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་
 པ་མིན་པར་ཞེས་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྩ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་ལ། མཆི་གུ་དང་དེའི་ལུས། སྐྱ་
 གཅན་དང་དེའི་མགོ་ཞེས་པ་དག་ལ་གཞི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་གོ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་

ལྷར་ན་དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་སྤ་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདོག་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དང་།
 ཡང་དེས་མི་ལམ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རང་མཆན་གྱིས་བྱུབ་པ་
 ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྷར་ན་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་དེ་བདེན་མེད་སྐྱབ་
 པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་ནི་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟུན་པ་ཡིན་གྱི། སྤར་ས་དང་སྤ་བ་གཉིས་
 ཐ་དད་མིན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་དེ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་དཔེ་མིན་པར་
 སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེ་མིག་སོགས་
 རང་མཆན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྷར་ན་གློལ་
 ཕྱི་གློལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལུང་སུམ་པས་བྱུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ་
 བ་འཕངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤར་དེ་འབྲེལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་
 གཏན་ནས་མིན་པར་སེམས་སོ།།

འོ་ན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་དངོས་སྤྱོད་དང་དབྱུ་མ་བ་གཉིས་མིག་སོགས་
 བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚུད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་
 དེ་དག་ངེ་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་དུ། མདོར་ན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་མ་མཐུན་སྤང་བྱུབ་པ་དངོས་སྤྱོད་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། བྱུབ་མཐས་བཞག་
 པའི་མཐུན་སྤང་མེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱུབ་མཐས་བཞག་

པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེས་ཆིག་བྲིན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐས་བཞག་
 པའམ་བྱུང་པར་སྐྱར་བའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་པར་མ་བྱས་པའི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་
 མ་བྱུང་སུམ་པས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའང་མེད་པར་འདོད་མི་དགོས་
 ཤིང་མི་རིགས་ལ། དེས་ན་ལྟ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། ཐ་སྙད་
 ཆད་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྤྱི་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་སྤྱིས་འདུག་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་གནས་པར་མི་སེམས་སོ།།

དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ལྟ་བུ་དང་དེ་རྟེན་འབྱུང་སོགས་སུ་
 ཐ་སྙད་པའི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་སྤྱི་
 ཚོལ་གྱི་ངོར་འདྲེས་ནས་ལྟ་བ་མ་སྤྱིས་བར་དུ་མི་བྱེད་པས། ལྟ་བུ་གྱིས་བྱེད་
 ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་སྟོན་མི་རུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་
 བྱེད་དང་པོར། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ལ་ནི་ཆད་
 མར་གང་ལ་སོང་བའི་སོང་རྒྱལ་བལྟས་པ་ན་ཆད་མར་སོང་ས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 ངོ་བོས་ཡོད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་
 གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཅམ་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་བ་མེད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོས་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དྲོལ་ཐ་སྙད་
 ཚད་མ་དེ་ཉིད་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མར་སོང་ཡོད་སྟེ་དེ་
 གཉིས་འདྲེས་པར་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པས་ནི། དེའི་འདོད་ཚུལ་ལ་བལྟས་
 ན་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཅུ་ལ་
 ཚད་མར་འགྲོ་བའི་ཚད་མ་སྤང་སྤུལ་པ་དེ་འཛོགས་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཀྱི། ཕྱི་རྒྱལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱུབ་མཐའི་བྱུང་པར་དོར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་
 ཚད་མ་སྤང་སྤུལ་པ་ཡོད་པ་དེས་དེ་དག་འདྲེས་པར་བཟུང་ཡོད་ཚུལ་སོགས་
 བསྟན་པ་གཏན་ནས་མིན་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

འདི་དག་ཀྱང་གོང་གསལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་
 དགོངས་པ་བཀའ་བའི་ལུང་ཞིབ་གསལ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་བའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་དབྱུ་མ་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལེགས་ལྷན་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁས་སྦྱངས་པས། གངས་ཅན་སོགས་དང་ལེགས་ལྷན་རང་
 ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་དུ་བྱུབ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་འགལ་
 བར་སྟོན་གྱི། སྤྱིར་ལེགས་ལྷན་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་དང་གངས་ཅན་སོགས་ལ་
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ།། ཞེས་དང་། མཁས་དབང་
 རིགས་སྤྱི་མེད་ལྟལ་དག་བཤེས་སྒོ་བཟང་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་བྱང་དེས་ཟེན་གྱིས་སྟུ།
 ལེགས་ལྷན་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པར་ཆེ་བརྟན་
 ལྷ་རམས་པས་བཞེད་ཀྱང་། སྤྱི་ནག་དག་བཤེས་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་

ཅན་མཐུན་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་
 གླང་དགོས་ཚུལ་དང་། གླེབས་ལེགས་ལྟན་གྱི་རྟགས་སྤྱིར་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་
 པའི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ནི། ཁས་གླངས་ལ་འཁྲིས་ནས་འདུལ་མཆོམས་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཆེ་ཆོད་མ་མཐུན་
 སྤང་བ་སྟེ་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་ཆོད་
 མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཁས་གླངས་
 ཤིང་དེ་ལ་མ་འཁྲིས་པར་བདེན་མེད་བསྐྱབ་མི་རུས་ཀྱང་། ཁས་གླངས་དེ་ལ་
 འཁྲིས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་མེད་བསྐྱབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་
 པའི་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ལེགས་པར་སྦྱེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་སྒྲུབ་ལས། གང་ཞེས་བདག་ལ་མི་ལྟ་བུ། དེ་གཞན་
 དག་ལ་ངེ་ལྟར་ལྟ། ཞེས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མིག་གིས་སྦྱོན་
 བོ་སོགས་གཞན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བར་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱའོ།། སྤྱིར་
 བ་དེའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་ག་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་
 ལུགས་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་རྒྱལ་རང་སྤྱེད་ངོས་སོར་སྐྱབ་བ་དང་
 གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་ས་མ་
 བྱུང་བས། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་
 ཁས་གླངས་པའི་ཁས་གླངས་ལ་འཁྲིས་ནས། གཞན་ལ་བྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་

ཅེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོའོ་སྟེ་ལ། འདི་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སློ་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དབྱེད་མཐར་གང་
འཆར་བ་ལྟར་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལགས་སོ།།

བཞི་པ་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦྱང་དགོས་པ།

དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
ལྟ་བུ་ལ་སྡོན་པོར་སྦྱང་བའི་གཟུང་ནམ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་མ་
གཏོགས་པའི་ནང་བའི་བྱུ་བ་མཐའ་སྤྲ་བ་ཀྱན་གྱིས་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཚུལ་
པས་ནི་སྡོ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྡོ་འཛིན་རང་དང་དེ་ལ་སྡོན་པོར་
སྦྱང་བའི་གཟུང་ནམ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་ཞིང་། སྡོན་པོ་ཡང་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
འདོད་པས་དེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལ། སྤྱི་རོལ་དོན་
དུ་བྱུ་བ་བར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི། དེ་འབྲ་བའི་ནམ་པ་དེ་སྡོན་པོའི་འབྲ་ནམ་
ཚུལ་ལས་སྡོན་པོ་དངོས་མིན་ཞིང་སྡོ་འཛིན་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
སྡོ་འཛིན་ལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྡོན་པོས་ཚུར་གཏད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་སྡོ་
འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་བྱུང་བར་མི་འདོད་པ་འདི་ནི་སྤྱི་དོན་འཛོག་
ཚུལ་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པར་སྦྱང་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཚུལ་པས། ཉི་ཤུ་

པར། བྱག་གི་གཅིག་ཆར་སྐྱར་བས་ན། སྤ་རབ་རྩལ་ཆ་བྱག་ཏུ་འགྱུར། བྱག་པོ་
དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། གོང་བྱའང་རྩལ་སྐྱར་ཅམ་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
གཞོད་བྱེད་མང་ཏུ་སྐྱས་སོ།

འདི་ལ་སྤྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་
བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པར་ཁས་སྦྱངས་དགོས་པས། དེ་ལ་རྩལ་སྐྱར་ཆ་
མེད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཐལ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི་
འདོད་ལན་བཏབ་པར་གསལ་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྩལ་སྤྱི་བའི་ཡང་
མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྒྲུང་བས། རྩལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱེད་ཏུ་བཞེད་
དོ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོས་ནི་རྩལ་སྐྱར་ཆ་མེད་མི་བཞེད་དེ།
དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོས་ནི་
སེམས་ཅམ་པའི་རང་རིག་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྩལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཆུངས་པར་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བཞེད་ཚུལ་མི་
འབྲ་བར་གསལ་བར་གོ་ལ། འོན་ཀྱང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རྩལ་བསགས་པ་ལས་གྲུབ་
པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པར་འདོད་དགོས་
པས། གོང་ཏུ་སེམས་ཅམ་པས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཇི་
ལྟར་ཡིན་པ་ནི་དབྱེད་དགོས་སོ།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་སྐྱར་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ནི། བུམ་
པ་ལྟ་བུ་རྩལ་སྐྱར་བསགས་ནས་བུམ་འཛོན་མིག་ཤེས་ལ་ཚུར་རྣམ་པ་གཏད་པར་

བཞེད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ནམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་བཏགས་
 རོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པར་མི་འཛོག་པར་ཆ་རིམ་ཕྱིས་ཀྱང་ཐུག་མེད་དུ་བཞེད་
 དེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེས་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆ་མེད་བཀག་ནས་དེ་མེད་
 པས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ནི། ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་འགོག་
 རུས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་པས་དེ་ལ་ནི་ལུང་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གཞོད་པར་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

འདི་ནི་མཁས་དབང་སྤྲ་མ་ལམ་རིམ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཉམས་གཙུག་དཔར་
 མ། བོད་གསུམ་པའི། འོག་གངས་ ༡༤༥ ཟླ་ ༥ མདོ་ཉི་ཤེས། ༥༠༽ ལས། གཟུགས་
 འེན་ཏུ་སྤྲ་བའི་མཐར་ཐུག་དེ་ཆ་བདུན་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། སྤྲ་ཡང་རྩལ་སྤྲ་
 རབ་བགོས་ན་ངེས་པར་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ།། ཀུན་དགའ་བོ། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 འདི་ཉིད་བགོས་པས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་འགྱུར་ན། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལས་
 གཟུགས་ཀྱི་ནམ་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་བྱངས་པ་འདི་དང་མཐུན་མིན་
 དང་། དེར་མ་ཟད་དེང་དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་ནམས་ཀྱིས་རྩལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ལ་རྒྱལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་གོ་ས་ངེས་བཟུང་མེད་པའི་
 རུས་པའི་རང་བཞིན་ཡལ་བར་འགོ་ཚུལ་སྤྲ་བ་དང་ཡང་འབྲ་མིན་བཅས་དབྱེད་
 པར་བྱ་དགོས་པར་སྣང་ངོ།།

གཞན་ཡང་དབྱེད་བྱ་ཞིག་ལ། རྣམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལས་ཐོག་མར་གོང་བྱ་
 ཚྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཆ་སྤེལ་ནས་མེད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་གོང་བྱའི་
 མགོ་ཐོག་མར་ཚྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་དེ་དག་ལ་ཆ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཆ་མེད་དུ་
 འགྱུར་བས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཆོག་པ་ཀྱང་རགས་པར་འགྱུར་བར་མི་རུས་ལ། ཡོད་
 བ་གོང་གི་མདོ་ལས་སྤར་ཡང་བསལ་ན་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཞེས་པ་དང་།
 དེ་དག་འདུས་ཏེ་གོང་བྱ་རི་ལྟར་ཚྱུ་བྱེད་དང་། རྒྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡལ་འགོ་བར་
 སྤྲུལ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཡིན་སྟོང་འཆར་དཀའ་བས་དབྱེད་བྱར་སྤང་ངོ་།།

ཡང་དབྱེད་བྱ་ཞིག་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་རྩལ་ཡོད་མེད་འདོད་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་རྩལ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དཔག་ཆད་བརྒྱ་
 རས་སྟོང་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྩལ་སྤར་བ་མཐོང་བའི་མདོན་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་སྤྲི་རིམ་ཞིག་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཁུང་དུ་ཉི་ཟེར་ཕོག་པའི་
 ཆེ་དེར་རྩལ་སྤར་གངས་མེད་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྩལ་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཅེས་འདོད།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྩལ་ཡོད་ན་རྩལ་ལྟ་བུའི་གོ་ས་ལ་སོ་སྟེ་དང་།
 འཕགས་པ། དག་བཅོམ་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའམ་གཟིགས་
 པའི་ཆེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་
 པའི་རྩལ་སྤར་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེས་ན་མཐར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་
 གཟིགས་པའི་རྩལ་དེ་ལ་ཆ་སྤེལ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་

ཐལ་བ་དེ་རང་ཉིད་ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་དེ་ཉིད་ཆ་མེད་དུ་འདོད་
དགོས་པར་འགྱུར་བར་དོགས་ཏེ་དབྱུད་པར་བྱའོ།

ལྷ་པ་ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ།

ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གཞན་དང་སྤྱོད་
མོང་མ་ཡིན་པའམ་མི་འབྲ་བར་སྦྱར་ཚུལ་ནི། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུའང་
རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྫས་སྤྱུ་མེད་པ་སོགས་གསལ་ཚུལ་ལེགས་བཤད་སྟོང་
པོར་གསལ་ཞིང་། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་
པར་མེད་ཚུལ་དེ་ལ་བསམ་སྟེ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་འབྲ་དེ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
ཆེན་པ་འགའ་རེ་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་
མེད་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་གཏན་མི་འབྲ་
བར། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐེག་པ་གང་གི་ཡང་
ཆོགས་ལམ་ལས་གོང་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་བཞེད་པས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྤྲུང་ངོ་།

དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ།

དེ་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མང་དུ་མངལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། གསུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མར་སྒྲུང་སྟེ། མཁས་པ་འགས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་སེམས་བྱང་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙུག་སེམས་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་གཞོད་བྱེད་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བར་ཐོས་སོ།།

ཡང་མཁས་པ་ལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་རྗེ་སྐྱབ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་ཅི་བཞིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཞེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་པར། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཀྱན་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་བདེན་གྲུབ་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གདན་འདྲུངས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གདན་འདྲུངས་ཞེས་པ་ལྟར་ལ། དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཅི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། ལྷ་ཆོག་སྤྱི་མས་དྲི་མ་ཅན། ཅི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་།

བཅུག་ན། ཇི་མ་འཆིག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་
སེམས། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཇི་མ་ཅན། ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ཇི་མ་སྟེག་ དེ་
ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་
ལྷགས་འདིས་འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་པའང་གནད་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་
སྟོབ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་དེ་ལྟར་ན་ཡང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་
གསུངས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་གཏད་སོ་གཙོ་བོར་ནི།
བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེའི་གསུང་སྟུང་འཇུག་ཤེས་
རབ་ལེའུ་ཟེན་གྱིས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྗེའི་སྟུང་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ལེའུ་དགྲ་པའི་
དབྱར། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱབ་ཏུ་བྱེད་པ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་
སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་དོ། ཞེས་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀས་གསུང་
ཆིག་གཅིག་མཐུན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་གོའོ།

དེས་ན་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་
སྐྱབ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟར། ལྷགས་འདིར་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་
སྐྱབ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བཞེད་པ་ཅུ་མ་འདྲ་ཡང་། བདེན་འཛིན་ནམ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གྱང་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་མི་བཞེད་མི་འདྲ་ཞིང་། འདི་པས་བདེན་
འཛིན་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་པས་བདག་འཛིན་ཉོན་སྐྱབ་ཏུ་
འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྐྱར་རྒྱ་ཡིན་པར་མཛོན་ནོ།

བདུན་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་འཛོག་ཚུལ་ནི།

བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བས་ཆོས་ཀྱན་གྱིས་རང་རང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྦྱིད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་འང་དངོས་པོར་འདོད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། ལྷགས་འདིས་ཞིག་པ་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་དང་ཞིག་པས་འབྲས་བྱ་སྦྱིད་པས་དངོས་པོར་བཞེད་ལ། མདོ་སེམས་གཉིས་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཞིག་པ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་ལ། འདི་པས་ནི་ཞིག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྦྱབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དཔེར་ན། ཁང་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་སྤར་ཁང་པ་ཡོད་པར་མི་གོ་ལ། ཁང་པ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་ན་སྤར་ཁང་པ་ཡོད་པར་གོ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ལ། འདིས་ཟད་པ་དང་། རྗོགས་པ། ཆད་པ། ཆར་བ། ཡལ་བ། ཤི་བ། འདས་པ་བཅས་ལ་འང་མཚུངས་པར་སྤང་སྟེ་ད་དུང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཏོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་ནི་མི་འདྲའོ།

འོ་ན། ཆང་དང་སློག་གཅིད་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་ཟུང་འདས་སོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤར་མ་ནི་དེ་འདྲ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་པས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་སྤང་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ནི་ཅ་ཤིང་ཉིག་ཆེན་ཟུང་འདས་བརྟག་པར། འདིར་

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྤང་བ་རྒྱབ་པའི་
གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཕྱང་འདས་སུ་བྱའི། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་བྱི་མའི་རིགས་འབྲམ་སྐྱེས་པ་ནི་ཕྱང་འདས་སུ་མི་
བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་སྤྲུལ་མ་བཟད་པས་བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པར་བཤད་ཅིན་པའི་བྱིར་
རོ།། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་འདས་བཞག་
ཚུལ་དེ་དངོས་པོར་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་
སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་འདོད་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
མིན་ནམ་སྟམ་མོ།།

བརྒྱུད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

མདོ་སེམས་གཉིས་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འདས་པ་དང་མ་
འོངས་པ་མེད་དགག་ཡིན་པས་རྟག་པར་འདོད་ལ། བྱེ་སྤྲུལ་དུས་གསུམ་དངོས་
པོར་འདོད་ཚུལ་ནི། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པ་ལས། བྱེ་བྲག་སྤྲུལ་
རྣམས་སྤྲུལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་འཛོག་པས་སྤྲུལ་པ་
འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དངོས་པོ་གཞན་
ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གོའོ།།

ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་
 ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པ་ལས། དབུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་དེ། དེ་རབ་བྱེད་བཅུན་པའི་
 སྐབས་སུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དངོས་པོར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ།
 འོན་ཀྱང་སྙུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་བཞེད་
 པས་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་དང་མི་འབྲུལ། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་འོ།

དེ་ལྟར་ན། རུམ་པ་ཆོས་ཅན། དུས་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུས་ཡིན་ན་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་བྲབ་པ་ནང་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་ལྟན་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བ་དུས་
 ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་དུས་ཡིན་པས་བྲབ་པར་བཞེད་པ་
 མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་
 པས། གཞུང་འགར་གཞི་གྲུབ་ན་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས་བྲབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་མིན་དབྱེད་བྱར་སྒྲུང་ངོ་།

དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན་གོང་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་འོང་བ་ནི།
 འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་བདག་མེད་སྒྲོམ་
 དགོས་ཚུལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཀུན་གཅིག་མཐུན་དུ་བཞེད་པར་འབྲེལ་ང་།
 བདག་འཛིན་ཞེས་པའི་བདག་འཛིན་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་གྱིས་དེ་ལྟར་

བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དང་། རང་
མཚན་གྱིས་དང་། ཚུགས་སྤྱབ་ཏུ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་དང་། རང་ཉིད་རང་གི་
གཤེས་ལུགས་སུ་དང་། རྟོན་དམ་པར་རམ་བདེན་པར་སྤྱབ་པ་དང་བདག་ཏུ་སྤྱབ་
པ་རྣམས་ལ་བྱང་པར་གཏན་ནས་མེད་པས། འདི་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
བདག་འཛིན་གྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་མང་ཏུ་ཡོད་
དེ། དེ་ཡང་ཡོད་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱུང་བ།
ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ། བཅད་ཤེས་ལ་ཆད་
མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ་ཡིད་མངོན་ཆད་མས་བྱུང་བ། མངོན་
གྱུར་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ། བྱུང་འདས་གཉིས་ལས་ལྷག་མེད་
བྱུང་འདས་སྡོན་ཏུ་ཐོབ་དགོས་པ། སོ་སའི་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་
པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
ཡོད་པ། གཞན་སྤྱི་ཁས་མི་ལེན་པ། མེ་ཏུ་བ་ལ་ལྟོས་པ། བུད་ཤིང་མེ་ལ་ལྟོས་པ།
འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་ མངོན་པ་
ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ལ་དག་བཅོམ་དངོས་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ། སྤྱོད་པས་
མེད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་
ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་སྤང་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཐག་བཅས་གྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་པ་རྣམས་སོ།།

ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མྱི་བ་སྤངས་པས་བྱུང་བ། འགོག་བདེན་ལ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ། ཏྲག་འཛིན་ལ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བྱུང་བ། ཤེས་པ་ཡིན་
 བ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་སོགས་ནི་སྤྱོད་མོང་
 མིན་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པས་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་ནམས་ངེ་ལྟར་ཡིན་
 མིན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་ཏྲ་སྤང་
 དུ་སྤང་བའི་སྒྱུ་མ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་
 དམ་པ་འདི་ཡི་ནམ་གཞག་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་
 འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྤང་ཡང་། རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། དེའི་གོང་དེ་ཉིད་དུ། སྤོ་
 སོགས་དང་གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་བཞིན་སྒྱུ་མའི་ཏྲ་སྤང་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ལའང་
 དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་དེ། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་སྤང་ངོ་།།

ཡང་འཇུག་རྟེན་ལས། ལུགས་འདིའི་གང་བྲག་འཛོག་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་མ་
 ཡིན་པར་ཤེས་ན། གཟུགས་མེད་དང་སོ་གསུམ་དང་། སྤིད་ཅེ་འཕགས་པས་
 བྲག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་འགོ་བ་ལྟོག་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་དོན་
 མཐུན་ཐེབས་པ་སོགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གཞུང་
 དེར། ལུགས་མཆོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་འདིའི་གང་བྲག་འཛོག་ཚུལ་ལ་ནི། སྤང་སོ་ལས་
 རོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་སོ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ལས་དང་

ནམ་སྒྲིན་ཁས་སྦངས་པ་ན། མདོ་ཕྱི་མས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་
 ཐོ་གང་ཟག་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྦང་བུའི་གསེབ་ནས་
 མི་འཛོག་པར། དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐོ་འཛོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་
 རོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གང་ཟག་འཛོག་ལུགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ།།

གོང་གསལ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ལ་སྤྲང་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཞོད་པ་ལགས་ན་གཞུང་ཀུན་
 གྱི་ཆེག་ཟེན་དང་མཐུན་པ་ནི་ཡོང་དགའ་ལ། གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་སྤྲས་ཟེན་དང་མི་མཐུན་པའང་མི་ཉུང་
 བ་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། ལུང་རིགས་ནམ་དག་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཆབས་ཆེ་རིགས་མཆིས་
 ཆོ། ཆོས་སྤྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་ནམ་པས་སྤྱགས་རྗེས་བཟོད་བཞེས་ཐོག་ཆར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་
 གནང་བའི་རེ་སྤྱལ་ཁྱེ་རྒྱ་བཅས་དགེ་མིང་དཔལ་གྲགས་པས། ས་འབྲུག་ལྷ་བ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༥ ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༤༤ ལྷ་བ་ ༡༢ ཆེས་ ༣ ལ་ལྷེ་ལི་བོད་ཁང་དཔེ་མཛོད་དུ་བྲིས་པའོ།། །། སྤར་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥
 ལྷ་བ་ ༡༢ ཆེས་ ༡༢ ཏེ་དགའ་ལྡན་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་མོར་བསྐྱར་བཅོས་གང་འོས་རྫོགས་པར་བཀྲིས་པ་
 དགེ་ལེགས་འཕེལ།

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྐྱོར་ལ་དོགས་དཔྱོད་གནད་བསྟུས།

དེ་ཡང་ངེས་ཀྱང་དུ། འཇམ་མགོན་ཐུགས་མཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོས་ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར་དུ། ཤེས་རབ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བུའི་མིག་།
སྟོང་པའི་ཅ་བ་དྲུངས་ནས་འབྱེན་པའི་ལམ།། གསུང་རབ་ཀྱན་ལས་བསྟུགས་
པའི་ཡོན་ཏན་གཏེར།། གཏི་ཐུག་ཐུན་སེལ་སྟོན་མེ་མཆོག་ཏུ་གྱགས།། དེ་
ལྟར་ཤེས་ནས་ཐར་འདོད་མཁས་པ་ཡི།། ལམ་དེ་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་
མཛད།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས།། ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ལོ་ལོ།། ཞེས་སྟུགས་བཅེ་ཆེན་པོས་གདམས་པར་མཛད་
པ་ལྟར་སྟུབ་པའི་མཆོད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་འགྱུར་བར་རེ་སྟེ་དོགས་དཔྱོད་འདི་ལྟར་
དགོད་རྒྱུར།

དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས་སུ།
ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ངེ་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ལྟ་བུ་ངས་པར་འཇུག་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་

བར།། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།། ཞེས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དགག་
 བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་སྟོ་ལ་མ་ཤར་ན། དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་
 ལུས་པར་གསུངས་པས། མེད་རྒྱུའི་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་
 བྱའི་ནམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤར་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པའི་ངོ་
 པོ་ལེགས་པར་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ།། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བས་འབྲལ་དུ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་འཛིན་ངོས་ཟེན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་
 ཕྱིར། རྫོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། གྲུབ་མཐའ་སྟོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་
 གྲུབ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ངོས་མ་ཟེན་པར་རིགས་
 བས་དགག་བྱ་བཀག་གྱང་། རྫོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་གཞོད་པས་སྐབས་དོན་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ།། ཞེས་ཚུལ་འདི་
 ཉིད་ལ་བསམ་གཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་གནས་འདིར་སྐྱུལ་མེད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱུལ་གྱི་འཛིགས་
 སྐྱག་བསལ་བ་ལ་ངེས་པར་སྐྱུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྐྱུལ་གྱི་
 འཛིགས་པ་བསལ་དགོས་ཀྱི། དེར་སྐྱུལ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སྐྱུལ་ཟེར་བ་དེ་ངོ་པོ་
 འདི་འབྲཞིག་ལ་གོ་དགོས་སོ་སྟམ་པའི་སྐྱུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ལ་ལེགས་པར་མ་
 ཤར་བར་གཞན་སྤང་ཆེན་ལྟ་བུ་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཤར་ཏེ་དེ་མེད་པར་ངེས་པས་སྐྱུལ་
 མེད་པར་ངེས་མི་ལུས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་ལེགས་

པར་མ་ཤར་བར་དེ་མེད་པར་ངེས་མི་རུས་ལ། དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་མ་བེན་པར་
འདིའི་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་འགོག་ཚུལ་སོགས་ནི་
ལམ་ངེས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ་
སྟུང་མོ།།

འདིར་ནི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་
གྲུབ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་འདྲ་མིན་བྱུང་བར་སྒྲིབ་བས་དེའི་སྒྲིབ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
གཞུང་རྣམས་གོང་འོག་དང་པན་ཚུན་བསྐྱིགས་ནས་དབྱུང་བསྐྱར་ཐོག་སློང་ངོ་
འཆར་ཚུལ་ལ། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས། གནད་
བསྐྱུས་ན། གཞུང་འདིར་སྐར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཅམ་གྱིས་
བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པར་དང་དོན་དམ་པར་དང་ཡང་
དག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེ་ལྷོ་ཆེན་རབ་བྱེད་
དང་པོར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའང་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོའི་གས་སུ་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་དུ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་
བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། ཡང་རབ་
བྱེད་ཉེར་བཞེ་པར། འདི་ནི་པན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་སུ་བ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་

འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་སྟེར་བར་ནུས་པ་ཆེ་བར་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་སོ།།

འོན་ཀྱང་། དྲང་ངེས་ལྷན་ལའི་སྤང་བ་ལས། རང་ལུགས་ནི། ཐལ་འགྱུར་
བས་རང་འཛིན་རྟོག་པ་རང་ལ་ཆད་མར་སོང་བས་མ་ཆེ་མ་བར་ཡུལ་སྟེང་ནས་
གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད། ལུགས་འདི་ལ་དེ་
ཅུ་ཀྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་
ཏེ། ཐལ་ཆེར་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདི་ལྟར་དོགས་
ཏེ། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགག་བྱར་འཛིན་ཚུལ་བཞེད་པར་
སྤྲད་གོས་པས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དགོས་པ་ལས་
དེ་མི་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དེས་བདེན་བཞི་
བཞག་པ་ཅུ་ཀྱིས་མ་ཆེ་མ་བར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་
ཚུལ་བཞེད་པ་ལས། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དེ་བདེན་བཞི་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཅུ་
ཀྱིས་མ་ཆེ་མ་བར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་
དེ་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཆེ་ངེས་པར་བདེན་བཞི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་
མར་སོང་བར་བཞེད་ཚུལ་ནི། འོག་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ལས་གསལ་ལོ་
སྟུང་མོ།།

དེ་ཡང་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། ཆད་མའི་
དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛིན་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་ཆད་མས་

རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དང་སྒྲུ་མ་གཉིས་གཏན་མི་འབྲ་བའི་བྱིར་རོ།
 ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཆན་སྤྱང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྲུལ་པར་སོང་ན་
 དེས་རང་གི་གཞུང་བྱ་རྟོག་པར་འཛིན་མི་རུས་པས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་
 ཆད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆད་མར་སོང་ས་སྤྱང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཆན་ལ་
 མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་
 ལྷའི་རང་མཆན་ལ་མཛོན་སུམ་ཆད་མར་མ་སོང་ན་ཡུལ་ལྷ་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་ས་
 མེད་ལ། ཡུལ་ལྷ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་འང་དེའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ཆད་མར་
 འགྲོ་བར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་པར་སྤྱང་རོ།

ལར་ནས་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཀུན་
 གྱིས་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆེམ་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་
 མི་འདོད་པས། ཆད་མ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆེམ་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་
 ཞིག་མི་འདོད་དོ་སྟུམ་ལ། དེས་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཡོད་པར་མ་སོང་བར་དོན་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཞེས་བྲི་དགོས་པ་ལ། ཡིག་
 མཁན་གྱིས་རང་འཛིན་རྟོག་པ་རང་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆེམ་པ་
 ཞེས་བྲིས་ནོར་ཤོར་བའང་ཡིན་མི་སྲིད་པ་མིན་ནམ་སྟུམ་མོ།

དེར་མ་ཟད། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་

འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཟུགས་སོགས་སྐྱབ་ ། འབྲུག་ ། བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། ཆད་མའི་དབང་གིས་
 གཞལ་བྱ་འཛིན་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལས་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་ཆད་
 མ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོ་གཞོད་མེད་དང་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་སོ་སོར་ཡིན་
 ཚུལ་གསུངས་པས། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་དེ་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་གོ་འདུག་པས་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་
 པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེས་ན་གོང་གསལ་ལྟར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་
 གསུངས་པ་རྣམས་དང་མིང་ཡང་མི་འབྲ་བར་ཐ་སྙད་རང་བཟོ་འབྲ་མིན་གྱིས་པ་
 དག་ནི། གཞུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ལས་ཆེ་
 ཡང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། དེས་ན་འཛིན་རྟོན་ན་འབྲེལ་སྒྲོར་གཞོད་པ་
 ལ་སྐྱེད་ཀྱབ་སྒྲོར་གཏོང་ཞེས་པ་ལྟར་མ་སོང་བར། གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་
 གཞི་གཞན་དབང་དེ་རིམ་ལྔར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་
 པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་སྒྲོང་ཚུལ་དེ་འབྲའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམས་ན་བདག་འཛིན་
 གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་ཡིན་གྱི། ལུགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོང་པ་
 བསྒྲོམས་ན་ནི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་
 སོང་བར་གལ་ཆེའོ་སྟུམ་མོ།།

དེ་ལ་གོང་གི་གཞུང་དེར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་

སྐབས་སུ། འོ་ན་དབྱུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས། འོ་ན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་གྱུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོ་ན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་འདྲུག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་དང་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་ལ་བཤད་པ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་དགག་བྱེ་ལ་འོ་ན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུབ་པའི་འོ་ན་དམ་
 ལ་གཉིས་སུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་འོ་ན་
 དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྱུབ་པ་གཅིག་དང་། སྒྲེའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མིན་པར་འོ་ན་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འོ་ན་དམ་དུ་ཡོད་པར་
 བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་འོ་ན་དམ་དང་དེའི་རྒྱུ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། སྤྱི་མའི་
 འོ་ན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མི་སྤིད་དོ། དེས་ན་སྤྱི་མའི་འོ་ན་དམ་
 དུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་མའི་འོ་ན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་། སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་
 དགོས་སོ། འདི་མ་བྱེད་པར་དགག་བྱེའི་ཚད་འཛིན་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་
 དང་། དབྱུང་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་།
 ཐལ་འགྱུར་བའི་དེའི་སྐབས་སུ་འདྲ་། དགག་བྱེ་ལ་འོ་ན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུབ་པའི་
 འོ་ན་དམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 འོ་ན་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱུང་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་འདིར་སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་གོང་དུ། སྐྱེ་བ་ནི་ཞེས་པ་

ནས། སྐྱེ་བར་དང་ཡོད་པར་བྱུང་བ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་སྤང་ལ།
 དེས་ན་དེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དེའང་བྱུང་བ་གཅིག་དང་ཞེས་
 གོ་དགོས་པར་མངོན་པས། དང་པོའི་དོན་དམ་དེ་རིགས་ཤེས་དང་དེའི་ངོར་བྱུང་
 བ་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྤར་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་རིགས་ཤེས་དེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 བྱུང་བ་སྟེ། དེས་གང་ལ་དབྱུང་བའི་གཞི་དེའམ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
 ལེག་རྟེན་པའམ་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ལ་བཞེད་པར་གསལ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱང་
 བྱུང་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་སྤྱི་མ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཅོད་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས་པར་སྤང་སྟེ།
 འདི་མ་བྱེད་པར་དགག་བྱའི་ཆད་འཛིན་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དང་། དབྱུང་
 བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ།

འོན་ཀྱང་དུ་སྤར་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་
 བདེན་འཛིན་ལ་སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། ཞེས་པས་སྤར་མའི་ཡོད་འཛིན་
 ལ་སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་
 ཡིན་སྟམ་ན། དེའི་དོན་དེ་ལྟར་འགྲེལ་མཁན་འདྲ་མིན་བྱུང་བ་ནི་བདེན་མོད། འོན་
 ཀྱང་རང་སྤྱོད་འཆར་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། སྤར་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་
 འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ་ཞེས་པར།
 དེའི་བདེན་འཛིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེ་དེ་སྤར་མའི་ཡོད་འཛིན་ལ་གོ་བྱ་མིན་ཞིང་། ལྟན་
 སྐྱེས་དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤྱད་ལུགས་

ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པར་སེམས་སོ།།

ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ནོ་ཞེས་པས་དེ་སྤྱིར་
བདེན་འཛིན་ཅམ་མམ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་སུ་བསྟན་པར་གོའོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྣམ་བཤད་དུ། རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་
ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་སྟོས་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པས། སྤ་
བའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ནི་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བསྟན་པར་གོ་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་འདིར་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོ་ལས། དེགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་
བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀྱན་བརྟགས་སུ་
བྱའོ། ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དེ་དག་དང་།
རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་དག་བདེན་འཛིན་
དང་བདག་འཛིན་དངོས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ལ། དེ་དག་ལྟ་སྐྱེས་མིན་ཚུལ་དང་།
གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་པས་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པར་དོགས་སེལ་
མཛད་ཚུལ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ལྟ་སྐྱེས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་
ཞེ་ཡིན་སྟམ་དུ་དོགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་དཀའ་གནད་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བར་སྤང་བས། རང་སྒྲོར་འཆར་ཚུལ་སྤྱི་བར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བས་འབྲལ་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་བདེན་

པར་གྲུབ་པའམ་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་སུ་འདོད་པ་དེར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་བཤད་པ་ནམས་ཀྱང་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་ནི། བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་དེ་དག་བདག་
 འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་ན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་བཀག་པའི་ཆ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
 སྤང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་སྤྱད་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི་སྤང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་བཤད་
 པ་ལྟར་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཡིན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
 བཅོད་དུ་ཡོད་མེད་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཏུ་དཔྱད་པ་མིན་པས།
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་
 ཁས་སྐྱངས་ཞེས་སྤྱོད་བའི་དོན་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གོའི་སྟམ་མོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཆ་
 ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱམ་པ་བདེན་མེད་འཆར་ཚུལ་ལའང་མི་འདྲ་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས་གོང་སྤྱོད་དེ་དག་ནི། གྲུབ་མཐའ་
 སྤྱོད་པས་འཕྲལ་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་བམ་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་

ཅམ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མེད་པས་བདེན་
འཛིན་དང་བདག་འཛིན་མིན་ཞེས་བསྟན་པ་ལས་བདེན་འཛིན་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་
བྱུང་བར་བསྟན་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་བོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་
བརྟགས་སུ་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བདེན་འཛིན་དུ་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རོ།།

དེར་མ་ཟད་སྒྲིབ་སྐྱེས་དུ་དགག་བྱེ་བྱུང་བ་འགོག་སྐབས། དེ་འབྲེལ་
རང་བཞིན་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་ངེས་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་
བ་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པར་བཞག་མི་རུས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་བྱུང་བར་གསུམ་
ལྟན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་ངེས་པ་དེ། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་སྒྲིག་
སྤྱོད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། དེར་ཐལ། གྲོག་སྐྱུར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་
བར་གསུམ་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་འཛིན་སྒྲངས་མི་སྤྱིད་པའི་
སྤྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་དེའི་འཛིན་སྒྲངས་
དེ་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་དང་བྱུང་བར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་
གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེས་ན་བྱུང་བམཐའ་སྐྱེ་བས་འཕྲལ་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་། སྤྱིར་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་བྱུང་
པར་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པར་མཛོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་འདྲ་

རྟོགས་ཞེས་འདོད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱང་ལེགས་པར་གོ་བུས་སོ།།

འོ་ན་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་
དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཞེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་
དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ་ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་སྤྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་
པའི་རྟོག་གོ་འབར་བའི་ལུང་དོན་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབུ་མ་
སྒྲིང་པོར། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག ། དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི།། ངོ་བོ་
ཉིད་མིན་བྱས་སྤྱིར་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། ས་
ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།།
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།།

དེ་ནི་དབུ་མ་སྒྲིང་པོའི་ལུང་དོན་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་བྱུང་ན།
དོན་དམ་པར་བྱུང་བའི་སྐྱབ་ཤེད་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་སྤྱི་མ་ལྟར་དུ་
བྱུང་དགོས་པ་དེ་ཉིད། ཅེས་གསུམ་གསུངས་པའི་སྤྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། སྤྱིར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་
དམ་པར་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་མངོན་ཏེ། དེའི་འོག་དེར། དེ་
ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་
ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་བྱུང་
ཅེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྟོག་གོ་འབར་བའི་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་ན་དབུ་

མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དེའང་དབྱེད་གཞི་དེ་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། དབུ་མ་སྒྲིབ་བ་ལས། འདི་དག་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་འཇུག་སྒྲིག་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དངོས་མིན་པར་རིགས་པས་
དབྱེད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་
གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་
པོ་དང་། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
འཕེན་ཀུས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་
ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འབྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
ཚུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་དག་ཡིན་པར་གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱིགས་ཏེ་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་
གསལ་བར་གོའོ་སྟུང་མོ། །

གོང་གི་ལུང་དོན་ལ་གཞན་དག་གིས། རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་དེ་དགག་
བྱེ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་གྱི། དབྱེད་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དགག་བྱེ་ཡིན་པར་
འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་ལས། འདི་མ་སྐྱེད་པར་དགག་བྱེའི་ཆད་འཛིན་རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་
དང་། དབྱེད་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་དེ་གཉིས་
རེ་རེ་ནས་དགག་བྱེའི་ཆད་འཛིན་མི་འཐད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་

བས་གོ་ལ། དེས་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རིགས་བས་དབྱུང་བཅོད་མི་བཅོད་
 གྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་བ་དེས་ཆེད་མ་ཆེད་ཡིན་ལ། ཞེས་
 དང་། ཅ་ཤེ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་བ་ལས། ཆེད་པའི་དོན་ནི་ཤེས་བ་དེས་
 དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་རྣམས་གྲུང་བསྒྲིགས་བ་
 ལས་ལེགས་པར་གོ་བྱས་སོ།།

དེ་ཡང་གང་ལ་དབྱུང་པའི་གཞི་དེ། དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་བས་ཆེད་
 བཅའ་གྲུབ་བ་ལ་འདོད་དགོས་པར་གོ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་
 རིགས་བ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟེ་ལག་གསལ་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བྱའི་རིགས་བ་དེས་དབྱུང་བཅའ་
 བཅའ་བ་ན་སྟེ་བ་ལ་སོགས་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆེད་པ་ལ་དབྱུང་མི་བཅོད་པ་
 ཞེས་ཟེར་ལ། རིགས་བ་དེས་མ་ཆེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཁེགས་བ་མིན་གྱི་ཡོད་ན་
 རིགས་བ་དེས་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གྲུབ་ན་ཁེགས་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 དང་། ཐུའུ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་གྱི་མེ་ལོང་ལས། ཐལ་རང་གཉིས་
 ཀ་གང་ཟག་རིགས་བས་ཞེས་བ་ནས་འཆོལ་ལུགས་དེས་བཅའ་ནས་དབྱུང་གཞི་
 དེ་ཆེད་རྩུ་བྱུང་ན་རིགས་བས་དབྱུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད། ཅེས་གསུངས་བ་
 སོགས་གྱིས་ལེགས་པར་གོ་འོ་སྟུང་མོ།།

འོ་ན་ཅ་ཤེ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་དགྲ་བ་ལས། དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་མི་ཆེད་
 བར་བདག་བཏགས་ཡོད་དང་རྣམས་ཡོད་གཉིས་ཀར་མཚུངས་མོད་ཀྱང་མ་ཆེད་

བས་བདག་གཉིས་ཁེགས་མི་ཁེགས་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱས་ཡོད་རིགས་བས་
 དབྱུང་བཅོད་ཡིན་ལ་བཏགས་ཡོད་དེ་ལྟར་མིན་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་
 བས་རྒྱས་ཡོད་རིགས་བས་དབྱུང་བཅོད་དུ་འདོད་དགོས་པས་རི་སྐད་བཤད་པ་
 དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་གོང་དུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྙད་ལ་ནི་ངའི་གཟུགས་དང་ངའི་སེམས་ཞེས་བདག་ནི་སྤང་པའི་རྗེ་བོ་དང་སྤང་
 པོ་ནི་དེའི་ཁོལ་ལྟར་འདྲིན་པས། བདག་གི་མཆན་གཞིར་སྤང་པའི་རྒྱན་ནམ་
 ཆོགས་པའམ་ཡ་གྲུལ་རྣམས་འདྲིན་པ་ནི་གཏན་མི་རུང་ངོ་།། ཞེས་དང་། བདག་
 དང་སྤང་པོ་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འདྲིན་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འདྲིན་པར་མི་འགྱུར་
 རམ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱས་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མེད་
 དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བཏགས་ན། རང་སྤྱེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
 བཏགས་ཡོད་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་རྒྱས་ཡོད་ཅིག་མཆན་གཞིར་རྟེན་པ་
 འདྲིན་པས་དེ་རིགས་པའི་དབྱུང་བཅོད་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པར་གོ་དགོས་པར་
 སྤང་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ།།

འདིར་དབྱུང་གཞི་གནད་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཐུན་ཡོད་འདྲིན་
 ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་འདྲིན་དངོས་མིན་ན། འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། མཉམ་
 ཉིད་བཅུ་འཛིན་འདྲིན་སྐབས་སུ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མཆན་མ་མི་འབྲ་བར་སྤང་བ་
 རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་མེད་པར་ཆོས་ཀྱན་འབྲ་བའོ།། ཞེས་
 དང་། བདེན་གཉིས་སྐབས་སུ། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤང་སོགས་རྣམས་གཟིགས་
 རོ་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་
 དག་གི་སྒྲིག་སྤྱོད་ལ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་པས།
 དེ་དག་གི་འཛིན་སྒྲུངས་དེ་བཞིན་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་
 དོགས་པ་བྱུང་ཚུལ་སྤྱོད་པ་མང་དུ་སྒྲུང་རོ།།

འདི་ནི་དབྱུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་བས་རི་བཞིན་བཤད་ཀྱས་པར་
 དཀའ་ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་གསུང་གོང་འོག་དང་པན་ཚུན་གྲུང་བསྒྲིགས་ཏེ་
 དབྱུང་ན་འདི་ལྟར་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་སོགས་རྣམས་རང་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤང་སོགས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་བཙུ་པ་ལས།
 ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་
 སོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། གོང་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤང་སོགས་
 རྣམས་གཟིགས་རོ་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་ཞེས་
 པའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ནི་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ཙམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅུ་ཤེ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་སོ་ལས། དེ་ལ་དབྱུང་

མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་ན་ཡོད་པར་དགག་བྱུས་ལ། དེ་དག་མ་སྐྱར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་སོགས་སྐྱར་ཡང་འགོག་མི་བྱས་པར་བཞེད་
 རྒྱུ་། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ནི་བྱུང་པར་སྐྱེ་བྱི་གཉིས་གང་རུང་
 གཅིག་སྐྱར་ན་གཉིས་པ་མི་དགོས་པས་དེ་གཉིས་འབྲ་བར་བཞེད་ཀྱི་དགག་བྱུས་
 དོན་དམ་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་སྐྱར་བ་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་སྐྱར་བར་སྐྱེ་
 བ་སོགས་འགོག་བྱུས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་
 བར་བྱས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། དགག་བྱུས་དོན་དམ་ཀྱི་བྱུང་པར་
 སྐྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་
 བཤད་སྒྲིབ་པོ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ་གོ་ཚུལ་སྐྱེ་བྱི་གཉིས་
 གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་འཇམ་དངོས་དེ་སྐྱེ་མ་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་འདུག་པ་
 ཡང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་དབྱུ་མ་སྐྱར་བའི་ལུང་དོན་ཆོག་ཟེན་སྐྱར་ལྟར་བཀྲལ་
 བའི་རྗེས་སུ། དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དོན་གནད་བསྐྱེད་ཏེ་གསུངས་པ་ལ། ཡང་ན་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་
 རྒྱུ་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་འཇམ་པའི་སྒྲོས་འབྲུབ་དགོས་
 བ། དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོ་ན་སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཞེས་དང་། དེས་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་
 དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་རིགས་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་
 པ་སོགས་ཀྱིས་གོ་ལ། དེ་ཡང་སྤང་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱུང་པར་
 སྤྱར་བ་དེས་སྤྱིར་སྤང་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་སྒྲིའི་ངོར་མེད་པ་ཅུམ་དང་
 མ་གྲུབ་པ་ཅུམ་ལ་གོ་མི་རུང་བར་བསྟན་པར་སྤྱད་རོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ་མཉམ་ཉིད་བཅུ་འེད་དང་སོའི་ཚུལ་དེའང་གོང་ཏུ་བཤད་པ་དང་
 གཅིག་མཐུན་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་སོ་ལས། འོ་ན་རྟེན་
 འབྱུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་པའི་འགག་སོགས་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 བྱུང་གཞི་རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་པའི་བྱུང་གཞི་དེ་འགག་
 སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོད་པ་བྱུང་གཞི་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་ཡིན་མིན་
 དབྱེད་ནས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་
 འགོག་པའི་དོན་ནོ།། རྟེན་འབྱུང་གི་འགག་སོགས་གཤེས་ཀྱི་འགག་སོགས་སུ་

སོང་ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་འགག་སོགས་སུ་
འགྲོ་ཞིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་
ཡིན་ལུགས་ལ་ཟེར་བས་འགག་སོགས་རང་རང་གི་བྱུང་གཞིའི་རྟེན་འབྱུང་གི་
ཡིན་ལུགས་སུ་མ་བྱུང་ཅེས་བའི་དོན་རྟོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྐབས་ལས། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་རང་
བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་། གཞན་དབང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཡོངས་བྱུང་བོ།། དེ་ཡང་གཞན་དབང་
ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡིན་
ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་གྱི་དོན་དམ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་
ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་བྱུང་
གཉིས་སུ་འཛོག་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་འཇུག་
པའི་རྣམ་བཤད་དུ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསུངས་སྐབས་སུ། གཞན་དག་གིས་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མི་འདོད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་པ་གཉིས་
འགལ་བར་རྩྭ་བའི་ལན་དུ། རང་བཞིན་བཀག་པ་ནི་མིག་སོགས་གཤེས་
ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་པ་ནི་བཀག་པ་དེ་མིག་
སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་
བ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་
ལེགས་པར་གོ་བར་རུས་སོ་སྟུང་མོ། །

མདོར་བསྡུས་ན། དབྱེད་གཞི་གང་ཞིག་རང་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་
པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་སྟེ་མོ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་གཞི་དེ་ཉིད་རང་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གཤིས་ལུགས་
སམ་ཡིན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་དང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་དགོས་
པར་སྒྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གོང་དུ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་མ་བྱེད་པར་
དགག་བྱའི་ཆད་འཛིན་རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་དང་། དབྱེད་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
ལ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་
པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ནོར་བ་མང་དུ་བྱུང་སྒྲུབ་རོ། ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཚུགས་སྟེ་དག་གི་འདོད་པ་དང་དོན་གྱིས་གཅིག་མཐུན་དུ་འགྱུར་
བར་ཡང་དོགས་སོ། །

ཡང་གལ་ཏེ་ཐུ་གྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་དེས་རང་གི་
ངོན་ཐུ་གྱ་དང་དེ་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པས་
ངེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་དོ་སྟུང་ན། རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་ཐུ་གྱ་མེད་
ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོར་དེ་མེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དེས་ཐུ་
གྱ་དེའི་ངོར་ཡོད་མེད་བཅའ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།

དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཁོ་ཐོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་རང་
བཞིན་འཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་
སོགས་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་
བཅའ་བ་ཡིན་གྱི། དེགས་པ་དེས་སྐྱེ་འགག་ཅམ་འཆོལ་བ་མིན་ནོ། ། དེས་ན་
དེགས་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེ་ལྷུ་ཆེན་རབ་བྱེད་
གསུམ་པ་ལས། དེགས་པས་དཔྱད་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཅམ་འཆོལ་བ་མིན་
པས། ཞེས་སོགས་གོང་གསལ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་སྐྱེ་འགག་ཅམ་འཆོལ་བ་མིན་པར་བསྟན་གྱི།
སྐྱེ་འགག་མ་བཅའ་བར་མ་བསྟན་པས་སྐྱེ་འགག་ཀྱང་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན།
དེ་ལྟར་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་དུ། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་ཞེས་པའི་
ཐད། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
སྐྱེ་བ་ཅམ་བཀག་གི་ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ཅམ་འགོག་པ་གཏན་མིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ཅམ་འགོག་པ་མིན་པར་
བསྟན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མིན་པར་མ་བསྟན་ཞེས་སྤྱ་ན་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པ་

དཀའ་ལྷོ་མོ།།

དེར་མ་ཟད་རིགས་པ་དེས་སྐྱེ་འགག་གྲང་འཆོལ་བར་འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་
 གྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་
 པའི་ཚུལ་ནི། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་
 བཅོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་
 པས་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་དང་། འོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མི་
 ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་སྐབས་སུ། ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དཔྱད་
 བ་བྱར་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། ཅ་ཆེན་ལྷོ་ག་
 ཆེན་རབ་གྱེད་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་སྐྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
 དཔྱད་པ་ནི་སྤར་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་
 དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་
 དུ་ཡོད་མེད་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་མ་བྱབ་ཏུ་དཔྱད་པ་མིན་པས། རིགས་
 ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་བདེན་པར་བྱབ་པའི་དོན་ཁས་
 སྐྱེས་ཞེས་སྐྱ་བའི་དོན་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གོ་
 ལུས་སོ།།

དེར་མ་ཟད། མཁས་མཆོག་གྲང་ཐང་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སློན་

མེས་བསྟན་པ་དོན་ལྡན་མའི་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
 བཅའ་རྒྱུ་འདྲ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་བཅའ་བ་ཡིན་
 པས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ན་རང་བཞིན་ཁེགས་པར་འགྲོ་ཡི། སྐྱེ་བ་ཅམ་བཅའ་བ་
 མིན་པས་དེ་ཁེགས་དོན་ཡང་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གོང་གསལ་དེ་
 དག་ལ་ངེས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་ལ། གང་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པས་སྐྱེ་འགག་འཆོལ་བ་དང་། དེས་རང་གི་ངོར་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་
 དགོས་སོ་སྙམ་པ་སོགས་ནི། གོང་དུ་ཅ་ཞེ་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ལས་འགག་སོགས་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གསལ་བར་བཀའ་བ་དང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ཞེས་
 པའི་བཅའ་རྒྱུ་དེའང་གང་ཡིན་འོག་དུ་ཅ་ཞེ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
 མ་གོ་བས་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་སྤང་ངོ་། །

ཡང་དཔྱད་བྱར་ཞིག་ལ། བྱམ་པ་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་ཉིད་པར་
 འཛིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་བཏགས་
 དོན་ནི་བྱམ་པ་རང་ཉིད་དང་དེ་བཅའ་ཚུལ་ནི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་
 གོ་དགོས་ཚུལ་མཁས་དབང་ལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པས་གོང་
 དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་ངོར་
 གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་དངོས་གནས་ལ་བཏགས་དོན་བཅའ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི། ཉེ་བར་སྤང་བྱའི་གདགས་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 བོ་དེ་བྱམ་པའོ་སྙམ་དུ་བཏགས་ས་ཡི་དོན་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་

མེད་བཅའ་བའི་ཆོག་སྒྲ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལྷེ་ཀ་ཆེན་
 རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅུ་མ་མིན་
 པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུ་བ་པའི་བསྐྱེད་
 བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
 ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་དུ་ཐལ་
 བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བ་ན་དཔེར་ན་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་ལ་ཅི་ལྟ་གྱུ་འདི་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་
 པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་དབྱེད་པ་ན་དབྱེད་བྱེད་
 ཀྱིས་རྙེད་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གོ་ལ། འདིས་
 གཞུང་དེར་བཏགས་པའི་དོན་ཞེས་པ་འགར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་སའི་
 དོན་ཡིན་པར་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་།

དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་བས་རྙེད་པར་འཛིན་པ་དེས། བདེན་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པའམ་ཚུགས་བྱུ་བ་ཏུ་
 བྱུ་བ་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པའམ་རྙེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བདེན་འཛིན་དངོས་ཡིན་
 ཡང་། འཛིན་ཚུལ་ནི་དབྱེད་པ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲོག་
 སྐྱར་སོགས་ལ་མེད་པས་ལྷན་སྐྱེས་མིན་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེས་ན་དེ་ཉིད་བདེན་
 འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཡང་བྱུ་བ་མཐའ་སྐྱ་བས་འཕྲལ་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་
 བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ནི་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆ་ཤས་ནས་རང་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་བཞག་
 རྒྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ།
 བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམ་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་དེ་
 གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གང་
 ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམ་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་
 པའི་གདགས་གཞི་དེ་རིམ་ལྔར་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་ནས་འཛོག་ན་གང་ཟག་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་བྱམ་
 པ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་པར་འཛོག་དགོས་པ་ལྟར།
 གོང་གསལ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་དོན་བཙལ་ཚུལ་སྟེ་བ་དེའང་བདག་མེད་
 པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པ་དང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
 ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམ་པར་གང་ཡིན་བཙལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་ཙམ་འདྲ་ཡང་
 དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲོ།

དེ་ཡང་དེ་དག་གིས་ནི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་
 དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྒྲིབ་གང་གཅོད་མ་གོ་བར། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་
 རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་གྲུབ་ཆད་རེ་བཞག་པ་དེ་གཅོད་པར་འདོད་པ་
 དང་། ཕྱི་མ་འདིས་ནི་རང་ཉིད་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་བརྟམས་ཀྱང་།

དཔེར་ན་རྒྱུ་འཕེན་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་སོགས་འབྱུང་ངོར་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཚུལ་སྤྱོད་པ་ལྟར། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཅམ་སྤྱོད་སྤྱིར་ཆོད་
 མས་བྱུང་བའམ་དོན་ལ་ཡོད་པ་དེ་གཅོད་པར་གོ་ནས་བྱམ་པ་སོགས་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་ཅམ་མམ་འབྱུང་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་ལས། དོན་དངོས་ལ་བྱམ་པ་ལ་
 བྱམ་པ་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པས་བྱམ་པ་སོགས་རང་རང་གིས་
 སྟོང་པས་རང་སྟོང་ཡིན་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 མདོ་ལས་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་
 སྟམ་དུ་བསམ་ཞིང་སྤྱོད།

འདིར་གོང་དུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོམ་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅམ་སྤྱོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཅོད་
 པ་ཡིན་པ་ནི། གོང་དུ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ཕྱང་བྱངས་
 ཟེན་པ་རིམ་པ་བཞིན། བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་སོས་བྱུང་བའི་ཞེས་དང་།
 རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་
 དགག་བྱའི་བྱུང་པར་སྦྱར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་དང་དེ་བཞིན་
 དུ་གཞན་དུའང་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་མ་སྦྱར་བ་འགའ་རེ་བྱུང་ན་ཡང་། ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དཔེར་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་རྩ་མ་པ་སོ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་སར་འབྱེར་དགོས་པ་
 དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ལེགས་པར་གོ་བར་བྱས་སོ།

དེས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་བཅའ་བ་དེས་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་
 ལའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ཚུལ་སྤྲོས་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་མིན་ཏེ། གོང་དུ་འདུག་ནམ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རྫོག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 ལྷན་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 བ་བྱངས་ཐེན་ལྟར། དེ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བཤེགས་པའི་ཆད་སྒྲོང་ཡིན་
 ཚུལ། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་བསྒྲོད་པ་དོན་ལྡན་མར། ལ་ལ་དགག་བྱའི་
 མཆམས་ཀྱིས་དབེན། གཏད་མེད་ཕྱོགས་ཆར་གཅོད་པ་ཡིས།། སྒྲོང་པར་
 འཁྱུལ་ཡང་འཆར་སྤྲེལ།། རྟེན་འབྲེལ་བཤེགས་པ་སྤྲད་པའི་གནས།། ཞེས་པའི་
 རང་འབྲེལ་ལས། ཚུལ་འདི་འབྲེལ་གྱི་སྤྱང་པ་ཡེ་མ་བྱས་པའི་སྤྱན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་
 ལས་སྤྲོ་པའི་སྒྲོན་པ་གོ་བྱས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་བཤེགས་པའི་ཆད་སྒྲོང་ལས་སྒྲོང་
 ཉིད་བསྒྲོམ་པ་དངོས་མིན་ཚུལ་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་གསུང་དང་བཅས་ཏེ་ཞེས་
 གསལ་གསུངས་འདུག་པ་འདི་བཞིན་ལེགས་པར་གོ་དགོས་པར་ཡང་སྤང་ངོ་།།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་པ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྒྲོང་པའི་དོན་ལ། ཤིང་རྩ་ལྟ་
 བུ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ཆལས་རྣམས་སྒྲོས་སོ་སོར་བསལ་ན་ཤིང་རྩ་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་སྒྲོང་པའི་དོན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དང་ཆལས་རྣམས་ཚུར་བསྐྱེགས་པ་
 ལས་ཤིང་རྩ་གྲུབ་པའམ་འབྲུང་ཚུལ་དེ། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་སྤྲོ་བ་དེ་ཡང་། གོང་
 དུ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་མིན་དབྱེད་དགོས་

སོ་སྣམ་མོ།།

གཞན་ཡང་འདིར་དཀའ་གནད་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ།
 མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་བྱིད་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེད། ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།
 ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དང་སྟོད་སྨྱད་བར་གསུམ་གང་རུང་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་
 ན་མི་འདུག་པས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྣམ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་
 མི་རིགས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དབྱེད་པ་ནི།
 ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཡང་བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་
 དུའང་མེད་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་འདི་དང་འདི་གང་
 རུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་བརྟག་པ་བྱས་ནས།
 གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྟོག་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་ལ། གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་
 ཏུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་ལ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལས། གོང་དུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ལུང་དུའང་བཏགས་སའི་དོན་
 ལ་ཅི་ལྟར་གྱུ་འདི་ས་པོན་ལས་རང་བཞིན་གཅིག་པའམ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཞིག་
 ཅེས་སོགས་གསལ་བ་དང་གཅིག་མཐུན་རྒྱང་བ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་
 དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་ལེགས་པར་གོའོ།།

དེས་ན་ཞིང་རྩ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཞིང་རྩའི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལས་ཞིང་རྩ་ཡིན་པ་བཅའ་བ་དེ་ཉིད་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་མིན་པར་མ་ཟད།
 ཞིང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་དེའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་ཞིང་རྩ་
 ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ལ།
 དེ་ཡང་དཔེར་ན། མོ་གཤམ་གྱི་ཁ་མིག་ནས་སྐྱེ་བའི་བྱ་མེད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་མེད་པས་བྱུང་ཡང་། དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ། ང་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུའང་ང་ཡིན་པ་
 ཞིག་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱུ་མེད་ན། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་བྱུང་པ་ཡོད་ཡང་།
 དེ་ནི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་བས། དེ་ནི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་མེད་དམ་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གསུངས་
 པར་སྤང་ངོ་།།

འོ་ན་དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བར། སྐྱེས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན།། ཞེས་
 སོགས་དང་། དབྱུ་མ་འཇུག་པར། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།།
 ཞེས་སོགས་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ལེའུ་དགུ་པར། ལུས་ནི་རྒྱུ་བ་བྱིན་པ་མིན།།
 ཞེས་སོགས་ལས་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཅ་ཤིང་ལྷོ་ལྷོ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉིར་གཉིས་པར། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། དེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདྲ་
 ཞེས་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་

ཏུ་གྲུབ་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད། ཅེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་པོ་བརྟེན་པ་དང་སྤང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བརྟེན་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་ལོར་དང་ལྷན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་པོ་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་གང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ལྷས་
 བྱིན་གཤེགས་དང་ལྷན་པ་དང་ན་བ་དང་ལྷན་པའི་ལྷན་ཚུལ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། འཇུག་ཀྲིལ་
 ལས་ཀྱང་། བདག་སྤང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་མོ་གཅིག་ན་དབྱེར་
 མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་སྤུལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མང་པོ་དང་སྤང་པོ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་
 ཐམས་པ་འཕང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་ལས། བརྟེན་ནས་
 སྤྱིས་པ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་ངོ་མོ་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། ། དེ་གཉིས་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འང་མེད་དེ། ཡོད་ན་ནི་
 འབྲེལ་བ་འགོག་ཀྱས་པས་དེ་ལ་ལྷོས་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 སོགས་ལས་ལེགས་པར་གོ་འོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་ནི་རྒྱུ་བ་བྱིན་པ་མིན། ། ཞེས་པའི་
 ཐད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས། དེས་ན་ལུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ལུས་དེ་
 ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྗེ་ལྟར་ཡོད་བཅའ་བའི་ཆེ་སྤྱིས་བྱའི་རྒྱུ་བ་དང་བྱིན་པ་

སྒྲིབ་བྱེ་ལུས་མིན་ལ་ཞེས་སོགས་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སོར་མོ་དེ་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་
 ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 རྟོ།། ཆོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་དང་ཆར་སྤྱེ་བས་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་ཡང་རྟུལ་སྒྲུབ་དུ་སྤྱེ་བ་སྟེ་དབྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་དོ།། ཞེས་དང་། འདྲིར་བསྟན་པ་འདི་དག་ནི་དབྱེ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་བ་
 ལས་ཁམས་རྒྱལ་གང་ཟག་ཡིན་པ་བཞག་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་སོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་ནམ་བཤེད་གཉིས་དང་གཅིག་མཐུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བཏགས་པའི་རིགས་པས་འཕུལ་མཆོམས་མཛད་
 པ་ཡིན་པར་ལེགས་པར་གོ་འོ་སྟུང་ལ། དེ་ཡང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲིབ་པ་དེ་
 མ་སྒྲིབ། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། མང་བས་བདག་
 དེ་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རིགས་པའི་འགྲོ་ཚུལ་ལྟར། སྒྲིབ་བྱ་
 ས་མིན་ཞེས་སོགས་ལའང་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་དགག་བྱེའི་བྱེད་པར་གསུངས་
 པས་གང་ཡིན་ལེགས་པར་གོ་འོ།།

འོ་ན་བཏགས་དོན་བཅས་པའི་ཆེ་རྒྱེད་པར་འཛིན་པ་འདི་དང་། མཐར་
 ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཅི་
 ཡོད་སྟུང་ན། དེ་གཉིས་ནི་གཏན་ནས་མི་འབྲས་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་གོང་དུ་རྩ་ལེ་རྒྱུ་
 ཆེན་གྱི་ལུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། སྤྱི་མ་ཡང་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་
 པས་གང་ལ་དབྱེད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་རྒྱེད་པའམ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་གོ་དགོས་

ཚུལ་ཁྲུངས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ལ། གནད་བསྐྱུས་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་
 རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པའི་ཕྱོགས་སྤྲུལ་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་
 དུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ལ་སོང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་
 དགོས་པར་མངོན་པས་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྒྲུང་སྟེ། འདྲུག་པའི་ནམ་བཤད་
 དུ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་སྐྱབས་སུ། འདི་ལ་དབྱུ་མ་
 པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནམས། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ཀྱང་བདེན་བྱུབ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གཟུགས་
 སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་
 དམིགས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ནས་བདེན་བྱུབ་ཡིན་པར་སྤར་
 ཡང་བཤད་ལ། སྤར་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཉེས་པ་སྤོང་མི་རུས་
 སོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་སྤང་ངོ་།།

འོ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆེ་
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མར་
 སོང་བའི་རྟེན་དོན་འཛིན་དགོས་པས། དེ་ཉིད་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་བྱུབ་
 པར་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་དབྱེ་དཀའ་ཡང་།
 རང་སྤྱོད་འཆར་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅམ་བཟོད་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཅོད་དུ་བྱུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལྟར་བྱུང་གཞི་གང་
 ཞིག་བདེན་པར་བྱུབ་མ་བྱུབ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་གཞི་དེ་ཉིད་རྟེན་

པར་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་སློ་དོན་དམ་པ་
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་
པར་འཛིན་པ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་བྱམ་པ་དེ་འབྲུག་འཛིན་པའི་སློ་མེད་པས། དེ་
དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟན་སྦྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གང་ཡང་མེད་
པར་གོ་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་སྐྱས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དང་མདོ་སྡེ་པས་དངོས་སོ་ཀུན་དོན་
དམ་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི། མིང་ཅམ་འབྲུ་ཡང་དོན་གཏན་ནས་མི་འབྲུ་བའི་བྲུང་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ན་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་བྱུབ་པ་བཀག་ན་བདེན་མེད་གྱི་
དོན་མི་འབྱུབ་ཚུལ་ནི། བདེན་མེད་གྱི་དོན་འབྱུབ་པ་ན། གཞི་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་
མེད་བཅའ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་འབྱུབ་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། རིགས་པས་
དབྱུང་བཅོད་དུ་བྱུབ་པ་ཁེགས་ན་དེ་འབྱུབ་མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་དབྱུང་
བཅོད་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་སློས་བྲུང་གཞི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་
བཅའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྲུང་གཞི་དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བ་
ཡིན་གྱི་དེའི་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་མ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ནི་
བྲུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྒྲུབ་རོ།།

ཚུལ་འདི་མ་གོ་བར་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་ན་ཡོད། བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་
མེད་ཅེས་པའི་དབྱུང་ཚུལ་ལ། བདག་དང་བདག་འབྲུ་བ་རྣམས་ཞོར་བ་མང་དུ་

བྱང་ཁིང་། དེས་ན་བྱམ་པ་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་
བཅའ་ཉེ་ཆེད་མི་དགོས་ཤིང་། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་རམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
ན་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཅའ་ཉེ་ཆེད་དགོས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་ཚུལ་
གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གོ་དགོས་སོ་སྙམ་མོ།

དེས་ན་བྱམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་སློ་དེའི་ཡུལ་དུ་མ་
བྱང་བ་དང་སྤར་བྱམ་པ་མཐོང་ཁིང་དེས་ཤེས་བྱངས་པ་ན། བྱམ་པ་དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ཁིང་སྤར་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཚུལ་
ལ་དེས་པ་ཆེད་པ་དང་། བྱམ་པ་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་ལུགས་སམ་ཚུགས་སྟབ་
ཏུ་བྱུབ་པར་སྤར་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པ་བཀག་ཙམ་དེ་ཉིད། སྟོན་དུ་བྱམ་པའི་གནས་
ལུགས་ཉེ་བྱམ་པ་རང་ཚུགས་སྟབ་པ་སོགས་མེད་པ་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
སློ་དེའི་ཡུལ་དུ་སྟེབས་ཤིང་བྱང་བ་ལ་དེས་པ་བྱངས་པས་དེ་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་
པ་ཡིན་པར་དེས་པ་ཆེད་པ་དང་། དེས་ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་མངོན་
སྟམ་ཆད་མར་འདོད་པར་གསལ་ལོ།

འོ་ན་བྱེ་སྤྱོད་གང་ཟག་དང་ཤིང་རྟ་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་དེའི་མཆོན་
གཞིར་འཛོག་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇུག་སྒྲིག་ལས། ངོ་སྤྱོད་དུ་འཛོན་
པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན། ཁ་ཅིག་སྤང་སོ་ལྔ་
ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་སྟུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལས་ལྟར་ན་ཞེས་
དང་། འཇུག་པར། གལ་ཉེ་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། སེལ་བྱར་གནས་

ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྲུར། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་ལྟར་
འགྲུར་ཚུལ་རྒྱས་པ་དང་། རྟ་བུ་སྤྱུས་ཏེ། སྤེ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་པ་མིན་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་ལ། བྱེ་སྤྱུས་ཤིང་རྟ་ཆ་ཤས་བསལ་
བ་ན་ཤིང་རྟའི་མཆན་གཞི་མི་རྟེན་ཅིང་མེད་པར་འགྲུར་བར་འདོད་ཀྱང་། སྤྱིར་
ཤིང་རྟ་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་
ཆད་མར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པར་འདོད་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་
སྤྱས་པ་ལྟར་དུ་འདོད་པར་གསལ་བས། འདི་ནི་དབུ་མ་བས་རྟག་ལྟ་བར་འདོད་ཀྱི་
ཆད་ལྟ་བར་མི་འདོད་པར་མཛོན་ནོ།

དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་མིན་གནད་བསྤྱུས་ཏེ་
བརྗོད་ན། དཔེར་ན། སྤེ་མཁྲིགས་ཅན་ཀྱི་གོང་བུ་མེར་སོ་དེ་ཉིད་གསེར་ཡིན་མིན་
བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྟུང་གསུམ་གྱིས་བཏགས་ཤིང་དབུ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
བཅད་གཏུབ་གྱིས་དུམ་བུ་རྣམས་གསེར་ཡིན་མིན་བཏགས་པ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་
ནི་འཛིན་རྟེན་རང་ག་བས་བཏགས་དབུ་བུ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱི་མ་འདི་ནི་
བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཏགས་
དབུ་བུ་བྱེད་ཚུལ་དང་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པར་སྤང་བས་ཐ་སྤྱད་ལ་དབྱེད་ཚུལ་ཡིན་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་ཚུལ་མིན་ནོ།

ཡང་དེ་འབྲ་བའི་གོང་བུ་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་གྱིས་གསལ་བར་མཐོང་ཞིང་

གྲུབ་བཞིན་དུ་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཞེས་ཐ་སྟན་འདུག་ས་དེ། གོང་བུ་དེའི་ཕྱི་ནང་གི་
 ཆ་གང་དུ་ཡོད་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པས་དེ་འབྲེལ་གྱི་དེ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་
 རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲིག་དགོས་ཀྱི། སྒྲིག་ལྟར་དབྱུང་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྒྱུ་འདི་
 ཡིན་འདི་མིན་གང་ཡང་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་འཕྲུལ་དོན་ལ་གང་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིག་བ་འདི་ནི། ཐ་སྟན་འདུག་ས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞིག་ཡོད་མེད་བཅའ་བ་མིན་པས། དེ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་
 བཏགས་ནས་མིན་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་གོང་དུ་བྲངས་ཐོག་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་དེ་འབྲེལ་སྒྲིག་བ་དེ་ནི་བྱེ་སྒྲིག་བྱམ་པ་ཆ་ལས་བསལ་ན་མི་རྟེན་པར་
 འདོད་ཚུལ་དང་གཏན་མི་འབྲས་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་
 པ་ན། གང་བཅོམ་རྒྱུའི་བྱམ་པ་དེ་ཆ་ལས་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཨེ་ཡོད་བཅའ་བ་མ་
 ཡིན་གྱི། ཆ་ལས་རེ་རེ་ནས་བྱམ་པ་ཡིན་མིན་བཏགས་ནས་མ་ཡིན་པར་གོ་
 བས་ན། བྱེ་སྒྲིག་བྱམ་པ་གྲུག་རྒྱུ་བཤེན་པར་འཛོགས་པ་དང་། ཆ་ལས་རེ་རེ་
 ནས་གསེར་ཡིན་པས། གསེར་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་དོན་དམ་བཤེན་པར་འཛོགས་པས།
 དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

ཡང་དེ་འབྲེལ་གྱི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེའི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་
 གང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཅའ་ཚུལ་དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ཚུལ་མིན་ཞིང་།
 བཏགས་དོན་བཅའ་ཞེས་པའི་བཏགས་དོན་དང་། བཅའ་རྒྱུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་
 ཐོག་ཅིང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེའི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ལས་རྣམས་དང་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་དབྱེད་དགོས་ཚུལ་
གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། འདི་ཉིད་ནི། འཇུག་པར། མང་བས་བདག་དེ་
དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ལས། འདི་ནི་མང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཅམ་ལ་འཕེན་དུ་མི་རུང་
བས། བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ལ་འཕེན་
པའོ།། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྒྲངས་པས། ངོ་པོ་གཅིག་
པ་དང་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་པ་རྒྱན་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་ཀྱང་། བདག་སྤང་གཉིས་བདེན་
པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་པོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་དུ་སྤུལ་ནས། དེའི་འོག་
དུ་བདག་མང་པོ་དང་སྤང་པོ་ལྷ་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་འཕང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་གནད་གཅིག་དུ་གོ་དགོས་པར་སེམས་སོ།།

དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྒྲོ་གང་ལ་སྤང་ཡང་གཅིག་མཐུན་དུ་སྤང་
དགོས་པས་བདག་སྤང་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ཆེ་བ་སྐར་མ་ལྟར་དུ་སྤང་བ་ལྟར་མངོན་
སུམ་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་
མངོན་སུམ་ལ་ཆུ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ལྟར་རྟོག་པ་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་
སྤང་དགོས་པས་སྒྲོག་པ་ཡང་གཅིག་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་
ནོ་སྤྲུལ་ལ། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་བཏགས་
དོན་བཅའ་ཚུལ་སྤྱི་སྤྱི་ཅམ་ལས་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བས་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་འབྲེས་
ཏེ་འཕྲོམ་མེར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཅམ་བསངས་སོང་སྤྲུལ་པའི་གྲུས་སྤྱོ་ཡང་

རབ་རྩ་བརྟམ་སོ།།

གཤམ་ཏེ་བདག་གི་ཆ་ཤས་སྤེལ་ནས་བདག་བཅའ་ཚུལ་དེ་བདག་གཤམ་ང་
བརྟམས་དོན་བཅའ་ཚུལ་མ་ཡིན་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དཔེར་ན་ཚུ་ཤིང་སྤྱོད་
སོ་དག། ཆ་ཤས་སྤེལ་ན་འགའ་མེད་ལྟར། དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིས།།
བཅའ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་རིམ་ལྔར་བྲངས་ཞེ་ན། དེ་
ནི་དཔེར་ན་ཚུ་ཤིང་སྤྱོད་སོ་དེ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་སྤྱོད་སོར་སྤྱང་བ་དང་། ཤིང་སྤྱོད་
གཞན་ལྟར་སྤྱོད་མཁེགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སོ་ཞིག་སྤྱང་བ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བའམ་རང་ཚུགས་བྱུང་བ་བཅས་སྤྱང་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་བའི་དང་སོ་དེ་དོན་
ལ་གནས་ཤིང་། གཉིས་པ་འདི་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཆ་ཤས་སྤེལ་ནས་དབྱེད་
ན་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་རྟོག་རྒྱུ་མེད་ཚུལ་དེ་ནི་འདྲི་ཞེན་རང་ག་བས་ཀྱང་གོ་བུས་
བས་རགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལས་གསུམ་པ་ནི་རགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་ཤིང་སྤྱོད་སོ་དང་། བདག་
སྤྱང་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ལ་སྤྱང་བའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བའམ་རང་ཚུགས་བྱུང་བ་ཞིག་སྤྱང་བ་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་ན། དེའི་ཆ་ཤས་
རྣམས་སྤེལ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་གཤམ་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུང་བརྟམས་ཤིང་
དབྱེད་ནས་རྟོག་རྒྱུ་མེད་ཚུལ་སྤྱོད་མེད་མཆོན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
སྤྱང་ལ། དེ་ལྟར་ཚུ་ཤིང་གི་དཔེ་འདིས་བདག་སྤྱང་སོགས་བརྟམས་དོན་བཅའ་
ཚུལ་ལ་འཁུལ་གཞི་ཆེ་བར་སྤྱང་བས་རང་སྤྱོད་འཆར་ཚུལ་གསལ་བར་གྲིས་པ་

གལ་ཏེ། སྒྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། ལང་ལང་མིང་མིང་དེ་
ཡོད་སྐད་མི་འདུག ། ཅེས་གསུངས་པས། ལྷང་བ་མིང་མིང་དེ་རིགས་ཤེས་འོར་
ཡོད་པ་དགག་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལྷང་བ་མིང་མིང་དེ་ལྷར་བསྟན་པ་མིན་སྟེ་
ན། རིགས་ཤེས་ཀྱི་འོར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་ལྷང་བ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་
བྲལ་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་བྲལ་པར་འཛིན་པ་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་བྲལ་པར་

འདྲིན་ཚུལ་ཡིན་པར་གོང་དུ་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་
བས་མི་འཐད་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་
རྒྱུ་ཡིན་ན། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པར་
སྒྲུང་རོ།

འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་ལྟན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། ལིང་ལིང་པོ་
དང་འཁྲང་ཐེང་དེ་ཞེས་པ་ཡང་དབུ་མ་བས་བདེན་གྲུབ་ལ་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྟད་སྒྲུབ་བ་
དང་འདི་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་རགས་སྒྲུང་གི་ཚུལ་ཡིན་
ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་གཙོ་བོར་རྟོག་པའི་འདྲིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན། སྒྲུང་བ་ལིངས་ལིངས་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་
བདེན་གྲུབ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲུང་བ་ལིང་ལིང་ལ་
གོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་དགག་བྱ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་
ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་རོ།

དེར་མ་ཟད། ལིང་ལིང་པོ་དང་མཁྲང་ཐེང་དེ་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་དུ་
དབུ་མ་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་གང་དུ་གསུངས་ཡོད་མེད་གསལ་བར་གསུངས་མི་
འདུག་པས་ལེགས་པར་འཆོལ་དགོས་ལ། ལར་ནས་ལིང་ལིང་པོ་དང་མཁྲང་ཐེང་
དེ་བ་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཡིན་ན། རྡོ་རྗེ་པ་ལམ་སོགས་མཁྲང་ཐེང་དེ་
བ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་དོགས་ཤིང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དང་ཡང་
ཅུང་མི་མཐུན་པས། དེ་འབྲེལ་དེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་འབྲས་རང་

ལྷགས་སུ་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་བཞེད་མི་སྲིད་པས། ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་མཚམས་
གང་ཡིན་དུང་ལེགས་པར་འཆོལ་དགོས་སོ་སྐྱམ་མོ།།

དེ་ཡང་སྒྱུར་སྒྲུང་བ་དགག་བྱུང་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་
བྱུང་བར་མངོན་ལ། དང་པོ་ནི། ལྟ་མགུར་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་དུ་འདོད་པ་སོགས་
ཡིན་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ནི་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། འདིར་བདེན་པར་བྱུང་བ་
སོགས་སུ་འདྲིན་པའི་འདྲིན་ལྷགས་སམ་དེས་ངེ་འབྲུ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་བའི་དགག་
བྱེའི་སྒྱུ་ལེགས་པོར་མ་ཤར་བར་དེ་རྣམས་སུ་བྱུང་བ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་བརྟ་
འདྲིགས་པ་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་གཞོད་པ་འདི་ཡོད་དང་མ་བྱུང་
པའི་སྐབས་བྱེད་འདིའོ་ཞེས་མང་དུ་སྒྲུས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པོར་མི་གོ་བས་དགག་
བྱེ་དོས་བཟུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་
བྱེ་དོས་ཟེན་པ་གཤམ་ཆེ་ཚུལ་དང་། དེ་དོས་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པས་ནོར་འཁྲུལ་
ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དགག་བྱེའི་དོན་སྒྱུ་མ་ཤར་བར་ཚུགས་སུ་བདེན་བྱུང་
སོགས་ཀྱི་བརྟའམ་ཆོག་ཅུ་ལ་ཞེན་ནས། དགག་ཏུ་དོས་དེ་སྒྲུང་བ་ཡིང་ཡིང་
པོ་དེ་ཉིད་དགག་བྱེ་སྐྱ་མོ་ཡིན་པར་མ་གོ་བར་དགག་ཏུ་གཞན་རྩ་ཅན་ལྟ་བུ་ཞིག་
འཆོལ་བཞེན་འདུག་གོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱུར་བར་སྒྲུང་ནས། སྒྲུང་བ་ཡིང་ཡིང་སྟེ་
སྒྲུང་བ་དགག་བྱུང་འདོད་ཚུལ་འདི་དང་འདི་བཞིན་ཡོད་པར་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། སྒྲུང་བ་ཡིང་ཡིང་དགག་བྱུང་འདོད་པ་ལ་འདི་ལྟར་
དོགས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་སྟེ། ལམ་གཙོ་ལས། གཞན་ཡང་སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་

སེལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུའི་པའི་འགྲེལ་
བ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་དགག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཐར་འདོད་ནམས་ཀྱིས་ནམས་པ་ཀྱུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་
སྟེ། ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དུས་བྱིས་བྲན་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཤེས་
བ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤང་བ་
མེད་ན་སྤྲོད་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་སྤང་གཉིན་གྱི་དཔེ་དོན་སྤྱོད་
ཚུལ་ནམས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པར་ཐོས་སོ།།

གཤམ་ཏེ་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་མེད་པར་འདོད་ན། སྤང་བ་
དཀར་ལམ་པ་དང་ནག་ལམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་ཏེན་ན་སྤང་
བ་དཀར་ལམ་ལམ་དང་ནག་ལམ་ལམ་མཐོང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། སྤང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་གནད་གཅིག་པར་
འདོད་ན་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྤྲོད་དཀར་ཡིང་ཡིང་དུ་རྒྱ་
བ་དང་། ས་ཡོམ་གྱིས་ཁང་བ་ཡིང་ཡིང་དུ་གཡོ་བར་སྤང་བ་དང་། འཛིགས་སྒྲག་
གིས་སྤྲོད་རྩ་ཡིང་ཡིང་འདར་བ་སོགས་འཛིག་ཏེན་ན་གཤམ་པ་ཀྱུན་ཀྱང་མེད་
པར་འགྱུར་བར་དོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་མོས་པ་ཆེད།།

ཡང་དབྱེད་བྱ་ཞིག་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དང་།
རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དང་། རྩམ་སུ་ཡོད་ན་

ཞེས་དགག་པ་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་
 རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་རིག་པས་
 ཞེན་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་
 བ་ལས་ལུགས་འདིར་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་དགག་བྱ་སྤྱ་མོར་འདོད་དགོས་པར་སྤང་
 བས། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཏྱགས་པར་
 ཐལ། དེས་རྣམས་ཡོད་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བུ་སྟེ་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ཡོད་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། འདི་དོགས་གཞི་ཆེ་ཡང་སྟོན་མེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་
 སེམས་ཏེ། དངོས་པོར་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་དོན། རང་དོས་བཟུང་
 བ་ལ་ཆོས་གཞན་དོས་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིག་པས་
 དངོས་འགལ་དུ་བཞེད་དགོས་པར་མངོན་ནོ།།

འདི་པས་ནི་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོ་ལས། མིང་དང་ཏྱག་པས་བཏགས་པའི་
 བཏགས་ཡོད་དང་ནི་འགལ་ལོ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ལས། རང་གི་ཡན་ལག་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་
 འཛིག་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་མིང་དང་ཏྱག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་
 པ་སྟེ་ཏྱག་པས་བཏགས་ཅིམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་། དེའི་བསྟོན་
 རྒྱུགས་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིག་དགོས་པར་སྤང་བས་
 དེ་གཉིས་ནི། དཔེར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ལྟོག་
 འགལ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་འགལ་མིན་པས་གཅིག་ཁེགས་ན་ཅིག་ཤོས་གྲུབ་མི་

དགོས་པ་ལྟར། བཏགས་ཡོད་དང་རྫས་ཡོད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པར་
སྤང་རོ།།

འོ་ན་རང་ཚུགས་སྤུབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་སྤུབ་པ་དེ་དག་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་
ཡིན་ན། མངོན་པ་བས་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་དུ་སྤུབ་པ་དང་རང་རྒྱ་སྤུབ་
པའི་རྫས་ཡོད་དུ་སྤུབ་པ་དེ་ཡང་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ།
རང་ཚུགས་སྤུབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་སྤུབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། དེ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྲོ་མ་ནི་རང་
ངོས་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་གཞན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་
པའི་རང་དབང་དུ་སྤུབ་པ་དང་རང་རྒྱ་སྤུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅུམ་ལ་འཛོག་པ་སྤར་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་དབང་དུ་སྤུབ་པ་དང་རང་ཚུགས་སྤུབ་པ་
ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རང་དབང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྤུབ་པར་སྤང་བའི་ཆེ་
ན་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་སུ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་ཡང་སྤུབ་
པའི་དོན་ནོ།། འོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ལ་བྱས་ནས་དེ་བཞག་ན་
ནི་རང་སྤེལ་བ་སྤྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཞེས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པར་
འཛོག་མི་ཁུས་པས། དུལ་སྤེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་རང་ཚུགས་སྤུབ་པའི་སྤྲོད་
ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ།། ཞེས་དང་། དེ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་
ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དུལ་ཅན་ཐ་སྤྲད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་

ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ལེགས་པར་གོའོ།

གཞན་ཡང་འདྲིར་དོགས་འཆར་ཞིག་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་ངོས་ནས་མེད་ཚུལ་དེ། དུལ་སྟེང་དུ་དང་། གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་དང་། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་མེད་ཚུལ་ལ་གསུངས་པ་འདྲ་མིན་བྱུང་བར་སྒྲུང་ཡང་། སྤྲུལ་བྱེན་ལྟར་ཡིན་མིན་ནི་དབྱུང་དགོས་པར་སྒྲུང་སྟེ། གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས། དུལ་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོལ་ནས་རང་ཚུགས་བྱུང་བའི་སྟོང་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བྱུང་བར་སྒྲུང་དགོས་མིན་དབྱུང་བྱར་སྒྲུང་ཞིང་། བྱུང་བར་དུ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ན། མིའི་གདོང་པའི་ངོས་ནས་དང་གདོང་པའི་སྟེང་ནས་མི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་མེད་པར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མིན་དོགས་པས་དབྱུང་བྱར་སྒྲུང་ལ། དེས་ན་རང་ངོས་ནས་མེད་ཅེས་པའི་རང་སྤྲོ་ནི་དབྱུང་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དུལ་རང་ངོས་ནས་མེད་ཅེས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ།

དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱེ་ཆད་འཛིན་ལ་འདྲ་མིན་སྤྲུལ་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་དེའི་དགག་བྱེ་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལའང་དུ་མར་གསུངས་པའི་ནང་ནས། ཚུགས་བྱུང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱེ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པར་གོ་ལ། འདི་ཉིད་འཆར་བ་དེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ལ་

དགག་བྱ་སྤྱོད་མོར་སྤྲོད་བས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱང་ངོ་འཕྲོད་སྤྱི་ཚུལ།
མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་ཏེ་ཉོར་སྒྲིར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱན་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་གསལ་བར་བོས་སོ།།

མདོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྒྱད་པ་རི་སྟེད་པ། དེ་
ཡི་ཙྰ་བ་མ་རིག་སྟེ། གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་གྲན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
སྒྲོན་ཐམས་ཅད་གཉི་ཟུག་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་
ན་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུས་ལྷན་གས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་མི་རིགས་པར་མ་ཤེས་
པའི་དབང་གིས་རེག་རིགས་པར་འཇིན་པའི་སྒོ་འབྲུལ་ཞིང་མོངས་པ་དེའི་དབང་
གིས་རེག་པའི་བྱ་བ་དེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་དག་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། བདག་ཅག་
སོ་སྤྱི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལའང་གང་སྤྲོད་ཐམས་ཅད། རང་རྩྱུགས་ཐུབ་པར་སྤྲོད་
ཞིང་སྤྲོད་པ་ལྟར་དུ་འཇིན་པ་དེས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་གཉི་ཟུག་མ་རིག་པ་
འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ནི། འདྲུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་
སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སྒོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་
ཅིང་། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་
ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཡང་བདག་ལ་དམིགས་པའི་
རང་རྩྱུགས་ཐུབ་པ་འཇིན་པ་དེ་ཡིས་ཁེངས་པ་སོགས་སྤྱི་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ།
ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར། འཇིག་ལྷས་ཆགས་སོགས་སྤྱི་ཚུལ་གསུངས་པའི་

སྐབས། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ། བདག་དེ་ཉིད་ལ་ཏྲག་ཆད་
དུ་འཛིན་ཞིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་ངན་པ་ལ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེའོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་དགོས་པ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ།།

དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་བཤད་སྐབས་སུ། ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྱུངས་ངེས་པར་བསྒྲིག་ཏུ་
མེད་པ་ནམས་འབྱུང་ངོ།། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ཡིད་དང་
མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བསྒྲིག་པར་དགའོ།། ཅི་སྟེ་
མི་མཐུན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་ཆེག་པ་ཟ་བ་བསྒྲིག་པར་དགའོ།།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དུལ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་ནའང་མ་
རིག་པ་སྐྱེ་བར་འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། དུལ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
བར་འཛིན་པ་ཞིག་རྒྱད་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ན། ཡང་ན་འདོད་ཆགས། ཡང་ན་
ཞེ་སྣང་སྐྱེ། དེ་གཉིས་མིན་ནའང་གཏི་ཐུག་གི་རིགས་འབྲེལ་འཇུག་པར་བཞེད་ལ།
ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཏི་ཐུག་དེ་ལས་ཆགས་སྣང་མོངས་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་
གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལས་བསྟོད་པ་སོགས་བཞེད་དང་། སྣང་བ་
སོགས་བཞེད་གང་དང་གང་བྱུང་བ་ལ་བདེན་པར་བྱུང་བའམ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་
བར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་དག་སྟོབྱུང་ལ། དེའི་དབང་གིས་

འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་
 ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། འདི་ལ་དགའ་
 བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། འགྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། ཐོབ་
 དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། བསྟོད་དང་སྦྲད་དང་བདེ་དང་སྦྱག་བསྐུལ་
 ལོ། ཐོབ་པ་རྟོན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། མ་ཐོབ་འགྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འཇུག་པར་
 འགྱུར། གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། བདེ་ནམས་བརྒྱད་ཀྱི་
 དེ་རྒྱུན་གཞི་དཔར་འགྱུར། ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
 བས། དགའ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ཅིང་དེས་མནར་ནས་
 འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པས་ལྷག་མ་མ་
 བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་གོ་
 བར་སྒྲུང་ངོ་།

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཁོ་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པར་
 གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་
 བ་གཉི་ལྷག་འབྱུང་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། གཏམ་དེ་
 ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་
 དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་ཆོས་ཚུལ་ངེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་

གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤི་སྟག་ལགས་ན། རང་ཅག་རྗེས་འབྲུག་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་
དེའི་ཆེད་དུ་འཆད་ཉན་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་གཞིལ་བྱུང་བའི་སྟོན་
འདུན་དང་བཅས་བྲིས་པ་ལགས་སོ།།

མཐའ་བྲལ་དཔུ་མའི་རིགས་པའི་མཆོན་ཆོན་གྱིས།།

མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་བྱེད་པའི།།

ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས།།

དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད།།

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མས་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད།།

ཐར་འདོད་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་འཆལ་ལོ།། །།

ཞེས་འབྲས་སྒྲོ་སྒྲིབ་དགེ་བཤེས་དབལ་ལྷན་གྲགས་པས་རང་ཤག་ཏུ་སྒྲར་བྲིས་བྲིན་ལ་ཞིབ་
དཔྱད་སྟོན་འབྲི་དང་བཅས་ཏེ། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༧ ཟླ་བ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༥ གྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ཟླ་བ་ ༡༡
ཆོས་ ༠༧ བཟང་པོར་བསྟན་འགྲོར་སྟན་པའི་གསོལ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་དགེའོ།། །།
སྒྲར་ཡང་གྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ཟླ་བ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ཏེ་དགའ་ལྷན་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་མོར་བསྐྱར་བཅོས་གང་
འོས་རྫོགས་པར་བཀྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

བདག་འཛིན་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་དོགས་དབྱེད་སྤྱོད་བསྐྱུས།

དེ་ཡང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་རྩ་གཏི་ཐུག་བདག་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཉིད་
 རོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་མཐུན་མིན་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་སྤྱོད། ལ་ལས་
 བྱི་རའོ་སྤྱོད་བ་དང་། བདག་གོ་གང་ཟག་གོ་སྤྱོད་བ་རྣམས་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ།
 དབྱེ་མ་འཇུག་བ་ལས། འཛིན་ཆོག་སྤྱོད་དང་བྱེད་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། ཇི་
 ལྟར་དང་དང་ཡི་བསྐྱུས་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དཔོན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་
 ཀྱི། ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱང་། བདེན་བ་བཞི་ལ་བརྟན་བ་དང་། བདེ་དང་དང་དང་དེ་ཞེས་སོགས།
 ཡང་དག་མིན་བ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་སྤྱོད་བཅུག་ནས་མི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། ཅེས་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་བ་ཡོད་པའི་ཞེས་བྱེད་
 དུ། མདོ་ལས། དག་སྤྱོད་དག་ངས་མཆོད་མོ་འདས་ནས་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་སོག་
 ཆགས་ཅེ་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་སོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟོ་རྟོ་གཙུག་བ་ལས་
 ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱུད་དུ་ཞུགས་བ་དེས་འདི་སྤྱོད་དུ་བདག་གིས་
 རྒྱུད་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཐོ་སྤྱོད་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་

བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ།། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སློག་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་
 བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཙུག་པ་དང་། སློབ་པ་ལས་གས་
 བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ང་དང་བདག་དང་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་
 བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་དེ་ཡོད་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཞིང་། དགྲ་བཙུག་པ་
 རྣམས་ལ་རྣམས་གང་ཡང་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་
 དང་། དེ་ཡང་ང་དང་ངའི་ཞེས་འཛིན་ཚུལ་འདི་དག་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་སྤྱོད་པ་གས་
 ཀྱིས་ཆགས་སྤང་ཡང་དེ་བཞིན་དང་དེ་ལས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཡང་དེ་མཚུངས་སུ་བྱུང་བ་མྱོང་སྟངས་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱས་སོ་ཞེས་
 སོགས་འདྲ་མིན་སྤྲོ་བར་སྤྲོ་ངོ་།།

ཡང་གཞན་དག་གིས་ནི་སྤྱིར་བཏང་ང་དང་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྤྲོ་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་བདག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱེད་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་
 གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་དག་བྱུང་མ་བྱེད་པར་ང་དང་བདག་དང་གང་ཟག་དང་སེམས་
 ཅན་སོགས་མེད་པར་འདོད་ན་རྒྱུ་འཕེན་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བས་བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངལ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ལ། འོ་ན་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ང་དང་ངའི་ཞེས་འཛིན་པ་

ཡོད་ཀྱང་། རར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་
ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་
པ་དང་། དོན་དམ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་བཞེད་སྟོལ་
ཡོད་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ།

འོན་ཀྱང་ད་དུང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་འཛིན་པ་དང་བདག་
ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་འཛིན་པ་དང་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ། སེམས་ཅན་
འཛིན་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། མི་དང་། མིར། ལྟ་དང་། ལྟར་
འཛིན་པ་སོགས་ལ་མཚུངས་མིན་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་འཛིན་པ་
དང་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་སྟོ་དོན་མཐུན་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་
པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དུ། ཆོས་ཉིད་ཉག་པ་འཛིན་པ་དང་དེ་ཉག་པར་འཛིན་པ་
སོགས་ལའང་འདྲ་མིན་རྒྱ་མཚན་བཅས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་དབྱེད་
གཞིར་བཀོད་དོ།

འདིར་དོགས་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་། རང་སྟོར་འཆར་ཚུལ་ནི་སྐབས་
སྐབས་ཀྱི་ར་སྐྱ་དང་དུ་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ལ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་བྱད་པར་ལས་ཆོག་
སྐྱ་བསྐྱས་པ་སོགས་སྐྱ་གཅིག་ཡིན་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བར་གོ་ཚུལ་ཡོད་པ་ཨེ་
ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་བྱལ་པ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་བྱལ་པའི་གཞན་དུ་བྱལ་པ་ལས་སྦྱེས་པ་གཉིས་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་
ཕྱི་མའི་ཆོག་སྐྱ་བསྐྱས་ཏེ་གཞན་སྦྱེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར། རར་འཛིན་ཞེས་

བ་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་། ང་
རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་
པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒོ་དོན་མཐུན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དུ་སྤྱོད་དང་ར་སྤྱོད་
གཉིས། བར་གྱི་ཆོག་བསྐྱུས་བྱས་ཏེ་རང་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། རིམ་བཞིན་བདག་
འཛིན་རགས་པ་དང་སྤྱོད་མོ་དངོས་ཡིན་པས་སྒོ་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་དགོས་པར་
མངོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལའང་བདེན་པ་ཡིན་པར་
འཛིན་པ་དང་། བདེན་པར་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་ཆོག་བསྐྱུས་བྱས་པ་གཉིས་
ཡོད་པར་སྤྲང་ལ། དེས་ན་གཞི་དེ་རྟག་པ་དང་། མི་དང་། རྟ་སོགས་དེ་དང་དེར་
འཛིན་པ་ནི་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ལས་ལོགས་སུ་གོ་ཚུལ་མེད་པས་མི་འདྲའོ་སྟུང་
སྟེ་དབྱེད་བྱར་སྤྲང་ངོ་།

ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གང་ཟག་དང་
ཆོས་ལ་ ༼བདེན་གཉིས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་སྟེ། ༽ བདག་གཉིས་རི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
མི་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གིས་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱང་
ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། ༼ ཞེས་གསུངས་ལ།
དེ་ཡང་བདག་མེད་དམ་བདག་འཛིན་ཅེས་པའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
ལ་གོ་ཚུལ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བར། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་པོ་

ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ།། ཞེས་བདག་གི་སྤྱི་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་འང་འབྲུག་ཚུལ་ཡོད་པ་དེའི་
དབང་གིས་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ཀྱས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་
བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ།། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་རབ་བྱེད་
བཅོ་ལྔ་པར། གང་ཞིག་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེ་ཡང་དེའི་བདག་གི་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཁོལ་པོ་དང་། རང་གི་ཁོར་དག་བཞིན་ནོ།། གང་ཞིག་གཞན་
ལ་རག་ལས་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་བརྟན་པོ་རང་
དབང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་ཡོ་བྱད་དག་ལ་བདག་གི་བ་སྟེ་བདག་དབང་ཡོད་པ་
ལ་རང་དབང་ཡོད་པར་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དང་། བརྟན་པོ་སྟེ་གཡུང་པོ་ལ་
དེ་ལྟར་མིན་པར་གྲགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་
ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་གསུངས་
པས་གོའོ།།

དེ་ཡང་བདག་དུ་བྱུང་བ་འཕམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ན་
གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ནི་མི་དགོས་ཀྱང་། དཔེར་
ན། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་སོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ལྟར།
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་འཕམ་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་

བཤམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཚུགས་སྤྱབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་
ཉོན་འབྱུང་གི་ལོག་ཕྱོགས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་ཚུལ་གོ་
དགོས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤམ་པ་ལྟར་
གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཟག་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བཞག་ཅིང་། རྣམ་པ་ནི་ངོས་བཟུང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་
གང་ཟག་རང་རྒྱུ་གྲུབ་པཤམ་རང་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་འཛིན་ལ། ཐམས་
འབྱུར་བས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་དང་བདག་
གི་བ་རང་སྟོན་རྣམས་འཛིན་གི་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་མི་འཛིན་ལ།
རྣམ་པ་ནི་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་འཛིན་པས་དམིགས་རྣམ་
འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།།

དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤམ་དུ་ཉོན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཉོགས་པ་ཡོད་པར་གསུང་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྟོང་ཞེས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། ལུགས་འདིའི་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
བཤམ་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་པ་
ལས་བཤམ་ཚུལ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་སྟོང་མི་བྱས་སོ།། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤམ་པའི་

སྐབས་སུ། མངོན་པ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་མངོན་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགྲ་བ་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འཛིག་ལྟ་
 རར་འཛིན་དང་། བདག་གི་བ་རྣམས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དེས་དབང་བསྐྱར་བྱར་
 འཛིན་པ་ནི་འཛིག་ལྟ་བདག་གིར་འཛིན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ།།
 ཞེས་གསུངས་པས། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་གསལ་བར་གོའོ་སྟེ།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་སྡེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་པ་
 རགས་ཅི་ལྟར་འཛོག་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་དག་གིས་བདག་འཛིན་
 འཛོག་ཚུལ་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་
 མེད་ཅེས་པའི་གང་ཟག་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་གཉིས་སོ་སོར་སྤལ་ནས་གང་ཟག་
 ཆོས་ཅན་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དགག་བྱ་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་
 བ་རྣམས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དེས་དབང་བསྐྱར་བྱར་འཛིན་པ་ནི་ཞེས་པས་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའམ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་གོ་དགོས་པར་སྤང་སྟེ།
 སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
 ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་
 ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་
 གཉིས་པོ་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྣམས་སུ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་

གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལས་སྤྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའི་རྣམ་སྤྱོད་ལ་ཞིག་གམ་རང་རྒྱ་
བའི་རྣམ་སྤྱོད་ལ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་པའི་གང་ཟག་རང་སྤྱོད་ལ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་པའམ་ཡོད་པར་འཇིག་
པ་ལ་འཇོག་པར་གསལ་ལོ།།

དེ་ཡང་གོང་གི་ལུང་དེར། ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྣམ་སྤྱོད་པར་རྟོགས་
པར་འདོད་ཀྱང་། ཞེས་དང་། རྣམ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་སྤྱོད་
ནས་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ།།
ཞེས་གསལ་བ་འདིས་གང་ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞིའམ་ཆོས་ཅན་ནི་
གང་ཟག་རང་སྤྱོད་དེ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཞན་རྒྱ་མིན་
ཚུལ་གོ་བས། གང་ཟག་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་འཇོག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དོ་སྟེ་
ན། སྤྱོད་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ཡང་གང་ཟག་རང་སྤྱོད་ལ་རྣམ་སྤྱོད་ལ་གྱུབ་པས།
གང་ཟག་རྣམ་སྤྱོད་ལ་དེ་ཉིད་དགག་བྱར་འདོད་པ་དེ་འཐད་ལ། རྣམ་ཤེས་
གཉིས་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་རང་རྒྱ་གྱུབ་པའི་རྣམ་སྤྱོད་ལ་
དགག་བྱར་འདོད་ན། ལུང་རིགས་དང་འགལ་ཚུལ་འོག་ནས་གོ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་ལྟས་བྱིན་སོགས་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་ཟག་རང་སྤྱོད་སྟེ།
གང་ཟག་རང་དབང་བའམ་གང་ཟག་རྣམ་ཡོད་ཅིག་གམ། རྣམ་ཡོད་དམ་རང་
དབང་བའི་གང་ཟག་གི་དོ་ཐོར་མེད་པ་དང་། ལུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་
དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་དབང་བསྐྱར་བྱའམ་འོངས་སྤྱོད་བྱར་མ་གྱུབ་པས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་བྱུང་གཞིར་
 བཟུང་སྟེ་དེ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་སྤྲོ་མ་གྲུབ་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་
 འཛོག་མཁན་མང་དུ་སྤྲང་ཡང་། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་འཛོག་ཚུལ་
 གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།
 འདིར་ནི་དབྱིབས་སྤྲོ་ལྟ་ཞིག་རིམ་ལྔར་འགྱུར།། ཞེས་པའི་ཐད་འཇུག་ཀྱི་ཀྱུ།
 འདིར་པ་རོལ་སོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་སོ་རྣམས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་
 རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་དང་། གོང་དུ་མངོན་པ་ནས་འཛིག་ལྟ་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་པ་
 སོགས་ལས་ལྷགས་འདི་དག་ལ་རྩམ་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་གཉིས་
 ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་འདོད་དགོས་པར་མངོན་པས། གང་ཟག་བྱུང་གཞིར་བཟུང་
 བས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུའང་རྩམ་སྤྲོ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་དེ་རྩམ་
 ཡོད་ཀྱང་ཁེགས་ཏེ་བཏགས་ཡོད་རྟོགས་པར་ཡང་འདོད་དགོས་པས། དེ་འབྲེལ་དེ་
 མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དེ་འབྲེལ་བ་དེ་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་འཛོག་པར་
 ག་ལ་རུས་སྤྲོ་མོ།།

དེར་མ་ཟད་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་དང་བདག་གི་བར་
 འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམ་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་
 བས་སྤྱི་ནང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། བདག་དང་བདག་གིར་
 ལྟ་བུའི་འཛིག་ལྟས་དམིགས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ཚུལ་ཡང་། རིམ་ལྔར་

ཡིན་ཚུལ་ལེགས་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་མོ།།

འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཅམ་ལས་དོན་དངོས་གནས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་
ཚུལ་ཤེས་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད། དང་པོ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་ལས་འདི་ལྟར་
སྤྲུལ་ཤིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
ཀྱི་བདག་འཛིན་ཅམ་ལས་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
ཀྱི་བདག་འཛིན་འཛིན་མི་ཤེས་པ་ཡང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གང་ཟག་ལ་
སྤྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མདོ་སྤྲེལ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྲུབ་དང་སེམས་
ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གོ་འོ།།

དེར་མ་ཟད། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་
རང་སྤྱེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་མཐའ་སྤྲུབ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་
དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཅམ་ལས་འདོད་དོ།།
ཞེས་དང་། འོ་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་འཛིན་སྐྱངས་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ལྟར་ཡིན་
སྟུང་ན། དེ་ལ་ཕྱང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་
རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྟུང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་མཐའ་སྤྲུལ་པ་ལ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། དེས་ན་རྗེ་

ཁོལ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་སྤང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ།། དེ་བཟུང་བ་ན་གང་ཟག་དེ་
 སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅམ་གྱིས་ནི་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 ཡོད་པ་གཙོད་དོ།། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་གྱིས་རང་རྒྱ་དུ་
 བས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྲེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་
 སུ་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱ་དུ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཏྲག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་སོགས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཅམ་ལ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
 ཡོད་དུ་མེད་པའི་བདག་མེད་འཛིན་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་
 བདག་མེད་དངོས་དེ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ།།

འོ་ན་རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བད།། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ས་བཞི་
 པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱ་དུ་པའི་འདོད་པ་དེ་དང་མི་འང་བར་སྤྲའོ།།

གཉིས་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་
 འཛིན་ཤེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམས་བཤད་དུ། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ཀྱང་མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་
 པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་སྒྲིམ་པ་དང་།

བསྐྱོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་།
 མཐོང་བྱེད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྤྱོད་ཞེས་དང་། དེ་
 ཉིད་ལས། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤྲོང་མི་རུས་ཀྱང་། སྒར་བཤད་པའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤྲོང་
 རུས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་། དེས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་།
 གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་
 མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་ཅམ་རེ་ཞིག་སྤྲོང་བ་ལ་ནི། ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་གཉིས་འབྲ་
 ལ། ས་བོན་སྤྲོང་མི་རུས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྱུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱུར་བ་ལ་ཡང་
 ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་ཐུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་
 པར་འཛིན་པ་ནི་གྱུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱུར་བ་ལ་མེད་དོ། ། ཞེས་དང་། སྤྲོད་འཇུག་
 རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་ལྟན་སྦྱེས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་
 བོད།

དེ་ཡང་དེ་དག་གྱུར་བསྐྱེགས་ན། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་

བ་དང་། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེས་པ་རྣམས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་འང་
 གུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཚུལ་དང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་དགྲ་བཙུན་པ་དེ་འདྲའི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་
 དེའི་ལྷོག་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་གུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་
 བྱས་པར་བཞེད་པར་མངོན་པས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 མ་རྟོགས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བཞེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་སྤྲོད་
 ཞིང་ཆོག་དོན་གོང་འོག་འབྲེལ་ཆེ་བར་མངོན་པས་ཡིད་རབ་དུ་དང་བའི་གནས་སུ་
 མཐོང་ངོ་།།

གལ་ཏེ་འཇུག་པར། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅེས་པའི་
 དོན་འཇུག་པའི་རྣམས་བཤད་ལས། རང་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་འཛིན་ལྟན་བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་
 འབྲེལ་བ་སྤྱི་དེ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྒྱ་བའི་
 རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་
 དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྤྱོད་པའི་འཛིན་ལྟན་མེན་པ་ནི་དེ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་རགས་པའི་བདག་
 འཛིན་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་དེ་མངོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བཤད་སྤྱོད་མི་བྱས་ཤིང་། ཐལ་

གལ་ཏེ་བདག་ཕྱང་གཉིས་མེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དང་
 དུ་འཛིན་དགོས་པས། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པར་
 སྒྲ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གཉིས་
 པར། བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། ད་ལྟར་གྱི་སློ་མི་གསལ་བ་དང་ཀྱང་
 བཟུམ་གྱི་སློ་ལྟ་བུ་བཟུང་ས་ཕྱང་ན་ཆོང་པ་ཆོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་
 བཟུང་པའི་བཟུང་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཆོང་པ་ལ་ཆོང་
 ཆོང་དེ་ཉིད་ལ་ཆོང་པར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་
 མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆོང་ཆོང་གི་གཏར་ཤོར་དོགས་བྱེད་
 ཅིང་རང་གི་ཆོང་ཆོང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་གྱི་ཆོང་ཆོང་ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་དོད་
 དུ་མ་སོང་དོགས་བྱེད་པ་འདི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཕྱང་པོའི་ཆོགས་པ་
 དང་ཡ་གྲུལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་གང་ཐག་རང་དབང་

བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། ལ་ལས་བདག་ཕྱང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ཆོང་དཔོན་ཆོང་པ་ལ་
 དབང་སྐྱར་བྱེད་དང་། ཆོང་པ་ཆོང་ཐོང་ལ་དབང་སྐྱར་བྱེད་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་
 ལས་སྤྲ་མ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ནར་ངེས་སོ་ཞེས་
 སྤྲ་བ་ལའང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། ཆོང་དཔོན་གྱིས་ཆོང་པ་ལ་དབང་སྐྱར་ཞེས་པ་
 ཡང་། ཆོང་དཔོན་རང་གིས་རང་ལ་དབང་སྐྱར་ཞེས་བརྗོད་ན་གོ་རྒྱ་མེད་ལ། དེས་
 བརྟེན་པོས་འབངས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུར་པའི་
 ཆོང་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ལྟར་དུ་གོ་བར་འདོད་དགོས་པར་སྒྲུང་བས། དེ་
 བྱི་ཕྱི་མ་ཆོང་པ་ཆོང་ཐོང་ལ་དབང་སྐྱར་བྱེད་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་དེ་དང་བྲུང་པར་
 དབྱེ་དཀའ་བར་སྒྲུང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ལུང་དེས་ཀྱང་བདག་ཕྱང་དབང་བསྐྱར་བྱ་སྐྱར་བྱེད་འཛིན་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ཅམ་ལས་དེ་གཉིས་ངོ་སོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་ཚུལ་བསྟན་པ་མིན་ཞིང་། དེ་
 ཡང་དེར་དེ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་
 པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ཡང་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེ་ཅམ་ལས།
 ཆོང་ཐོང་ལ་ཆོང་པར་བརྟགས་པར་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོང་
 པ་རང་ཉིད་ཆོང་ཐོང་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོང་
 ཐོང་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆོང་ཐོང་གི་གཏར་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་།

ཆོང་པ་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆོང་ཐོང་གི་གཏར་ལོར་བའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆོང་ཐོང་གི་གཏར་ལོར་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
ནི་ཡི་གེ་ཆད་པར་སྤང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོང་ཐོང་གཞན་གྱི་ཆོང་ཐོང་དེའི་གཏར་
མར་དང་། དེའི་དོད་ཅེས་པ་དེའི་སྒྲིན་ཆ་བ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེ་ཡང་
ལུགས་དེ་དག་གིས་ནི་དཔེར་ན། གཤམ་ཏེ་ཆོང་པ་ལ་ཆོང་པ་དེ་ཉིད་ཆོང་ཐོང་
ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན། ཆོང་ཐོང་བཟང་ངན་བརྗེ་བ་སོ་འཛིན་པ་
མེད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་བཏགས་པར་འཛིན་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར།
བདག་གྲུང་སྤང་སོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་གང་ལ་བཏགས་སའི་
སྤང་སོ་དེ་ཉིད་ལ་བདག་གོ་སྤྲུལ་དགོས་ཤིང་། བདག་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་བདག་
དང་བརྗེ་བར་འདོད་པ་མི་སྦྱེ་བ་ལྟར་སྤང་སོ་ལའང་དེ་ལྟར་མི་སྦྱེ་བར་འདོད་
དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྤང་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་བདག་སྤང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་དེ་གཉིས་ངོ་སོ་ཐ་དད་
པར་འཛིན་མི་དགོས་ཚུལ་ནི། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་དགྲུ་བ་ལས་གསལ་བར་
གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཞད་སྒྲིང་སོར་ཡང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་ནི་
འཛིན་ཏེ་ན་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་ཁོལ་
ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་དོན་མཐུན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་དེ་ལྟར་འཛིན་
པ་དང་། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་ཏུ་བྱུང་པའི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་བཅས་ཀྱང་ཡོད་

པར་སྒྲུང་བས། རྗེ་ཁོལ་ལྟར་ཞེས་པ་དེ་དབང་བསྐྱུར་བྱ་སྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་དཔེར་བཞོན་
པ་ཙམ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་མིན་པས་དཔེ་འགྲོ་ལྷགས་ལའང་
ལེགས་པར་དབྱུང་དགོས་སོ་སྟམ་མོ།།

འོན་ཀྱང་གོང་གི་ལེགས་སྒྲིང་གི་ལུང་དེ་དག་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། གཞན་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་སྤང་སོ་
ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡོད་པར་བཟུང་
བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་
སྤང་སོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་
པར་འདོད་པར་གོ་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་
ཀའི་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པའམ་བཀག་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་འཛིག་པར་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིང་ཐུན་ལས། དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
བྱུང་བ་ཁེགས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱུང་བ་ཁེགས་པ་དང་།
གང་ཟག་སྤང་སོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱུང་
བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་
པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས། གོང་གི་ལེགས་བཤད་
སྒྲིང་སོར་སྤང་སོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྤྱི་མེད་པ་
ཙམ་ལ་འདོད་དོ། ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་བདག་

མེད་ཕྱ་མོ་འཛོག་ཤེས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་
 དུ་འཛོན་པའི་བདག་འཛོན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛོན་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གྱི་བདག་མེད་
 འཛོག་ཤེས་པ་གཙོད་པ་མིན་པར་མངོན་ནོ།།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་ཚུལ་གསུངས་པར་དོགས་པ་བྱུང་བར། ཅམ་གྱི་ངེས་བཟུང་
 སྒྱུར་ས་ལ་བལྟས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྤྱི་ཡང་སྤྱོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ནི་ཡོད་
 ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་རྟེན་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་ཅམ་
 སྒྲ་སྒྲོས་གྱི། མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་དང་།
 འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་
 དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་པོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་
 འགོག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་ཅམ་
 སྤྱོད་པ་འགོག་པ་མིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་གོ་
 དགོས་པར་མངོན་ལ། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གཙོད་དོ་ཞེས་པས་ཀྱང་
 མི་གཞོད་དེ། བདག་ཏུ་ཐུབ་ན་སྤང་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་ངོས་བཟུང་
 དུ་ཡོད་པར་ཐུབ་དགོས། དེ་ཐུབ་ན་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ངེས་
 པར་ཐུབ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གཙོད་ཅེས་
 པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་པར་སྣང་ངོ་།།

དེར་མ་ཟད། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་
འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཞེས་པའི་
ཡང་སྒྲས་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ཏུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
པ་དེ། གང་ཟག་རྐང་ལག་སོགས་ལས་རྣམས་གཞན་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
པ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དངོས་མ་ཡིན་
པར་མ་ཟད་ཅེས་དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པར་གོ་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་
རྒྱུ་བ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་
ཡུལ་དང་གཅིག་མཐུན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་གམ་
ཡུང་པོ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ནི། དབྱ་མ་ཐལ་
འགྱུར་བས་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དངོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་
གཅིག་མཐུན་མ་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་སྤྲོ་མོ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བས་འབྲལ་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་འཛིན་
རགས་པ་ཅེས་ཏུ་ཤེས་དགོས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ལྟན་སྟེས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱ་གུ་སོགས་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་མ་
བཞག་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བས་འབྲལ་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་ཅེས་ལས། བདེན་འཛིན་ནམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་

འཛིན་དང་བདག་འཛིན་དངོས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་
 པར་སྒྲུང་གི་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་
 མིན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གྱི་སློན་ས་བདག་ཏུ་གྲུབ་
 པའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྟེ་མ་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ཕྱོགས་སྒྲ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དཔེར་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། ཆོས་
 དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེས་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱིས་
 བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ན་སྤྱིར་དུ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་
 པ་དང་བདེན་མེད་ངེས་དགོས་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེ་དེས་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ལ་
 དམིགས་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་རྟག་མི་རྟག་
 སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དེ་དག་ལྡན་པར་ཡང་འདོད་ལ། ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུ་རྟག་པ་
 སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའང་འདོད་པས།
 བྱི་མ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། སྤྱིར་དུ་
 རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་བའི་སྤྱིར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་
 འདོད་ཀྱི། དེ་དག་དང་གཞི་མཐུན་དུ་འཛིན་པ་ལ་འདོད་པ་མིན་ཚུལ་གོ་དགོས་
 པར་སྒྲུང་རོ།།

དེར་མ་ཟད་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། སྤང་པོ་
 དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱང་ལྟ་བུ་

བཅུ་བཞི་ཞེས་པའི་ནང་གི་དེ་དག་དང་གཅིག་མཐུན་དུ་འདོད་དགོས་པར་མངོན་
 ཞིང་། དེ་དག་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་བ་དང་གཞི་མཐུན་དང་། ཏྲག་པ་སོགས་
 ཀྱི་གང་ཟག་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་འདོད་
 པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 དག་བདག་འཛིན་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཅ་བའི་ཏྲགས་
 ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་ནི། དངོས་སྤྱོད་བས་ཁས་སྦྲངས་ཏེ། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 ཀྱི་གང་ཟག་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པས་ནི་དེ་
 ཅམ་ཞིག་ཏྲགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་
 མ་ལུས་པར་སྟོང་བར་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་
 ལེགས་པར་གོའོ།།

ཡང་ལྟ་ངན་བཅུ་བཞི་འདིའི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་
 འབྱུང་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་
 སྦྱར་བ་དང་། ནང་བ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འདོད་པའི་དགོ་སྦྱོང་གོ་བྱ་
 ཏམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཡང་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་རང་དགའ་བ་ཞིག་ལ་སྦྱར་བ་
 འདྲ་མིན་བྱུང་ཡང་། གསེར་སྤེང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ཞེས་པ་
 ནས་གཞོད་འཛོམས་ཆུང་བར་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པས་བདག་གི་
 རོ་སྤེའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བྱས་ན་རྒྱང་འཕེན་ལ་མི་འགྲིག་
 གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་དེ་

རང་སྡེས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དགེ་སྦྱང་གོ་ལུ་ཉ་མ་དང་། ཡང་དེ་འབྲེལ་མིང་ཅན་གྱི་
མི་པལ་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་འགྲིག་པར་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་
གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལས་དེ་འབྲ་རེ་བྱུང་དམིགས་གྱིས་
བཀར་ཉེ་དེ་འབྲར་སྤྲུམ་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་བརྗོད་དགའོ་སྟུམ་མོ།།

དེར་མ་ཟད་བརྒྱད་སྟོང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞོལ་པར་གསར་པ་དང་སྡེ་
དགའི་པར་དུ་ཡང་། དེ་བཞིན་སོང་བའི་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་
ཞེས་གསལ་བ་འདིས་ཀྱང་གང་ཡིན་མཆོན་པར་རུས་སོ་སྟུམ་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་
ན་ས་བོན་མི་རུང་བར་གྱུར་ཟེན་པ་ལ་ལྷ་གུ་སྟེ་བར་མི་རུང་ཞེས་པར། མངོན་
རྟོགས་རྒྱུ་དུ། ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྱུངས་ལྟར། ཞེས་ཞེ་སའི་ཆོག་ཏུ་བསྐྱར་བ་
ལྟར། སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་སོང་བའི་པན་ཆད་དུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་དུ་ཞེས་ཞེ་སའི་ཆོག་ཏུ་བསྐྱར་བའང་ཡིན་མི་སྲིད་
པ་མིན་ལོ་སྟུམ་མོ།།

འོན་ཀྱང་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། འདིར་འཛིག་རྟེན་
ནི་བདག་ལ་ཟེར་ལ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་བྱ་བས་འདིར་དེ་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་སྤེང་དུ། བདག་དང་
འཛིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་དག་རྟག་མི་རྟག་
སོགས་སུ་འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་དེས་ལོངས་སྤྱད་པའི་
གཞི་ལ་བསམས་པའོ་ཞེས་ཆོག་ཟེན་མི་འབྲ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་།

གསེར་སྒྲིང་དུ། ལེ་བརྒྱད་མར། བདག་དང་འཛིན་ཏེན་ཤི་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་
ཞེས་སོགས་སྒྱུར་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་འབྱུང་འབྱེལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་སྒྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིག་བྲུང་སོགས་གང་ཡིན་ངེ་ལྟར་བྱངས་
དགོས་མིན་འདིར་དབྱུང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ལགས་སོ།།

འདིར་གཞུང་དུ་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་བྱིས་པས་གཞི་མེད་
པ་ལ་བྲུང་པར་དབྱུང་དུ་མེད་པར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ལུང་
མ་བསྟན་ནོ།། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་
དག་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ་
ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཞུང་འགར་བདག་ལྟ་ངེ་ཆེར་དུ་འཕེལ་ཉེན་དང་རེ་ཞིག་
བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་མི་བྱང་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ལུང་དུ་
མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། འཛིན་ཏེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་
ཞེས། ལྷས་ཆེ་རྒྱལ་བ་མ་གསུང་བཞུགས།། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས།།
སྟོང་མིན་འགོ་ལ་མི་གསུང་བ།། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།། ཀུན་མཁྱེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས།། ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ།།

དེར་ཡང་དོགས་སེལ་འདི་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ། ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར།
སྟོན་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ལྷས་ཆེ།། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས།།
ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། འཛིན་ཏེན་ང་དང་
ལྡན་ཅིག་ཚོད་ཀྱི་ང་ནི་འཛིན་ཏེན་དང་མི་ཚོད་དེ། གང་འཛིན་ཏེན་ན་ཡོད་པར་

འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་
 དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། ། ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་
 ཆོས་སྟོན་ལོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལས་ན། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱང་
 ཚུལ་མ་ལུས་པ་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའོ་ཞེས་གདམས་བྱུང་ལ་གྲུས་
 པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་ཞེས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ཡང་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 ཞེས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི། གང་ཟག་ཀྱང་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པར་སྟོན་ཏེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པའི་བྱིར་རོ། ། ཇི་སྐད་དུ་དགོས་པ་དག་ལུང་སོ་སྟེ་ཞི་བའི་ཁུར་རོ། ། ཁུར་འཁུར་བ་པོ་
 བེ་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ཁོར་དེ་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཁུར་
 འཁུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཆོག་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ནི་
 རྣམས་ཡོད་དོ། ། ཞེས་སྟོན་པས་དེས་ལན་གནང་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་འགལ་བ་མེད་དེ། རེ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་
 འདོད་པ་ལྟར་བསྟན་པས་ཁ་བྱང་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་དང་རུང་བའི་རིགས་སྟེ་
 ཆོགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྤང་རོ། །

གོང་གི་ཆ་ཤིང་ལུང་དོན་ནི། ལུ་སྟེགས་རྩོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པས་སྟོན་

པའི་དམ་བཅའ་ལ་འགལ་འདུ་བསྐྱིགས་པར་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་བྲིས་པར་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཚུལ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་རྟེན་ཆེན་
དུ་གསལ་བ་ལྟར་དགག་དགོས་སོགས་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པར་མཛོན་ནོ།།

ཡང་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་བྲི་བ་ལ་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་མི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་ཚུལ་
འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ནི་དེ་ཀུན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་འདོད་པ་གཉིས་བྱུང་བར་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། གཞུང་
འདིར་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་བྲིས་པས་གཞི་མེད་པ་ལ་བྱུང་བར་
དབྱེད་དུ་མེད་པར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བྱུང་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བྱུང་བར་རྟག་མི་
རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཞེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱུང་གཞི་མ་
གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ལ་འང་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་དོགས་སོ།།

འོན་ཏེ་རྒྱང་འཕེན་པས་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བྱི་
མར་མཆམས་མི་སྒྲིབ་བར་ལྟ་བ་དེས་ལྟས་བྱིན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བལྟ་བར་འགྱུར་
བས་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་མ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མི་འདྲའོ་སྟམ་ན། གངས་ཅན་པས།
དེ་ལྟར་མཆམས་སྒྲིབ་བར་ལྟ་བ་དེ་ལྟས་བྱིན་ཡང་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དཀར་ཆོས་ལ་
འཇུག་པས་དགེ་བ་དང་སྒོ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། བདག་ལ་
ཆགས་པའི་དབང་གིས་དཀར་ཆོས་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་པས། དེ་དག་སྤང་བྱ་

དང་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་དོགས་སོ།།

ཡང་བདག་འདྲིན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་
 རིགས་ཅི་འདྲ་ཡོད། གཤམ་ཏེ་མཛོད་ལས། འདོད་ན་འདྲིག་ཆོགས་ལྟ་བུ་དང་།
 མཐར་འདྲིན་ལྟན་ཅིག་མ་རིག་པ། ལྟག་མ་རྣམས་འདྲིང་མི་དགོ་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དེའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱེ་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཅམ་ལས་དབུ་སེམས་ཀྱི་
 ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱེད་བྱར་སྒྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤའ་སྟོང་རྒྱུ་དུ། ལམ་
 ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་སྐབས་སུ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཞེས་དེས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་
 དང་གཏི་མུག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ།།

དེར་མ་ཟད། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤའ་དུ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་བཤའ་སྐབས། བཞི་བརྒྱུ་པར། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ།
 གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་སྒྱུར་ཏེ། ཞེས་ཅུ་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་བཀའ་བར་ཆགས་སྒྲུང་
 གཉིས་ཀྱང་གཏི་མུག་བདེན་འདྲིན་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་འཇུག་གི་དེ་དང་ཐ་དད་
 དུ་འམ་བྲལ་བར་མི་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་
 པའི་དར་རྒྱུག་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་གཏི་མུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། ཆགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གིས་བཏགས་པའི་
 དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བར་ཞེན་ནས་

འདོད་པ་དང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཆགས་
སྤང་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྤངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་འདྲེས་པའི་ཚུལ་
ཞེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་ཞེ་སྤང་ལའང་བདག་
འཛིན་ཡོད་པར་བཞེད་པར་མངོན་ལ། ཞེ་སྤང་ལ་མི་དགེ་བས་ཁྱབ་པ་ནི་གྲུབ་
མཐའ་གོང་འོག་ཀྱན་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་། ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པས། འདོད་པ་བའི་རྒྱུད་
གྱི་ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཡོད་པར་འདོད་པར་མ་བཟོ།།
ཀྱན་གཞི་རྩ་བར། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛིན་བྱེད་པའི།། གང་ཟག་འཛིན་པ་
ལོག་གྱུར་གྱང་།། དེ་ཡི་རིགས་ཅམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་།། ཆོས་འཛིན་སྦྱེད་ཀུས་མ་
ལོག་ཕྱིར།། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ང་རྒྱལ་དང་འདོད་
ཆགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་ཞེས་དང་། ཆོས་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་ནོ།། ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་
ང་རྒྱལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པ་རྣམས་
དབྱེད་གཞི་ཅམ་དུ་བཀོད་པའོ།།

འདི་དག་གྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས་སུ། དེ་
ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བས་འཕལ་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་འཛིན་
ངོས་ཟེན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ།

གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
 དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ནི། གནད་ཡིན་ཏུ་ཆེ་
 སྟེ། དེ་ངོས་མ་ཟིན་པར་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཀྱང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 བྱུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས་སྐྱབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབས་
 འཕུལ་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་སྤྱིར་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་
 གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གོ་བ་འདིས། སྒོ་བ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་
 ཀའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ཅམ་ཀྱི་ཆ་ཆོས་ཉིད་རོ་མཉམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པར་ལེགས་པར་འཛོག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པ་བཅས་རེ་ཞིག་དབྱེད་བྱ་དེ་ཅམ་
 ལགས་སོ། ། ॥

འདི་ལས་ཉེས་ཆོགས་གང་བྱུང་བ།

གཟུར་གནས་མཁས་དབང་ཆོགས་རྣམས་ལ།

དགོངས་སེལ་ཁྱེད་བཟོད་བཞེས་ཏེ།

ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་མཛད་དུ་གསོལ།

འདི་ལས་དགེ་ཆོགས་གང་བྱུང་བས།

བསྐྱེད་འགྲོའི་དབལ་མགོན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས།

བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལེགས་འབྲུབ་ནས།
ཕྱགས་ཀུན་ནི་བདེས་ཏྲག་ཁྱབ་ཤོག །

ཅེས་འབྲས་ལྗོ་སྒྲིང་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༣༤ ལྷ་བ་ ༠༡
ཆེས་ ༡༢ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ལྷ་བ་ ༠༩ ཆེས་ ༡༢ བཟང་པོར་རང་ཤག་ཏུ་སྦྱར་བཤོ། སྤར་ཡང་བསྐྱར་
བཅོས་གང་ལོས་བསྐྱིས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ལྷ་བ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༡ དགའ་ལྷན་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་མོར་
རྫོགས་པར་བསྐྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་ལ་དབྱུང་ཚུལ་གནད་བསྟུན།

༥ ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

དེ་ཡང་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ལ་དེའི་དགག་བྱ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སྒྲོ་ལ་རི་ལྟར་ཤར་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བའི་གཞུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྒྲིང་བས་འབྱུབ་ལོ། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་རུང་ལྷགས་ནི་གང་དུ་སྒྲིང་བ་དེའི་ངོ་བོས་སྒྲིང་བས། གང་དུ་སྒྲིང་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། གང་དུ་སྒྲིང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་དུ་ཆད་མས་བྱུབ་ན་ནི། ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་གཞུགས་བརྟན་སོགས་དང་མི་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ་སྟུང་།

དེ་ཡང་གཞུགས་བརྟན་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་

ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྤྱོད་བས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་སྤྱུ་གུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་འབྲས་བས། དེའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་འཆར་བའི་བཞིག་ནི།
 ཅུ་ཤེ་ཁྲི་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར། འདི་ནི་པན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་
 རང་ལ་ཚུགས་སྤུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་
 པ་དེ་ཡིན་པར་སྤྲང་ལ། དེ་ཡང་དེ་འབྲའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་
 བཀོད་པ་ན་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ངེ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་། དཔེར་ན་
 རང་ཚུགས་སྤུབ་པ་མིན་ཡང་འཇམ་ཆོན་དང་བྱེ་མའི་ཕུང་པོ་སོགས་རང་ཚུགས་
 སྤུབ་པ་སྤྲང་བ་ལྟར་རང་ཚུགས་སྤུབ་པ་སྤྲང་བ་འདི་བཞིན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་
 རོ་འཕྲོད་སྤུབ་པས་སྤྱོད་བས་འགྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤྲང་རོ།།

དེ་ལྟ་བུ་དེ་འགོག་པའི་ཆེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འགོག་ཚུལ་དེ་ངེ་ལྟར་
 ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ཞེས་པའི་བཏགས་དོན་དང་དེ་བཅའ་
 ཚུལ་ནི།། ཅུ་ཤེ་ཁྲི་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་དང་པོར། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་ཅུ་མ་མིན་པར་ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་རོ་
 བོས་སྤུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་འཛིན་
 པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འོ་ན་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་
 གིས་མ་བཞག་པ་ངེ་འབྲའི་གཙོད་སྟུང་ན། གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་བཏགས་སའི་
 དོན་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྤུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་གི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 པར་སོང་གི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྟད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བས་དེ་གཙོད་དོ་

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཏགས་དོན་བཅའ་ཞེས་པའི་
བཏགས་དོན་བྱམ་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་བཅའ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་
པ་ལ་བྱམ་པ་བཅའ་བ་མིན་ཞིང་མི་རིགས་པ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་
ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ན་ནི།
འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་
དང་། ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དབྱེད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གོའོ།།

འོ་ན། བྱེ་སྐྱས་བྱམ་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་འདྲིལ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་
བྱེད་པར་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་རང་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་བྱམ་པ་
ཞིག་ཏུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བ་མིན་གྱི། དེའི་ཆུལ་བསལ་བའི་རྩལ་སྤན་རྣམས་
བྱམ་པ་ཡིན་མིན་བཏགས་ནས་མིན་པར་གོ་བ་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་བ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ།།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་ཚུགས་སྐྱབ་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་བྱེད་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་
འགྱུར།། ཞེས་པའི་ཐད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་མང་པོ་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་པར་འདོད་པ་ཅུང་ལ་འཕེན་དུ་མི་རུང་བས། བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ཐ་
དད་གཏན་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཕེན་པའོ།། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་གཞན་
གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པས། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅུང་ཡིན་པ་རྩུན་

པ་ལ་སྒྲིན་མེད་ཀྱང་། བདག་ཕྱང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་
ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཕྱལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མང་པོ་དང་ཕྱང་པོ་ལྔ་
གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ལྟ་ཁྲིད་ཐུན་སེལ་སྒྲིན་མེད་
ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དང་སྟོད་སྦྱང་བར་གསུམ་གང་རུང་
ན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་ན་མི་འདུག་པས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྟུམ་
དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་
ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དབྱེད་པ་ནི། ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་
བདེན་པར་ཡོད་ན་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་དུའང་མེད་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་ལ། དེའི་
ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར།
གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་འདི་དང་འདི་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་ཁ་ཆོན་ཆོད་
པ་ཞིག་གིས་བརྟག་པ་བྱས་ནས། གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྟེན་ན་མེད་
པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་
ཡོད་མི་དགོས་པ་ལ། གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
ངེས་ཤེས་འདྲན་མི་རུས་ལ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དང་
སྟོད་སྦྱང་བར་གསུམ་གང་རུང་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
ང་རང་གི་ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་ལ།

ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་
 ཏུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཡོད་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་ཡོད་
 ཅེས་དཔྱེད་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
 ཡིན་ནའང་ལུས་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ། ལུས་དང་འབྲེལ་
 མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་ཡོད་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་དཔྱེད་པ་འབྲེལ་
 མེད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་འདི་ལས་ལེགས་
 པར་གོ་བར་རུས་སོ་སྟུང་མོ། །

དེ་ཡང་སྒྲིབ་ཉིད་ལ་དབྱེད་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་བ་ནི་ཤིང་རྟ་ལ་ཤིང་རྟ་བཅས་ན་མི་
 རྟེན་པར་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་སྤང་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཤིགས་པའི་ཆད་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་
 བར་གསུངས་པ་མ་ཟད། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་དེའི་ཡན་
 ལག་སོགས་ལས་གང་འཛོག་དབྱེད་པ་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་
 པས་ཐ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་པར་འགྲོ་བས་དེ་ཡང་མི་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པར་སྤང་རོ། །

འོ་ན། དབྱེད་པ་རིན་ཆེན་སྤང་བར། སྤྱིས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་དང་། སྤྱིད་འཇུག་ལེའུ་དགུ་པར། ལུས་ནི་རྒྱུ་པ་བྱིན་པ་མིན། ཞེས་
 སོགས་དང་། དབྱེད་པ་འཇུག་པར། རྣམ་བཤུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་བྲངས་ཤིང་། དེ་དག་ནི་འཇུག་པར། མང་བས་བདག་
 དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤུན་གྱི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་

ཟེན་ལྟར་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ནམ་བཤད་དུ་ཡང་། ཆོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་དང་ཆར་
 བྱེ་བས་དབྱུད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་ཡང་དུལ་སྤྱན་དུ་
 བྱེ་སྟེ་དབྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་དང་། འདིར་བསྟན་པ་འདི་
 དག་ནི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས་ཁམས་དུག་གང་ཟག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་
 དོན་གཅིག་པས་སོ། ། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པའི་
 རིགས་པས་འཕུལ་མཆོམས་མཛད་པར་གསལ་ལོ། །

དེར་མ་ཟད། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་ཉིར་གཉིས་པར། ལྷས་བྱིན་གནག་
 དང་ལྷན་པ་དང་ན་བ་དང་ལྷན་པའི་ལྷན་ཚུལ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་
 སོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་ངོ་སོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། ། སྤྱོགས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་
 སོ་གཉིས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་
 མོད་ཀྱང་། འདིག་ལྷས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་འཇུག་པ་ལ་ལྷོས་ནས་འདི་དང་བཅུ་པར་
 སྤྱོགས་ལྷ་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གོ་འོ་སྟུམ།

དེ་ལྟར་གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་གནད་བསྟུན། ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་རབ་བྱེད་
 བཅོ་བརྒྱད་པར། དེ་ལྟར་བདག་རང་གི་ངོ་སོས་གྲུབ་ན་བདག་དང་ཕྱང་སོ་གཉིས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རིགས་པས་གཞོད་པར་མཐོང་བ་ན་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་
 སོས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་རྟོག་པ་ནི། འདིག་ལྷ་ལྷན་སྤྱོས་

ཀྱི་རང་འཇིན་པའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ།།
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་གི་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
 གསལ་ལྟར་ལ་མོས་གྲུས་རབ་ཏུ་བརྟས་ལགས་སོ།།

ཞེས་པ་འདི་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་བ་ ༠༡ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་རང་གི་བརྗེད་བྱང་དང་
 རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་འགའ་རེ་ལའང་མན་སྲིད་དོ་སྙམ་ནས་དགེ་མིང་དཔལ་གྲགས་
 བས་ཚྱོགས་བསྐྱིགས་བབྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

རྟོག་གོ་འབར་བ་མཛད་པ་པོའི་སྐྱོར་དོགས་འཆར།

རྟོག་གོ་འབར་བ་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་གསུང་ཡིན་མིན་ལ་
 བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདུག་པར་དོགས་གནས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། དབྱ་མ་དགོངས་པ་
 རབ་གསལ་ལས། འོ་ན་ཟབ་མོའི་མདོའི་དོན་སེམས་ཅམ་དུ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 འཕགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འདི་
 ལྟར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་
 སོགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་
 འཆད་པར་སྒྲུང་བས། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མདོན་ཏེ་འཕགས་པའི་གཞུང་འགོག་
 པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཆད་ན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་
 མི་འཆད་པ་མི་མཛད་ཅིང་། སྐྱ་རི་བཞིན་པ་བྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་དེའི་དོན་སེམས་
 ཅམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་
 ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དབྱང་
 པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོགས་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྒྲུང་།

དེ་ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལེའུ་ལྷ་བའི་དབུར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་
 སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཀྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འཛེན་པར་
 བྱེད་ཅིང་། རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་
 ཤིང་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྐྱ་སྐྱེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅིར་
 འཇུག་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་བདག་ཅག་ཁོ་ནས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཀྱི། དབུ་མར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་འདིས་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་འགོག་པ་
 ལྟ་བུར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་བར་སྒྲུང་བས་དེའི་སྐྱོར་རིམ་ལྟར་ཡིན་ལེགས་
 པར་དབུད་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ།།

ལར་ནས་རྟོག་གེ་འབར་བ་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་མིན་ལ་
 བཤད་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྒྲུང་ཡང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཀྱིས་རྒྱལ་
 ཁམས་རིག་པས་སྐྱོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ་ལས། རི་ཕུག་ནས་རྒྱ་
 དཔེ་རྣམས་གདན་པར་ཏེ་མཛལ་བས་པོད་ཆེ་ཆུང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 དུ་། ཏཱ་ལྷ་ལ་། རྟོག་གེ་འབར་བ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་མཛད་པ་ཆ་ཆང་།
 འདི་རྩ་བ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་རང་ཡིན་གྱི་འགྲེལ་བ་མིན། ཞེས་གསལ་ལ། དེ་ཡང་
 རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཐེན་བྲིས་རྩེ་རང་གིས་གནང་བ་ལས། དབུ་

མ་རྒྱུན་བརྩམས་པར་གསུངས་པས་རྩ་བ་སྡོན་དུ་བྱས་འགྲེལ་པས་བྱིས་བཟུལ་
བའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་མི་བྱའི། བསྟན་བཅོས་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་། ལྷག་
བ་དང་། སྤེལ་མའི་ལུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པར་བརྩུང་ལ། དབུ་མ་
རྒྱུན་གྱི་གཞུང་ངོས་ཟེན་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་གསལ་བ་ལྟར། རྟོག་གེ་འབར་བ་
ཡང་དེ་བཞིན་ཨེ་ཡིན་སྟེ།

དེས་ན་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྡོན་མ་མཛད་པ་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བུ་སྟེ་ལེགས་
ལྡན་ཆུང་བར་བྲགས་པ་དེས་གཞུང་དེ་ཉིད་དུ། བདག་གིས་བཀོད་པ་རྟོག་གེ་
འབར་བ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། བདག་གིས་བཀོད་
ཅེས་པ་ཡང་ལེགས་ལྡན་ཆུང་བས་དབུ་མ་སྟོང་པོར་མཆན་བཀོད་པའི་དོན་དུ་གོ་
ཞིང་། མཆན་དེ་ཡང་དང་སང་དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་གསུང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་
རྟོག་གེ་འབར་བ་ཞེས་མཆན་བཏགས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་སྟེ། དེ་ཡང་
གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལེའུ་ལྔ་པའི་གཞུང་ཆོག་དེ་དག་དང་། དེར་མ་ཟད་གཞུང་དེ་
ཉིད་དུ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསམས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱི་མཆེད་རྣམས་སྤྱི་བ་ཡོད་
པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྟུབ་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ། ཞེས་དང་།
དེ་ལས་གཞན་ཏུ་རྟོག་གེའི་གཞོན་པ་ཉི་བར་དགོད་པའི་སྟོན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
སྟུས་པ། ཞེས་དང་། ཆོད་མ་གཉིས་ཉི་བར་དགོད་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་ལན་སྟུས་པ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་མཆན་བཀོད་པ་ཨེ་ཡིན་
སྟེ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱུང་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་འདིར་དབྱུང་གཞི་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་
 བོར། ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་པས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་
 སྐྱོན་སྟོང་མཛད་རྒྱུར་སྤང་ཡང་མ་མཛད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དོགས་
 གནས་ཆེ་བར་འདུག་པར་གཟུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བར་
 དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་།

དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས།
 དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་
 ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་པའི་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ལུ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་
 བཟོད་པ་དེ་དག་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་
 ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུན་དབྱུང་བ་བཤད་དེ།
 དེའི་ཕྱིར་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེའོ་
 ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ལ་
 སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་གཞན་
 ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་
 ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་
 ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་ཆོས་པས་

ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཉགས་སྦྱར་དེ་ལ་ཆོག་གསལ་དུ་སྦྱོན་བཅོད་པ་ལ་བསམས་
 བར་མངོན་ནོ།། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཉི་ལས་ལན་མཛད་ཚུལ་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞིང་། འདིའི་སྐོར་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་
 ལེགས་བར་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་ལགས་སོ།།

ཞེས་དགེ་མིང་དབལ་གྲགས་པས། ཕྱི་ལོ་ ༣༠༡༩ ཟླ་བ་ ༡༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་གྱིས་
 བ་དགོའོ།། །།

བརྗེད་ཐོ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོའི་བཅུད་ཀྱི་ཐིགས་པ།

༡༡། ར་མོ་མ་རྩུ་མ་ཀླ་ཆོག་གཅིག་སྟངས་རབ་འབྱམས་གཞུང་། སྟོ་
 དང་སྟུང་པར་མངའ་བརྟེན་པ། ཡབ་གཅིག་ཞང་ལྷ་ཆེན་པོའི་ཞབས། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་ལྟོ་བར་རོལ། རྟེན་འབྱུང་ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་བརྒྱས། སྟོང་པའི་
 ངང་ཚུལ་གསལ་མཛད་པ། ལྷ་བྲལ་སྟོན་པ་མཆོག་གི་བཀའ། ཆོག་རེ་ཡིན་
 ཀྱང་སེམས་པའི་རིགས། བདག་ཕྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར། རྟེན་འབྲེལ་
 རྟགས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་ན། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལེགས་ངེས་པས། གཞི་ཡི་བདེན་
 གཉིས་གཏན་ཐེབས་སོ། འཇུགས་ཆོས་ངེས་སྟོ་བརྟན་པ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལྷང་
 གོར་ཚུལ་བཞིན་དུ། འབྲེད་པའི་སྟོར་འགྱུར་དེ་གོམས་པས། བསོད་ནམས་
 ཞེས་བྱའི་ཆོགས་སུ་འགྱུར། ཐབས་བྱུང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྟོ། ཐབས་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་བེན་བྱས་ནས། ཡོངས་སུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བྱི་ཆོགས་སུ་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ། མཉམ་རྗེ་སྟེལ་མར་
 ལེགས་བསྟོམས་ནས། གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། རྣམ་འབྱོར་
 མཐའ་རུ་གཏུགས་པ་ན། མཁའ་ཁྲབ་དབྱིངས་དང་འདྲེས་པ་ཡི། ཆོས་སྐྱ་ལྷ་ན་
 མེད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དགོས་འདོད་ཀུན་འཇོ་བའི། གཟུགས་སྐྱ་ཡིད་བཞིན་

བོར་བྱ་འབྱུང་།། ཐ་སྙད་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་།། དོན་དམ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་བ་
 ཡང་།། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དང་ནི།། སྒོ་ཡི་རྟོགས་པའི་རིམ་པའང་ཡིན།།
 འོན་ཀྱང་རྟོན་འབྱུང་རྟོགས་ཙམ་གྱིས།། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ངེས་མིན་ཏེ།། གང་
 ཞིག་གུན་རྫོབ་བདེན་ངེས་པ།། དེ་ལ་བདེན་པ་ཁེགས་དགོས་ཕྱིར།། དེ་ལྟར་གཞི་
 ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱུན།། རྟགས་སྒྱུར་གཅིག་ཏུ་ལེགས་བསྐྱུས་ནས།། གསལ་
 བར་ངོ་སློད་བྱེད་ཚུལ་འདི།། བརྒྱད་ལྡན་དམ་པའི་ཞལ་ལས་བྱུང་།། དེ་སྐད་
 བསྙད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱིས།། རྟོན་འབྱུང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡི།། ངང་ཚུལ་
 གསལ་བའི་རྣམ་འབྲེད་སྒོ།། འགོ་གུན་སྙིང་ལ་སྐྱེན་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པ་འདི་ནི་ཙཱ་བླ་
 མས་གསུངས་པའོ།།

དཔར་བྱང་སྒྲིན་ཆེ་བ།

ནམ་གྲོལ་ནི་བདེ་རྒྱ་མཆོད་རོ་གཅིག་ཏུ།

གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤང་།།

ཆེ་བ་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ།

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།།

ངེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱུང་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྱི་མཐའ་འཁོར་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྟན་དང་
བསྟན་པ་ལྟར་གང་པའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དཔེ་བཟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ། ལྷག་པོ་དཔེ་སྟོར་ཆོས་སྒྲུབ་ར་པ་
དཔར་སྟོར་བཟང་བསྟན་འདི་ན་གྱི་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

ལྷ་སྒྲིག་པ།

ལྷ་འབྲིལ་དག་བཤེས་སྒོ་བཟང་དག་ལེགས་དང་། ལྷ་འབྲིལ་སྐབ་བསྟན་ཤེས་རབ།

ལྷ་དག་པ།

ཏེ་ཉོར་དག་བཤེས་ཆེ་རིང་ཉོར་བྱ། ཏེ་ཉོར་དག་བཤེས་རིག་འཛིན་དོ་རྩེ།

ཏེ་ཉོར་དག་དབང་མཐུན་རབ། ཏེ་ཉོར་ཀུན་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།

མཐུན་རྒྱུ་སྦྱར་བ་པོ།

སྤྱིང་ལྷ་སྐྱུར། སྤོའ་གྲོའན་སྤོ་སྤོན་དགོན་པའི་བཅུན་མ་དང་། ཆོས་གྲོགས་ཁག་ཅིག

སྤོན་ཏེ་ལྷ་སྐྱུར་དང་། གཞན་སྤྱིང་ལྷ་སྐྱུར། ཆོས་གྲོགས་ཁག་ཅིག

སྤོན་རྒྱུ་ཆོས་གྲོགས་ཁག་ཅིག

དཔར་ཅ་དང་སྤེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྦྱར་བ།

ལྷ་འབྲིལ་སྐབ་བསྟན་ཤེས་རབ།

འདིའི་ལྷ་སྒྲིག་དང་དག་བཅོས་བྱེད་པོ་རྣམས་དང་། བཅུན་མ་ཨ་ནེ་རྣམས་དག་བསྐྱུལ་
བྱུང་བ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་པོས་གྲོགས་བསྐྱེད་བསྐྱུས་པའི་སྤེབ་བཞི་དཔར་བསྐྱུན་བགྲིས་
སྐབ་པར་སྐྱགས་རྩི་སྤྲོད་ཏེ་ལྷ་སྐྱུར་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་བསམ་བ་
ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་སྐྱགས་སྦྱོར་སྐྱབས་འཇུག་གནང་སྦྱོང་ཡོད་པར་ལྷ།

ཚུམ་བ་པོས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་བ་ ༠༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན།